

1. ZÁKLADNÍ ŠKOLA, RAKOVNÍK, MARTINOVSKÉHO 153

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání

Obsah

1.	Identifikační údaje, údaje o škole a zřizovateli	6
2.	Charakteristika školy	7
2.1.	Úplnost a velikost školy	7
2.2.	Charakteristika pedagogického sboru a žáků	7
2.3.	Dlouhodobé projekty	7
3.	Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
3.1.	Zaměření školy	7
3.2.	Výchovná a vzdělávací strategie	8
3.3.	Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.4.	Výuka žáků mimořádně nadaných	11
3.5.	Začlenění průřezových témat	12
3.6.	Funkční gramotnosti.....	15
4.	Učební plán	15
4.1.	Využití disponibilní časové dotace – 1. stupeň	16
4.2.	Využití disponibilní časové dotace – 2. stupeň	17
4.3.	Přehled vyučovacích předmětů – 1. stupeň	18
4.4.	Přehled vyučovacích předmětů – 2. stupeň	19
4.5.	Seznam volitelných předmětů	20
4.6.	Preferované školní akce	21
4.7.	Organizace výuky	21
5.	Český jazyk	21
5.1.	Charakteristika předmětu.....	21
5.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	21
5.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	22
5.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Český jazyk	23
6.	Anglický jazyk.....	44
6.1.	Charakteristika předmětu.....	44
6.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	45
6.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	45
6.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Anglický jazyk	47
7.	Německý jazyk	58
7.1.	Charakteristika předmětu.....	58
7.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	58
7.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	58
7.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Německý jazyk.....	60

8.	Ruský jazyk.....	65
8.1.	Charakteristika předmětu.....	65
8.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	65
8.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	66
8.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Ruský jazyk	67
9.	Matematika.....	74
9.1.	Charakteristika předmětu.....	74
9.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	75
9.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	75
9.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Matematika	77
10.	Informatika	102
10.1.	Charakteristika předmětu.....	102
10.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	103
10.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	103
10.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Informatika	104
11.	Prvouka	112
11.1.	Charakteristika předmětu.....	112
11.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	112
11.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	113
11.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Prvouka	114
12.	Přírodověda	123
12.1.	Charakteristika předmětu.....	123
12.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	124
12.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	124
12.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Přírodověda	125
13.	Vlastivěda.....	133
13.1.	Charakteristika předmětu.....	133
13.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	133
13.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	133
13.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Vlastivěda	134
14.	Dějepis	143
14.1.	Charakteristika předmětu.....	143
14.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	143
14.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	144
14.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Dějepis	145
15.	Občanská a rodinná výchova	154
15.1.	Charakteristika předmětu.....	154

15.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	154
15.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	155
15.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Výchova ke zdraví	156
15.5.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Výchova k občanství	158
16.	Fyzika	176
16.1.	Charakteristika předmětu.....	176
16.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	176
16.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	177
16.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Fyzika	178
17.	Chemie.....	198
17.1.	Charakteristika předmětu.....	198
17.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	199
17.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	199
17.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Chemie	201
18.	Přírodopis.....	214
18.1.	Charakteristika předmětu.....	215
18.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	215
18.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	215
18.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Přírodopis	217
19.	Zeměpis.....	227
19.1.	Charakteristika předmětu.....	227
19.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	227
19.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	228
19.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Zeměpis	230
20.	Hudební výchova.....	245
20.1.	Charakteristika předmětu.....	245
20.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	245
20.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	245
20.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Hudební výchova	246
21.	Výtvarná výchova	260
21.1.	Charakteristika předmětu.....	260
21.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	261
21.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	261
21.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Výtvarná výchova	262
22.	Tělesná výchova	273
22.1.	Charakteristika předmětu.....	274
22.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	274

22.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	274
22.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Tělesná výchova	276
23.	Pracovní výchova.....	308
23.1.	Charakteristika předmětu.....	308
23.2.	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu	309
23.3.	Výchovné a vzdělávací strategie předmětu.....	309
23.4.	Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Pracovní výchova	310
24.	Volitelné předměty	327
24.1.	Seznam volitelných předmětů	327
24.2.	Konverzace v cizím jazyce.....	327
24.3.	Regionální zeměpis.....	328
24.4.	Informatika pro mírně pokročilé a informatika pro pokročilé	328
24.5.	Základy administrativy.....	329
24.6.	Technické činnosti.....	329
24.7.	Domácnost.....	330
24.8.	Hudební činnosti	330
24.9.	Výtvarné činnosti	331
24.10.	Sportovní výchova	331
24.11.	Seminář z matematiky.....	331
24.12.	Seminář z českého jazyka	332
24.13.	Ekologie	333
24.14.	Školní časopis	333
25.	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	333
25.1.	Úvod do problematiky hodnocení žáků	333
25.2.	Pravidla pro hodnocení – způsoby a kritéria hodnocení.....	334
26.	Zkratky použité v ŠVP	348
27.	Příloha č. 1	350
27.1.	Učební plán pro 2. a 3. ročník 2016/2017 a 3. ročník 2017/2018	350
27.2.	Využití disponibilní časové dotace – 1. stupeň	350

1. Identifikační údaje, údaje o škole a zřizovateli

Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání	
Adresa školy	Martinovského 153, 269 01 Rakovník	
Ředitel školy	Mgr. Karel Folber	Email: reditel@1zsranko.cz
Kontaktní údaje	Email do kanceláře: 1zsranko@1zsranko.cz	
	http://www.1zsranko.cz	
	Telefon: +420 313 512 397; mobilní telefon: +420 725 399 299	
IČ / DIČ / REDIZO	47016973 / CZ 47016973 / 600055922	
Koordinátor ŠVP	Mgr. Marcela Skučková	Email: marcela.skuckova@1zsranko.cz
	Telefon: +420 313 515 520; mobilní telefon: +420 725 491 069	
Zřizovatel školy	Město Rakovník	
Adresa	Husovo nám. 27, 269 01 Rakovník	
IČ	00244309	
Kontaktní údaje	Telefon – spojovatelka: +420 313 259 111; email: epodatelna@murako.cz	

Platnost od 1. 9. 2018	razítko školy	podpis ředitele školy
------------------------	---------------	-----------------------

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

1. základní škola v Rakovníku je městská škola umístěna v centru města a výuka zde probíhá od jejího otevření v roce 1895. Je plně organizovanou školou zřízenou Městem Rakovník. Od 1. 9. 1993 je školou s právní subjektivitou, s formou hospodaření příspěvkové organizace. Škola poskytuje základní vzdělání dětem místním i dojíždějícím z blízkého okolí v 1. až 9. ročníku. Výuka probíhá většinou ve dvou paralelních třídách v ročníku.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru a žáků

V současné době je na škole stabilní pedagogický sbor včetně vychovatelek, většina pedagogů pracuje na plný pracovní úvazek. V pedagogickém sboru jsou mladí i zkušení pedagogové. Všichni učitelé se v průběhu roku zúčastňují dalších vzdělávacích akcí.

Ve škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů, specialistka pro ekologickou výchovu, výchovný poradce, speciální pedagog, asistent pedagoga. Řada vyučujících 1. stupně vede ve škole kurzy náprav specifických poruch učení, při nichž se individuálně věnují každému žákovi se specifickými poruchami učení.

Převážná většina dětí je místních, ostatní děti dojíždí do školy z blízkého okolí. V posledních letech vzděláváme i děti cizích státních příslušníků. Ve škole máme dobré zkušenosti s integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ale i mimořádně nadaných žáků

2.3. Dlouhodobé projekty

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech. Škola je zapojena do výzvy EU peníze školám.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

Školní vzdělávací program vychází z obecných vzdělávacích cílů a analýzy vlastních možností školy, schopností pedagogického sboru a požadavků rodičů. Svým vzdělávacím obsahem a respektováním individuality žáka je škola otevřena všem dětem. Způsob výchovy a vzdělávání žáků by měl vést k tomu, aby žákům poskytl kvalitní základy všeobecného vzdělání a vytvořil podmínky pro další vzdělávání, komunikaci mezi lidmi a uplatnění v životě. Rozvíjet osobnost každého žáka, aby byl schopen samostatně myslit, svobodně se rozhodovat a projevovat se jako demokratický občan, to vše v souladu s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami.

Po provedené analýze podmínek školy, možností a potřeb žáků se 1. základní škola Rakovník ve svém školním vzdělávacím programu zaměřuje na sportovní výchovu a jazykovou komunikaci, které rozšiřuje ve volitelných nebo nepovinných předmětech a zájmových útvarech.

Vzdělávací priority pro školní vzdělávací program:

1. Poskytovat kvalitní základní vzdělávání všem žákům
2. Rozvíjet komunikační dovednosti žáků – v mateřském jazyce
- v cizích jazycích

- v informační a komunikační technologii

3. Rozvíjet pohybové dovednosti žáků ve sportovních aktivitách
4. Výuku spojovat s praxí
5. Pečovat o volný čas žáků

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a připravujeme je na celoživotní učení. - Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Ve výuce se zaměřujeme na aktivní dovednosti. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, realizovat vlastní nápadů, porovnat výsledky a vyvozovat závěry. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi a tím maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch. - Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Vedeme žáka k sebehodnocení. - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů. - Vedeme výuku tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme netradiční způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost, logické myšlení a týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. - Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy. - Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. - V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet. - Vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. - Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích. - Klademe důraz na kulturní úroveň komunikace. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.

	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty a obhajovali ho. - Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (místní tisk, web, prezentace apod.). - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií. - Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Učíme žáky asertivnímu chování.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie, nationalismu, agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Na konkrétních modelových příkladech demonstreujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. - Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod. - V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků. - Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, policie. - Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost. - Kázeňské přestupy řešíme individuálně, věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. - Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu). - V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
KOMPETENCE	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou prací netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.

PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. - Cíleně motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
-----------------	---

3.3. Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) sestavuje školní speciální pedagog ve spolupráci s třídním učitelem, výchovným poradcem, příp. dalšími pedagogy. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají mezi jednotlivými aktéry rozhovory s cílem stanovit např. metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností apod. PLPP je projednán se zákonnémi zástupci a samotným žákem.

Termín přípravy PLPP stanoví speciální pedagog, který organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy a žákem. Po uplynutí tří měsíců od začátku realizace PLPP zorganizuje speciální pedagog schůzku, které se účastní výše zmíněné osoby a v jejímž rámci proběhne vyhodnocení PLPP a stanovení dalšího postupu.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portálu RVP.CZ, případně metodické podpory dalších subjektů.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště je v případě naší školy tvorené výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem, který zároveň koordinuje jeho činnost a dále metodikem prevence. Školní speciální pedagog je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- a) v oblasti metod výuky:
  - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků;
  - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi;
  - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu;
  - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů;
- b) v oblasti organizace výuky:
  - střídání forem a činností během výuky;
  - u mladších žáků využívání skupinové výuky;
  - postupný přechod k systému kooperativní výuky;
  - v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka.
- c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče: řečová výchova, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, nácvik sociální komunikace, logopedická péče a prostorová orientace.

3.4. Výuka žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání mimořádně nadaných žáků do základního vzdělávání je významné, protože tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby na které je nutno reagovat. Od učitelů to vyžaduje informovanost o problematice, odpovídající postoje a přístupy k nadaným žákům, náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, tvořivost, řešení problémů a především velkou toleranci.

Cílem vzdělávání je přizpůsobit obsah a metody vzdělávání tak, aby odpovídaly schopnostem žáků, jejich potřebám, rozvíjely jejich tvořivost a myšlení, aby snížily nudu ve třídě a zabránily rozvoji syndromu underachievementu (podyýkon).

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště je v případě naší školy tvořeno výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem, který zároveň koordinuje jeho činnost a dále metodikem prevence. Péče o nadané žáky je koordinována školním speciálním pedagogem.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

Jako podpůrná opatření pro žáky nadané a mimořádně nadané jsou v naší škole využívána zejména:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová téma prostupují celým vzděláváním a jsou integrována do jednotlivých předmětů. Metody výuky průřezových témat jsou v kompetenci vyučujících daných předmětů. Začlenění průřezových témat je podrobně uvedeno v následujících tabulkách.

PT 1 – OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematický okruh	1. tř.	2.tř.	3. tř.	4. tř.	5.tř	6. tř.	7.tř.	8. tř	9.tř.
-----------------	--------	-------	--------	--------	------	--------	-------	-------	-------

TO 1.1 - Osobnostní rozvoj	1.1.1 Rozvoj schopností a poznávání	Čj,Prv	Čj,Prv	Čj,Prv	Čj	VI	Orv	Vv		
	1.1.2 Sebepoznání a sebepojetí	Čj,Prv	Čj,Prv	Čj,Prv	Čj	Čj,Př	Orv,Vv			Vv
	1.1.3 Seberegulace a sebeorganizace	Čj,Prv	Čj,Prv	Prv	Čj	Čj			Orv	
	1.1.4 Psychohygiena	Čj,Prv	Čj,Prv	Čj,Prv	Čj	Čj			Orv	
	1.1.5 Kreativita					Hv,Vv	Vv	Vv	Vv	
TO 1.2 - Sociální rozvoj	1.2.1 Poznávání lidí	Čj,Prv	Čj,Prv		Čj,VI	VI	Tv	Čj	Vv	
	1.2.2 Mezilidské vztahy	Čj,Prv	Čj,Prv	Čj,Prv	VI	Čj	Čj	Orv		
	1.2.3 Komunikace	Čj,Prv, Aj	Čj,Prv	Čj,Prv	Čj	Čj		Orv		
	1.2.4 Kooperace a kompetice	Čj,Prv	Čj,Prv		Čj			Tv		
TO 1.3 - Morální rozvoj	1.3.1 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj,Prv	Čj,Prv		Čj				Tv	
	1.3.2 Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj,Prv	Čj,Prv	Čj,Prv	Čj	Čj				Čj

PT 2 – VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematický okruh	1. tř.	2. tř.	3. tř.	4. tř.	5. tř.	6. tř.	7. tř.	8. tř.	9. tř.
TO 2.1 - Občanská společnost a škola				VI	VI	Orv			
TO 2.2 - Občan, občanská společnost a stát	Prv	Prv		VI	VI		Orv		
TO 2.3 - Formy participace občanů v politickém životě					VI			Orv,D	
TO 2.4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	VI	D	Orv		

PT 2 – VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematický okruh	1. tř.	2. tř.	3. tř.	4. tř.	5. tř.	6. tř.	7. tř.	8. tř.	9. tř.
TO 2.1 - Občanská společnost a škola				VI	VI	Orv			
TO 2.2 - Občan, občanská společnost a stát	Prv	Prv		VI	VI		Orv		
TO 2.3 - Formy participace občanů v politickém životě					VI			Orv,D	
TO 2.4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	VI	D	Orv		

PT 3 – VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematický okruh	1. tř.	2. tř.	3. tř.	4. tř.	5. tř.	6. tř.	7. tř.	8. tř.	9. tř.
TO 3.1 - Evropa a svět nás zajímá			Aj		Čj, Vl			Z	
TO 3.2 - Objevujeme Evropu a svět					Vl			Z, Hv	
TO 3.3 - Jsme Evropané					Vl				Orv

PT 4 – MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematický okruh	1. tř.	2. tř.	3. tř.	4. tř.	5. tř.	6. tř.	7. tř.	8. tř.	9. tř.
TO 4.1 - Kulturní diference	Čj,Prv,Hv	Čj,Prv,Hv	Čj,Hv	Vl,Hv		D	Aj,Nj,D		
TO 4.2 - Lidské vztahy	Prv,Tv,Aj	Prv,Tv	Prv,Tv	Tv	Vl		Orv,Vv	Z,Vv	
TO 4.3 - Etnický původ	Prv	Prv	Čj,Prv	Čj	Čj			Př,Z	D
TO 4.4 - Multikulturalita								Čj	Hv
TO 4.5 - Princip sociálního smíru a solidarity								D,Orv	

PT 5 – ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematický okruh	1. tř.	2. tř.	3. tř.	4. tř.	5. tř.	6. tř.	7. tř.	8. tř.	9. tř.
TO 5.1 - Ekosystémy	Prv	Prv		Přv	Přv	Př			Př
TO 5.2 - Základní podmínky života	Prv	Prv	Prv	Přv		Př		Ch	Ch,Př
TO 5.3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv	Prv		Přv			F	Z	Aj,Nj,F, Z
TO 5.4 - Vztah člověka k přírodě	Prv	Prv	Prv	Vl	Přv	Hv			Z,Př, Z

PT 6 – MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematický okruh	1. tř.	2. tř.	3. tř.	4. tř.	5. tř.	6. tř.	7. tř.	8. tř.	9. tř.
TO 6.1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Vv	Vv				Čj
TO 6.2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality									Čj
TO 6.3 - Stavba mediálních sdělení									Čj
TO 6.4 - Vnímání autora mediálních sdělení									Čj
TO 6.5 - Fungování a vliv médií ve společnosti						Inf	Inf		Čj,Hv
TO 6.6 - Tvorba mediálních sdělení							Inf		
TO 6.7 - Práce v realizačním týmu							Inf		

3.6. Funkční gramotnosti

Funkční gramotnosti	1. tř.	2. tř.	3. tř.	4. tř.	5. tř.	6. tř.	7. tř.	8. tř.	9. tř.
Finanční gramotnost					Přv		M,Pv,Orv		M, Orv
Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	Prv	Prv	Prv	VI	VI	Orv,Z	F	Ch,Z	F,Ch,Př,Orv,Z
Dopravní výchova			Prv	VI		Orv		Orv	
Zdraví (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi aj.)	Prv		Prv	VI	Přv	F,Orv	Orv	Př,Orv	F,Orv
Korupce				VI				Orv	Orv
Obrana vlasti					VI		Orv		

4. Učební plán

1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	Ročník					1. stupeň
		1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7 + 1	7 + 1	7 + 2	6 + 2	6 + 2	33 + 8
	Anglický jazyk	+ 2	+ 2	3	3	3	9 + 4
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 4
Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6
	Vlastivěda				1	2	3
	Přírodověda				2	1	3
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		18 + 3	18 + 4	21 + 3	22 + 3	23 + 3	102 + 16
Celková časová dotace v ročníku		21	22	24	25	26	118

Celková povinná časová dotace			118		
-------------------------------	--	--	-----	--	--

2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	Ročník				2. stupeň
		6.	7.	8.	9.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4	4	4	3 + 1	15 + 1
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk*		2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	3 + 1	4	4	4	15 + 1
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	+ 1			1 + 1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8
	Občanská a rodinná výchova	1 + 1	1 + 1	1 + 1	2	5 + 3
Člověk a příroda	Fyzika	1 + 1	2	1 + 1	2	6 + 2
	Chemie			1 + 1	2	3 + 1
	Přírodopis	2	1 + 1	2	1 + 1	6 + 2
	Zeměpis	2	1 + 1	2	1 + 1	6 + 2
	Hudební výchova	1	1	1	1	4
Umění a kultura	Výtvarná výchova **	2	2	1	1	6
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	Pracovní výchova **	+ 1	1	1	1	3 + 1
Disponibilní časová dotace	Volitelný předmět ***	+ 2		+ 1	+ 1	+ 4
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		24 + 6	26 + 4	27 + 4	27 + 4	104 + 18
Celková časová dotace v ročníku		30	30	31	31	122
Celková povinná časová dotace			122			

* Německý jazyk/Ruský jazyk

** Jednohodinové týdenní dotace např. Vv a Pv lze ve vhodných případech organizovat střídavě jako dvouhodinovky jedenkrát za 14 dnů

*** Volitelný předmět – žáci vybírají z nabídky na daný školní rok dle možností školy

4.1. Využití disponibilní časové dotace – 1. stupeň

Osm disponibilních hodin je zařazeno povinně pro všechny žáky do vyučovacího předmětu český jazyk.

Čtyři disponibilní hodiny jsou zařazeny povinně pro všechny žáky do vyučovacího předmětu anglický jazyk.

Čtyři disponibilní hodiny jsou zařazeny povinně pro všechny žáky do vyučovacího předmětu matematika.

Vyučovací předmět	Minimální časová dotace	Disponibilní časová dotace	Celkem disponibilních hodin
Český jazyk	33	8	16
Anglický jazyk	9	4	
Matematika	20	4	

Předmět speciální pedagogické péče je zařazen v případě potřeby pro žáky s IVP. K výuce tohoto předmětu v 1. až 5. ročníku bude využita vždy 1 disponibilní hodina z českého jazyka.

4.2. Využití disponibilní časové dotace – 2. stupeň

Využití disponibilní časové dotace na 2. stupni je podrobně popsáno v následující tabulce.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Minimální časová dotace	Disponibilní časová dotace	Celkem disponibilních hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	15	1	18
Matematika a její aplikace	Matematika	15	1	
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	
Člověk a společnost Výchova ke zdraví	Občanská a rodinná výchova	3 2	3	
Člověk a příroda	Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis	21	7	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	3	1	
Disponibilní časová dotace	Volitelný předmět		4	

Předmět speciální pedagogické péče je zařazen v případě potřeby pro žáky s IVP. K výuce tohoto předmětu v 6. až 8. ročníku bude využita vždy 1 disponibilní hodina z Občanské a rodinné výchovy a v 9. ročníku bude využita 1 disponibilní hodina z Českého jazyka.

4.3. Přehled vyučovacích předmětů – 1. stupeň

Název vyučovacího předmětu	Zkratka	Poznámky k vyučovacímu předmětu	Vzdělávací oblast Vzdělávací obor
Český jazyk	Čj	Povinný předmět v 1. – 5. ročníku, jeho hodinová dotace byla navýšena pro všechny žáky o 8 hodin týdně (celkem 41 hodin).	Jazyk a jazyková komunikace Český jazyk a literatura
Anglický jazyk	Aj	Povinný cizí jazyk v 1. - 5. ročníku, jeho hodinová dotace byla navýšena pro všechny žáky o 4 hodiny týdně. Jeho výuku absolvuje v každém ročníku až do 9. třídy (1. stupeň celkem 13 hodin). Výuka podle možností probíhá „v blocích“ = skupiny z různých tříd v každém vyučovaném ročníku. Možnost zařazovat žáky do skupin podle jejich schopností.	Jazyk a jazyková komunikace Cizí jazyk
Matematika	M	Povinný předmět v 1. – 5. ročníku, jeho hodinová dotace byla navýšena pro všechny žáky o 4 hodiny týdně (celkem 24 hodin).	Matematika a její aplikace Matematika a její aplikace
Informatika	Inf	Povinný předmět v 5. ročníku s hodinovou dotací 1 hodina týdně. Jeho cílem je naplnit vzdělávací obsah stanovený ve výstupech vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie. Připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech i v praktickém životě.	Informační a komunikační technologie Informační a komunikační technologie
Prvouka	Prv	Povinný předmět v 1. – 3. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně (celkem 6 hodin).	Člověk a jeho svět Člověk a jeho svět
Vlastivěda	VI	Povinný předmět. Ve 4. ročníku s 1 hodinovou týdenní dotací a v 5. ročníku s 2 hodiny týdně (celkem 3 hodiny).	Člověk a jeho svět Člověk a jeho svět
Přírodověda	Přv	Povinný předmět. Ve 4. ročníku s 2 hodinovou týdenní dotací, v 5 ročníku 1 hodina týdně (celkem 3 hodiny).	Člověk a jeho svět Člověk a jeho svět
Hudební výchova	Hv	Povinný předmět v 1. – 5. ročníku s 1 hodinovou týdenní dotací (celkem 5 hodin).	Umění a kultura Hudební výchova
Výtvarná výchova	Vv	Povinný předmět v 1. – 5. ročníku s jednohodinovou týdenní dotací v 1. – 3. ročníku a dvouhodinovou dotací ve 4. a 5. ročníku (celkem 7 hodin). Jednohodinové týdenní dotace Vv a např. Pv lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů.	Umění a kultura Výtvarná výchova
Tělesná výchova	Tv	Povinný předmět v 1. – 5. ročníku se základní 2 hodinovou dotací týdně pro všechny žáky (celkem 10 hodin).	Člověk a zdraví Tělesná výchova
Pracovní výchova	Pv	Povinný předmět v 1. – 5. ročníku s 1 hodinovou týdenní dotací (celkem 5 hodin). Jednohodinové týdenní dotace Pv a např. Vv lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů.	Člověk a svět práce Člověk a svět práce

4.4. Přehled vyučovacích předmětů – 2. stupeň

Název vyučovacího předmětu	Zkratka	Poznámky k vyučovacímu předmětu	Vzdělávací oblast Vzdělávací obor
Český jazyk	Čj	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících, s 4 hodinovou týdenní dotací (celkem 16 hodin).	Jazyk a jazyková komunikace Český jazyk a literatura
Anglický jazyk	Aj	Povinný cizí jazyk ve všech ročnících. s hodinovou dotací 3 hodiny týdně (2. stupeň celkem 12 hodin). Výuka podle možností probíhá „v blocích“ = skupiny z různých tříd v každém vyučovaném ročníku. Možnost zařazovat žáky do skupin podle jejich schopnosti.	Jazyk a jazyková komunikace Cizí jazyk
Německý jazyk	Nj	Další cizí jazyk v 7. – 9. ročníku. Žák si jej zvolí v 7. ročníku z nabídky školy (Nj/ Rj) v 2 hodinové dotaci týdně. Výuka podle možností probíhá „v blocích“ = skupiny z různých tříd v každém vyučovaném ročníku. Možnost zařazovat žáky do skupin podle jejich schopnosti.	Jazyk a jazyková komunikace Další cizí jazyk
Ruský jazyk	Rj	Další cizí jazyk v 7. – 9. ročníku. Žák si jej zvolí v 7. ročníku z nabídky školy (Nj/ Rj) v 2 hodinové dotaci týdně. Výuka podle možností probíhá „v blocích“ = skupiny z různých tříd v každém vyučovaném ročníku. Možnost zařazovat žáky do skupin podle jejich schopnosti.	Jazyk a jazyková komunikace Další cizí jazyk
Matematika	M	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících, s 4 hodinovou týdenní dotace (celkem 16 hodin).	Matematika a její aplikace Matematika a její aplikace
Informatika	Inf	Povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně v 5. - 7. ročníku. Jeho cílem je naplnit vzdělávací obsah stanovený ve výstupech vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie. Připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech i v praktickém životě.	Informační a komunikační technologie Informační a komunikační technologie
Dějepis	D	Povinný předmět v 6. – 9. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně (celkem 8 hodin).	Člověk a společnost Dějepis
Občanská a rodinná výchova	Orv	Integrovaný povinný předmět v 6. - 9. ročníku. Týdenní dotace 2 hodiny (celkem 8 hodin). Integrace vzdělávacích oborů Výchova k občanství a Výchova ke zdraví.	Člověk a společnost / Dějepis Člověk a zdraví Výchova ke zdraví
Fyzika	F	Povinný předmět v 6. – 9. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně (celkem 8 hodin).	Člověk a příroda Fyzika
Chemie	Ch	Povinný předmět v 8. a 9. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně (celkem 4 hodiny).	Člověk a příroda Chemie
Přírodopis	Př	Povinný předmět v 6. – 9. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně (celkem 8 hodin).	Člověk a příroda Přírodopis
Zeměpis	Z	Povinný předmět v 6. – 9. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně (celkem 8 hodin).	Člověk a příroda Zeměpis

Hudební výchova	Hv	Povinný předmět v 6. – 9. ročníku s 1 hodinovou dotací týdně (celkem 4 hodiny).	Umění a kultura Hudební výchova
Výtvarná výchova	Vv	Povinný předmět v 6. – 9. ročníku. Týdně 2 hodiny v 6. a 7. ročníku, 1 hodina týdně v 8. a 9. ročníku (celkem 6 hodin).	Umění a kultura Výtvarná výchova
Tělesná výchova	Tv	Povinný předmět v 6. – 9. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně (celkem 8 hodin).	Člověk a zdraví Tělesná výchova
Pracovní výchova	Pv	Povinný předmět v 6. – 9. ročníku s 1 hodinovou dotací týdně (celkem 4 hodiny). Jednohodinové týdenní dotace Pv a např. Vv lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů.	Člověk a svět práce Člověk a svět práce
Volitelný předmět	Vp	Volitelný předmět v 6. ročníku v 2 hodinové týdenní dotaci a v 8. – 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 4 hodiny). Žák si vybírá volitelný předmět z nabídky školy podle konkrétních podmínek a zájmů žáků pro daný školní rok. Předmět je vyučován v minimálním časovém rozsahu jednoho pololetí školního roku.	Doplňující vzdělávací obor

Poznámka:

Vzdělávací obor RVP *Výchova ke zdraví* není v ŠVP realizován jako samostatný vyučovací předmět. Vzdělávací obsah tohoto oboru a 2 hodiny z minimální časové dotace byly přiřazeny ke vzdělávacímu oboru *Výchova k občanství*, čímž byl vytvořen integrovaný předmět „Občanská a rodinná výchova“.

4.5. Seznam volitelných předmětů

Název volitelného předmětu	Zkratka
Konverzace v cizím jazyce	Kcj
Regionální zeměpis	Rz
Informatika pro mírně pokročilé	Imp
Informatika pro pokročilé	Ipp
Základy administrativy	Za
Technické činnosti	Tč
Domácnost	Dom
Hudební činnosti	Hč
Výtvarné činnosti	Vč
Sportovní výchova	Sv
Seminář z českého jazyka	Sčj
Seminář z matematiky	Sma
Ekologie	Eko
Školní časopis	Šč

4.6. Preferované školní akce

Jako součást výchovně vzdělávací činnosti školy jsou do ŠVP zařazeny tyto školní akce:

- 1. - 5. ročník - Plavecký výcvik - 40 hodin
- 1. – 5. ročník - Školní výlet - 1 – 5 dnů
- 1. – 5. ročník - Lyžařský a zotavovací pobyt na horách - 1 – 7 dní
- 6. – 9. ročník - Školní výlet - 1 – 5 dnů
- 6. – 9 ročník - Terénní praktika; Poznáváme region; Zahraniční poznávací zájezd; Kurz míčových her 1 – 7 dní; Lyžařský výcvikový zájezd; Kurz snowboardingu; Cyklistický kurz; Adaptační kurz
- nespecifikováno - Program protidrogové prevence a prevence dalších soc. pat. jevů

Součástí vzdělávacího programu jsou i všechny ostatní (výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj.) akce, které jsou aktuálně zařazeny. Patří sem i účast ve státních a mezinárodních projektech, účast ve sportovních a předmětových soutěžích a také veškeré volnočasové aktivity organizované školou (školní družinou).

4.7. Organizace výuky

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé (zejména na I. stupni ZŠ) si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník.

U vyučovacích předmětů s 1 hodinovou týdenní časovou dotačí je možné ve vhodných případech (rozhodne vedení školy) realizovat jejich výuku 1x za 14 dní jako „dvouhodinovku“ (v kombinaci s jinými „jednohodinovými“ vyučovacími předměty).

5. Český jazyk

5.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Český jazyk* vychází ze vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura*.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Cílem výuky je zejména rozvíjet komunikační kompetence a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

5.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do **tří specifických složek**: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

V *komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápout různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvůrčí recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje v 1. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání podporuje i operativní zohledňování **specifických vzdělávacích potřeb žáků**.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.

5.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

UČITEL

- Volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu *bez ostrých hranic mezi jazykovou, literární, komunikační a slohovou výchovou*.
- Podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků.
- Využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků, tiskoviny volí přednostně z regionu školy.
- Volí metody a formy (prezentace, výpočetní technika, poster, vlastní výpisy apod.) práce podporující zájem žáků o mateřský (český) jazyk, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků.
- Vede žáky k používání jazykových příruček.
- Při zadávání slohových prací a výběru témat literární výchovy přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu.
- Nepřečeňuje význam pravopisu, volí jevy základní.
- Vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností.
- Rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva.
- Zařazuje průřezová téma dle organizace jednotlivých projektů.

ŽÁK

- Podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možnosti vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu.
- Pracuje s vlastními chybami.
- Prezentuje své myšlenky a názory v písemné (počítačové) podobě, webových stránkách školy apod.
- Využívá automatické opravy textu prostřednictvím ICT a zná jejich omezení.
- Své výroky promýší, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování.

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Při řešení problémů učíme žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.). - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektívů.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. - Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou prací netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.

5.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Český jazyk

1. stupeň

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy 1. období – (OVO)

žák

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru

ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev

ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas

ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení

ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta

ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záZNAMníku

ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti

Učivo (U)

- 1.1 čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- 1.2 naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- 1.3 mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznamení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

- 1.4 **písemný projev** - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiélem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky

ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná

ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost

ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru

ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednoduších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy

ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky

ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova víceznačná

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí

ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje

ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Učivo (U)

- 2.1 **zvuková stránka jazyka** - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

- 2.2 **slovní zásoba a tvoření slov** - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- 2.3 **tvarosloví** - slovní druhy, tvary slov
- 2.4 **skladba** - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- 2.5 **pravopis** - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

ČJL-3-3-01 cte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku

ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Učivo (U)

- 3.1 **poslech literárních textů**
- 3.2 **zážitkové čtení a naslouchání**
- 3.3 **tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- 3.4 **základní literární pojmy** - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, básně, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

2. stupeň

4. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru

ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Učivo (U)

- 4.1 **čtení** - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové
- 4.2 **naslouchání** - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové
- 4.3 **mluvený projev** - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse
- 4.4 **písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpis, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)

5. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohatování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov,

rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech

ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami

ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace

ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí

ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí

ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nárečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Učivo (U)

- 5.1 zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)
- 5.2 slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov
- 5.3 tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov
- 5.4 skladba - výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu
- 5.5 pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický
- 5.6 obecné poučení o jazyce - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské - především slovenština - a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)

6. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla

ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora

ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie

ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty

ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele

ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře

ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Učivo (U)

- 6.1 **tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
- 6.2 **způsoby interpretace literárních a jiných děl**
- 6.3 **základy literární teorie a historie** - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)
- 6.4 **literární druhy a žánry** - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

1. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skládá a rozkládá slova podle sluchu - pozná jednotlivá písmena a ve vztahu k nim odpovídající hlásky, rozlišuje písmeno tiskací psací - skládá a čte všechny druhy slabik - skládá a čte všechny druhy slov - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost - plynule čte slova ve větách, rozlišuje slova sluchem i zrakem - správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice - požívá znaménka ve slovech i větách - čte správně krátké a dlouhé samohlásky - správně odpovídá na kontrolní otázky - rozpozná členění textu - naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, 	<p>Komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj fonetického sluchu, sluchová analýza, syntéza, zrakové rozlišování <p>praktické čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - písmena malá, velká, tiskací, psací - slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné - slova s 2 souhláskami, skupiny di, ti, ni a shluhy souhlásek - hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací - uspořádání slov ve větě - interpunkční písmenka: . , : ? ! - - délka samohlásek - porozumění přečteným větám - členění textu: nadpis, článek, řádek, odstavec <p>naslouchání:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické (zdvořilé) a věcné (pozorné, reagovat otázkami <p>mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy techniky mluveného projevu 	<p>ústní zkoušení vypravování praktické předvedení diktát doplňovací cvičení přepis opis skupinová práce autodiktát</p> <p>OVO: ČJL-3-1-01, ČJL-3-1-02, ČJL-3-1-03, ČJL-3-1-04, ČJL-3-1-05, ČJL-3-1-06, ČJL-3-1-07, ČJL-3-1-08, ČJL-3-1-09, ČJL-3-1-11</p> <p>ČJL-3-2-01, ČJL-3-2-05</p> <p>ČJL-3-3-01, ČJL-3-3-03</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p> <p><u>Prv</u> – pravidla slušného chování</p>	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>dramatizuje</p> <ul style="list-style-type: none"> - recituje básničky, zná říkadla a rozpočítadla, hádanky - rozumí mluveným projevům přiměřené složitosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - uvolňuje si ruku nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní - píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky, ovály, kličky - rozlišuje písmeno psací a tiskací - píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka - dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty - píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty - dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky 	<p>(dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry : prosba, poděkování, omluva, oslovení, pozdrav, blahopřání, vyprávění - poslech literárních textů - recitace - literární žánry : rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka <p>písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiélem) - příprava na psaní - psaní prvků písmen a číslic - písmo tiskací, psací - psaní – písmeno, slabika, slovo - diktát slov, jednoduchých vět - velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty - 		

2. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným projevům přiměřené složitosti - při kontaktu s partnerem užívá slušné oslovení, prosbu, omluvu a poděkování 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>čtení :</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací) <p>naslouchání :</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) 	<p>ústní zkoušení</p> <p>vypravování</p> <p>praktické předvedení</p> <p>diktát</p> <p>doplňovací cvičení</p> <p>přepis</p> <p>opis</p>	<p>OVO:</p> <p>ČJL-3-1-01, ČJL-3-1-02, ČJL-3-1-03, ČJL-3-1-04, ČJL-3-1-05, ČJL-3-1-06, ČJL-3-1-07, ČJL-3-1-08, ČJL-3-1-09, ČJL-3-1-10, ČJL-3-1-11</p> <p>ČJL-3-2-01, ČJL-3-2-02, ČJL-3-2-04,</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - seřadí ilustrace - píše písmena a číslice podle normy psaní - správně spojuje písmena a slabiky - používá znaménka ve slovech i větách - opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě - kontroluje vlastní písemný projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	<p>mluvený projev :</p> <ul style="list-style-type: none"> - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) - vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry: prosba, poděkování, vzkaz, vypravování, jednoduchý popis - zdvořilé vystupování <p>písemný projev :</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky - technika psaní-úhledný a čitelný projev - tvary písmen abecedy - spojování písmen, slabik - umísťování diakritických znamének - opis, přepis - žánry písemného projevu-adresa, blahopřání 	<p>skupinová práce autodiktát písemné práce slohouvý útvar</p>	<p>ČJL-3-2-05, ČJL-3-2-06, ČJL-3-2-07, ČJL-3-2-08</p> <p>ČJL-3-3-01, ČJL-3-3-02, ČJL-3-3-03, ČJL-3-3-04</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4</p> <p>2.1, 2.2</p> <p>3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p> <p><u>Pry</u> – pravidla slušného chování</p> <p><u>Vv</u> – ilustrace dle zadání</p>
<ul style="list-style-type: none"> - soustředěně naslouchá čtenému textu - vypráví, dramatizuje a domýslí příběhy - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností - vyjadřuje svoje pocity z přečteného textu 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynulé čtení jednoduchých textů - slovní přízvuk - čtení hlasité a tiché - soustředěný poslech literárních textů, poezie a prózy, zážitkové čtení - vyprávění, dramatizace pohádek (volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod) - báseň, verš, rým, rozpočítadlo, hádanka, říkanka - přednes vhodných literárních textů - text a ilustrace 		
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří 	<p>Jazyková výchova</p> <p>zvuková stránka jazyka :</p>		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty - rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - určí nadřazenost a podřazenost slov - řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl - vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy - rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách - zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b-p, d-t, d'-ť, z-s, ž-š, v-f, h-ch - dělí slova na konci řádku podle stavby slova - aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu - rozlišuje obecná a vlastní jména, dodržuje pravidla psaní vlastních jmen osob a zvířat 	<ul style="list-style-type: none"> - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin - modulace souvislé řeči - slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek - abeceda <p>slovní zásoba a tvoření slov :</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam slov - slovo souřadné, nadřazené, podřazené <p>tvarosloví :</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvary slov - slovní druhy-podstatná jména, slovesa, předložky <p>skladba :</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá - druhy vět podle postoje mluvčího (oznamovací, tázací, rozkazovací a přací) - pořádek slov ve větě <p>pravopis :</p> <ul style="list-style-type: none"> - i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - psaní ú/ů - dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - souhlásky znělé a neznělé na konci a uvnitř slov - velká písmena –jména osob a zvířat, příjmení, název bydliště 		

3.ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná - vyhledává v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, 	<p>Jazyková výchova</p> <p>zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správná výslovnost - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) <p>slovní zásoba a tvoření slov:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ústní zkoušení - vypravování - praktické předvedení - diktát - doplňovací cvičení 	<p>OVO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ČJL-3-1-01, ČJL-3-1-02, ČJL-3-1-03, - ČJL-3-1-04, ČJL-3-1-05, ČJL-3-1-06, - ČJL-3-1-07, ČJL-3-1-08, ČJL-3-1-09, - ČJL-3-1-10, ČJL-3-1-11

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>okolnost, vlastnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - odůvodňuje a píše správně pravopis i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - píše správně a odůvodňuje vlastní jména místních pojmenování - žák používá tvary sloves <ul style="list-style-type: none"> - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku, předčítá, využívá čtenářské dovednosti, vyjadřuje své pocity z přečteného textu, orientuje se v textu dětských knih, - charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize, myšlenky, které se žákovi líbí - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 	<ul style="list-style-type: none"> - nauka o slově – slovo a skutečnost – antonyma, synonyma - rčení - vyjmenovaná slova po obojetných souhláskách - stavba slova - slova příbuzná <p>tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvary slov, správné tvary podstatných jmen - slovní druhy ohebné – neohebné - slovesa – pojmenování děje, tvary sloves <p>skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá, souvětí <p>pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - i/y po obojetných souhláskách - souhlásky znělé a neznělé - velká písmena v typických příkladech místních pojmenování <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynulé čtení, členění textu, rychlé čtení, tiché a hlasité čtení - zážitkové čtení a naslouchání - základní literární pojmy: - poezie, próza jako základ literatury - autor, čtenář, kniha, ilustrace, báseň, pohádka - poslech literárních textů - tvorivé činnosti s literárním textem: - přednes vhodných lit. textů - volná reprodukce textu - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod 	<p>přepis opis skupinová práce autodiktát písemné práce slohouvý útvar beseda referát</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p> <p><u>Vy</u> – ilustrace dle zadání, obrázková osnova</p>	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného obsahu a náročnosti - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích, jednoduchý popis - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje písemný projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - pracuje s chybou, v chybně napsaném textu opraví chyby - napíše krátký dopis, adresu, popis, vyplní jednoduchý tiskopis - píše přiměřeně rychle - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické (pozorné, plynulé) - věcné (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) <p>naslouchání:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné (pozorné, aktivní, kladení otázek) <p>mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - techniky mluvení - přirozené tempo, srozumitelnost, správná výslovnost - komunikační žánry - omluva, prosba, vzkaz, vypravování, popis, dialog na základě obrazového materiálu - zahájení a ukončení dialogu - mimojazykové prostředky - mimika, gesta <p>písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky - technika psaní - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - žánry písemného projevu - pozdrav z prázdnin, omluvenka, vzkaz, adresa, dopis, popis, jednoduché tiskopisy 		

4. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává významy slov, zvláště slova 	<p>Jazyková výchova</p> <p>zvuková stránka jazyka:</p>	ústní zkoušení	OVO:

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou a předponovou - určuje slovní druhy plnovýznamových slov - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí vhodnými spojovacími výrazy - píše správě i, y po obojetných souhláskách uvnitř slov, u vyjmenovaných a příbuzných slov - skloňuje podstatná jména - vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu 	<ul style="list-style-type: none"> - správná výslovnost českých slov <p>slovní zásoba a tvoření slov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam slov - slova spisovná, nespisovná - slova jednoznačná, mnohoznačná, homonyma - stavba slova - kořen, část předponová a příponová - slova příbuzná <p>tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy ohebné a neohebné - tvary podstatných jmen (vzory) - tvary sloves - infinitiv, určité slovesné tvary <p>skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá - základní skladební dvojice - ostatní skladebné dvojice - souvětí, spojovací výrazy <p>pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - i/y po obojetných souhláskách v příbuzných slovech - i/y v koncovkách podstatných jmen - velká písmena – zeměpisné názvy ČR, historické osoby a jiná pojmenování z čes.dějin 	<ul style="list-style-type: none"> - vypravování - praktické předvedení - diktát - doplňovací cvičení - přepis - opis - skupinová práce - autodiktát - písemné práce - slohový útvar - beseda - referát <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5</p> <p>Vy – výtvarné vyjádření dle zadání</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické - rozvoj techniky čtení - věcné - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací <p>naslouchání:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické - zdvořilé, kontakt s partnerem, 		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>jednoduchého sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje obsah přiměřeně jednoduchého sdělení - vede správně dialog, telefonický rozhovor - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo svého projevu - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev <ul style="list-style-type: none"> - volně reprodukuje text, tvoří vlastní literární text - vyjadřuje své dojmy četby a zaznamenává je - rozlišuje různé typy uměleckých textů a neuměleckých textů 	<p>střídání replik a rolí</p> <ul style="list-style-type: none"> - věcné - aktivní, zaznamenat slyšené, reagovat otázkami <p>mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - techniky mluveného projevu - přízvuk, intonace, rychlosť, srozumitelnosť - komunikační žánry - zpráva, oznámení, vypravování, dialog - komunikační pravidla - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování - mimojazykové prostředky řeči - mimika, gesta <p>písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika psaní - přehledné členění textu, nadpis, osnova - popis, dotazník, výpisky z textu, vedení poznámek, zpráva, oznámení, pozvánka, přihláška, vypravování, dodržování časové posloupnosti <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivá práce s literárním textem - přednes literárních textů (básně, úryvky prózy), volná reprodukce textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - čtení textů uměleckých a populárně naučných - literární žánry: - bajka, povídka, divadelní představení, film /režisér, herec/, báseň, verš, rým 		

5. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá český jazyk jako nástroj dorozumívání - rozlišuje ve slově kořen, předponu, příponu, koncovku - doplňuje předpony, přípony podle smyslu - rozlišuje základní význam předpon - používá předložky v praxi - využívá znalost vyjmenovaných slov v praxi - rozlišuje a určuje slovní druhy - určuje pád, číslo, rod a vzor, skloňuje podle vzoru - rozpozná druhy přídavných jmen - rozezná mluvnické kategorie sloves - nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledá je v textu - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - vyhledá různé podměty - píše správně i - y v koncovkách přičestí minulého - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje 	<p>Jazyková výchova</p> <p>zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost českých slov - obtížněji vyslovitelná slova - modulace řeči - zesilování a zeslabování hlasu <p>slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přísloví, sousloví, rčení - slova mnohoznačná - významově neznámá slova - stavba slova - slovní kořen, část předponová, přípona, koncovka, obtížnější slova příbuzná <p>tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy, druhy zájmen - tvary podstatných jmen - druhy přídavných jmen, skloňování přídavných jmen měkkých a tvrdých - časování sloves, slovesné způsoby (podmiňovací způsob pouze u slovesa být) <p>skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní skladebné dvojice, úplná, neúplná, ostatní skladebné dvojice - podmět, přísudek slovesný, nevyjádřený podmět, všeobecný podmět, několikanásobný podmět - složitější souvětí - rozvíjení vět jednoduchých do souvětí - dělení dlouhého souvětí na věty <p>pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná - shoda přísudku s podmětem holým - koncovky podstatných jmen - i/y v koncovkách přídavných jmen měkkých a tvrdých 	<p>ústní zkoušení vypravování praktické předvedení diktát doplňovací cvičení přepis opis skupinová práce autodiktát písemné práce slohouvý útvar beseda referát</p> <p>OVO: ČJL-5-1-01, ČJL-5-1-02, ČJL-5-1-03, ČJL-5-1-04, ČJL-5-1-05, ČJL-5-1-06, ČJL-5-1-07, ČJL-5-1-08, ČJL-5-1-09, ČJL-5-1-10</p> <p>ČJL-5-2-01, ČJL-5-2-02, ČJL-5-2-03, ČJL-5-2-04, ČJL-5-2-05, ČJL-5-2-06, ČJL-5-2-07, ČJL-5-2-08, ČJL-5-2-09</p> <p>ČJL-5-3-01, ČJL-5-3-02, ČJL-5-3-03, ČJL-5-3-04</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4</p> <p>2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5</p> <p>3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p>	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
	<ul style="list-style-type: none"> - velká písmena u zeměpisných názvů Evropy, příslušníků národů - souhláskové skupiny na styku předpony a kořene (např. rozsvítit) - skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně 		
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - čte plynule s porozuměním, nahlas i potichu - přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity - sestavuje osnovu textů, odlišíuje tvrzení od mínění - předvede dovednost vypravovat - popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu - napiše dopis (ve správném sledu jeho částí) - sestaví SMS zprávu a e-mailovou zprávu na základech stručnosti a výstižnosti textu - zanechá vzkaz na záZNAMníku - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě - používá tiskopisy a dokáže je vyplnit - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů, využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopédie, katalogy, internet 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - techniky mluvení - přízvuk, intonace, nasazení hlasu - mimoverbální komunikace - postoj těla, vzdálenost, celkové vystupování - komunikační žánry - diskuse, dialog, vypravování, ústní prezentace, hodnocení výsledků práce vlastní i skupinové - manipulativní komunikace - znaky bulvárních sdělení, věrohodnost informací, srovnání obsahu seriozních časopisů s bulvárními, objektivita sdělení, fakta, názory, domněnky, zkreslené informace - komunikační pravidla - přihlášení se o slovo, slušné vystupování a jednání, kládení otázek, pravidla rozhovoru, obhajoba vlastních názorů, argumentace, asertivní komunikace, přizpůsobení se situaci a osobě <p>naslouchání:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické, zdvořilé naslouchání (sledování partnera, mimoverbálně vyjadřuje kontakt, střídání replik a rolí – naslouchající, hovořící, hledání společného obsahu) - aktivní naslouchání (shrnout sdělení, vyjádřit pochopení, kládení otázek) <p>písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika psaní (logické a přehledné členění textu – odstavce, schémata, tabulky) - žánry (psané jako slohové práce) popis 		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
	<p>činnosti, obličeje, osoby, zvířete, věci, oznámení, zpráva, vzkaz, inzerát, dopis, pozdrav, SMS, mail, aktualita, referát, klíčová slova – výpisky, tvorba pojmových a myšlenkových map</p> <ul style="list-style-type: none"> - přihláška, formulář, dotazník, složenka, podací lístek - sestavení osnovy, vyprávění podle ní, dokončení děje - písemná prezentace, skupinová i individuální práce 		
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - čte procítěně s prvky uměleckého přednesu - předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýší rýmy - rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma - zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýší texty - dramatizuje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky - orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku a porovnává ilustrace různých výtvarníků - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je 	<p>čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické čtení (technika, čtení plynulé, pozorné, orientační prvky v textu) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení, klíčová slova) <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů - výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu - předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka - volná reprodukce předčteného textu - zápis textu, tvorba vlastních textů - dramatizace, scénky - besedy o knihách - divadelní a filmová představení, televizní tvorba - porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury - základy literatury - poezie: lyrika, epika, přenášení významu, přirovnávání - próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč 		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
- při jednoduché analýze literárních textů používá elementární literární pojmy	- poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání		

6. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - rozliší zákl. slohové útvary - sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost - užívá vhodných jaz. prostředků - vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném projevu - vyhledá hlavní myšlenky textu - podá informaci stručně a zřetelně - vybírá vhodná slova při nácviku popisu - stylizuje dopis, používá kultivovaný písemný projev 	Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none"> - sloh-slohové útvary - vypravování - člověk ve společnosti- formy spol. styku - telefonování, vzkazy - výpisky, výtah - zpráva, oznámení - popis - dopis 	SÚ, MoS, PS, PP T, DC, Pís, Di, PÚ, Ú, PP	OVO: ČJL-9-1-03, ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-06 U: 4.1, 4.2
  <ul style="list-style-type: none"> - používá jazykové příručky - určí mluv. kategorie podst. a příd. jmen, aplikuje jejich znalost v písemném projevu - rozpozná druhy zájmen a číslovek - vyhledá zákl. větné členy a zdůvodní shodu 	Jazyková výchova <ul style="list-style-type: none"> - jazykověda, jazykové příručky - podstatná jména, přídavná jména - zájmena, číslovky - větná skladba, zákl. a rozv. vět. členy 		OVO: ČJL-9-2-01, ČJL-9-2-02, ČJL-9-2-03, ČJL-9-2-04 U: 5.3, 5.4, 5.5
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - používá literaturu jako zdroj poznání a prožitků - uvede základní znaky poezie - rozliší slouku od verše 	Literární výchova <ul style="list-style-type: none"> - lidová slovesnost - poezie 	T, Ú, MoS, E, R, PS, PP	OVO: ČJL-9-3-01, ČJL-9-3-03 U: 6.1, 6.3

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje přečtený text, zhodnotí hlavní postavy - odliší pověst od pohádky - vysvětlí znaky bajky - posoudí vztah literatury k životu - průběžně tvoří kulturní deník 	<ul style="list-style-type: none"> - pohádky - pověsti - bajky - příběhy ze života dětí - literárně výchovné aktivity 		

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede samostatný souvislý projev ústní i písemný - dovede svým vypravováním spolužáky zaujmout - při písemném i mluveném projevu používá vhodná slova - komunikuje kultivovaně, výstižně, volí vhodné jazykové prostředky pro danou modelovou komunikační situaci - rozezná v textu neohebné slovní druhy a určí je - navázáním na znalosti o podst. a přídav. jménech odvodí jejich další tvary - dokládá zásady tvoření českých slov - určí slovesné kategorie- vid, rod - rozliší větu hlavní a vedlejší, větné členy podle vztahů - píše čitelně, přehledně a úpravně - vyhledá ve slovnících a encyklopediích význam pojmu 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické formy slohu - přihláška, životopis - vypravování - popis prac. postupu,děje, odborný popis - životopis, charakteristika <p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - neohebné slovní druhy, stupňování příslovcí - podstatná jména-odvozování-vlastní jména - přídavná jména-odvozování - slovesa- vid, rod - skladba- (výpověď, věta), věty hlavní vedlejší, jednočlenné, větné členy,souvětí souřadné, podřadné <p>Literární výchova</p> <p>Z hlubin času- příběhy a hrdinové, mýty a balady</p> <ul style="list-style-type: none"> - setkání se světem 	<p>SÚ, MoS, PP</p> <p>T, DC, Di, Pís, Ú, PÚ, PP</p> <p>T, Ú, MoS, E, R, PP</p>	<p>OVO: ČJL-9-1-03, ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-1-08 U: 4.3, 4.4</p> <p>OVO: ČJL-9-2-02, ČJL-9-2-03, ČJL-9-2-04, ČJL-9-2-07 U: 5.2, 5.3, 5.4</p> <p>OVO: ČJL-9-3-03, ČJL-9-2-05</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - epos, báje, mýtus, balada, uvede příklady těchto lit. útvarů - pokračuje v tvorbě kulturního deníku - seznámí se s cestopisem, použije tuto formu pro zpracování vlastních představ, zážitků - vyhledá zvukomalebné prvky v básni, - vyhledá fejeton v časopisech a novinách - navštíví filmové a divadelní představení, zhodnotí je vlastním názorem 	<ul style="list-style-type: none"> - setkání s poezíí, věcmi, lidmi, otázkami - literárně výchovné aktivity 		U: 6.2, 6.3

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - v modelových situacích objedná časopis, napíše inzerát, stížnost a žádost - vypracuje výklad(výtah) s pomocí osnovy, použije vhodně odborné názvosloví - vyhledá líčení a použije je jako vzor pro vlastní tvorbu - rozliší fakta od názorů a hodnocení - rozpozná slovanské mezi jinými slovanskými jazyky - rozpozná hlavní způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - uvede rozdíl ve skloňování podst. jmen přejatých, vytvoří jejich správné tvary 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kratší slohové útvary- objednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost - výklad, výtah, líčení - sloh- příprava k volbě povolání- diskuse, debata rozhovor - úvaha <p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk jako slovanský jazyk - slovní zásoba a její obohacování, význam slova, synonyma homonyma, antonyma - stavba slova - podstatná jména přejatá 	SÚ, MoS, PP, R T, DC, Di, Pís, PP, PÚ, Ú, PP	OVO: ČJL-9-1-01, ČJL-9-1-02, ČJL-9-1-08 U: 4.2, 4.3, 4.4 OVO: ČJL-9-2-02, ČJL-9-2-04, ČJL-9-2-05, ČJL-9-2-06 U: 5.2, 5.4, 5.6

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - určí druhy vedlejších vět a poměry mezi větami hlavními - používá kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a sty 	<ul style="list-style-type: none"> - skladba- souvětí podřadná a souřadná 		
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - používá literaturu jako zdroj poznání - zhodnotí obraz historie v literatuře, uvede historická období a jejich nejvýznamnější liter. představitele - posoudí úlohu lidové slovesnosti - zhodnotí význam práce spisovatelů Národ. obrození - porovná českou a svět. literaturu 19. století - zformuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo film. představení a názory na umělecké dílo 	<u>Literární výchova</u> <ul style="list-style-type: none"> - nejstarší literatura, kroniky - renesanční literatura - pobělohorské období - Národní obrození - světová literatura - česká literatura 19.st - literárněvýchovné aktivity 	T, Ú, MoS, E, R, PS, PP	OVO: ČJL-9-3-02, ČJL-9-3-03, ČJL-9-3-04, ČJL-9-3-05, ČJL-9-3-09 U: 6.1, 6.2, 6.3, 6.4

9. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje kultivovaně a výstižně, uplatňuje spisovný jazyk - vypracuje samostatný výklad na základě populárněvědeckého článku - stylizuje jednoduchou úvahu - rozliší základní publicistické útvary - orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor - vědomosti získané ve slohu aplikuje v řečnických cvičeních 	<u>Komunikační a slohová cvičení</u> <ul style="list-style-type: none"> - diskuse - projev, proslov, přednáška - výklad, úvaha - publicistické útvary - fejeton - řečnická cvičení - shrnutí o slohu 	SÚ, MoS, PS, PP, Pís, R	OVO: ČJL-9-1-03, ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-1-06, ČJL-9-1-07, ČJL-9-1-09, ČJL-9-1-10 U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - v praxi využívá obecná poučení o jazyce, rozlišuje skupiny, rozvrstvení - uvede základní poznatky o vývoji českého jazyka - využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů - předvede zvukovou podobu slov do písemné, správně intonuje - odstraňuje skladební nedostatky - rozlišuje pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické ve větě jednoduché a souvětí - využívá jazykových příruček - používá kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a styl 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk-vývoj - zvuková stránka jazyka - skladba- odchylky větné stavby - složitější souvětí - interpunkce - shrnutí učiva 6.-9.ročníku 	T, DC, Pís, Di, PÚ, Ú, PP	OVO: ČJL-9-2-02, ČJL-9-2-03, ČJL-9-2-06, ČJL-9-2-07, ČJL-9-2-08 U: 5.1, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - využívá při rozboru literárního díla základních literárních pojmu - charakterizuje významné literární žánry a jejich typy, orientuje se v základních literárních směrech a má přehled o významných představitelích české a světové literatury - tvoří vlastní literární texty - zformuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo film. představení a názory na umělecké dílo 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - česká a světová literatura v 1. polovině 20.stol - česká a světová literatura po 2. sv. válce - současná česká literární tvorba - vznik a vývoj filmu - literárně výchovné aktivity 	T, Ú, MoS, E, R, PS, Pís, PP	OVO: ČJL-9-3-02, ČJL-9-3-03, ČJL-9-3-04, ČJL-9-3-05, ČJL-9-3-06, ČJL-9-3-07, ČJL-9-3-08, ČJL-9-3-09 U: 6.1, 6.2, 6.3, 6.4

6. Anglický jazyk

6.1. Charakteristika předmětu

V rámci oboru *Cizí jazyk* je jedním ze školou nabízených jazyků též vyučovací předmět Anglický jazyk. Prostřednictvím postupného osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry, čímž zkvalitňuje žákův osobní život, napomáhá mu při dalším studiu a rozšiřuje možnosti jeho budoucího pracovního uplatnění. Seznamuje žáka s odlišnou

kulturou jiných zemí, s podmínkami a způsobem života tamních obyvatel, prostřednictvím čeho žák získává hlubší povědomí o důležitosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Umožňuje také mezinárodní spolupráci škol na různých projektech. V ŠVP směřují požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce k dosažení úrovni A2, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

6.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem Anglický jazyk začínají děti v 1. ročníku (2 hodiny týdně). V jeho výuce pokračují od 3. do 9. třídy, a to v 3 hodinové dotaci týdně. Výuka cizího jazyka probíhá většinou ve skupinách žáků různých tříd téhož ročníku. Vyžadují-li to možnosti a potřeby žáků, může probíhat i ve skupinách tvořených žáky různých ročníků. Pro zařazení do skupin může být určujícím faktorem „tempo“, které zvládají. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. S ohledem na schopnosti a možnosti žáka volí vyučující náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností. Na základní škole je cílem výuky anglického jazyka především jeho praktické používání při komunikaci (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT). Skupiny proto pracují nejen v jazykových učebnách, ale i v učebnách počítačových či ve třídách vybavených audiovizuální technikou. V ZŠ se při výuce anglického jazyka využívají prvky systému „Evropské jazykové portfolio“. Získávání a následné hodnocení získaných praktických dovedností žáka je zaměřeno na 5 základních oblastí cizího jazyka - Poslech, Rozhovor, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní.

V 1. a 2. ročníku je výuka realizována formou her, písniček a říkanek, důraz je kladen na ústní zvládnutí základů jazyka. Děti nečtou a nepíší, jsou zohledněny veškeré vzdělávací potřeby žáků mladšího školního věku a podporuje rovně příležitosti ve vzdělání s důrazem na environmentální a multikulturní výchovu. Dítě se učí ovládat anglický jazyk s přízvukem, gramatikou a slovní zásobou.

Ve 3. - 5. ročníku, je výuka anglického jazyka pokračováním cizojazyčného vzdělávání a i nadále má především motivační funkci, tj. probouzí zájem žáka o studium tohoto jazyka a vytváří k němu pozitivní vztah. Zvukové podobě jazyka, zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, ale i prvnímu seznámení se základními reáliemi příslušné jazykové oblasti je nutno věnovat zvláštní pozornost. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších každodenních životních situacích přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem čtení a písemnému vyjádření. Na nezbytné minimum je zde omezen výklad gramatických struktur. Slovní zásoba je volena úměrně k věku žáků, zájmům a frekvenci. Výuka cizího jazyka je propojena nejen s mateřským jazykem, nýbrž i s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou. Přebírá odsud různé techniky, jimž výuku obohacuje, např. hraní rolí, improvizace, dramatizace ap. Metody a formy výuky jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Lze využít básničky, říkanky, písničky a jiné nahrávky textů rodilých mluvčích. Zařazují se vhodné PC programy a dle schopností žáků lze využít i internet. Stěžejním úkolem učitele je podněcování a oceňování aktivity a nápaditosti žáků a jejich tvůrčího přístupu k činnostem a rozvoj jejich představivosti.

Na II. stupni ZŠ , tj. v 6. - 9. ročníku, jde již více o osvojování anglického jazyka jako prostředku dorozumívání a získávání dalších poznatků. Do výuky se stále více integruje používání jazyka v kombinaci s PC či internetem, pracuje se s různými autentickými materiály. Čtení a písemný projev nabývají na důležitosti. Žáci si prohlubují své vědomosti z oblasti kultury cizích (zejména evropských) zemí. Z vyučovacích forem je preferováno kooperativní vyučování. Při individuální i skupinových činnostech vyučující vhodně využívá odlišností jednotlivých žáků. V rámci podpory komunikačních dovedností je prospěšné navazovat kontakty s anglicky hovořícími osobami v zahraničí, a to jak prostřednictvím internetu, tak osobními kontakty, např. zahraniční jazykově pobytové zájezdy, výměna studentů v rámci partnerských škol v zahraničí, exkurze apod.

Důležitá je i motivace žáka k výuce *Dalšího cizího jazyka*.

6.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
---------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.). - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Učíme žáky „nonverbální komunikaci“.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.

KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). - Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání vyučovaného cizího jazyka.
----------------------------	---

6.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Anglický jazyk

1. stupeň

Očekávané výstupy - 1. období (OVO) - 1. - 3. ročník

1. ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Očekávané výstupy - 2. období (OVO) - 4. - 5. ročník

2. POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

3. MLUVENÍ

žák

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

a podobné otázky pokládá

4. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

5. PSANÍ

CJ-5-4-01 napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Učivo(U)

1.1 **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

1.2 **slovní zásoba** – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem

1.3 **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblečení, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí

1.4 **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

2. stupeň

Očekávané výstupy (OVO)

6. POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

7. MLUVENÍ

žák

CJ-9-2-01 zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

8. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

9. PSANÍ

žák

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo (U)

2.1 zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby

2.2 slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem

2.3 tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravování návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí

2.4 mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

1. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák <ul style="list-style-type: none"> - Reaguje na krátký jednoduchý pokyn - Zopakuje slova a slovní spojení - Používá slova a slovní spojení - Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - Rozumí krátkým jednoduchým anglickým pokynům, které jsou zadávány ústně - Účastní se her v angličtině, zpívá písničky a tančuje, přednáší říkanky - Popisuje, co vidí a slyší - Rozumí slovíčkům a výrazům prezentovaným v angličtině 	<ul style="list-style-type: none"> - Pozdravy, představení se - Zvířata - Moje tělo - Rodina a domov - Čísla - Barvy 	Ú Mos PP PS V T	OVO: CJ-3-1-01, CJ-3-1-02, CJ-3-1-04 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

2. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák			OVO:

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí otázkám učitele - Reaguje na otázky učitele - Zopakuje a použije slova - Zopakuje a použije slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - Rozumí obsahu jednoduchého mluveného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - Osvojí si základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - Užívá základní gramatické struktury 	<ul style="list-style-type: none"> - Ve škole - Pocity - Jídlo - Hračky - Oblečení - Zařízení bytu - Základní výslovnostní návyky - Slovní zásoba k probíraným tematickým okruhům - Základní gramatické struktury 	Ú	CJ-3-1-01, CJ-3-1-02, CJ-3-1-04 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

3. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák Řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - reaguje na otázky verbálně i neverbálně - použije slova a slovní spojení - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu 	TEMATICKÉ OKRUHY <ul style="list-style-type: none"> Domov Škola Rodina Zvířata Oblékání 	Ú,PP,T	OVO: CJ-3-1-01, CJ-3-1-02, CJ-3-1-03, CJ-3-1-04, CJ-3-1-05, CJ-3-1-06 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu	Hračky Základní výslovnostní návyky		
- případí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Slovní zásoba k probíraným tematickým okruhům		
- píše slova na základě textové a vizuální podoby	Základní gramatické struktury a typy vět		
- píše věty na základě textové a vizuální podoby			

4. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům - rozumí a otázkám učitele - rozumí slovům - rozumí jednoduchým větám - rozumí jednoduchému poslechovému textu	TÉMATICKÉ OKRUHY Volný čas Lidské tělo Jídlo Bydliště Roční období Dny v týdnu Počasí	Ú,PP,T	OVO: CJ-5-1-01, CJ-5-1-02, CJ-5-1-03, CJ-5-2-01, CJ-5-2-02, CJ-5-2-03, CJ-5-3-01, CJ-5-3-02, CJ-5-4-01 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4
MLUVENÍ - zapojí se jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě týkající se osvojených témat - odpovídá na jednoduché otázky - pokládá jednoduché otázky	 Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu	Slovní zásoba probíraných tematických okruhů		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět 	<p>Práce se slovníkem</p> <p>Základní gramatické struktury a typy vět</p>		

5. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>žák</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům - rozumí otázkám učitele - rozumí slovům - rozumí jednoduchým větám - rozumí jednoduchého poslechovému textu <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě týkající se osvojených témat - odpovídá na jednoduché otázky - pokládá jednoduché otázky <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života 	<p>TEMATICKÉ OKRUHY</p> <p>Povolání</p> <p>Nákupy</p> <p>Dopravní prostředky</p> <p>Kalendářní rok, svátky</p> <p>Měsíce</p> <p>Hodiny</p> <p>Příroda</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně)</p> <p>Slovní zásoba probíraných tematických okruhů a její používání v komunikačních situacích</p>	<p>Ú, PP ,T</p>	<p>OVO:</p> <p>CJ-5-1-01, CJ-5-1-02, CJ-5-1-03, CJ-5-2-01, CJ-5-2-02, CJ-5-2-03, CJ-5-3-01, CJ-5-3-02, CJ-5-4-01, CJ-5-4-02</p> <p>U:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života PSANÍ - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět - vyplní osobní údaje do formuláře	Práce se slovníkem Základní gramatické struktury a typy vět		

6. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák <ul style="list-style-type: none"> - porozumí informacím v jednoduchém textu - vyhledá požadované údaje v textu - hovoří na téma: „Můj pokoj“ - sestaví jednoduché sdělení o vybavení bytu - užívá přítomný čas prostý a průběhový - porozumí obsahu textu a odhadne význam nových slov - rozumí textu a vyhledá odpovědi na otázky - hovoří na téma: „Mé zájmy“ - napíše jednoduchý text o svých koníčích - užívá přítomný čas prostý a průběhový 	Domov a bydlení poslech Volný čas čtení mluvení psaní	Ú,T čtení mluvení psaní poslech čtení mluvení psaní	OVO: CJ-9-1-01 CJ-9-3-02 CJ-9-2-03 CJ-9-4-02 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 OVO: CJ-9-1-01 CJ-9-3-02 CJ-9-2-02 CJ-9-4-02 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná informace o jednotlivých vyučovacích předmětech - orientuje se v textu a odhadne význam nových slov - hovoří na téma: „Rozvrh hodin“ - popíše svůj den ve škole 	Škola poslech čtení mluvení psaní	T, Ú čtení mluvení psaní	OVO: CJ-9-1-02 CJ-9-3-02 CJ-9-2-02 CJ-9-4-02

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - užívá min. čas prostý a průběhový - zjistí informace poslechem a odpovídá na otázky - vyhledá v textu požadované výrazy a fráze - popíše vztahy mezi lidmi a jejich vlastnosti - odpoví na písemnou pozvánku - pracuje s dvojjazyčným slovníkem 	Společnost a její problémy poslech čtení mluvení psaní	T,Ú Ú,V, PP MoS, PP, PS, Ú, V T, DC	U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 OVO: CJ-9-1-01 CJ-9-3-01 CJ-9-2-03 CJ-9-4-03 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák <ul style="list-style-type: none"> - zjistí informace poslechem článku o rodině - rozumí textu a vyhledá odpovědi na otázky - používá obraty, kterými se zeptá, co lidé dělali v určitém věku - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - procvičí si použití přítomného prostého a průběhového času - rozumí obsahu poslechového textu - vyhledá v textu požadované výrazy - mluví o tom, jaké je počasí - sestaví dopis o víkendových plánech - rozlišuje minulý čas prostý a průběhový - užívá budoucí čas sloves 	Rodina poslech čtení mluvení psaní Počasí poslech čtení mluvení psaní	T, Ú Ú, PP Ú, PP, MoS DC Ú Ú, PP PS, MoS, PP V	OVO: CJ-9-1-01 CJ-9-3-02 CJ-9-2-02 CJ-9-4-01 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 OVO: CJ-9-1-02 CJ-9-3-01 CJ-9-2-02 CJ-9-4-02 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví správné pořadí vět na základě poslechu 	Příroda a město poslech	Ú, T	OVO: CJ-9-1-01 CJ-9-3-01

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
- orientuje se v textu a odhadne význam nových slov z kontextu - popíše jednoduchými obraty prostředí, ve kterém se nachází - sestaví krátké sdělení o problémech životního prostředí - tvoří gramaticky správné věty v čase minulém, přítomném	čtení mluvení psaní	Ú, PP PP, MoS, Ú V DC, T	CJ-9-2-03 CJ-9-4-02 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4
- zjistí informace poslechem a odpoví na otázky - rozumí obsahu textu s využitím vizuální opory - vypráví jednoduchý příběh o známé osobnosti - reaguje na písemnou pozvánku - osvojí si užití předpřítomného času	Kultura poslech čtení mluvení psaní	Ú Ú, PP PP, Ú, MoS V	OVO: CJ-9-1-01 CJ-9-3-02 CJ-9-2-03 CJ-9-4-03 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák - rozezná v nahrávce konkrétní údaje o Londýně - vyhledá informace o památkách Londýna - zeptá se na cestu, orientace ve městě - sestaví krátké povídání o svém městě - pracuje s dvojjazyčným slovníkem - rozliší specifické informace v poslechu - čte krátký text pro detailní porozumění - mluví o svém vztahu ke sportu - sestaví jednoduché sdělení o svém sportovním využití	Reálie poslech čtení mluvení psaní Sport poslech čtení	T, Ú Ú, PP Ú, PP, MoS, V, R Ú, T Ú, PP	OVO: CJ-9-1-02 CJ-9-3-01 CJ-9-2-01 CJ-9-4-02 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 OVO: CJ-9-1-01 CJ-9-3-02 CJ-9-2-02 CJ-9-4-02

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
- tvoří gramaticky správné věty v čase přít., předpřít., minulém a budoucím	mluvení Cestování poslech čtení mluvení Domov a bydlení poslech čtení mluvení psaní	Ú, MoS, PP, V T, DC Ú, T Ú, PP, V PP, MoS, Ú, PS, V DC, T Ú, T Ú, PP PP, Ú, MoS, V, DC, T	U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 OVO: CJ-9-1-02 CJ-9-3-02 CJ-9-2-01 CJ-9-4-03 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 OVO: CJ-9-1-01 CJ-9-3-02 CJ-9-2-03 CJ-9-4-02 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4

9. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák - na základě poslechu odpoví na otázky týkající se zdraví - čte s porozuměním a vyhledá požadované informace - poradí, jak zlepšit své zdraví - sepíše žádost o pomoc a popíše své problémy se zdravím - tvoří gramaticky správné věty v čase přít., předpřít., minulém a budoucím	Péče o zdraví a stravovací návyky poslech čtení mluvení psaní	Ú, T Ú, PP Ú, PP, MoS, PS V	OVO: CJ-9-1-02 CJ-9-3-01 CJ-9-2-01 CJ-9-4-02 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - vyslechne jednoduchou promluvu o kladech a záporech jednotlivých povolání - vyhledá v inzerátech vhodnou nabídku práce - mluví o svém budoucím povolání - vyplní základní údaje o sobě v pracovním formuláři - pracuje s dvojjazyčným slovníkem 	Volba povolání poslech čtení mluvení psaní	Ú Ú, PP Ú, PP, V, MoS DC	OVO: CJ-9-1-02 CJ-9-3-01 CJ-9-2-02 CJ-9-4-01 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4
<ul style="list-style-type: none"> - vyslechne rozhovor o vlivu medií na mladé lidi - rozumí obsahu textu a vyhledá správnou odpověď - mluví se spolužákem o možnostech využití medií ve volném čase - sestaví zprávu na základě ankety, pro jaké účely využívá rodina a spolužáci počítač - rozumí obsahu textu o módě a odhadne význam nových slov - čte plynule s porozuměním a pracuje se slovníkem - domluví se v obchodě při nákupu oblečení - popíše své oblíbené oblečení - pracuje s dvojjazyčným slovníkem 	Moderní technologie a média poslech čtení mluvení psaní	T, Ú Ú, PP PS, Ú, MoS T, V, R	OVO: CJ-9-1-02 CJ-9-3-02 CJ-9-2-02 CJ-9-4-02 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní informace o charakteru osobnosti - vyhledá informace v testu osobnosti - popíše charakteristické vlastnosti 	Nákupy a móda poslech čtení mluvení psaní	T, Ú Ú, PP MoS, PP, PS, Ú V	OVO: CJ-9-1-01 CJ-9-3-02 CJ-9-2-01 CJ-9-4-02 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4
	Pocity a nálady poslech čtení mluvení	Ú, T Ú, PP PP, MoS, Ú	OVO: CJ-9-1-01 CJ-9-3-01 CJ-9-2-03 CJ-9-4-01

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
spolužáka - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - pracuje s dvojjazyčným slovníkem	psaní	DC, V	U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4

7. Německý jazyk

7.1. Charakteristika předmětu

V rámci oboru *Další cizí jazyk* je jedním ze školou nabízených jazyků též vyučovací předmět *Německý jazyk*. Tento předmět prostřednictvím postupného osvojování, pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry, čímž zkvalitňuje žákův osobní život, napomáhá mu při dalším studiu a rozšiřuje možnosti jeho budoucího pracovního uplatnění. Seznamuje žáka s odlišnou kulturou jiných zemí, s podmínkami a způsobem života tamních obyvatel a žák tím získává hlubší povědomí o důležitosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Umožňuje také mezinárodní spolupráci škol na různých projektech. V ŠVP směřují požadavky ve výuce tohoto (dalšího) cizího jazyka k dosažení úrovně A1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

7.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Německý jazyk je vyučovacím předmětem volitelným. Výuka začíná v 7. ročníku a to v 2 hodinové týdenní dotaci až do 9. třídy. Výuka cizího jazyka probíhá většinou ve skupinách žáků různých tříd téhož ročníku. Vyžadují-li to možnosti a potřeby žáků, může probíhat i ve skupinách tvořených žáky různých ročníků. Pro zařazení do skupin může být určujícím faktorem „tempo“, které zvládají. Obsah tohoto vyučovacího předmětu je rozdělen do ročníků a stanovován vyučujícím v tématickém časovém plánu na daný školní rok. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. S ohledem na schopnosti a možnosti žáka volí vyučující náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností. Na základní škole je cílem výuky dalšího cizího jazyka především jeho praktické používání při komunikaci (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT). Skupiny proto pracují nejen v jazykových učebnách, ale i v učebnách počítačových či ve třídách vybavených audiovizuální technikou. V ZŠ se při výuce dalšího cizího jazyka využívají prvky systému „Evropské jazykové portfolio“. Získávání a následné hodnocení získaných praktických dovedností žáka je zaměřeno na 5 základních oblastí cizího jazyka - Poslech, Rozhovor, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní. Cíle výuky tohoto (dalšího) cizího jazyka jsou především praktické dovednosti, zároveň však též vzbuzení zájmu žáka o studium tohoto jazyka a vytvoření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších každodenních životních situacích přiměřených jejich věku. Na nezbytné minimum je zde omezen výklad gramatických struktur. Slovní zásoba je volena úměrně k věku žáků, zájmům a frekvenci. Do výuky se zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem, pracuje se s různými autentickými materiály (tištěnými i audiovizuálními). Žáci si prohlubují své vědomosti z oblasti kultury cizích (zejména evropských) zemí. Z vyučovacích forem je preferováno kooperativní vyučování. Při individuální i skupinových činnostech vyučující vhodně využívá odlišností jednotlivých žáků. V rámci podpory komunikačních dovedností je prospěšné navazovat kontakty s německy hovořícími osobami v zahraničí, a to jak prostřednictvím internetu, tak osobními kontakty, např. zahraniční jazykově pobytové zájezdy, výměna studentů v rámci partnerských škol v zahraničí, exkurze apod.

7.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.). - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Učíme žáky „nonverbální komunikaci“.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.

KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). - Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání vyučovaného cizího jazyka.

7.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Německý jazyk

Očekávané výstupy (OVO)

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně

DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

2. MLUVENÍ

Žák

DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

3. ČTNÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

4. PSANÍ

Žák

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo (U)

1. **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
2. **slovní zásoba** – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
3. **tematické okruhy** - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
4. **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s abecedou - pozdraví a rozloučí se - vyjmene dny v týdnu, barvy, číslice 1-20 - představí se, vyplní jednoduchý formulář - odpovídá na jednoduché otázky - rozumí základním informacím v textu - čte foneticky správně slova a rozumí jim - představí členy své rodiny - napíše dopis o sobě a své rodině - vyjádří, co má a nemá rád - popíše svého kamaráda - vyhledá ve dvojjazyčném slovníku názvy povolání a sestaví jednoduché věty o náplni jejich práce - na základě svých koníčků mluví o volbě povolání 	<p>Seznámení se s jazykem</p> <p>Rodina</p> <p>Mluvení</p> <p>Povolání</p>	<p>Ú,T Ú,PP Ú, V, PP, MoS T,DC</p> <p>Ú, T Ú Ú,PP Ú, PP, V, MoS</p>	<p>OVO: DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-01 DCJ-9-2-03 U: 1, 2, 3, 4</p> <p>OVO: DCJ-9-1-03 DCJ-9-3-02 DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-02 U: 1, 2, 3, 4</p> <p>U: 1, 2, 3, 4</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
žák <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně - rozumí krátkému textu s vizuální oporou a pojmenovává školní potřeby - zeptá se, jak se předměty nazývají a posoudí správnost odpovědí - sestaví seznam, které školní pomůcky má právě ve škole - seznámí se s určitým členem - jednoduše popíše věci - časuje slovesa v jedn. čísle - rozliší názvy běžných aktivit a odhadne význam slov z kontextu - porozumí krátkému textu s obrazovým materiélem - hovoří na téma "Mé zájmy" - napíše o sobě jednoduchý e-mail - domluví si odpolední program - popíše své činnosti během týdne - popíše koníčky svých kamarádů - časuje sloveso „být“ a další slovesa v množ. čísle 	Škola Poslech Čtení Mluvení Písemný projev Volný čas Poslech Čtení Mluvení Písemný projev	T, Ú Ú, PP PS, Ú, MoS T,V,R Ú, MoS Ú, PP PS, Ú, MoS DC, R	OVO: DCJ-9-1-01 DCJ-9-3-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-02 U: 1, 2, 3, 4 OVO: DCJ-9-1-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-2-03 DCJ-9-4-02 U: 1, 2, 3, 4

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
žák <ul style="list-style-type: none"> - rozumí zákl. informacím a odpovídá na otázky - vyslovuje a čte s porozuměním - hovoří o svém domácím mazlíčkovi a odpovídá na otázky spolužáků - vytvoří informační leták o vybraném 	Zvířata Poslech Čtení Mluvení	Ú,T Ú,PP Ú, V, PP, MoS	OVO: DCJ-9-1-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-4-02

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - zvířeti za pomocí slovníku - užívá sloveso „haben“ v jedn. i mn. čísle - procvičuje člen podst. jmen ve 4.p. jedn. čísla - zjistí informaci a odhadne význam slov - vyhledá potřebnou informaci v textu - zeptá se, kolik je hodin a odpoví - napíše pozvánku na své narozeniny - popíše činnosti v ročních obdobích - počítá do 100 - užívá mn. číslo podst jmen 	<p>Písemný projev</p> <p>Kalendářní rok</p> <p>Poslech</p> <p>Čtení</p> <p>Mluvení</p> <p>Písemný projev</p>	T,DC Ú,V Ú, PP, Ú, V, PP, MoS DC,R	U: 1, 2, 3, 4 OVO: DCJ-9-1-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-03 U: 1, 2, 3, 4
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozumí zřetelně vyslovované promluvě o zemi - vyhledá v textu informace o jednotlivých zemích - rozhovory na téma rezervace pokoje v hotelu - zjistí a vypíše turisticky oblíbená místa v německy mluvících zemích - vyjádří cíl cesty a koupí si jízdenku - napíše stručný pozdrav z dovolené - na základě poslechu přiřadí popis domu k jednotlivým osobám - rozliší základní informace v textu - hovoří na téma „Náš dům nebo byt“ - vyplní formulář o místě svého bydliště - vyjádří svá přání a popíše vysněný pokoj - používá předložky se 3.a 4.p. a vyjadřuje prostorové vztahy 	<p>Reálie</p> <p>Poslech</p> <p>Čtení</p> <p>Mluvení</p> <p>Písemný projev</p> <p>Domov, obec</p> <p>Poslech</p> <p>Čtení</p> <p>Mluvení</p> <p>Písemný projev</p>	T, Ú Ú,PP PS, Ú, MoS T,V,R Ú, MoS Ú, PP PS, Ú, MoS DC, R	OVO: DCJ-9-1-02 DCJ-9-3-01 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-02 U: 1, 2, 3, 4 OVO: DCJ-9-1-03 DCJ- 9-3-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-03 U: 1, 2, 3, 4

9. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje - rozumí krátkému textu a neznámá slova vyhledá ve slovníku - nakupuje potraviny v obchodě - sestaví zdravý jídelníček - vypráví o průběhu svého dne - používá číslovky větší než 100 - rozumí základním výrazům na téma části těla - porozumí krátkému textu s obrazovým materiélem - rozhovory na téma „Návštěva u lékaře“ - reaguje na písemnou pozvánku a omlouvá svou nepřítomnost - popíše části těla a vyjádří, co ho bolí - dá spolužákovi příkaz 	Jídlo Poslech Lidské tělo a zdraví Poslech Čtení Mluvení Písemný projev	Ú,T Ú,PP Ú, V, PP, MoS T,DC	OVO: DCJ-9-1-01 DCJ-9-3-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-02 U: 1, 2, 3, 4 OVO: DCJ-9-1-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-03 U: 1, 2, 3, 4
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu textu a odpovídá na otázky - čte plynule a foneticky správně jednoduchý text - požádá o informaci, jak se dostane k... - jednoduše popíše cestu - orientuje se v plánu města - vyjádří, kam a čím chce cestovat - zjistí informaci a odhadne význam slov z kontextu - vyhledá potřebnou informaci v textu o ročních dobách - hovoří na téma, jaké je počasí - sestaví krátké sdělení o počasí během 	Dopravní prostředky Poslech Čtení Mluvení Písemný projev Příroda a počasí Poslech Čtení	T, Ú Ú,PP PS, Ú, MoS T,V,R Ú, MoS Ú, PP	OVO: DCJ-9-1-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-4-02 U: 1, 2, 3, 4 OVO: DCJ-9-1-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-02

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
celého týdne - tvoří jednoduché věty kladné, záporné i otázky v přít. čase - popíše typické činnosti v ročních obdobích - zopakuje si měsíce - hovoří o oblíbeném počasí - rozpozná a ukáže na obrazovém materiálu oblečení - rozliší základní informace v textu - rozhovory vztahující se k nákupu oblečení v obchodě - popíše oblečení svých spolužáků - dorozumí se v obchodě při nákupu oblečení, požádá o službu, zeptá se na cenu zboží	Mluvení Písemný projev Oblékání a nákupy Poslech Čtení Mluvení Písemný projev	PS, Ú, MoS DC, R T, Ú Ú,PP PS, Ú, MoS T,V,R	U: 1, 2, 3, 4 OVO: DCJ-9-1-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-02 U: 1,2,3,4

8. Ruský jazyk

8.1. Charakteristika předmětu

V rámci oboru Další cizí jazyk je jedním ze školou nabízených jazyků též vyučovací předmět Ruský jazyk. Tento předmět prostřednictvím postupného osvojování, pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry, čímž zkvalitňuje žákův osobní život, napomáhá mu při dalším studiu a rozšiřuje možnosti jeho budoucího pracovního uplatnění. Seznamuje žáka s odlišnou kulturou jiných zemí, s podmínkami a způsobem života tamních obyvatel a žák tím získává hlubší povědomí o důležitosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

8.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka cizího jazyka probíhá většinou ve skupinách žáků různých tříd téhož ročníku. Vyžadují-li to možnosti a potřeby žáků, může probíhat i ve skupinách tvořených žáky různých ročníků. Pro zařazení do skupin může být určujícím faktorem „tempo“, které zvládají. Obsah tohoto vyučovacího předmětu je rozdělen do ročníků a stanoven vyučujícím v tématickém časovém plánu na daný školní rok. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. S ohledem na schopnosti a možnosti žáka volí vyučující náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností.

Na základní škole je cílem výuky dalšího cizího jazyka především jeho praktické používání při komunikaci (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT). Skupiny proto pracují nejen v jazykových učebnách, ale i v učebnách počítačových či ve třídách vybavených audiovizuální technikou. V ZŠ se při výuce dalšího cizího jazyka využívají prvky systému „Evropské jazykové portfolio“. Získávání a následné hodnocení praktických dovedností žáka je zaměřeno na 5 základních oblastí cizího jazyka - Poslech, Rozhovor, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní. Cíle výuky dalšího cizího jazyka jsou především praktické dovednosti, zároveň však též vzbuzení zájmu žáka o studium tohoto jazyka a vytvoření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších každodenních životních situacích přiměřených jejich věku. Na nezbytné minimum je zde omezen výklad gramatických struktur. Slovní zásoba je volena úměrně k věku žáků, zájmům a frekvenci. Do výuky se zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem, pracuje se s různými autentickými materiály (tištěnými i audiovizuálními).

Žáci si prohlubují své vědomosti z oblasti kultury Ruska. Z vyučovacích forem je preferováno kooperativní vyučování. Při individuální i skupinových činnostech vyučující vhodně využívá odlišností jednotlivých žáků. V rámci podpory komunikačních dovedností je prospěšné navazovat kontakty s rusky hovořícími osobami v zahraničí, a to jak prostřednictvím internetu, tak osobními kontakty, např. zahraniční jazykově pobytové zájezdy, výměna studentů v rámci partnerských škol v zahraničí, exkurze apod.

8.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.). - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Učíme žáky „nonverbální komunikaci“.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). - Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání vyučovaného cizího jazyka.

8.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Ruský jazyk

Očekávané výstupy (OVO)

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně

DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

2. MLUVENÍ

Žák

DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

4. PSANÍ

Žák

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo (U)

1. zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
2. slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
3. tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblečení, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
4. mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
Žák - představí Ruskou federaci, vyjmenuje některé slavné osobnosti Ruska, - pracuje s mapou a dostupnými informačními zdroji, - seznámuje se se zvukovou podobou ruského jazyka, - používá pozdravení, rozloučení, - představí se - tvoří jednoduché odpovědi. - porozumí základním výrazům vztahujícím	PŘEDAZBUKOVÉ období Seznamujeme se poslech s porozuměním mluvení Výslovnost přízvučných, tvrdých a měkkých souhlásek, párových souhlásek Básničky, říkanky, písničky	B, MoS, T, R, DC	OVO: DCJ-9-1-01, DCJ-9-1-02, DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 U: 1, 2, 3, 4
	AZBUKOVÉ období Rodina a domov, Zvířata a příroda	Ú, PP, MoS, T, R, DC	OVO: DCJ-9-1-01, DCJ-9-1-02, DCJ-9-1-03

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - se k tématu, - plynule čte krátké texty, správně vyslovuje, - představí členy rodiny, popíše kamaráda, - vyjádří přání (tvoří jednoduché otázky) - blahopřeje k narozeninám, zdraví několika způsoby, - používá zdrobnělé tvary ruských jmen, - používá azbuku (písmeno, spojení, krátké slovo), - opraví chybně napsaný výraz, - přiřazuje tiskací a psací písmena, - píše jednoduché výrazy podle diktátu. - porozumí pokynům a otázkám, jednoduchým textům s pomocí audionahrávek a s vizuální oporou, - vyjmenuje, co má ve škole, - řekne, co má ve škole rád, - představí učitele, spolužáka, osloví je, - sestaví seznam školních pomůcek, - představí se na internetu, - používá slovesa v jednotném čísle, časuje základní slovesa, - napiše jednoduchý text týkající se osvojovaného téma, - používá základní slovesa v minulém čase, - popíše činnosti ve škole. - porozumí jednoduchým větám s vizuální oporou, - vyhledává informace v jednoduchém textu, - čte souvislý text s porozuměním, - řekne, kdy bydlí, - ptá se na bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> poslech s porozuměním čtení s porozuměním mluvení psaní Škola Barvy <ul style="list-style-type: none"> poslech s porozuměním čtení s porozuměním mluvení psaní Obec - místo k životu Zvířata a příroda <ul style="list-style-type: none"> poslech s porozuměním čtení s porozuměním mluvení psaní 	<p>DCJ-9-2-01, DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01, DCJ-9-3-02, DCJ-9-4-01 U: 1, 2, 3, 4</p> <p>OVO: DCJ-9-1-01, DCJ-9-1-02, DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01, DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01, DCJ-9-3-02, DCJ-9-3-03, DCJ-9-4-01 U: 1, 2, 3, 4</p> <p>OVO: DCJ-9-1-01, DCJ-9-1-02, DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01, DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01, DCJ-9-3-02, DCJ-9-3-03, DCJ-9-4-01, DCJ-9-4-02 U: 1, 2, 3, 4</p>	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - hovoří o tom, kde bydlí jeho blízcí, kamarádi. - reprodukuje základní informace z jednoduchého textu, - tvoří jednoduché otázky a odpovědi, - podá stručnou informaci o svém zvířeti (i písemně – Můj domácí mazlíček). - počítá do 20, - vyplní základní údaje ve formuláři, - na otázku odpovídá číselným údajem, 	Číslovky poslech s porozuměním čtení s porozuměním mluvení psaní	Pís, PS, R, DC, Di	U: 1, 2, 3, 4

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák <ul style="list-style-type: none"> - poznává ruské lidové písničky, - čte autentické ruské texty, - svými slovy charakterizuje ruský folklór, - prostřednictvím čtení se seznamuje s nejdůležitějšími informacemi o Rusku, - simuluje rozhovor s místním obyvatelem, - napíše pozdrav z dovolené, - sestaví seznam turisticky nejatraktivnějších míst Ruska, - zakoupí si jízdenku. - používá názvy měsíců, - odhadne význam slov, - zjistí informace na základě poslechu autentického textu, - čte s porozuměním, pracuje se slovníky, - zná příklady tvorby ruských dětských 	Reálie Ruské federace Zvyky a tradice poslech s porozuměním čtení s porozuměním mluvení psaní Kalendářní rok Minulý čas sloves poslech s porozuměním čtení s porozuměním mluvení psaní	Ú, PP, MoS, T, R Ú, PP, T, DC, V, B	OVO: DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01, DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-02, DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01 U: 1, 2, 3, 4 OVO: DCJ-9-1-01, DCJ-9-1-02, DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01, DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01, DCJ-9-3-02, DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01, DCJ-9-4-02, DCJ-9-4-03

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
autorů <ul style="list-style-type: none"> - používá ruská jména ve správných tvarech, - vyjádří oficiální formou blahopřání, omluvu, lítost, používá společenské obraty, - pozve na oslavu, - vyjádří, že se mu něco líbí/nelíbí včetně množného čísla, - tvoří tázací věty, odpovídá na otázky, - používá řadové číslovky, píše číslovky včetně složených, - popíše činnosti v jednotlivých ročních obdobích. 			U: 1, 2, 3, 4
žák <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje názvy běžných aktivit, - porozumí autentickým nahrávkám a textům s vizuální oporou, - vyhledá požadované informace v textu - čte slovníková hesla, orientuje se ve více druzích slovníků, používá pro vyhledávání neznámých výrazů odpovídající internetové zdroje, - popíše vlastní zájmy a zájmy svého okolí, - dohodne se s kamarádem na způsobu trávení volného času, - časuje slovesa, - odpovídá na otázky týkající se volného času, - popíše činnosti během dne (psaní jednoduchého textu o volném čase, vyplnění formuláře). <ul style="list-style-type: none"> - porozumí informacím na základě poslechu, - přiřazuje audionahrávky k vizuálním 	Volný čas Práce se slovníkem Časování sloves poslech s porozuměním čtení s porozuměním mluvení psaní	Ú, PP, T, R, Di, DC, V	OVO: DCJ-9-1-01, DCJ-9-1-02, DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01, DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01, DCJ-9-3-02, DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01, DCJ-9-4-02, DCJ-9-4-03 U: 1, 2, 3, 4

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>podkladům,</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhaduje význam slov na základě podobnosti s ČJ, - rozumí slovům a jednoduchým větám k tématu, - popíše sebe, členy rodiny, kamaráda, používá odpovídající ruské obraty (podobá se, má apod.), - volí správný způsob oslovení odpovídající dané situaci, - odpovídá na otázky v dotazníku. <p>- porozumí jednoduchému textu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiřazuje odpovídající pojmy k vizuální opoře na základě poslechu, - orientuje se na mapě, - rozumí souvislým audiozáznamům, - používá základní druhy povolání, řekne, co dělají rodiče, známí, lidé v okolí, hovoří o svých profesních představách, - rozumí informačním nápisům, - orientuje se ve městě, ptá se na cestu (tvoří tázací věty), - popíše obec (vesnici, část města), - vyplní formulář o bydlišti. <p>- porozumí jednoduchému poslechovému textu s vizuální oporou,</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním, - vyhledává informace o škole a vyučování na internetu, - zapojí se do jednoduchých rozhovorů, - odpovídá na otázky týkající se tématu, - při vyprávění o škole používá řadové číslovky, - rozlišuje mezi vykáním a tykáním, zná 	<p>čtení s porozuměním mluvění psaní</p> <p>Domov, obec Skloňování podstatných jmen</p> <p>Škola a vyučovací předměty Řadové číslovky</p>	<p>Ú, MoS, V, B</p> <p>Ú, PP, MoS, T, R, Di, DC, V, B</p>	<p>DCJ-9-3-01, DCJ-9-3-02, DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01</p> <p>U: 1, 2, 3, 4</p> <p>OVO: DCJ-9-1-02, DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01, DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01, DCJ-9-3-02, DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01, DCJ-9-4-02</p> <p>U: 1, 2, 3, 4</p> <p>OVO: DCJ-9-1-01, DCJ-9-1-02, DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01, DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01, DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-01, DCJ-9-4-02, DCJ-9-4-03</p> <p>U: 1, 2, 3, 4</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
rozdíly mezi vykáním v ČJ a RJ, - vyplň formulář (rozvrh hodin).			

9. třída

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák <ul style="list-style-type: none"> - porozumí poslechovým textům k danému tématu, - pracuje s různými druhy slovníků, - porozumí informačním nápisům a textům, - čte s porozuměním a reprodukuje souvislý text, - zeptá se na cestu, poradí cestu, - používá jména příslušníků národů, - vyplní dotazník na základě přečteného textu, - poradí, kam a jak cestovat. - porozumí pokynům vztahujícím se k tématu, - porozumí souvislému textu s vizuální oporou, - používá výrazy označující části těla v přirozených situacích, - vyhledává informace v textu, - dramatizuje modelové situace (rozhovory u lékaře), - vypráví o denním režimu, - popíše části těla, vyjádří, co ho bolí, - sestaví zdravý jídelníček, - pracuje s autentickým textem (menu v restauraci), - reaguje na písemnou pozvánku, napíše vlastní pozvánku, 	Cestujeme po Evropě (reálie ruské jazykové oblasti) Dopravní prostředky poslech s porozuměním čtení s porozuměním mluvení psaní Časování sloves Tázací věty v minulém čase Jídlo a zdraví, části těla Skloňování podstatných jmen Budoucí čas Zájmena a tvorba tázacích vět	T, Ú, R, PP, MoS, DC	OVO: DCJ-9-1-01, DCJ-9-1-02, DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01, DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01, DCJ-9-3-02, DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01 U: 1, 2, 3, 4

<ul style="list-style-type: none"> - porozumí informacím v poslechových textech, - pracuje s autentickými audiomateriály, - popisuje ruské tradice a zvyky nejen v oblékání, - rozliší podstatné a nepodstatné informace v textu, - porozumí orientačním pokynům, - zeptá se na cenu, reaguje v modelové situaci v obchodě, - tvoří jednoduché rozhovory, - charakterizuje kamaráda, popíše jeho oblečení, - vyplní základní údaje ve formuláři, - vyjádří potřebu. - pracuje s autentickými audionahrávkami a různými druhy textů, - porozumí textu s vizuální oporou, - odhaduje význam slov, - vyhledává informace v textu - zapojí se do jednoduchých rozhovorů, - popíše aktuální počasí, oblíbení počasí apod., - sestaví denní režim. 	<p>Oblékání a nakupování poslech s porozuměním čtení s porozuměním mluvení psaní</p> <p>Skloňování přídavných jmen Množné číslo podstatných jmen Časové údaje</p> <p>Příroda a počasí poslech s porozuměním čtení s porozuměním mluvení psaní Časování sloves Skloňování zájmen Budoucí čas</p>	<p>Ú, PP, MoS, DC, V, B</p> <p>Ú, PP, T, R, Di, DC, V, B</p>	<p>OVO: DCJ-9-1-01, DCJ-9-1-02, DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01, DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01, DCJ-9-3-02, DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-02, DCJ-9-4-03</p> <p>U: 1, 2, 3, 4</p> <p>OVO: DCJ-9-1-01, DCJ-9-1-02, DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01, DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01, DCJ-9-3-02, DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01, DCJ-9-4-02, DCJ-9-4-03</p> <p>U: 1, 2, 3, 4</p>
---	---	--	---

9. Matematika

9.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Matematika* je předmět, který prolíná celým základním vzděláním a je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, umožňuje tak získávat matematickou gramotnost a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění v dalším studiu na střední škole.

Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionalních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech bez problémů rozpozнат příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení z vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmem matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

9.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. i 2. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy (1. stupeň - *Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Neklasické aplikační úlohy a problémy*; 2. stupeň - *Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Neklasické aplikační úlohy a problémy*).

V tematickém okruhu *Číslo a početní operace* na 1. stupni, na který navazuje a prohlubuje ho na 2. stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem *proměnná* a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu *funkce*.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Neklasické aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje na 1. stupni v 1. - 5. ročníku v hodinové dotaci 24 hodin. Disponibilně jej lze podle potřeb žáků navýšovat o jednu hodinu týdně – jako specializované a vyrovnávací hodiny a jako přípravu žáků (5. ročník) na přijímací zkoušky do víceletého gymnázia. Na 2. stupni v 6. – 9. ročníku je 4 hodinová týdenní dotace (celkem 16 hodin).

Výuka Matematiky je organizována zpravidla v budově školy. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů).

9.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení. - Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující. - Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení.
---------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi. - Učíme práci s chybou. - Učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace. - Rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů. - Rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si , využíváním základních matematických pojmu a vztahů.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. - Rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh. - Při řešení problémových úloh učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledku, volbě správného postupu k řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Klademe důraz na kulturní úroveň komunikace. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu Matematika, vedeme žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení. - Při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu učíme žáky vnímat složitosti reálného světa a porozumět jim z hlediska matematizace reálné situace, která vede k sestavení matematického modelu.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplnět osobní i společné cíle.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Kázeňské přestupy řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme. - Vedeme žáky k věcnému řešení problémů.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou prací netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. - Cíleně motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).

9.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Matematika

1. stupeň

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osвоjené početní operace

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-03 zaokrouhuje přirozená čísla, provádí odhad a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel

M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetiné číslo dané hodnoty

M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Učivo (U)

- 1.1 přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- 1.2 zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- 1.3 násobilka
- 1.4 vlastnosti početních operací s čísly
- 1.5 písemné algoritmy početních operací

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

M-3-2-02 opisuje jednoduché závislosti z praktického života

M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data

M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Učivo (U)

2.1 závislosti a jejich vlastnosti

2.2 diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich prezentaci

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překlánáním papíru

Učivo (U)

3.1 základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník

3.2 základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

3.3 délka úsečky; jednotky délky a jejich převody

3.4 obvod a obsah obrazce

3.5 vzájemná poloha dvou přímek v rovině

3.6 osově souměrné útvary

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Učivo (U)

- 4.1 slovní úlohy
- 4.2 číselné a obrázkové řady
- 4.3 magické čtverce
- 4.4 prostorová představivost

2. stupeň

5. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu

M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhad s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel

M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů

M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním

M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav

M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Učivo (U)

- 5.1 **dělitelnost přirozených čísel** - prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
- 5.2 **celá čísla** - čísla navzájem opačná, číselná osa
- 5.3 **desetinná čísla, zlomky** - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek
- 5.4 **poměr** - měřítko, úměra, trojčlenka
- 5.5 **procenta** - procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování
- 5.6 **mocniny a odmocniny** - druhá mocnina a odmocnina
- 5.7 **výrazy** - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
- 5.8 **rovnice** - lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

6. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data

M-9-2-02 porovnává soubory dat

M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti

M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Učivo (U)

6.1 závislosti a data - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr

6.2 funkce - pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce

7. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy (OVO)

žák

M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh

M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary

M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků

M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles

M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles

M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Učivo (U)

7.1 rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (líchoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)

7.2 metrické vlastnosti v rovině - druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta

7.3 **prostorové útvary** - kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol

7.4 **konstrukční úlohy** - množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost

8. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Učivo (U)

- 8.1 číselné a logické řady
- 8.2 číselné a obrázkové analogie
- 8.3 logické a netradiční geometrické úlohy

1. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - zapíše čísla 0–20 - rozliší číslice tiskací a psací - doplní chybějící čísla v řadě - rozhodne pole obrázku o vztahu více, méně - spočítá prvky daného souboru do 20 (včetně) - vytvoří skupinu s daným počtem prvků - sčítá a odčítá v oboru 0–10, 10–20 - řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel - řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0–20 bez přechodu desítky - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu o n-více (méně) v oboru do 20 - porovná čísla (<, >, =) - zobrazí číslo na číselné ose 	Čísla 0-20 <ul style="list-style-type: none"> - orientace na číselné ose - čtení a psaní čísel - porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno - znaménka + - = - součet čísel bez přechodu desítky - rozdíl čísel bez přechodu desítky - vytvoření souboru s daným počtem prvků - počítání předmětů v daném souboru - řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel - sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - komutativnost sčítání - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání - řešení slovních úloh s využitím vztahů o n-více, o n-méně 	ústní zkoušení problémové úlohy písemné práce praktické předvedení skupinová práce doplňovací cvičení diktát	OVO: M-3-1-01, M-3-1-02, M-3-1-03, M-3-1-04, M-3-1-05 M-3-2-02 M-3-3-01, M-3-3-02 U: 1.1, 1.2 3.1, 3.2 <u>Prv</u> – orientace v prostoru <u>PV, VV</u> – modelování geometrických tvarů, stavebnice

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy: před, za vpravo, vlevo, nahoře, dole - porovnává předměty podle velikosti, používá pojmy: menší, větší, nižší, vyšší - rozezná geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - rozezná krychli, kvádr, válec, kouli; pomocí stavebnice sestrojí jejich modely; uvede příklady těchto tvarů ve svém okolí</p>	<p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, za, hned za, nahoře, dole - menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký - rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - tělesa: krychle, kvádr, vále, koule - skládání obrazců z geometrických tvarů - stavění staveb ze stavebnice 		

2. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítá a odčítá s přechodem přes desítku (7+5, 14-8...) - spočítá prvky souboru do 100 (včetně) - vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, ve čtvercové síti, penězi...) s daným počtem prvků do 100 - porovná čísla do 100, používá symboly <, >, = - orientuje se na číselné ose - sčítá a odčítá dvojciferné a jednaciferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku (53-9, 65+8...) - užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do 100 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a 	<p>Čísla 0 - 20</p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes 10 - řešení a vytvoření slovních úloh na sčítání a odčítání s přechodem přes 10 - řešení a vytvoření slovních úloh s využitím vztahů o n - více, o n - méně <p>Číselný obor 0-100</p> <ul style="list-style-type: none"> - čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel - zaokrouhlování čísel na desítky - součet a rozdíl čísel - počítání s použitím závorek (příklady na + -) - sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 - sčítání a odčítání násobků deseti - řešení a vytvoření slovních úloh na sčítání a odčítání - počítání s penězi, seznámení s bankovkami a 	<p>ústní zkoušení problémové úlohy písemné práce praktické předvedení skupinová práce doplňovací cvičení diktát</p>	<p>OVO: M-3-1-01, M-3-1-02, M-3-1-03, M-3-1-04, M-3-1-05 M-3-2-02 M-3-3-01, M-3-3-02</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3 3.1, 3.2, 3.3</p> <p><u>Prv</u> – lidé a čas</p> <p><u>PV, VV</u> – modelování</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - odčítání v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s využitím vztahů: o n-více, o n-méně, v obru do 100 - užívá spoje násobilek 2, 3, 4, 5 - dělí v oboru násobilek 2, 3, 4, 5 - řeší slovní úlohy na násobení a dělení - řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. sčítání, násobení) 	<ul style="list-style-type: none"> - mincemi do stokoruny - názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů - násobení jako opakované sčítání - násobek, činitel, záměna činitelů - násobilky 2, 3, 4 a 5, automatizace násobilek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobilek - vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení v oboru probíraných násobilek 		
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy n-krát více, n-krát méně - rozezná časové jednotky: hodina, minuta, sekunda - čte časové údaje na různých typech hodin (i digitální), sleduje např. délku vyučovací hodiny, přestávky, dobu snídaně, oběda, večeře, délku spánku apod. - kreslí křivé a rovné čáry - změří délku úsečky (m, dm, cm) - rozezná geometrická tělesa v praxi - sestrojí model krychle, kvádru, koule, válce, kužele 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobilek - řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů n-krát více, n-krát méně - orientace v čase, den – 24 hodin, 1 hodina – 60 minut, 1 minuta – 60 sekund <p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s pravítkem - úsečka, lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a křivých čar - rýsování úseček - jednotky: centimetr, decimetr, metr - délka úsečky, měření délky úsečky - označení bodů a úseček - modelování těles, využití stavebnic 		

3. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - čte a piše trojciferná čísla - vytvoří soubor s daným počtem prvků 	Číselný obor 0-1000 <ul style="list-style-type: none"> - číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách 	ústní zkoušení problémové úlohy	OVO: M-3-1-01, M-3-1-02, M-3-1-03,

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle - zobrazí daná čísla na číselné ose - porovná čísla do 1000 (porovnání typu 684 a 689, 548 a 748, 259 a 759) - používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh - sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu - řeší a tvoří slovní úlohy na porovnání dvou trojciferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel, na vztahy o n-více, o n-méně, užívá jednoduché rovnice - užívá spoje všech násobilek malé násobilky - násobí z paměti dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech ($15 \times 6, 3 \times 19$) - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilek, určí neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech ($16 : 3, 62 : 7, 78 : 9, \dots$) - řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným - řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů n-krát více, n-krát méně - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - znázornění trojciferných čísel na číselné ose, čtení a zápis trojciferných čísel - porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy - řešení úloh na porovnávání trojciferných čísel - zaokrouhlování čísel na stovky a desítky - rozklad čísla v desítkové soustavě - součet a rozdíl čísel - sestavení jednoduchých rovnic - sčítání a odčítání násobků sta - písemné algoritmy sčítání a odčítání - sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta - sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta - písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců - písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic - odhad a kontrola výsledku - násobilky 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobilek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobilek - násobení 10 - násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným - dělení se zbytkem - součin, neúplný podíl, zbytek - pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobilek - násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel 	<ul style="list-style-type: none"> písemné práce praktické předvedení skupinová práce doplňovací cvičení diktát <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p> <p><u>PV, VV</u> – modelování</p> <p><u>Prv</u> – dopravní výchova (dopravní značky – geometrické tvary)</p>	M-3-1-04, M-3-1-05 M-3-2-01, M-3-2-02, M-3-2-03 M-3-3-01, M-3-3-02, M-3-3-03
	<ul style="list-style-type: none"> - užití závorek - řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony 		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provede odhad délky úsečky - změří délku úsečky - pomocí stavebnice (dostupných materiálů) sestrojí modely staveb tvaru kvádru, krychle, jehlanu apod. - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišování sudých a lichých čísel <p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky - rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník - strana rovinného obrazce, obvod - rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek - vyznačování polopřímek - kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti - jednotky délky: milimetr, kilometr - převody jednotek délky: <ul style="list-style-type: none"> km na m m na dm, cm, mm dm na cm, mm cm na mm - měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky - rýsování úsečky dané délky, např. v cm a mm - měření délek stran rovinných obrazců - provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností - modelování staveb tvaru kvádru, krychle, jehlanu, kuželu (užívání stavebnice, krabiček) - souměrné útvary v rovině 		

4. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících 	<p>Přirozená čísla Číselný obor 0 – 1 000 000</p>	ústní zkoušení problémové úlohy	OVO: M-5-1-01, M-5-1-02, M-5-1-03,

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu $256\ 740 \text{ n } 356\ 000$ - zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - rozkládá čísla v desítkové soustavě - pamětně sčítá, a odčítá čísla, která mají nejvíše dvě číslice různé od 0 / např. $600\ 000 - 230\ 000 /$ - písemně sčítá a odčítá/ sčítat alespoň tři čísla, odčítat od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo/, provádí odhad - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly /komutativnost, asociativnost/ - pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem - písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem, provádí odhad - písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu - zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram - řeší a tvorí slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném v daném oboru, řeší slovní úlohy se vztahy o $n -$ více/méně/, $n -$ krát více /méně/ - řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísel, číselná osa - zápis čísel v desítkové soustavě a jeho znázornění (<i>číselná osa, teploměr</i>) - počítání po statisících, desetitisících, tisících - porovnávání čísel do 1 000 000, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání zpaměti pouze čísla, která mají nejvíše dvě číslice různé od 0 např. $8\ 400 + 5\ 700$ - vztahy mezi sčítáním a odčítáním - násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením - pamětné násobení a dělení jednociferným číslem - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu - práce s kalkulačkou, provádění kontroly - písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením - pořadí početních výkonů - slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o $n -$ více, méně, $n -$ krát více, méně - užívání závorek - diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavování jednoduchého diagramu 	<p>písemné práce praktické předvedení skupinová práce doplňovací cvičení diktát modelování situace</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 2.1, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6</p> <p><u>Pv</u> – modelování</p> <p><u>Vy</u> – osová souměrnost</p>	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně čte zlomky - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku 	<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - čitatel, jmenovatel, zlomková čára - čtení zlomků - modelování zlomků 		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - určí vzájemnou polohu dvou přímek - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce - narýsuje a znázorní kružnici s daným středem a poloměrem - pozná souměrný útvar, nakreslí souměrný útvar ve čtvercové síti - určí osu souměrnosti překládáním - narýsuje a znázorní čtverec, obdélník a trojúhelník, užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky - určí délku lomené čáry - určí obvod mnohoúhelníků sečtením délek jeho stran 	<p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a rýsování těchto přímek, vyznačení průsečíku - kolmice, kolmost, rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou - kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a poloměrem - osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary - rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník - souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti - jednotky délky a jejich převody 		

5. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná přirozená čísla a zobrazí je na číselné ose - řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy - zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, sta, desítky - sčítá a odčítá přerozená čísla z paměti (příklady typu $6\ 300 + 7\ 500\ 000$, $2\ 300\ 000 - 6000$) - písemně sčítá tří až čtyři přirozená čísla - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu na kalkulačce 	<p>Přirozená čísla</p> <p>Číselný obor 0- milion a čísla přes milion, tabulky, grafy, diagramy</p> <ul style="list-style-type: none"> - posloupnost přirozených čísel, číselná osa - zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose - porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování přirozených čísel na miliony statisíce, tisíce, sta, desítky - pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel - pamětné násobení a dělení přirozených čísel - písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel - písemné odčítání dvou přirozených čísel - písemné násobení až čtyřciferným činitelem - písemné dělení jednociferným a dvojciferným 	<p>ústní zkoušení problémové úlohy písemné práce praktické předvedení skupinová práce doplňovací cvičení diktát modelování situace</p> <p>OVO: M-5-1-01, M-5-1-02, M-5-1-03, M-5-1-04, M-5-1-06, M-5-1-07, M-5-1-08, M-5-2-01, M-5-2-02 M-5-3-01, M-5-3-02, M-5-3-03, M-5-3-04, M-5-3-05, M-5-4-01</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4</p> <p><u>Pv</u> – modelování</p>	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi - odhadne výsledek, posoudí jeho reálnost - doplní řady čísel, tabulky - čte a sestaví jednoduché tabulky a diagramy - vyhledává, sbírá a třídí data 	<ul style="list-style-type: none"> dělitelem - řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony - odhad a kontrola výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku - užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost) - římské číslice, přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi - grafy, doplňování tabulek, čtení a sestrojování diagramů, jízdní řady - závislosti a jejich vlastnosti <p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem - vlastnosti početních operací s čísly <p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení desetinných čísel 		
<ul style="list-style-type: none"> - sčítá zlomky se stejným jmenovatelem - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty 	<p>Celá čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - znak „–“ pro zápis celého záporného čísla - znázornění záporného čísla na číselné ose, teploměru <p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - konstrukce obdélníku a čtverce - rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem - rýsování pravoúhlého, rovnostranného a 		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - určí obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnoramenného trojúhelníku - obvod mnohoúhelníku - obsah obrazce - základní útvary / krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan / <p>Nestandardní aplikované úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost 		

6. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem desetinné číslo, uvede příklady - přečte a zapíše dané desetinné číslo - znázorní desetinné číslo na ose - porovná desetinná čísla pomocí znamének nerovnosti - zaokrouhlí desetinné číslo s danou přesností - sečte, odečte, vynásobí desetinná čísla (písemně, z paměti) - dělí desetinné číslo číslem přirozeným a číslem desetinným (až trojciferným) - matematizuje jednoduché slovní úlohy z praxe a řeší je - využívá kalkulátorů při náročnějších úlohách bez využití paměti kalkulátoru - převede jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel - vypočítá aritmetický průměr a uvede jeho praktický význam - aplikuje výpočet aritmetického 	<p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis desetinného čísla - porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel - sčítání a odčítání desetinných čísel - násobení a dělení desetinného čísla 10, 100, 1000 - převody jednotek délky a hmotnosti - násobení desetinných čísel - dělení desetinného čísla číslem přirozeným a desetinným - slovní úlohy - využití kalkulátoru při početních operacích s desetinnými čísly - aritmetický průměr a jeho užití 	T, Ú, PÚ, Pís 	OVO: M-9-1-01, M-9-1-02, M-9-1-04, M-9-1-09 M-9-2-01, M-9-2-02, M-9-2-05 U: 5.3, 6.1

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>průměru v úlohách z praxe</p> <ul style="list-style-type: none"> - narýsuje čárkovanou, plnou a čerchovanou čáru a určí, ve kterých případech ji použije - v praxi používá rýsování, klade důraz na přesnost a čistotu projevu - sestrojí dvě rovnoběžky - sestrojí kolmici z bodu k přímce - sestrojí pomocí kružítka střed úsečky, osu úsečky - matematicky správně a přesně popíše základ. geometrické útvary technickým písmem - narýsuje konkrétní předměty – užitkové i ozdobné - od ruky nakreslí rovinné útvary 	<p>Základní pravidla rýsování</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy a užití čar - technické písmo - rýsování kolmic, rovnoběžek - střed úsečky, osa úsečky 	T , PP, MoS	OVO: M-9-3-01, M-9-3-02, M-9-3-05, M-9-3-06. M-9-3-13 U: 7.1, 7.4
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše úhel, vysvětlí, co je velikost úhlu, jednotka stupeň a minuta - rozliší druhy úhlů - vyznačí a narýsuje úhel pravý, přímý, libovolný ostrý a tupý - přenesé úhel, porovná jej - sestrojí různé velikosti úhlů - změří velikost daného úhlu ve stupních - vyjádří velikost úhlu ve stupních a minutách a zapíše to - sestrojí osu úhlu - rozliší dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, určí jejich vlastnosti a jejich velikosti - seče a odečte dvojici úhlů - násobí a dělí úhly dané velikosti dvěma 	<p>Úhel a jeho velikost</p> <ul style="list-style-type: none"> - úhel a jeho přenášení - druhy úhlů - jednotka velikosti úhlů (stupně a minuty) - měření velikosti úhlů, úhloměr - osa úhlu – konstrukce kružítkem - rýsování úhlů - úhly vedlejší a vrcholové - sčítání a odčítání úhlů - násobení a dělení úhlů dvěma 	T, PP, MoS, PÚ, Pís	OVO: M-9-3-01. M-9-3-02, M-9-3-03, M-9-3-05. M-9-3-06. M-9-3-13 U: 7.1, 7.2, 7.4

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené - určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané číslo dělitelné - použije znaky dělitelnosti k řešení praktických úloh - použije algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel - určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel 	Dělitelnost přirozených čísel <ul style="list-style-type: none"> - násobek a dělitel - znaky dělitelnosti (2,3,4,5,6,8,10,25) - prvočísla a čísla složená - rozklad na prvočinitele - čísla soudělná a nesoudělná - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel 	T, Ú, PÚ	OVO: M-9-1-03, M-9-1-09 U: 5.1
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů (ostroúhlý, pravoúhlý, tupouhlý) a podle délek stran (rovnoramenný, rovnoramenný, obecný) - vymezí pojmy vnitřní a vnější úhel trojúhelníku - rozpozná trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný, popíše vlastnosti stran a úhlů - určí střední příčku, těžnici, výšku, popíše jejich vlastnosti, tyto prvky narýsuje - sestrojí kružnice vepsanou a opsanou trojúhelníku - určí součet úhlů v trojúhelníku - určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku výpočtem - určí, zda trojúhelník lze sestrojit užitím trojúhelníkové nerovnosti - sestrojí trojúhelník ze tří stran, ze dvou stran a jednoho úhlu, z jedné strany a dvou přilehlých úhlů - sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník 	Trojúhelníky a mnohoúhelníky <ul style="list-style-type: none"> - trojúhelníky - druhy trojúhelníků - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku, součet úhlů v trojúhelníku - třídění trojúhelníků - střední příčky a těžnice - výšky v trojúhelníku - kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku - trojúhelníková nerovnost - rýsování trojúhelníků ze tří stran, ze dvou stran a jednoho úhlu, z jedné strany a dvou přilehlých úhlů - prav. šestiúhelník – vlastnosti, obvod, konstrukce - osmiúhelník – vlastnosti, obvod, konstrukce 	T, Ú, PÚ, Pís, PP	OVO: M-9-3-01, M-9-3-02, M-9-3-05, M-9-3-06, M-9-3-13 U: 7.1, 7.2, 7.4

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti pravidelného šestiúhelníku a osmiúhelníku - určí vlastnosti útvarů v osové a středové souměrnosti - sestrojí obraz daného geometrického útvaru ve středové a osové souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle středu a podle osy, určí střed nebo osu souměrnosti - v grafickém projevu dodržuje zásady správného rýsování 	<p>Osová a středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - osová souměrnost - osově souměrné útvary - středová souměrnost - středově souměrné útvary 	T, PP, MoS	OVO: M-9-3-08 U: 7.4
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - určí jednotky obsahu, převede tyto jednotky - uvede konkrétní příklady využití výpočtu obsahu obrazce a povrchu tělesa v praxi - vypočítá obsah obdélníka a čtverce - vypočítá obsah dalších roviných útvarů složených ze čtverců a obdélníků - rozliší a popíše kvádr a krychli, načrtne je - narýsuje obraz krychle a kvádru - sestrojí síť krychle a kvádru - vypočítá povrch kvádru, krychle podle matematických vzorců - určí jednotky objemu a převádí tyto jednotky - určí objem krychle a kvádru výpočtem podle vzorce - zapíše řešení úloh s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky - vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům 	<p>Obsah obrazce, povrch a objem tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky obsahu, převody - obsah obdélníka a čtverce - obsah složitějších obrazců ze čtverců a obdélníků - síť krychle a kvádru - zobrazení krychle a kvádru - povrch kvádru a krychle - jednotky objemu, převody jednotek - objem krychle a kvádru - slovní úlohy na výpočet obsahu obrazců, povrchu a objemu krychle a kvádru 	T, Pís, PÚ, Ú, PP	OVO: M-9-3-01, M-9-3-02, M-9-3-04, M-9-3-06, M-9-3-09, M-9-3-10, M-9-3-11, M-9-3-12, M-9-3-13 U: 7.1, 7.3

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
obsahů rovinných útvarů, povrchů a objemů těles			

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla - převede zlomky na desetinná čísla a naopak - graficky znázorní zlomek - vyjádří celek pomocí zlomku – graficky i zápisem zlomku - převede smíšená čísla na zlomky a nepravé zlomky na smíšená čísla - rozšíří a zkrátí zlomek - zapíše řešení s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky - porovná zlomky podle velikosti, znázorní je na číselné ose - provádí základní početní operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - upraví složený zlomek - řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor matematického problému - odhadne výsledek a ověří jeho reálnost - vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné, uvede příklady - znázorní celé číslo na číselné ose - porovná celá čísla pomocí znamének 	<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem zlomku, zápis desetinného zlomku - celek, část - vyjádření částí celku pomocí zlomků - převádění zlomků na desetinné číslo a naopak, základní tvar zlomku - smíšené číslo - převádění smíšených čísel na zlomky a nepravých zlomků na smíšená čísla - rozšiřování a krácení zlomků - uspořádání zlomků - sčítání zlomků a smíšených čísel - odčítání zlomků a smíšených čísel - násobení zlomků číslem celým - násobení zlomků - dělení zlomků - složený zlomek - slovní úlohy <p>Celá čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - čísla celá – kladná, záporná, nula, číselná osa - čísla navzájem opačná - absolutní hodnota čísla 	<p>T, Ú, PÚ, Pís, PP</p> <p>OVO: M-9-1-01, M-9-1-02, M-9-1-03, M-9-1-04, M-9-1-09</p> <p>U: 5.1, 5.3</p> <p>T, Pís, MoS, Ú</p> <p>OVO: M-9-1-01, M-9-1-09</p>	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>nerovnosti - určí číslo opačné - seče a odečte celá čísla - vynásobí a vydělí celá čísla - uvede praktický význam absolutní hodnoty čísla, určí tuto absolutní hodnotu -</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znázorní racionální čísla na číselné ose - porovná racionální čísla pomocí znamének nerovnosti - seče, odečte, vynásobí a vydělí racionální čísla - řeší slovní úlohy z praxe - objasní pojmy poměr a postupný poměr - zapíše poměr velikostí dvou veličin - provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování - vypočítá jednotlivé díly celku určené daným poměrem - pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou - vysvětlí pojem měřítka plánu a mapy - narýsuje jednoduchý plánek (mapu) ve vhodném měřítku - vyřeší slovní úlohy s využitím dovednosti přepočtu měřítek - vyřeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti - vyřeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru a trojčlenky - vysvětlí pojmy: procento, základ, 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnávání a uspořádání celých čísel - sčítání a odčítání celých čísel - násobení a dělení celých čísel <p>Racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem racionální číslo - uspořádání racionálních čísel - zobrazení racionálních čísel na číselné ose - početní operace s racionálními čísly - slovní úlohy v oboru racionálních čísel <p>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - poměr, postupný poměr - měřítka plánu, mapy - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - trojčlenka - slovní úlohy <p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - procento – základ, počet procent, 	<p>T, Pís, MoS, Ú</p> <p>T, Ú, PÚ, Pís</p> <p>T, Ú, PÚ, Pís</p>	<p>U: 5.2</p> <p>OVO: M-9-1-01, M-9-1-02, M-9-1-04, M-9-1-09</p> <p>U: 5.2, 5.3</p> <p>OVO: M-9-1-04, M-9-1-05, M-9-1-09 M-9-2-03, M-9-2-05</p> <p>U: 5.4, 6.2</p> <p>OVO:</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>procentová část, počet procent</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá jedno procento z daného základu - použije algoritmus výpočtu procentové části, základu a počtu procent a vypočítá je - aplikuje základy jednoduchého úrokování na příkladě - použije získané znalosti při řešení slovních úloh z praxe - provede rozbor slovní úlohy a stanoví postup řešení, provede kontrolu reálnosti získaného výsledku 	<p>procentová část</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpočet procentové části - výpočet počtu procent - výpočet základu - jednoduché úrokování - slovní úlohy 		M-9-1-04, M-9-1-06, M-9-1-09 U: 5.5
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem shodnost roviných útvarů, shodnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří - uvede věty o shodnosti trojúhelníků - sestrojí trojúhelník podle věty o shodnosti trojúhelníků - rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti - vypočítá obvod, obsah těchto útvarů pomocí vzorce - podle vzorce vypočítá obsah trojúhelníku - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu čtyřúhelníků - určí jednotky povrchu a objemu - vzájemně převádí jednotky povrchu a objemu - pozná a popíše hranol 	<p>Shodnost trojúhelníků</p> <ul style="list-style-type: none"> - shodné útvary v rovině - shodnost trojúhelníků – věty sss, sus, usu - konstrukce trojúhelníků – věty sss, sus, usu <p>Čtyřúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění čtyřúhelníků - rovnoběžníky a jejich vlastnosti - lichoběžník a jeho vlastnosti - rýsování čtyřúhelníků - obvody a obsahy čtyřúhelníků a trojúhelníků - slovní úlohy <p>Povrch a objem hranolu</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování - jednotky povrchu a objemu, převody jednotek - hranoly s trojúhelníkovou, rovnoběžníkovou 	T, PP, MoS T, Ú, PP, PÚ T, Ú, MoS, PÚ, Pís	OVO: M-9-3-01, M-9-3-07, M-9-3-13 U: 7.1 OVO: M-9-3-01, M-9-3-02, M-9-3-04, M-9-3-05, M-9-3-06, M-9-3-13 U: 7.1, 7.2, 7.4 OVO: M-9-3-09, M-9-3-10, M-9-3-11, M-9-3-12, M-9-3-13

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - určí povrch a objem hranolu výpočtem podle vzorcu - vyřeší slovní úlohy na výpočet povrchu a objemu hranolu - používá kalkulačtor pro základní početní operace - vyhledá požadované informace v tabulkách 	<ul style="list-style-type: none"> - a lichoběžníkovou podstavou - povrch hranolu - objem hranolu - slovní úlohy z praxe na V, S 		U: 7.3

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady praktického použití druhé mocniny a druhé odmocniny - určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu racionálních čísel (mocniny čísel od 1 do 10, jejich desetinásobky, zlomky s těmito čísly v čitateli i jmenovateli) - určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky - vypočítá výraz s mocninami a odmocninami, určí jeho hodnotu - uvede Pythagorovu větu, příklady jejího využití - vypočítá třetí stranu trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty - účelně používá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům - vyřeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty (zakreslí reálný náčrt, matematickou symbolikou zapíše řešení příkladu, příklad vyřeší) - u praktických úloh s využitím Pythagorovy věty odhadne výsledek a ověří jeho reálnost 	<p>Mocniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhá mocnina racionálního čísla - určování druhé mocniny z tabulek a kalkulačky - druhá odmocnina - určování odmocniny z tabulek a kalkulačky - reálná čísla <p>Pythagorova věta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pythagorova věta - výpočet přepony - výpočet odvěsnky - praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty 	T, Ú T, Ú, PÚ, Pís	OVO: M-9-1-01, M-9-1-02, M-9-1-09 U: 5.6 OVO: M-9-1-01, M-9-3-02, M-9-3-13 U: 7.2

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem číselný výraz - určí hodnotu číselného výrazu s upřednostněním početních operací krát a děleno před plus a minus - přečte výraz s proměnnou - určí proměnnou v daném výrazu - zapíše slovní úlohu za pomocí výrazu s proměnnou - určí hodnotu výrazu s proměnnou 	Výrazy <ul style="list-style-type: none"> - číselné výrazy, jejich hodnota - výrazy s proměnnou - hodnota výrazu s proměnnou 	T, Ú	OVO: M-9-1-01, M-9-1-07 U: 5.7
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá mocniny s přirozeným exponentem, některé z paměti, těžší na kalkulačce - použije pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami - provádí základní početní operace (+, -, ., :) s mocninami - umocní součin, podíl, mocninu - zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$ - určí mocninu s exponentem nula - vysvětlí pojmy výraz číselný, s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, člen výrazu, rovnost dvou výrazů a uvede příklady - určí hodnotu daného číselného výrazu - zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - provádí základní operace (sčítání a odčítání) s mnohočleny - provádí násobení a dělení mnohočlenů - vytkne z daného výrazu vhodný výraz a správně zapíše rozklad výrazů 	Mocniny s přirozeným mocnitelem <ul style="list-style-type: none"> - n-tá mocnina čísla - sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem - násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem - mocnina součinu, podílu - umocňování mocnin - zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ Výrazy <ul style="list-style-type: none"> - jednočlen, mnohočlen - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenu jednočlenem - násobení mnohočlenů - druhá mocnina dvojčlenu - rozdíl druhých mocnin - užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ - dělení mnohočlenu jednočlenem - vytýkání, rozklad vytýkáním 	T, Ú, Pís T, Ú, Pís	OVO: M-9-1-01, M-9-1-02, M-9-1-09 U: 5.6

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin - pomocí vzorců upraví daný výraz <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy rovnost dvou výrazů, proměnná, neznámá, řešení rovnice - vyřeší jednoduché lineární rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav - používá algoritmus řešení rovnic ke správnému vyřešení zadaných úloh - matematicky správně a účelně zapíše postup řešení - provede zkoušku řešení dosazením do rovnice - vyřeší slovní úlohy (provede rozbor slovní úlohy, vyřeší úlohu, provede zkoušku správnosti svého řešení) - vyjádří neznámou ze vzorce a vypočítá její hodnotu po dosazení všech daných veličin - uvede příklady využití lineárních rovnic v praxi - uvede rozdíl mezi kruhem a kružnicí - uvede rozdíl mezi průměrem a poloměrem (jejich vzájemný vztah) - vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky a vzájemnou polohu dvou kružnic - určí a sestrojí tečnu, sečnu a tětivu - narýsuje kružnice s daným středem a poloměrem - načrtne válec, narýsuje síť válce 	<p>Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnost, vlastnosti rovnosti - lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (řešení) lineární rovnice - ekvivalentní úpravy lineární rovnic - zkouška - řešení jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav - provádění zkoušky správnosti řešení - rovnice se závorkami a se zlomky - řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic - výpočet neznámé ze vzorce <p>Kruh, kružnice, válec</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha přímky a kružnice, sečna, tečna, vnější přímka - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice, obvod kruhu - obsah kruhu - části kružnice, kruhu - válec, jeho síť - objem a povrch válce - slovní úlohy z praxe 	T, Ú, PÚ, Pís T, Ú, PP, PÚ, MoS	OVO: M-9-1-08, M-9-1-09 U: 5.8 OVO: M-9-3-01, M-9-3-02, M-9-3-04, M-9-3-09, M-9-3-10, M-9-3-11, M-9-3-12, M-9-3-13 U: 7.1, 7.3

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá objem a povrch válce - vyřeší slovní úlohy z praxe s využitím znalostí o kružnici či válci, ve slovní úloze provede náčtek, matematizaci problému, jeho řešení a ověření reálnosti výsledku, potřebné informace vyhledá v tabulkách 			
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky - sestrojí množiny bodů dané vlastnosti - objasní pojem Thaletova kružnice, využije Thaletovu kružnici v konstrukčních úlohách - používá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a čistotu projevu - využívá vztahů mezi geometrické útvary k řešení konstrukčních úloh - zakreslí náčtek zadaného úkolu - správně zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky - sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice 	<p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - množiny bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků - konstrukce kružnice s požadovanými vlastnostmi - konstrukce tečen ke kružnici 	T, PP, PÚ, MoS U: 7.4	OVO: M-9-3-01, M-9-3-05, M-9-3-06, M-9-3-13

9. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - zkrátí a rozšíří lomené výrazy - provede početní operace (+, -, ., :) s lomenými výrazy - přehledně, stručně zapíše řešení úlohy - vyřeší za pomocí ekvivalentních úprav 	<p>Lomené algebraické výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - lomený výraz - podmínky lomeného výrazu - rozšiřování a krácení lomených výrazů - sčítání a odčítání lomených výrazů - násobení a dělení lomených výrazů <p>Rovnice a soustavy dvou rovnic o dvou</p>	T, Ú, Pís U: 5.7	OVO: M-9-1-07, M-9-1-09

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - rovnice s neznámou ve jmenovateli - provede zkoušku řešení - matematicky správně a účelně zapíše postup řešení - vyřeší slovní úlohy z praxe (provede rozbor slovní úlohy, vyřeší úlohu, provede zkoušku správnosti svého řešení) - vyřeší vhodnou metodou soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - určí polohu bodu v rovině - znázorní bod v pravoúhlé soustavě souřadnic - přečte z grafu požadované údaje - sestrojí lineární, bodový nebo sloupkový graf s danými údaji - uvede konkrétní příklady použití grafů v praxi 	<p>neznámých</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnice s neznámou ve jmenovateli - slovní úlohy (s procenty, „na pohyb“, „na společnou práci“, „na směsi“) - řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací - slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými <p>Grafy</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravoúhlá soustava souřadnic - určení polohy bodu v rovině - sestrojování grafů - čtení grafů - praktické úlohy – grafy v praxi 	T, PP, Ú	M-9-1-08, M-9-1-09 U: 5.8 OVO: M-9-2-01, M-9-2-02, M-9-2-04, M-9-2-05 U: 6.1, 6.2
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumná funkční vztah od jiných vztahů - vysvětlí pojem lineární funkce - vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem - sestrojí graf lineární funkce s důrazem na přesnost rýsování - použije funkci při řešení úloh z praxe - vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, podobnost trojúhelníků; matematicky je vyjádří - rozpozná podobné rovinné útvary, správně podobnost zapíše pomocí matematické symboliky - určí poměr podobnosti - na základě poměru podobnosti určí 	<p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - definice funkce - lineární funkce a její vlastnosti - graf lineární funkce, přímá úměrnost - praktické příklady na lineární funkci - graf nepřímé úměrnosti <p>Podobnost a její užití v praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení - poměr podobnosti - věty o podobnosti - podobnost v praxi 	T, PP, PÚ	OVO: M-9-2-01, M-9-2-02, M-9-2-03, M-9-2-04, M-9-2-05 U: 6.1, 6.2 OVO: M-9-3-01, M-9-3-05, M-9-3-07, M-9-3-13 U: 7.1, 7.4

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>velikosti dalších útvarů</p> <ul style="list-style-type: none"> - použije poměru podobnosti při práci s plány a mapami při praktických cvičeních v terénu - sestrojí podobný útvar danému - uvede základní vlastnosti jehlanu, kuželes a koule, načrtne tato tělesa - vypočítá povrch a objem jehlanu, kuželes a koule s užitím vzorce - řeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe vztahující se k výpočtu povrchu a objemu jehlanu, kuželes a koule (využívá kalkulátor, potřebné informace pro práci vyhledá v tabulkách, literatuře) 	<p>Objem a povrch těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - jehlan - kužel - koule - povrch a objem jehlanu, kuželes a koule - slovní úlohy a praktické příklady 	T, Ú, PÚ, MoS, Pís	OVO: M-9-3-09, M-9-3-10, M-9-3-11, M-9-3-12, M-9-3-13 U: 7.3
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní pojmy statistiky: statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr, medián, modus - vypočítá aritmetický průměr - určí z dané tabulky modus a medián - provede jednoduché statistické šetření, zapiše jeho výsledky formou tabulky a znázorní pomocí sloupkového (kruhového) diagramu - čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi - čte a sestrojuje různé diagramy a grafy – bodové, sloupcové, spojnicové, kruhové - čte a sestrojuje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech - uvede příklady využití statistiky v praxi 	<p>Statistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - statistický soubor, statistické šetření - jednotka, znak, četnost - aritmetický průměr - modus, medián - grafy, diagramy (bodové, sloupcové, spojnicové, kruhové) - statistika v praxi <p>Finanční matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítání s procenty - úrok - užití funkcí - jednoduché úročení - finanční matematika v praxi - převody různých měnových systémů 	T, PS, PP, PÚ T, PÚ, PS	OVO: M-9-2-01, M-9-2-02, M-9-2-05 U: 6.1 OVO: M-9-2-01, M-9-2-02, M-9-2-05 U: 6.1, 6.2

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - pomocí procent vypočítá slevu, daň, vypočítá výši úroku - pomocí přímé úměrnosti, nepřímé úměrnosti a lineární funkce vyjádří závislost peněžních sazeb či kurzovních lístků a určí z této závislosti potřebné údaje - definuje základní termíny pro úročení: úrok, sazba, úroková doba, úrokovací období - uvede metody výpočtu úroků - vypočítá podle vzorců konečnou výši uložené částky, při dané úrokové sazبě, dané době úročení a po odečtení daně - převede částky devizových prostředků z jedné měny do druhé - doplní číselnou, logickou či obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje - doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice - rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány - řeší slovní úlohy úsudkem a logikou, vysvětlí způsob řešení 	<u>Nadstandardní aplikační úlohy a problémy</u> <ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	T, PS, PÚ, MoS	OVO: M-9-4-01, M-9-4-02 U: 8.1, 8.2, 8.3

10. Informatika

10.1. Charakteristika předmětu

Cílem vyučovacího předmětu *Informatika* je naplnění vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru *Informační a komunikační technologie*. Připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a umožnuje jim dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti (získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě). Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je vzdělávací předmět zařazen jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožnuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

10.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídavnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi a e-learningovým vzděláváním. Žáci se učí třídit informace, kriticky je posuzovat a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady. Svým vzdělávacím obsahem předmět úzce souvisí s **pruřezovým tématem „Mediální výchova“**, které je zpracováno v ŠVP formou projektu.

Informatika je povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně v 5. - 7. ročníku. Výuka probíhá v budově školy v odborných učebnách vybavených počítači. Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho žáka“. Z tohoto důvodu se třídy dělí na skupiny podle počtu pracovních stanic. Žáci mají s dispozicí tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a kameru, interaktivní tabuli, dataprojektor a zálohovací zařízení (disketa, flash disk, CD a DVD disk).

10.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím. - Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací). - Vedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů. - Učíme žáky k práci s chybou - Učíme žáky v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného softwaru.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů; prakticky je vedeme k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám a ne my jí“. - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky využívat při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení. - Vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce. - V komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřujeme na správné užívání českého (cizího jazyka) s ohledem na gramatiku a syntaxi. - Podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě.

	<ul style="list-style-type: none"> - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích. - Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci svojí práci.. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učíme výhodám využívání informačních technologií. - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme žáliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. - Neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímáme účinná opatření. - Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP a uplatňujeme individuální přístup k žákům. - Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce. - Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť. - Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou.

10.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Informatika

1. stupeň

1. ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané výstupy (OVO) - 1. a 2. období

žák

ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie

ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady

ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Učivo (U)

- 1.1 základní pojmy informační činnosti - informace, informační zdroje, informační instituce
- 1.2 struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení
- 1.3 operační systémy a jejich základní funkce

- 1.4 seznámení s formáty souborů (doc, gif)
- 1.5 multimediální využití počítače
- 1.6 jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software
- 1.7 zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

2. VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy (OVO) - 1. a 2. období

žák

ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty

ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Učivo (U)

- 2.1 společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)
- 2.2 základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)
- 2.3 metody a nástroje vyhledávání informací
- 2.4 formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy

3. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy (OVO) - 1. a 2. období

žák

ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Učivo (U)

- 3.1 základní funkce textového a grafického editoru

2. stupeň

4. VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

Učivo (U)

- 4.1 vývojové trendy informačních technologií
- 4.2 hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování
- 4.3 internet

5. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací

ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem

ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví

ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji

ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimedialní formě

Učivo (U)

5.1 počítačová grafika, rastrové a vektorové programy

5.2 tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce

5.3 prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia)

5.4 ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika

5. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy informatika, informace - uvede příklady informací a zdrojů (klasických a digitálních), z nichž se informace získává - uvede základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem, aktivně je dodržuje - uvede, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače - popíše počítač, vysvětlí jeho funkce - zapne a správně vypne počítač - pojmenuje přídavná vstupní a výstupní zařízení a uvede, k čemu se využívají - předvede práci s myší - zadá vstupní informace pomocí klávesnice, popíše funkci některých kláves (enter, esc, del, shift...) - orientuje se v základním uživatelském prostředí operačního systému	<p>Základy práce s počítačem</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatika – základní pojmy - bezpečnost práce a rizika, prevence rizik - péče o počítač, závady, poruchy - struktura, funkce a popis počítače - přídavná zařízení – vstupní, výstupní - klávesnice, funkce kláves, práce s klávesnicí - myš, práce s myší - operační systém a jeho funkce<ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory, hlavní nabídka, plocha, hlavní panel) - základní principy ovládání operačního systému (operace s ikonami, s okny, s hlavní nabídkou)	T, PP, Ú	<p>OVO: ICT-5-1-01, ICT-5-1-02, ICT-5-1-03</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.6, 1.7</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Windows, pozná a označí základní prvky operačního systému <ul style="list-style-type: none"> - provede základní operace s ikonou (označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření) - předvede práci s okny (zavření, minimalizace, maximalizace) - prakticky předvede základní operace s hlavní nabídkou (označení a otevření hlavní nabídky, pohyb po hlavní nabídce, otevření programu z hlavní nabídky, opuštění hlavní nabídky)			
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - spustí a zavře různé typy výukových programů, předvede práci s těmito programy - otevře jednoduchý grafický program, nakreslí v tomto programu obrázek, obrázek uloží a vytiskne - nakreslí zadáný obrázek za použití kreslicích nástrojů a nástrojů pro kreslení geometrických tvarů - napiše jednoduchý text v textovém editoru, opraví případné chyby - označí blok textu, blok zformátuje - vloží do dokumentu obrázek - použije ozdobné prvky (ozdobné písmo a grafiku) - textový dokument uloží a vytiskne - vysvětlí pojem: internet, uvede význam internetu - uvede příklad, jak informace vzniká, jak ji lze přenášet, zpracovat a dále využít - uvede na příkladech, jak se informace	<p>Zpracování a využití informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - výukové programy, práce s výukovými programy - grafický editor - textový editor<ul style="list-style-type: none"> - základy psaní a editace textu - označování bloků - formátování textu - vkládání obrázků - grafické prvky (ozdobné písmo, obrázky, symboly, kliparty aj.) - tisk a úpravy před tiskem <p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - internet jako zdroj informací - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)	PP PP	OVO: ICT-5-3-01 U: 3.1 OVO: ICT-5-2-01, ICT-5-2-02, ICT-5-2-03 U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>(a její společenský tok) v průběhu historie mění</p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede práci s internetovým prohlížečem - otevře stránky pomocí hypertextu - napíše do adresového řádku internetového prohlížeče danou adresu a stránku otevře - vyhledá požadovanou informaci s pomocí učitele - s pomocí učitele založí svoji e-mailovou adresu - předvede komunikaci pomocí chatu, e-mailu, telefonu (mobilního telefonu – volání, SMS, apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - vývojové trendy informačních technologií (historie a budoucnost) - základy práce s internetovým prohlížečem - vyhledávání informací na internetu - základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) 		

6. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: informace a informatika - uvede, kde se dají informace získat, odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje, zhodnotí informace z hlediska závažnosti - uvede základní pravidla bezpečnosti práce s PC - ukáže a správně pojmenuje základní části počítače, přídavná a výstupní zařízení počítače; popíše jejich funkci - vysvětlí pojmy: mateřská deska (motherboard), pevný disk (harddisk, disk C), paměť RAM; vysvětlí funkci těchto částí počítače - vysvětlí pojmy: hardware, software - uvede jednotky používané k měření 	<p>Informatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatika jako vědní obor - věrohodnost informací, závažnost a vzájemné návaznosti informací <p>Základy práce s počítačem</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a hygiena práce, prevence zdravotních rizik - struktura, funkce a popis počítače (jeho částí) a přídavných zařízení: počítač (skříň počítače), monitor (displej, LCD displej), klávesnice, myš, skener, tiskárna, modem, flash disk, vypínač počítače, tlačítka Reset, disketová jednotka, jednotka CR-ROM nebo DVD, USB port, zásuvka napájení, zásuvka pro monitor, karta (zvuková karta, videokarta) - pojem: hardware, software - jednotky používané k měření objemu dat 	PP, Ú Ú, R, T, PP	OVO: ICT-5-1-01 U: 1.1 OVO: ICT-5-1-01, ICT-5-1-02, ICT-5-1-03 U: 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.7

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - objemu dat nebo místa na disku (kB, MB, GB) - určí formáty souborů podle přípony - předvede orientaci v základním uživatelském prostředí; vysvětlí pojmy: data, program (aplikace), soubor (zazipovaný soubor), složka, dokument, konfigurace počítače, pracovní plocha, okno, dialogové okno, nabídka, ikona, kurzor, formátování disku, instalace (programu), záloha; ukáže na příkladech - předvede základní operace se složkami a dokumenty: označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, uložení na pevný disk (disketu, flash disk) - vyhledá a uloží soubor v adresáři, předvede práci se schránkou: kopie, vyjmutí, vložení (textu, obrázku, apod.) - na příkladech ukáže možnosti využití počítače v různých oborech lidské činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - nebo místa na disku (kB, MB, GB) - operační systémy, jejich základní funkce - formáty souborů (doc, gif, jpg, xls, ppt, pdf, rtf) - OS Windows - základy práce se soubory, složkami - schránka, práce se schránkou - multimediální využití počítače 		

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co je internet a objasní způsob přenosu informací v celosvětové síti, vyhledá informační zdroj podle adresy - aktivně využívá vlastnosti hypertextu - formuluje a zapíše požadavek na vyhledání dané informace v internetovém prohlížeči - informaci uloží, vytiskne - vysvětlí, co je počítačový virus, co může 	<u>Vyhledávání informací a komunikace</u> <ul style="list-style-type: none"> - internet – celosvětová počítačová síť - práce s internetovým prohlížečem - internet jako zdroj informací - metody vyhledávání na internetu - formulace požadavku a vyhledávací atributy - uložení informace pro další zpracování, tisk informace - viry a antiviry - hodnota informací 	PP, Ú	OVO: ICT-5-2-01, ICT-5-2-02, ICT-5-2-03, ICT-9-1-01 U: 2.4, 2.5, 4.1, 4.2

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - virus způsobit a jak se lze proti němu účinně bránit - vyjmenuje alespoň dva antivirové programy - spustí antivirový program a ověří, zda není počítač nakažen virem - uvede příklad významné, méně významné a bezvýznamné informace k zadanému tématu - k aktuální společenské nebo politické otázce najde více informačních zdrojů a posoudí jejich relaci - uvede příklady nevěrohodných informačních zdrojů - vysvětlí rozdíly mezi typy grafických editorů (bitmapové a vektorové grafické editory) - v grafickém programu vytvoří obrázek; obrázek upraví, uloží a vytiskne - napiše požadovaný text, opraví v textu chyby - v nastavení stránky upraví vzhled dokumentu - označí různé bloky textu myší a některé (řádek, slovo, celý dokument) klávesnicí zformátuje text a odstavce 	<ul style="list-style-type: none"> - věrohodnost informací a informačních zdrojů - metody a nástroje ověřování informací (řízený rozhovor, porovnávání a analýza informací) <p>Zpracování a využití informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - MS WORD a grafické programy <ul style="list-style-type: none"> - bitmapové a vektorové grafické editory - vytvoření a úprava obrázku v bitmapové grafice - vytvoření a úprava obrázku ve vektorové grafice 	T, Ú, PP	OVO: ICT-9-2-01, ICT-9-2-02, ICT-9-2-03, ICT-9-2-04, ICT-9-2-05 U: 5.1
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - využije schránku při práci s textem (při kopírování, přesouvání) - za pomoci tabulátoru napiše text ve formě tabulky - vloží do dokumentu obrázek, upraví obrázek podle potřeby - použije ozdobné písmo a různé grafické prvky ke grafické úpravě dokumentu 	<ul style="list-style-type: none"> - textový editor (MS WORD) <ul style="list-style-type: none"> - zobrazení a nastavení stránky - práce se schránkou - formáty odstavce - tabulátory a jejich užití - vkládání a úpravy obrázků - grafické prvky, písmo - tabulky 		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří jednoduchou tabulku - vytiskne zpracovaný dokument - vysvětlí, k čemu se užívá tabulkový editor, jaké informace zpracovává a uvede příklad tabulkového editoru - vysvětlí základní pojmy: buňka, list, typy dat - předvede základní operace s buňkami (vyplňování, editace) - vytvoří jednoduchý vzorec a s jeho pomocí zpracuje číselná data - vytvoří tabulku - danou tabulku prezentuje v podobě grafu - ukáže na příkladech způsoby prezentace informací - spustí prezenzační program a prohlédne si již vytvořenou prezentaci - vytvoří vlastní (ppt, web, aj.) prezentaci na zadанé téma - vysvětlí pojmy: softwarové pirátství, etické kódy využívaní software - objasní, proč Internet ne-vždy zaručuje pravdivost informací a že obsahuje informace eticky závadné, uvede příklady - v textech regionálních tiskovin vyhledá porušení typografických pravidel a vyjádří se k celkovému estetickému zpracování textu a obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - tisk a úpravy před tiskem - tabulkový editor (MS EXCEL) <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy (buňka, list, typy dat) - vytvoření tabulky - vkládání a editace dat - jednoduché výpočty - jednoduché vzorce (suma, průměr) - prezentace výsledků v podobě grafu - prezentace informací (MS PowerPoint) <ul style="list-style-type: none"> - způsoby prezentace informací – webové stránky, prezenzační programy, multimédia) - prezenzační program: ukázka, použití, vytvoření vlastní prezentace - ochrana práv k duševnímu vlastnictví, informační etika - estetická a typografická pravidla 	Ú, T, PP, R	OVO: ICT-9-2-01, ICT-9-2-02, ICT-9-2-03, ICT-9-2-04, ICT-9-2-05 U: 5.2, 5.3, 5.4
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - na vybrané téma ze vzdělávacího obsahu některého vyučovacího předmětu vytvoří vlastní prezentaci (ppt, web, aj.) která bude sloužit jako 	ZÁVĚREČNÁ PRÁCE <ul style="list-style-type: none"> - struktura prezentace - dodržování autorských práv - stahování dat z internetu 	PP	OVO: ICT-9-2-01, ICT-9-2-02, ICT-9-2-03, ICT-9-2-04, ICT-9-2-05

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
výukový materiál pro nižší ročníky (u ppt prezentace minimálně 10 snímků), výsledek (srozumitelnost, estetický dojem) prezentace ověří na vybrané skupině žáků, účastí v soutěži o nejlepší prezentaci, apod.	<ul style="list-style-type: none"> - úprava obrázků - věrohodnost informací - estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - prezentace a animace v MS PowerPoint - možnosti pomoci zkušenější osoby 		U: 5.3, 5.4

11. Prvouka

11.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Prvouka** vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**, která je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV koncipovanou pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Hlavním cílem je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově, v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimmat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

11.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápout organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kláden praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějinách a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky. V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání

okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí. V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemoech, o zdravotní prevenci i a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v 1. až 3. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce. Běžnými formami výuky jsou exkurze do různých institucí a přírodních lokalit.

11.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. - Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání. - Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování. - Vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně výžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonních norem a morálky společnosti. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - V žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec. - Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, vážit si pracovního úsilí kamarádů a přijímání výsledků jejich práce. - Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Učíme přiměřenému pracovnímu tempu a neplýtvání své energie ani energie druhých.

11.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Prvouka

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

žák

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Očekávané výstupy (OVO vlastivěda) - 2. období

žák

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoule

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického

ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Učivo (U)

1.1 domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště

1.2 škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace

1.3 obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť

- 1.4 okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- 1.5 regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- 1.6 naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
- 1.7 Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- 1.8 mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy (OVO prouka) - 1. období

žák

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Očekávané výstupy (OVO vlastivěda) - 2. období

žák

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení

ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkонтroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Učivo (U)

- 2.1 rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- 2.2 soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- 2.3 chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- 2.4 právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamací, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- 2.5 vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

- 2.6 kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- 2.7 základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

žák

ČJS-3-3-01 *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*

ČJS-3-3-02 *pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije*

ČJS-3-3-03 *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*

Očekávané výstupy (OVO vlastivěda) - 2. období

žák

ČJS-5-3-01 *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*

ČJS-5-3-02 *využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek*

ČJS-5-3-03 *rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik*

ČJS-5-3-04 *srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik*

ČJS-5-3-05 *objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů*

Učivo (U)

- 3.1 orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- 3.2 současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- 3.3 regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- 3.4 báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

žák

ČJS-3-4-01 *pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*

ČJS-3-4-02 *roztrží některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*

ČJS-3-4-03 *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*

Očekávané výstupy (OVO přírodotvěda) - 2. období

žák

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenosť prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako současti vesmíru souvislost s rozdelením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozliší aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Učivo (U)

- 4.1 látky a jejich vlastnosti - třídění látok, změny látok a skupenství, vlastnosti, porovnávání látok a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- 4.2 voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- 4.3 nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- 4.4 Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období
- 4.5 rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- 4.6 životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- 4.7 rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- 4.8 ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- 4.9 rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

žák

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy (OVO přírodověda) - 2. období**žák**

ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života

ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Učivo (U)

- 5.1 lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 5.2 péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- 5.3 partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- 5.4 návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- 5.5 osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- 5.6 přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- 5.7 mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

1. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - popíše bezpečnou cestu do školy - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žijeme <ul style="list-style-type: none"> - domov – prostředí domova - orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve	ústní zkoušení popis demonstrací řízený rozhovor	OVO: ČJS-3-1-01, ČJS-3-2-01, ČJS-3-3-01, ČJS-3-3-03, ČJS-3-4-01, ČJS-3-4-02,

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se orientovat ve škole a v jejím okolí - určí svoje pracovní místo - zná svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště - orientuje se podle budov v centru města - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli - vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí - rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině - uvede přirozené odlišnosti spolužáků, projevuje k nim toleranci - modeluje své chování ve třídě, ve školní jídelně, v dopravním prostředku, kině apod. - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - rozlišuje děj v minulosti, současnosti a budoucnosti - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - popíše svůj režim dne - uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a jejích zvyčích 	<ul style="list-style-type: none"> - škole, okolí školy - bezpečnost v dopravním provozu – cesta do školy, riziková místa a situace - rakovnické památky <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina – postavení jedince v rodině, role členů - blízké příbuzenské vztahy - mezigenerační vztahy - chování lidí – vlastnosti lidí - pravidla slušného chování - práva a povinnosti žáků školy - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase – měsíce, dny v týdnu - denní režim (ráno, dopoledne, poledne, večer, noc) - roční doby 	praktické předvedení modelová situace	ČJS-3-5-01, ČJS-3-5-02, ČJS-3-5-03 U: 1.1, 1.2, 2.1, 2.3, 2.4, 3.1, 4.5, 5.1, 5.2, 5.5 <u>M</u> – geometrické tvary <u>Čj</u> – společenský styk <u>Pv</u> – pěstitelské práce
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady ze života živočichů a 	Rozmanitosti přírody		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - rostlin v jednotlivých ročních obdobích - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztrídí některé přírodniny podle nápadných znaků - popíše své tělo a péči o něj - určí názvy lidského těla a jejich důležitost - objasní základy osobní hygieny - rozezná správnou výživu - vymezí pojem nemoc, úraz, vysvětlí prevenci 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba těla u některých rostlin a živočichů - změny v přírodě v ročních obdobích - význam rostlin a živočichů v přírodě pro člověka <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo – stavba těla, základní projevy člověka - péče o zdraví – pitný a pohybový režim, - zdravá strava, nemoc, osobní hygiena - krizové situace (šikana, týrání, zneužívání) 		

2. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a rozliší změny v nejbližším okolí bydliště a školy - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - užívá pravidla slušného chování ve společnosti a rodině - orientuje se v čase – na příkladech 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v místě bydliště a školy - cesta na určené místo, dopravní značení, riziková místa a situace <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - život a funkce rodiny - práce fyzická a duševní, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným - chování lidí - etické zásady zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktů <p>Lidé a čas</p>	ústní zkoušení popis demonstrací řízený rozhovor praktické předvedení modelová situace skupinová práce písemné práce	<p>OVO: ČJS-3-1-01, ČJS-3-1-02, ČJS-3-2-01, ČJS-3-2-02, ČJS-3-3-01, ČJS-3-3-02, ČJS-3-3-03, ČJS-3-4-01, ČJS-3-4-02, ČJS-3-5-01, ČJS-3-5-02</p> <p>U: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.2, 4.8, 5.1, 5.2, 5.5</p> <p>M – geometrické tvary</p> <p>Pv – pěstitelské práce</p> <p>Čj – společenský styk</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>porovnává minulost a současnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá časové údaje v denním životě - pojmenuje některé historické památky v našem městě a seznámí se s pověstí o vzniku Rakovníka - pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - popíše ohleduplné chování k přrodě - roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků 	<ul style="list-style-type: none"> - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, významné dny (Vánoce, Velikonoce) <p>Rozmanitosti přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - roční období a změny v přírodě - ochrana přírody – odpovědnost lidí, likvidace odpadů - navrhne způsob pomoci živočichům v přírodě za nepříznivých situací 		
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - seznámí se s bezpečným chováním v situaci obecného ohrožení - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo – životní potřeby a projevy - péče o zdraví – drobné úrazy a poranění, první pomoc - osobní bezpečí – chování v rizikovém prostředí 		

3. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo - začlení Rakovník do příslušného kraje - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - obec, místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost Rakovníka, význačné budovy, dopravní síť, riziková místa a situace - okolní krajina – zemský povrch a jeho tvary - světové strany - ohleduplnost, etické zásady, zvládání 	ústní zkoušení popis demonstrací řízený rozhovor praktické předvedení modelová situace	<p>OVO:</p> ČJS-3-1-01, ČJS-3-1-02, ČJS-3-1-03, ČJS-3-2-01, ČJS-3-3-01, ČJS-3-3-02, ČJS-3-4-02, ČJS-3-4-03, ČJS-3-5-01, ČJS-3-5-02, ČJS-3-5-03, ČJS-3-5-04

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>rozmanitost</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - pojmenuje některé kulturní či historické památky, významné události regionu, některé rodáky - interpretuje některé pověsti spjaté s místem, v němž žije - roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků - uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy ve skupině známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<p>vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům</p> <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace - pomoc sociálně slabým a nemocným - práva a spravedlnost (základní lidská práva a práva dítěte) <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - čas jako fyzikální veličina - orientace v čase – kalendář, letopočet, generace - regionální památky - pověsti – minulost kraje a předků <p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek - voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody - koloběh vody v přírodě - vlastnosti, složení a proudění vzduchu, význam pro život - rostliny, houby a živočichové v okolí Rakovníka 		<p>1.2, 1.3, 1.4, 2.2, 2.4, 3.1, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.5, 4.8, 5.1, 5.2, 5.5</p> <p><u>Tv</u> – péče o zdraví, bezpečnost a hygiena</p> <p><u>Čj</u> – regionální pověsti, společenský styk</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě 	<p>- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>Clověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevence úrazů - krizové situace – brutalita a jiné formy násilí v médiích - bezpečné chování v silničním provozu 		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - uplatňuje zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> - situace hromadného ohrožení - lidské tělo, základní stavba a funkce - životní projevy a potřeby člověka, vývoj jedince - péče o zdraví - zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim - krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, dopravní značky, bezpečné chování v silničním provozu, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) 		

12. Přírodověda

12.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**, která je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV koncipovanou pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Opírá se o vybrané poznatky u různých přírodovědných oborů a svým pojetím je zaměřen na získávání dovedností a rozvíjení kompetencí, které žáků umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Utváří u žáků ohleduplný vztah k přírodě a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně.

12.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Přírodověda** navazuje organicky na učivo proudky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět Přírodopis ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá téma lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu.

Vzdělávací obsah je členěn do dvou tematických okruhů:

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život, získávají prvotní ucelený pohled v oblasti vzniku vesmíru. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psychosociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyuvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezinárodních vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemozech, o zdravotní prevenci i a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce. Běžnými formami výuky jsou exkurze do různých institucí a přírodních lokalit. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

12.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímá, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět. - K poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (které nelze v životě člověka prakticky ověřit) v literatuře, na internetu, v televizních dokumentárních pořadech, výukových počítačových programech (převážně informace o vesmíru).
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Problémové situace učíme řešit porovnáním s veřejně dostupnými zdroji a zaujímat k nim kritický postoj. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme různé formy komunikace s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti různými způsoby.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme ochranu zdraví svého i svých kamarádů. - Učíme žáky základů tolerance a vzájemného soužití. - Vedeme k přiměřené odpovědnosti za budoucnost naší planety a netolerování nežádoucích vlivů společenského výrobního života lidí.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi a pochopení jejich vzájemné propojenosti k udržení vhodných životních podmínek života na naší planetě.

12.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Přírodověda

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

žák

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Očekávané výstupy (OVO vlastivěda) - 2. období

žák

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčerty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmírkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoule

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického

ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Učivo (U)

1.1 domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště

1.2 škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace

1.3 obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť

- 1.4 okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- 1.5 regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- 1.6 naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
- 1.7 Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- 1.8 mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy (OVO pravouka) - 1. období

žák

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Očekávané výstupy (OVO vlastivěda) - 2. období

žák

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení

ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech čtených výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Učivo (U)

- 2.1 rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- 2.2 soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- 2.3 chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- 2.4 právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamací, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- 2.5 vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- 2.6 kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura

2.7 základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

žák

ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Očekávané výstupy (OVO vlastivěda) - 2. období

žák

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek

ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reálních minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Učivo (U)

3.1 orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období

3.2 současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

3.3 regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

3.4 báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

žák

ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Očekávané výstupy (OVO přírodotvěda) - 2. období

žák

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenosť prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným

vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako současti vesmíru souvislost s rozdelením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Učivo (U)

- 4.1 látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- 4.2 voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- 4.3 nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- 4.4 Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období
- 4.5 rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- 4.6 životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- 4.7 rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- 4.8 ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- 4.9 rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

žák

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy (OVO přírodověda) - 2. období

žák

ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života

ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Učivo (U)

- 5.1 lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 5.2 péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- 5.3 partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- 5.4 návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- 5.5 osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- 5.6 přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- 5.7 mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

4. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody - roztrždí dané látky podle smyslu a	Rozmanitost přírody <ul style="list-style-type: none"> - neživá příroda - látky a jejich vlastnosti – třídění látek - změny látek a skupenství	ústní zkoušení popis demonstrací řízený rozhovor praktické předvedení	OVO: ČJS-5-4-01, ČJS-5-4-03, ČJS-5-4-04, ČJS-5-4-05, ČJS-5-4-07, ČJS-5-5-01, ČJS-5-5-03, ČJS-5-5-04, ČJS-5-5-06,

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> měřením - určí, které látky nelze zkoumat některými smysly a proč - uvede souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - rozliší vybrané horniny a nerosty - vysvětlí vznik půdy a její význam pro život - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - porovná základní projevy života na konkrétních organismech - pozná znaky života, životní potřeby, způsob života, stavbu těla a funkci jednotlivých částí těla rostlin a živočichů - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - vysvětlí shody a rozdíly přizpůsobení organismů prostředí - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozliší aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - zhodnotí odpovědnost lidí, příčiny a důsledky živelných pohrom a ekologických katastrof 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnávání látek, měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch – význam pro přírodu a člověka, oběh vody v přírodě - nerosty a horniny, vznik půdy a její význam - živá příroda – rostliny, houby, živočichové : - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa - stavba těla u některých nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka - rovnováha v přírodě : - význam - vzájemné vztahy mezi organismy - základní společenstva - ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů - živelné pohromy a ekologické katastrofy 	<ul style="list-style-type: none"> modelová situace skupinová práce písemné práce test referát 	<p>ČJS-5-5-07</p> <p>U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.5, 4.7, 4.8, 5.2, 5.5, 5.6</p> <p>Pv – pěstitelské práce</p> <p>Vy – výtvarné zobrazování živé a neživé přírody</p> <p>Tv – bezpečnost, hygiena, péče o zdraví</p>
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků o lidském těle k podpoře	Člověk a jeho zdraví <ul style="list-style-type: none"> - denní režim, správná výživa (vhodná skladba)		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
vlastního zdravého způsobu života - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	stravy) - pitný režim - osobní hygiena, intimní a duševní hygiena - základní úkony první pomoci, základní telefonní čísla na přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání		

5. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá jednoduché klíče a atlasy - stručně charakterizuje přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti Vesmíru souvislost s rozdelením času a střídáním ročních období - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí	Rozmanitost přírody - životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - podnebí a počasí - rizika v přírodě-rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí Země a Vesmír : - sluneční soustava - den a noc - roční období Člověk a jeho zdraví - stavba lidského těla, základní funkce a	ústní zkoušení popis demonstrací řízený rozhovor praktické předvedení modelová situace skupinová práce písemné práce test referát	OVO: ČJS-5-2-04, ČJS-5-4-02, ČJS-5-4-04, ČJS-5-4-06, ČJS-5-5-01, ČJS-5-5-02, ČJS-5-5-04, ČJS-5-5-05, ČJS-5-5-08 U: 4.4, 4.6, 4.8, 4.9, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7 Vv- výtvarné zobrazování živé a neživé přírody Tv – bezpečnost, hygiena, péče o tělo

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>jednotlivých orgánových soustav</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimorádné události - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a dívčaty v daném věku - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> - projevy člověka - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince - partnerství, manželství a rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim - nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů - první pomoc při drobných poraněních - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace pomocí elektronických médií 		
	<ul style="list-style-type: none"> - brutalita a jiné formy násilí v médiích - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 		

13. Vlastivěda

13.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Vlastivěda** vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**, která je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV koncipovanou pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. V návaznosti na vyučovací předmět Prvouka přináší žákům základní poznatky významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a výsledcích jejich činnosti. Předmět integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi a ostatním zemím.

13.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda vytváří přirozené základy pro výuku dějepisu, zeměpisu a občanské výchovy ve vyšších ročních základní školy a je členěn do *tří tematických okruhů*. Rozsah a hloubku obsahu i rychlosť postupu vyučující zváží s ohledem na aktuální úroveň poznávacích schopností žáků, jejich dosavadní životní zkušenosti. Učivo vybírá s přihlédnutím ke konkrétním místním podmínkám i k potřebám a zájmům žáků. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojuje.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* žáci poznávají místní krajinu a místní oblasti, vytvářejí si tak počátečnou ucelenou představu o České republice i o jejích jednotlivých oblastech a chráněných územích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích. Seznamují se s významnými atraktivitami cestovního ruchu a středisky rekreace, s významnými zemědělskými, průmyslovými oblastmi státu a vytváří si prvotní představu o světadílu Evropa. Poznávají význam regionálních tradic a symbolů, významné rodáky a předky, kulturní a historické památky regionu. Žáci získávají prvotní ucelenou představu o nejstarších dějinách naší vlasti a významných meznících historie českých zemí a českého státu.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápout jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrázejí v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějinách a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od nejznámějších událostí v obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedních státech. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce. Běžnými formami výuky jsou exkurze do různých institucí a přírodních lokalit.

13.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Ve výuce rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Na modelových příkladech z blízkého regionu naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme různé formy komunikace s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Vedeme žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti z cestování a poznávání naší vlasti spolužákům. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti různými způsoby.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Učíme žáky chápout různé sociální postavení různých lidí v historii naší země a vyvozovat analogie k současnosti.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod. - Učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití. - Vedeme k národní hrdosti a ochraně životního prostředí a kulturního a přírodního bohatství.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou prací netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.

13.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Vlastivěda

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

žák

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Očekávané výstupy (OVO vlastivěda) - 2. období

žák

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického

ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Učivo (U)

- 1.1 domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště
- 1.2 škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
- 1.3 obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- 1.4 okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajинu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- 1.5 regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- 1.6 naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
- 1.7 Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- 1.8 mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy (OVO prouka) - 1. období

žák

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Očekávané výstupy (OVO vlastivěda) - 2. období

žák

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení

ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Učivo (U)

- 2.1 rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- 2.2 soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- 2.3 chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- 2.4 právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamací, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- 2.5 vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- 2.6 kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- 2.7 základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

žák

ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Očekávané výstupy (OVO vlastivěda) - 2. období

žák

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek

ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifík

ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík

ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Učivo (U)

- 3.1 orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období

- 3.2 současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- 3.3 regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- 3.4 báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

žák

ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Očekávané výstupy (OVO přírodotvora) - 2. období

žák

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenosť prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Učivo (U)

- 4.1 látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- 4.2 voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- 4.3 nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- 4.4 Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období
- 4.5 rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projekty, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- 4.6 životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- 4.7 rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

- 4.8 ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- 4.9 rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy (OVO prvouka) - 1. období

žák

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-03 chová se obezretně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy (OVO přírodotvěda) - 2. období

žák

ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života

ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Učivo (U)

- 5.1 lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 5.2 péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- 5.3 partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality

- 5.4 návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- 5.5 osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- 5.6 přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- 5.7 mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

4.třída

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospod. a kultury jednoduchým způsobem, posuzuje jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - uvede významné podniky a hospodářské aktivity v regionu - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu v přírodě - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednotlivé údaje, vysvětlí smluvní značky - vyhledává jednotlivé údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR - orientuje se, popisuje polohu ČR - získá základní znalosti o podnebí ČR - vyhledá na mapě hlavní vodní toky, 	<p>Místo, kde žijeme Místní oblast, region - poloha, minulost kraje, předků (báje, mýty, pověsti) - hospodářské podniky - kulturní instituce, masová kultura a subkultura - rostlinstvo a živočišstvo - rozšíření půd</p> <p>Světové strany</p> <p>Grafické znázornění povrchu – mapy, plány, orientační body a linie</p> <p>Krajina naší vlasti Poloha a povrch ČR Podnebí ČR Vodstvo ČR Krajská města ČR</p>	ústní zkoušení písemné práce test referát	OVO: ČJS-5-1-01, ČJS-5-1-02, ČJS-5-1-03, ČJS-5-1-04, ČJS-5-2-01, ČJS-5-2-02, ČJS-5-2-03, ČJS-5-3-01, ČJS-5-3-02, ČJS-5-3-03, ČJS-5-3-04, ČJS-5-3-04 U: 1.4, 1.8, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 <u>Př</u> – rostlinstvo a živočišstvo v našem regionu

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>pohoří a nížiny ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá hlavní města jednotlivých krajů ČR - vyjádří na základě vlastní zkušenosti základní vztahy mezi lidmi - vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole, rodině a ve městě, přijme roli ve skupině <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nedá tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy 	<p>Lidé kolem nás Základní lidská práva a práva dítěte Práva a povinnosti žáků školy Právní ochrana občanů a majetku, včetně nároků na reklamací, soukromého vlastnictví, duševních hodnot Protiprávní jednání, korupce Principy demokracie</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní svůj názor, připustí svůj omyl, dohodne se na společ. postupu řešení - uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam kulturních památek - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reálních minulostech a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných 	<p>Lidé a čas Orientace v čase a časový řád Dějiny jako časový sled událostí Čas jako fyzikální veličina Proměny způsobu života v našem regionu Regionální památky, péče o ně Lidé a obory zkoumající minulost Staré pověsti české Nejstarší osídlení vlasti Přemyslovci Lucemburkové – Karel IV., jeho význam Husitství, Jan Hus</p>		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<p>Husitské války, Jan Žižka Habsburkové – Rudolf II.</p> <p>Státní svátky - Den slovanských věrozvěstů - Den české státnosti - Den upálení mistra Jana Husa</p>		

5. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a jiných zemích - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích na mapách Evropy a polokoulí - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných 	<p>Místo, kde žijeme Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů Vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR <ul style="list-style-type: none"> - surovinové zdroje - výroba - služby - obchod Naše vlast –domov, krajina, národ Základy státního zřízení a politického systému v ČR Státní správa a samospráva Státní symboly Armáda ČR Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování</p> <p>Lidé kolem nás Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné Hmotný a nehmotný majetek</p>	ústní zkoušení písemné práce test referát	<p>OVO: ČJS-5-1-03, ČJS-5-1-05, ČJS-5-1-06, ČJS-5-2-02, ČJS-5-2-03, ČJS-5-2-04, ČJS-5-2-05, ČJS-5-3-01, ČJS-5-3-02, ČJS-5-3-03, ČJS-5-3-04, ČJS-5-3-05</p> <p>U: 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.7, 3.2, 3.4</p> <p><u>Př</u> – rostlinstvo a živočištvo <u>Evropy</u> <u>M</u> – číselná osa, časová přímka</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> situacích, odhadne a zkонтroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč si spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která už se tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města 	<p>Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení Banka jako správce peněz, úspory, půjčky Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktů Kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura Základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí</p>		
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá archivu, knihovny, sbírek muzea jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce 	<p>Lidé a čas Habsburkové, nejvýznamnější panovníci (Fr. Josef) 1. sv. válka Vznik československého státu 1. republika 2. sv. válka Období komunismu Sametová revoluce Současná etapa</p> <p>Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života</p> <p>Báje, myty, pověsti, minulost kraje a předků,</p>		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	domov, vlast, rodny kraj Státní svátky a významné dny		

14. Dějepis

14.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Akcentováno je především hlubší poznání dějin našeho národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. Významně se též uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen provždy uzavřenou minulostí, ani pouhým skladištěm faktů a dat, nýbrž že právě poznání minulosti vede k lepšímu chápání současnosti a k vyvarování se historických chyb v budoucnosti. Žáci by měli dojít k uvědomění si platnosti starobylého kréda: HISTORIA - MAGISTRA VITAE.

14.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2.stupně základní školy v 6. - 9. ročníku. Vyučuje se v dvouhodinové týdenní dotaci. Do výuky dějepisu jsou začlenovány nejnovější poznatky z oblasti historie a jsou zde využívány veškeré moderní pomůcky a technologie.

Výuka dějepisu směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství,
- vytvoření představy historického času,
- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném životě,
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku,
- odhalování kořenů celospolečenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase,
- poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických a kulturních změn v národních i světových dějinách a jejich důsledků pro současnost i budoucnost,
- poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost a základy jejich politických institucí,
- vytvoření občanského a právního vědomí v souvislosti s lidskými právy, povinnostmi a jejich respektováním,
- získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostech a vztahům,
- vytvoření pocitu hrsti a úcty k duchovním i materiálním výtvorům minulosti, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům,
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odpovídajících základním principům demokratického soužití,

- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti),
- přípravě žáka na život v současném světě,
- schopnosti získávat informace z historických pramenů, encyklopedií, médií či internetu, objektivně je posuzovat a třídit a využívat je pro své další poznávání minulosti i současnosti.

14.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy a světa - Učíme žáky různým metodám poznávání duchovních, kulturních a materiálních výtvarů minulosti. - Učíme žáky zpracovávat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení - Při hodnocení používáme především prvky pozitivní motivace - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit - Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů - Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života - Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z analýzy historických dat - Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení problémů - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů - Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při výuce - Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci - Klademe důraz na kulturní úroveň mluveného i písemného projevu - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel správného chování v třídním kolektivu
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů - Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci k učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu - Učíme žáky pracovat v týmu - Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu i svoji práci - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k poznání praktického využití znalostí historie pro život v současném světě - Rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti - Vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do života společnosti, učíme je poznávat a chránit svá práva a respektovat práva ostatních - Vytváříme a upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci - Učíme žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat - Učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku - Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí

14.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Dějepis

2. stupeň

1. ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy (OVO)

žák:

D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků

D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány

D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Učivo (U)

1.1 význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny

1.2 historický čas a prostor

2. POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy (OVO)

žák

D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu

D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území

Učivo (U)

2.1 člověk a lidská společnost v pravěku

3. NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací

D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví

D-9-3-03 demonstreuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem

D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Učivo (U)

3.1 nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz

3.2 antické Řecko a Řím

3.3 střední Evropa a její styky s antickými Středomořím

4. KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států

D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti

D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech

D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám

D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Učivo (U)

4.1 nový etnický obraz Evropy

4.2 utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj

4.3 islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)

4.4 Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě

4.5 křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy

4.6 struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev

4.7 kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost

5. OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- D-9-5-03 popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmírkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie a parlamentarismus
- D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Učivo (U)

- 5.1 renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
- 5.2 zámořské objevy a počátky dobývání světa
- 5.3 český stát a velmoci v 15. - 18. století
- 5.4 barokní kultura a osvícenství

6. MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstriuje základní politické proudy
- D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje v jednotlivých částech Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

Učivo (U)

- 6.1 Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA
- 6.2 industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
- 6.3 národní hnutí malých a velkých národů; utváření novodobého českého národa
- 6.4 revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů
- 6.5 politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva
- 6.6 kulturní rozrůzněnost doby

6.7 konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

7. MODERNÍ DOBA

žák:

D-9-7-01 na příkladech demonstруje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionálního

D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Učivo (U)

7.1 první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky

7.2 nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy

7.3 mezinárodní politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět

7.4 druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

8. ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

žák:

D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou řádů

D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce

D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí

D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Učivo (U)

8.1 studená válka, rozdelení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmcemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření

8.2 vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)

8.3 vývoj Československa a od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky

8.4 rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět

8.5 problémy současnosti

8.6 věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava

6. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
Žák: - dokáže vysvětlit, jak se člověk vyčlenil ze světa zvírat	Lidé, jejich přítomnost a minulost Význam dějin pro jedince i současnou společnost Čas v dějinách, dějepisná mapa	T, Ú, ŘR	OVO: D-9-1-01, D-9-1-02, D-9-1-03

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - zaznamená správně časový údaj na časovou přímku - orientuje se v dějepisné mapě - rozliší a seřadí vývojové typy pravěkého člověka - popíše způsob lovu, pravěké zbraně a nástroje - popíše způsob života v rodové společnosti - objasní, proč vzniklo náboženství - vysvětlí, které kovy začal člověk využívat nejdříve a proč - vysvětlí vznik prvních států - vysvětlí, co jsou to městské státy - uvede příklady, co přinesly starověké státy Orientu světu - popíše způsob života ve starověkém státě - vyhledá, co zanechaly tyto státy světu ve vědě a kultuře 	<p>Hlavní úkoly archivů, muzeí, knihoven, poslání archeologie</p> <p>Pravěk – nejstarší období lidské společnosti Pravěk – doba kamenná Doba kovů</p> <p>Starověk Starověké státy a střední Evropa v této době</p>	<p>ŘR, T, Ú</p> <p>ŘR, T, Ú, B</p>	<p>U: 1.1, 1.2, OVO: D-9-2-01, D-9-2-02, D-9-2-03 U: 2.1</p> <p>OVO: D-9-3-01, D-9-3-02 U: 3.1</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá pojmy spojené s dějinami Řecka - uvede přírodní podmínky pro vznik řeckých států - rozliší spartskou a aténskou výchovu - zdůvodní příčiny kolonizace a obchodu - vysvětlí pojem demokracie - vyvodí příčiny a zhodnotí výsledky peloponéské války - doloží příklady vlivu řecké vzdělanosti, vědy a umění na další vývoj v historii - objasní vzestup a pád Alexandra Makedonského 	<p>Starověké Řecko: Starověké Řecko, vzdělanost, věda, kultura dnešku</p>	<p>T, Ú, R, ŘR, PD</p>	<p>OVO: D-9-3-03, D-9-3-04 U: 3.2</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - popíše, jak se z Říma stalo impérium - popíše život v Římě - charakterizuje období římské republiky, vysvětlí význam senátu a funkci tribuna lidu - vysvětlí úlohu křesťanství - vysvětlí přínos římské kultury a vzdělanosti pro evropskou civilizaci - srovná vývoj západořímské a východořímské říše - popíše naše země v době železné, uvede příklady o vyspělosti Keltů na našem území 	<p>Starověký Řím: Od království přes republiku a císařství až k rozpadu říše</p> <p>Evropa v době železné: Keltové – civilizační vrchol pravěku)</p>	T, Ú, R, ŘR, B, PD	OVO: D-9-3-03, D-9-3-04 U: 3.2, 3.3 OVO: D-9-2-02, D-9-2-03 U: 3.3

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozliší pojmy pravěk, starověk, středověk a stanoví časová období v historii - Objasní stěhování národů - Doloží důležitost byzantské říše pro vzdělanost Slovanů - Rozliší základní pojmy islámu, doloží příklady arabské kultury v raném středověku - Zhodnotí úlohu křesťanství v raném středověku - Objasní nutnost sjednocení slovanských kmenů pro obranu před kočovnými národy - Objasní kulturní a politický význam Velké Moravy - Orientuje se na dějepisné mapě 	<p>Raný středověk Vznik prvních říší v raném středověku</p> <p>První státní útvary na našem území Sámova říše Velká Morava Český stát v době knížecí</p> <p>Formování prvních státních celků v Evropě Slované a další národy</p>	T, Ú, R, ŘR	OVO: D-9-4-01, D-9-4-02 U: 4.1, 4.2, 4.3 OVO: D-9-4-03 U: 4.4 OVO: D-9-4-03, D-9-4-04, D-9-4-05 U: 4.5, 4.6, 4.7

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Popíše organizaci světské a církevní moci - Doloží příklady o vlivu víry na středověkého člověka - Uvede znaky románského slohu a příklady stavebních památek - Vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel 			
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel - Vysvětlí kulturní a politický význam vlády za posledních Přemyslovců - Objasní osobnost Karla IV., význam jeho vlády, uvede příklady jeho péče o vzdělanost, kultura a stát - Uvede znaky gotiky a významné kulturní památky - Popíše život společnosti v období krize feudalismu, zhodnotí osobnost Jana Husa, popíše způsob boje husitů, vysvětlí příčiny husitského revolučního hnutí, jeho výsledky a význam - Zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad - Rozliší a objasní pojmy jagellonský stát, stavovská monarchie, popíše život v zemi - Uvede z měny ve výrobě a obchodu, vysvětlí pojem manufaktura - Vybere hlavní znaky a příklady památek kultury v době pozdního středověku 	<p>Vrcholný středověk V českém státě a evropských zemích HRH</p> <p>Pozdní středověk Vývoj českého státu po husitství Hospodářský a technický rozvoj</p>	T, Ú, ŘR, B, PD T, Ú, R, ŘR, PD	OVO: D-9-4-05, D-9-5-01, D-9-5-02 U: 5.1 OVO: D-9-5-01, D-9-5-02 U: 5.1, 5.2

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší znaky, objasní pojmy, uvede představitele a příklady památek raného novověku - Na mapě ukáže cesty mořeplavců, určí důvody hledání nových cest - Shrne význam objevných plaveb a jejich důsledky - Objasní pojem absolutní monarchie - Vysvětlí úlohu českých stavů, popíše průběh stavovského povstání - Popíše průběh třicetileté války - Vysvětlí význam J.A. Komenského - Objasní počátky kapitalismu 	Raný novověk Vývoj světský i církevní Nástup kapitalismu	T, Ú, R, ŘR, B	OVO: D-9-5-01, D-9-5-03, D-9-5-04, D-9-5-05, D-9-5-06, D-9-5-07 U: 5..3

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Určí předchozí etapy vývoje, hlavní události a osobnosti - Vysvětlí změny ve společnosti, obsah pojmu konstituční monarchie - Určí podstatu průmyslové revoluce, objasní základní pojmy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti - Posoudí osobnost panovníka a jeho reformy - Vymezí znaky baroka, rozpozná památky, uvede osobnosti - Vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek - Charakterizuje znaky klasicismu a romantismu - Zhodnotí úkoly a cíle národního obrození, posoudí úlohu buditelů - Rozliší politické programy a cíle v jednotlivých zemích, určí příčiny 	Období od 2.poloviny 17.století do konce 18.století Rozvoj kapitalistických vztahů Absolutismus Vývoj českého státu Novověk od konce 18.století do r. 1914 Od VFBR přes NO Rok 1848 až k mezinár. vztahům na konci 19. stol.	T, Ú, R, ŘR, PD	OVO: D-9-5-04, D-9-5-06, D-9-5-07, D-9-6-01 U: 5.3, 5.4, 6.2 OVO: D-9-6-02, D-9-6-03, D-9-6-04, D-9-6-05, D-9-6-06 U: 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>neúspěchu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zjistí vztahy velmocí, rozliší záminku a příčiny, popíše průběh války a posoudí výsledek a důsledky - Uvede formy odboje - Vysvětlí význam boje za samostatnost ČR, uvede formy odboje, hlavní představitele 	<p>Moderní doba 1.světová válka, vznik Československa</p>	<p>T, Ú, R, ŘR, B, PD</p>	<p>OVO: D-9-6-06, D-9-7-01 U: 6.7, 7.1</p>

9. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posoudí mezinárodní vztahy a uspořádání Evropy - Vysvětlí vznik a cíle fašistického hnutí - Určí projevy, snahy o řešení a důsledky krize - Rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět - Objasní život v protektorátu, uvede slad hlavních událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců - Zhodnotí výsledek a důsledky 2.světové války - Uvede projevy odporu, organizování odboje vnitřního i zahraničního - Objasní situaci v poválečném Československu - Objasní politický převrat v roce 1948 a jeho důsledky - Posoudí závislost Československa na vlivu SSSR - Objasní pojem studená válka - Pomocí mapy uvede změny související 	<p>Moderní doba Od konce světové války přes poválečné problémy, vznik Československa, k nastupu fašismu, válečných konfliktů k 2. světové válce</p> <p>Dějiny od poloviny 20.století do současnosti Vývoj poválečné Československa po jeho rozpad a vznik České republiky Významné události poválečného světa</p>	<p>T, Ú, R, ŘR, B, PD</p> <p>T, Ú, R, ŘR, B</p>	<p>OVO: D-9-7-02, D-9-7-03, D-9-7-04, D-9-7-05, D-9-8-01 U: 7.2, 7.3, 7.4, 7.5,8.1</p> <p>OVO: D-9-8-01, D-9-8-02, D-9-8-03, D-9-8-04 U: 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6</p>

<ul style="list-style-type: none"> - s rozpadem koloniálního systému - Rozliší systém totalitní a demokratický - Posoudí vnitřní a mezinárodní postavení České republiky v současnosti - Uvede nejvýznamnější osobnosti politického a kulturního života	<ul style="list-style-type: none"> Studená válka Dekolonizace Sovětizace Obnovení demokracie		
--	---	--	--

15. Občanská a rodinná výchova

15.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Občanská a rodinná výchova* je integrovaným vyučovacím předmětem. Jeho cíle, zaměření a vzdělávací obsah vycházejí ze vzdělávacího programu Základní škola s přihlédnutím k požadavkům Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem vyučovacího předmětu je vychovávat mladého člověka ke zdravému životnímu stylu a plnohodnotný život v moderní demokratické společnosti.

15.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Občanská a rodinná výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. – 9. ročníku. Navazuje na základy, které žáci získali v prouce, vlastivědě a přírodovědě v 1. – 5. ročníku. Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Výuka předmětu *Občanská a rodinná výchova* se orientuje zejména na to,

- aby si žáci utvořili představu o mravních a právních předpokladech mezilidského a společenského soužití, o hospodářském životě společnosti a o demokratických postupech při rozhodování o veřejných záležitostech
- aby se naučili posuzovat společenské jevy ve vlastní zemi s jevy v evropském a celosvětovém měřítku, aby si utvořili představu o lokálních i globálních problémech současné společnosti a způsobech jejich řešení
- aby se naučili orientovat v různých situacích osobního, rodinného, pracovního a občanského života a v základních životních hodnotách
- aby si žáci osvojili dovednost přiměřené mezilidské komunikace a společenského styku, vyjadřovat a zdůvodňovat vlastní názory, respektovat práva a názory druhých, řešit rozmanité životní situace v souladu s vlastním svědomím
- aby žáci získali použitelné poznatky z oblasti práva, naučili se orientovat v důležitých právních otázkách a prakticky uplatňovat zásady odpovědného rozhodování, projevovat se jako odpovědný občan demokratického společnosti v souladu s obecně uznávanými mravními hodnotami
- aby vnímali zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu, uměli zaujímat vlastní postoje k uplatňování zdravého způsobu života
- aby si osvojili odpovědné chování a rozhodování v situacích souvisejících s partnerskými vztahy, rodinnými vztahy, rodinním životem a rodičovstvím
- aby se bezpečně orientovali v konfliktních a krizových situacích souvisejících se zdravím, mezilidskými vztahy a osobním bezpečím a uměli přiměřeně reagovat
- znali dostupné informační prameny týkající se zdravého způsobu života a uměli využívat získaných poznatků k ochraně a upevňování svého zdraví

15.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení. - Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet - Při řešení problémů učíme žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“ .
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Učíme žáky „assertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Netolerujeme projevy racismu, xenofobie a nacionalismu. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostat. členů týmu.

KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Kázeňské přestupy řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme. - Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. - Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. - V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou prací netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). - Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.

15.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Výchova ke zdraví

Očekávané výstupy (OVO)

žák

VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření mezilidských vztahů v komunitě

VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví

VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí

VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje

zdravé stravovací návyky

VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce

VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím

VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje: kultivovaně se chová k opačnému pohlaví

VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli: chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.

VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým

VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi

VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy: aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostíuvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým

Učivo (U)

1. VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

- 1.1 vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
- 1.2 vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek

2. ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

- 2.1 dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny
- 2.2 sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

3. ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PĚČE O ZDRAVÍ

- 3.1 výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy
- 3.2 vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota
- 3.3 tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim

- 3.4 **ochrana před přenosnými chorobami** - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty
- 3.5 ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci

4. RIZIKO OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

- 4.1 **stres a jeho vztah ke zdraví** - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti
- 4.2 **auto-destruktivní závislosti** – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu
- 4.3 **skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže: komunikace se službami odborné pomoci
- 4.4 **bezpečné chování a komunikace** - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení
- 4.5 **dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničních provozů vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)
- 4.6 manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt
- 4.7 ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí.

5. HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

- 5.1 **celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** - složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
- 5.2 **podpora zdraví a její formy** - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

6. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

- 6.1 **sebepoznání a sebepojetí** - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity
- 6.2 **seberegulace a sebeorganizace činností a chování** - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování
- 6.3 **psychohygiena** - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
- 6.4 **mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování

15.5. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Výchova k občanství

2. stupeň

1. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy (OVO) -

žák

- VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionálního
- VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
- VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají
- VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
- VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
- VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujmá tolerantní postoje k menšinám
- VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujmá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
- VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

Učivo (U)

- 1.1 naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život
- 1.2 naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku
- 1.3 naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky
- 1.4 kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá
- 1.5 lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti
- 1.6 vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti
- 1.7 zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí

2. ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a

překonávání překážek

VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání

VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvodu

Učivo (U)

- 2.1 **podobnost a odlišnost lidí** - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál
- 2.2 **vnitřní svět člověka** - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí
- 2.3 **osobní rozvoj** - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

3. ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy (OVO)

zák

VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady

VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnost, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi

VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení

VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojistění a navrhni, kdy je využít

VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu

VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu cen a její změny, na příkladu ukáže tvorbu cen jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz

VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané

VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

Učivo (U)

- 3.1 **majetek, vlastnictví** - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
- 3.2 **peníze** - funkce a podoby peněz, formy placení
- 3.3 **hospodaření** - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní
- 3.4 **banky a jejich služby** – aktivní a pasivní operace, úroční pojistění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
- 3.5 **výroba, obchod, služby** - jejich funkce a návaznost

3.6 **principy tržního hospodářství** - nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu nejčastější právní formy podnikání

4. STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy (OVO)

žák

VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky

VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu

VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů

VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů

VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu

VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství

VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě věci

VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování

VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů

VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady

VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Učivo (U)

4.1 **právní základy státu** - znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu

4.2 **státní správa a samospráva** - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly

4.3 **principy demokracie** - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev

4.4 **lidská práva** - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace

4.5 **právní rád České republiky** - význam a funkce právního rádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů

4.6 **protiprávní jednání** - druhy a postupy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví

4.7 **právo v každodenním životě** - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele, styk s úřady

5. MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy (OVO)

žák

VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů

jejich uplatňování

VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích

VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápor

VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva

VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu

VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujmě vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

Učivo (U)

5.1 evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR

5.2 mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)

5.3 globalizace - projevy, klady a zápor; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení

6.ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Uvede, ve kterých právních normách a ve kterých vnitřních normách školy jsou upravena pravidla chování žáků a pracovníků školy a práva a povinnosti žáků a jejich rodičů. Uvede, kde jsou tyto normy k dispozici k prostudování. - Prokáže praktickou dovednost vyhledat ve výše uvedených normách příslušná ustanovení řešící zadáný modelový problém. - Se spolužáky sestaví pravidla chování žáků ve třídě (škole). - Na konkrétních příkladech vysvětlí význam stanovení pravidel chování a význam jejich dodržování. - Rozlišuje pojmy bydliště a rodiště. - nejznámějších paměti hodnotí města. 	Naše škola <ul style="list-style-type: none"> - Práva a povinnosti žáků - Společná pravidla a normy - Žákovská samospráva Naše obec <ul style="list-style-type: none"> - Obecní zřízení 	<i>(T - test, Ú - ústní zkoušení, R - referát, PÚ - problémové úkoly, PP - praktické předvedení, MoS - modelování situace)</i> T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP	Výchova k občanství OVO: VO-9-1-03, VO-9-1-07, VO-9-1-10 U: 1.1, 1.6, 1.7 Výchova ke zdraví OVO: VZ-9-1-01, VZ-9-1-02 U: 1.1, 1.2, 4.4, 6.4 Výchova k občanství

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Uvede jméno starosty a místostarosty městského úřadu. - Sestaví jmenný seznam členů městské rady a zastupitelstva. - Uvede, kdy jsou úřední dny městského úřadu. - Sestaví přehled všech odborů městského úřadu. - Ve skupině vytvoří propagační materiál Rakovníka a jeho blízkého okolí (tištěný, ppt, prezentace apod.), ve kterém uvede významné: historické památky a události, slavné rodáky (občany), přírodní krásy a útvary, známé výrobky, místní folklór apod. - Napíše krátký referát o navštívených pražských památkách. - Sestaví svůj soupis deseti nejznámějších míst v České republice, přiloží obrázky a uvede, čím jsou známá (významná). - Uvede, které národnostní menšiny žijí v České republice. - Vyjmenuje státní symboly - Rozliší a na příkladech uvede rozdíly mezi pojmy "vlastenectví" a "nacionalismus". - Vysvětlí pojmy: "rasismus", "xenofobie", "extremismus" a na konkrétních příkladech doloží nebezpečí těchto projevů pro společnost (její občany). - Objasní pojem vlast. - Vymezí role jednotlivých členů rodiny. - Vyplní formulář s údaji o své rodině do školní matriky. 	<ul style="list-style-type: none"> - Životní prostředí <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regiony, nářečí - Česká republika - Rasismus, xenofobie, extremismus - Naši prezidenti - Významné osobnosti - Praha <p>Rodinný život</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rodina a domov - Rodinné vztahy 	<p>T, Ú, R, PÚ, PP</p> <p>T, Ú, R, PÚ, PP, MoS</p>	<p>OVO: VO-9-1-04, VO-9-1-07, VO-9-1-10 U: 1.2,1.6</p> <p>Výchova ke zdraví OVO: VZ-9-1-01, VZ-9-1-02 U: 6.4</p> <p>Výchova k občanství OVO: VO-9-1-01, VO-9-1-02 U: 1.2,1.3</p> <p>Výchova k občanství OVO:</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Sestrojí jednoduchý rodokmen vlastní rodiny a přeloží jej do cizího jazyka. - Uvede postup, jak zajistí bydlení pro svoji budoucí rodinu. - Vyjmenuje funkce rodiny a uvede, jak tyto funkce bude ve své budoucí rodině naplňovat. - Vysvětlí pojem "náhradní rodinná výchova nezletilých dětí" a vyjmenuje formy, jakými je v ČR realizována - Pomocí internetu vyhledá různé formy pomoci mentálně zdravotně postiženým občanům - důvěřivost k neznámým lidem. Uvede, jak jednat s neznámými lidmi v různých situacích. - Uvede podmínky, za jakých lze v ČR uzavřít manželství. - Vysvětlí pojmy: "civilní sňatek, církevní sňatek, plánované rodičovství, antikoncepce - Uvede postup, jak uzavřít civilní sňatek. - V denním tisku vyhledá zprávy, které na konkrétních příkladech informují o závažných problémech manželského soužití. Pokusí se vysvětlit příčiny těchto problémů a navrhnut konkrétní způsoby řešení těchto problémů. - Popíše, jak si představuje svého budoucího životního partnera. - Uvede, jaké důležité vlastnosti a dovednosti by sám měl mít pro budoucí spokojený manželský život. - Napíše modelový inzerát, ve kterém hledá seznámení s budoucím životním partnerem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Příbuzenské vztahy - Manželství - Postavení a role muže a ženy - Náhradní rodinná péče - Vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte - Komunikace - Kamarádství, přátelství a láska 		<p>U:1.5,1.6,1.7</p> <p>Výchova ke zdraví OVO: VZ-9-1-01, VZ-9-1-02, VZ-9-1-14 U: 1.1, 1.2, 2.1, 4.4, 4.6, 6.4</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Napíše blahopřání k uzavření sňatku. - Objasní význam pojmu: "denní rytmus", "režim dne" a pohybový režim. Uvede příklady dobře a špatně zvolených denních rytmů a režimů. - Sestaví si vyvážený režim dne a porovná ho s režimem dne svých spolužáků. - Uvede příklady vhodné a nevhodné využitého volného času. - Spolu se svými spolužáky sestaví přehled sportovních činností a koníčků jednotlivých žáků ve třídě (skupině). - Sestaví tabulku, do které uvede, jaké sporty a koníčky provozuje, jaké by chtěl provozovat, a kde a za jakých podmínek, je ve svém nejbližším okolí může provozovat. - Umí zdůraznit pozitiva a negativa životního stylu lidí pro zachování zdraví - Má odmítavý postoj k šikanování a zná možné formy obrany - Dokáže vyhledat kontaktní adresy a telefony na zařízení pro pomoc v krizi - Seznamuje se s chováním v rizikových situacích silniční a železniční dopravy - aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - Umí obhájit význam zdravé výživy pro fyzické a psychické zdraví člověka - Zpracuje reklamu na zdravý životní styl - Porozumí pojmu závislost - Umí zdůraznit negativa drogových závislostí 	<p>Osobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Denní režim - Pracovní a odpočinkové aktivity - Tělesné a duševní zdraví - Vyrovnané se s problémy - Krizové situace - Dětská krizová centra <p>Návykové látky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Životní cíle a hodnoty - Tabakismus - Alkoholismus 	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS Výchova k občanství OVO: VO-9-1-07 U: 1.5, 4.6 Výchova ke zdraví OVO: VZ-9-1-03, VZ-9-1-04, VZ-9-1-05, VZ-9-1-06, VZ-9-1-07, VZ-9-1-09, VZ-9-1-10, VZ-9-1-16 U: 1.1, 1.2, 3.1, 3.3, 4.1, 4.2, 4.4, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 6.4	Výchova k občanství OVO: VO-9-1-07 U: 1.5, 4.6 Výchova ke zdraví OVO: VZ-9-1-03, VZ-9-1-04, VZ-9-1-05, VZ-9-1-06, VZ-9-1-07, VZ-9-1-09, VZ-9-1-10, VZ-9-1-16 U: 1.1, 1.2, 3.1, 3.3, 4.1, 4.2, 4.4, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 6.4

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Porozumí novým pojмům: pohlaví, puberta, adolescence, sexualita, znaky dospívání - Rozliší odlišnosti mezi dospíváním chlapců a dívek 	<ul style="list-style-type: none"> - Jiné závislosti <p>Sexuální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dospívání - Odlišnosti dospívání chlapců a dívek 	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS	<p>Výchova ke zdraví</p> <p>OVO: VZ-9-1-11, VZ-9-1-12 U: 1.1, 1.2, 2.1, 4.4,</p>

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvede, co vše působí na formování osobnosti - Rozpozná negativní vlivy a umí je eliminovat - Umí zvolit vhodný způsob komunikace vzhledem k aktuální situaci - Rozlišuje sociální skupiny podle různých hledisek a uvědomuje si rodinu jako nejpřirozenější skupinu - Rozlišuje, které chování mezi spolužáky není v pořádku a umí zasáhnout - Rozpozná negativní vliv „kamarádů“ a party - Porozumí pojмům slovní, mimoslovní komunikace, umí zvolit vhodné prostředky komunikace ve styku s ostatními lidmi - Přemýšlí, podle čeho a jaká média si vybíráme, co od nich očekáváme - Chápe riziko komunikace na sociálních sítích - Zaujímá hodnotové postoje - Vytváří si dovednosti pro řešení 	<p>Život ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rodinný život - Život ve škole - Vrstevníci - Šikana - Komunikace - Média - Sociální sítě - Národnostní menšiny - Rovnost a svoboda - Ochrana obyvatel za mimořádných okolností 	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS	<p>Výchova k občanství:</p> <p>OVO: VO-9-1-05, VO-9-1-06, VO-9-1-07, VO-9-1-08, VO-9-1-09, VO-9-1-10 U: 1.4, 1.5, 1.6, 1.7</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <p>OVO: VZ-9-1-01, VZ-9-1-02, VZ-9-1-10, VZ-9-1-14, VZ-9-1-15, VZ-9-1-16 U: 1.1, 1.2, 4.3, 4.4, 4.6</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> problémů v mezilidských vztazích, respektuje sebe sama a druhé - Porozumí pojmu tolerance, intolerance, předsudek, racismus, xenofobie, diskriminace - Umí rozpoznat varovné signály - Vyzkouší si první pomoc v případě mimořádných událostí - Jednoduše popíše charakter lidských práv a odliší je od ostatních práv a povinností - Formou dramatizace se vcítí do pozice „odlišného“ člověka - Rozpozná porušování svobody - Vysvětlí obsah pojmu kultura - Snaží se poznat jiné kultury a chápát jejich odlišnosti - umí vysvětlit obsah pojmu umění - Použije jeden z prostředků umění jako způsob svého sebevyjádření - Osvojí si pojmy kýč, krása, móda, dokáže v „honbě za krásou“ nepoškozovat sám sebe - Dokáže respektovat náboženské přesvědčení druhých lidí - V modelových příkladech prokáže ovládání základních společenských pravidel chování (pozdravy, představování, blahopřání, slavnostní chvíle, stolování apod.). - Ze svého nejbližšího okolí uvede konkrétní příklady správného a nesprávného využívání krajiny a jejího přírodního bohatství. 	<p>Člověk a kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kultura - Umění - Víra a náboženství - Pravidla společenského chování <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chráněné krajinné oblasti - Přírodního a kulturního bohatství - Ochrana životního prostředí 	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS	<p>Výchova k občanství: OVO: VO-9-1-07, VO-9-1-08, VO-9-1-09, VO-9-1-10, U: 1.4, 1.5, 1.6, 1.7</p> <p>Výchova ke zdraví OVO: VZ-9-1-01, VZ-9-1-14 U: 1.1, 1.2, 4.4, 4.6, 6.4</p> <p>Výchova k občanství: OVO: VO-9-1-07, VO-9-1-10 U: 1.2, 1.3, 1.7</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Vyjmenuje nejdůležitější typy chráněných území, uvede příklady ze svého nejbližšího okolí. - Uvede nejvýznamnější ekologické problémy světa a možné cesty jak je řešit na globální i lokální úrovni - Rozlišuje různé druhy majetku a různé formy vlastnictví. Uvede příklady ze svého okolí. - Rozlišuje hmotné a duševní vlastnictví, způsoby ochrany - Popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým svěřeným majetkem. Uvede, které konkrétní zásady hospodárnosti dodržuje. - Se spolužáky ve skupině zdokumentuje případy vandalského či nehospodárného zacházení s majetkem. V komentáři zdůvodní, proč je toto jednání nevhodné či nebezpečné. Navrhne opatření, jak takovému jednání zamezit. 	Majetek v našem životě <ul style="list-style-type: none"> - Naše potřeby - Majetek a vlastnictví 	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS	Výchova k občanství: OVO: VO-9-1-07, VO-9-1-10, VO-9-3-01 U: 1.6, 1.7, 3.1
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Osvojí si pojmy demokracie, autokracie, republika - Rozliší různé formy státu - Rozpozná demokratické principy a ty, které jsou v rozporu s demokracií - Rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu - Vyzkouší si organizaci voleb - Formou hry si vyzkouší rozhodování v „obecním zastupitelstvu“ - Umí zaujmout stanovisko k různým názorům týkajících se práv a povinností 	Stát <ul style="list-style-type: none"> - Formy státu - Demokracie - Volby - Začlenění do veřejného života Rodina <ul style="list-style-type: none"> - Práva a povinnosti členů rodiny 	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS	Výchova k občanství: OVO: VO-9-1-07, VO-9-1-08, VO-9-1-09, VO-9-1-10, VO-9-4-01, VO-9-4-03, VO-9-4-04 U: 1.5, 1.6, 1.7, 4.1, 4.3
			Výchova k občanství:

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - členů rodiny - Dokáže vyjádřit své pocity spojené s životem ve funkční příp. nefunkční rodině - Formou dramatizace vyjádří různé formy komunikace v rodině - Připraví stůl pro slavnostní příležitost - Sestaví rozpočet domácnosti na jeden týden, - Zapamatuje si a vysvětli termíny – zdraví, nemoc, postižení, dědičnost, infekční choroba, očkování, prevence, handicap - Porozumí pravidlům prevence chorob a šíření nákazy - Na příkladech si sám vyzkouší pocity tělesně, smyslově postižených lidí - Zpracuje konkrétní náměty na změnu stravovacích návyků s respektováním zdravé výživy - Na konkrétních příkladech zdůvodní klady a zápory alternativních způsobů výživy - Sestaví jídelníček zdravé výživy - Vlastními slovy dokáže vysvětlit pojmy – droga, zneužívání léčiv, návykové látky, závislost, droga, anabolické steroidy - Formou dramatizace provede nácvik odmítnutí drogy - Porozumí účinkům drog na lidský organismus a mechanismu vzniku závislosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikace v rodině - Rodina a bydlení - Zařízení a stolování - Ekonomika domácnosti - Domácí rozpočet Zdraví <ul style="list-style-type: none"> - Zdraví a nemoc - Infekční choroby - Přenos nákaz - Prevence onemocnění - Handicapovaní lidé - Zdravá výživa - Alternativní výživa - Poruchy výživy Návykové látky <ul style="list-style-type: none"> - Drogové a jejich účinky - Dělení drog - Doping 	<ul style="list-style-type: none"> T, Ú, R, PÚ, PP, MoS 	<p>OVO: VO-9-1-07, VO-9-3-02 U: 1.7, 3.1, 3.2, 3.3 Výchova ke zdraví: OVO: VZ-9-1-01, VZ-9-1-02 U: 1.1, 1.2, 4.4</p> <p>Výchova k občanství: OVO: VO-9-1-08 U: 1.5, 1.6</p> <p>Výchova ke zdraví: OVO: VZ-9-1-03, VZ-9-1-04, VZ-9-1-05, VZ-9-1-06, VZ-9-1-07, VZ-9-1-08, VZ-9-1-09 U: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 4.6, 5.1, 5.2</p> <p>Výchova ke zdraví: OVO: VZ-9-1-13, VZ-9-1-16 U: 4.2, 4.6</p>

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvede, v čem vidí svůj vlastní smysl života. - V tisku (literatuře, filmu apod.) vyhledá příběhy lidí, kteří ztratili svůj smysl života. Seznámí s nimi své spolužáky a společně se pokusí se vysvětlit, kde se stala chyba. - Vyhledá v tisku obrázky a fotografie "životních ztroskotanců". Se spolužáky z nich uspořádá výstavku (připojí smyšlené nebo i skutečné příběhy). - Napíše alespoň deset důvodů (událostí), které by mohly pozměnit smysl života člověka. Seřadí tyto události od "nejsilnější" po nejméně "slnou". - Utváří si vědomí vlastní identity - Objasní pojmem "biologické hodiny". - Vysvětlí pojmem "biorytmus" - Vysvětlí pojmem "zdravý životní styl". - Uvede šest základních zásad zdravé výživy. - Ve skupině se svými spolužáky napíše soupis důvodů pro a proti kouření, sepíše kladné a záporné účinky alkoholu na člověka. - Sestaví podle zásad zdravé výživy jídelníček pro svou rodinu. - Dokáže rozpoznat klamavou reklamu na „zdravý produkt“ - Uvědomí si a pojmenuje příčiny civilizačních onemocnění a dokáže navrhnut prevenci 	<p>Osobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biologické, psychické a sociální změny - Sebepoznání a sebepojetí - Temperament - Motivy, zájmy, potřeby - Vlohy, schopnosti, nadání, talent - Myšlení, učení, city - Poznávání a vnímání - Asertivita - Náročné životní situace <p>Zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vliv stravování na zdraví - Hygiena a zdraví - Jak tělo zpracovává a využívá potraviny - Nežádoucí způsoby výživy - Alternativní strava - Výživa dětí a sportovců - Prevence civilizačních chorob - Preventivní lékařské prohlídky a očkování - Zdravá výživa a reklama - Závislost je nebezpečnější než samotné drogy 	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS	<p>Výchova k občanství: OVO: VO-9-1-06, VO-9-1-07, VO-9-1-09, VO-9-2-01, VO-9-2-02, VO-9-2-03, VO-9-2-04 U: 1.5, 1.6, 1.7, 2.1, 2.2, 2.3</p> <p>Výchova ke zdraví: OVO: VZ-9-1-01, VZ-9-1-10, VZ-9-1-14, VZ-9-1-16 U: 1.1, 1.2, 4.3, 4.4, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4</p> <p>Výchova k občanství: OVO: VO-9-1-05 U: 1.4</p> <p>Výchova ke zdraví: OVO: VZ-9-1-03, VZ-9-1-04, VZ-9-1-05, VZ-9-1-06, VZ-9-1-07, VZ-9-1-08, VZ-9-1-09, VZ-9-1-10, VZ-9-1-13, VZ-9-1-14 U: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 4.1, 4.6, 5.1, 5.2</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Sestaví účinný plán ochrany zdraví - využívá různé relaxační techniky k překonávání únavy, k zachování zdraví a regeneraci organismu - Zhodnotí význam preventivních prohlídek pro zachování zdraví a prevenci onemocnění - Posoudí rozdíly mezi zdravou a nezdravou výživou - Zhodnotí pozitiva a negativa alternativní výživy - Navrhne jídelníček pro určenou skupinu lidí - Uvede, co je podstatou každého rádu. - Uvede základní rozdíl mezi společenským rádem demokratickým a totalitním. - Uvede základní lidská práva. - Objasní pojmy: "individualismus a kolektivismus ve společenském uspořádání, racismus, antisemitismus, xenofobie, anarchie, terorismus. - Vyhledá v denním tisku příklady porušování lidských práv ve světě, články informující o projevech terorismu, racismu, antisemitismu a xenofobie a příčiny a důsledky korupčního jednání - Svými slovy vyloží obsah alespoň pěti článků, z Všeobecné deklarace lidských práv a zhodnotí, zda a jak jsou uskutečňovány v životě naší společnosti. - Uvede, kdy člověk nabývá plně způsobilost k právním úkonům. 	Právo <ul style="list-style-type: none"> - Morálka a mravnost - Korupce - Ústava ČR - Moc zákonodárná - Moc výkonná - Moc soudní - Základní lidská práva a svobody - Racismus, antisemitismus, terorismus - Politika - Právo v Evropě - Všeobecná deklarace lidských práv 	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS	Výchova k občanství: OVO: VO-9-1-07, VO-9-1-08, VO-9-1-09, VO-9-1-10, VO-9-4-02, VO-9-4-05, VO-9-4-11 U: 1.3, 1.4, 1.7, 4.2, 4.4, 4.5, 4.6 Výchova ke zdraví: OVO: VZ-9-1-14 U: 1.1, 1.2, 4.4

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Definuje pojmy osobní bezpečí, agresivita a její formy - Trauma, zločin, oběť násilí, delikt, krádež, vandalismus, vražda, krizová centra, šikana a její podoby, katastrofa, evakuace - Odliší pozitivní a negativní působení sociální skupiny na osobní bezpečí - Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí - Uvede příklady mimořádných událostí, varovných signálů, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace a činností po mimořádné události - Vysvětlí a umí aplikovat první pomoc při úrazech, poranění, pokousání zvířetem či bodnutí hmyzem 	Osobní bezpečí <ul style="list-style-type: none"> - Nebezpečí kolem nás - Doprava a bezpečnost - Dopravní nehody a agresivita - První pomoc - Domácí násilí - Škola a násilí - Kybersikana 	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS Výchova k občanství OVO: VO-9-1-06 U: 1.5, 1.6, 1.7 Výchova ke zdraví OVO: VZ-9-1-14, VZ-9-1-15, VZ-9-1-16 U: 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 6.4	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí pojem "tvrdé a měkké drogy". - Objasní, v čem spočívá nebezpečí drog. - Uvede, proč je droga větším nebezpečím pro dospívající než pro dospělé - Objasní pojmy dospívání, láska, zamilovanost, sexualita, reprodukční zdraví, homosexualita, bisexualita, pohlavní identita, rizika prostituce, sexuální deviace, antikoncepcie - Posoudí rizika předčasného zahájení pohlavní aktivity, rizika přenosu pohlavních chorob, předčasného těhotenství 	Návykové látky <ul style="list-style-type: none"> - Drogy kolem nás - Závislosti - Změny v chování Sexuální výchova <ul style="list-style-type: none"> - Láska a sex - Sex a legislativa - Pohlavní orgány muže a ženy - Antikoncepce - Plánované rodičovství - Násilí v sexualitě 	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS	Výchova ke zdraví: OVO: VZ-9-1-13 U: 4.2 Výchova ke zdraví: OVO: VZ-9-1-11, VZ-9-1-12 U: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 4.3

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Uvede vlastní možnosti obrany před sexuálními devianty - Umí přijmout kompromis v postojích k jiné sexuální orientaci lidí 			

9. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí pojem právní subjekt. - Uvede, kdy člověk nabývá plně způsobilost k právním úkonům. - Uvede, jaké druhy smluv může ve svém věku uzavřít. - Vyhledá příslušnou právní normu, podle které může posoudit protiprávní jednání, o kterém se dočetl v denním tisku. - Napíše vlastní úvahu o tom, proč je správný výběr povolání tak důležitý. - Sestaví tabulku, ve které uvede vždy tři povolání, které by: vykonával nejraději, rád vykonával, mohl vykonávat, nerad vykonával, určitě nemohl vykonávat, na které by určitě nestačil (vždy vysvětlí proč). - Vybere náhodně alespoň dvacet inzerátů nabízejících zaměstnání a vyhodnotí z nich, jaké vzdělání, znalosti, schopnosti a dovednosti jsou dnes nejčastěji zaměstnavateli požadovány. - Uvede, která právní norma upravuje pracovněprávní vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavateli. Vyhledá v ní způsoby a podmínky vzniku a zániku pracovního poměru, práva a povinnosti 	Občan a právo <ul style="list-style-type: none"> - Úřad - Občanství ČR - EU - Odvětví práva ČR - Občanské právní vztahy - Vlastnictví - Orgány právní ochrany a sankce - Trestní právo - Děti a paragrafy, kriminalita mládeže - Volba povolání - První brigáda, první zaměstnání 	T, Ú, R, PÚ, PP	Výchova k občanství: OVO: VO-9-1-10, VO-9-3-01, VO-9-4-06, VO-9-4-08, VO-9-4-09, VO-9-4-10, VO-9-5-01 U: 1.2, 1.3, 1.5, 1.6, 1.7, 3.1, 4.4, 4.7, 5.1

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>zaměstnanců a zaměstnavatelů.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozliší a porovná úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. - Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, nabídky, poptávky, tvorbu cen a inflaci - Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí. - Ukáže využití nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, použití debetní a kreditní platební karty - Uvede, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. - Vyjmenuje hlavní sektory a hlavní odvětví národního hospodářství. - Na konkrétních příkladech podniků uvede nejčastější právní formy podnikání. - Objasní význam a činnosti úřadu práce. 	<p>Hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát a národní hospodářství - Státní rozpočet, daně - Sociální síť - Peněžní ústavy - Podnikání - Nabídka, poptávka - Základní práva spotřebitele 	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS	<p>Výchova k občanství: OVO: VO-9-3-03, VO-9-3-04, VO-9-3-05, VO-9-3-06, VO-9-3-07, VO-9-4-05, VO-9-4-07 U: 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 4.7</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyjmenuje nejzávažnější globální problémy současnosti. Vyjádří na ně svůj osobní názor, popíše jejich hlavní příčiny, i možné důsledky pro život lidstva. - Na konkrétních příkladech objasní souvislosti globálních a lokálních problémů a uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, 	<p>Globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globalizace - Problémy současného světa - Ohrožené životní prostředí - Významné mezinárodní organizace - Války a terorismus 	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS	<p>Výchova k občanství: OVO: VO-9-1-06, VO-9-1-07, VO-9-1-08, VO-9-1-09, VO-9-5-02, VO-9-5-03, VO-9-5-04, VO-9-5-05 U: 1.5, 1.6, 1.7, 5.2, 5.3</p> <p>Výchova ke zdraví: OVO: VZ-9-1-15, VZ-9-1-16 U: 4.7, 4.6</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>regionu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí zajišťování obrany státu a účast v zahraničních misích - Objasní si roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru - Na internetu vyhledá významné mezinárodní organizace a seznámí se s jejich funkcemi - Uvědomuje si shody rozdíly mezi funkční a dysfunkční rodinou - Posoudí možné příčiny krizí v rodině včetně rozvodu, a hledá vhodná řešení - Odsuzuje domácí násilí a na příkladech uvádí možnost prevence tohoto násilí - Objasní si roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru - Posoudí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - Umí poradit sobě i druhým, kde hledat případnou odbornou pomoc při různých závislostech - Na modelové situaci předvede, jak jednat s lidmi pod vlivem alkoholu nebo drogy, a navrhne postup první pomoci - Dokáže rozpoznat varovné signály patologického hráčství a navrhne pomoc a prevenci - Chápe etické normy v oblasti sexuálního chování 	<p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rodina a zákony - Význam rodiny - Výchovné styly - Problémy současné rodiny <p>Návykové látky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Důvody vzniku závislostí - Protidrogová centra - Drogová legislativa - Chování drogově závislých - Psychická onemocnění <p>Sexuální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Partnerské vztahy, zdrženlivost - Plánované rodičovství 	<p>T, Ú, R, PÚ, PP, MoS</p> <p>Výchova ke zdraví: OVO: VZ-9-1-01, VZ-9-1-02, VZ-9-1-10 U: 1.1, 1.2, 4.4, 6.4</p> <p>Výchova k občanství: OVO: VO-9-1-07 U: 1.6, 1.7</p> <p>Výchova ke zdraví: OVO: VZ-9-1-13, VZ-9-1-16 U: 4.2, 4.3, 4.4</p> <p>Výchova ke zdraví: OVO: VZ-9-1-11, VZ-9-1-12</p>	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Chápe rizika předčasného zahájení pohlavního života a uvědomuje si všechny důsledky, chápe význam zdrženlivosti v dospívání - Posoudí vhodné druhy antikoncepce a její význam pro plánované rodičovství - Vyjádří vlastní názor na odlišnosti v sexualitě - Posoudí a odmítá sexuální násilí, kuplíchství atd 	<ul style="list-style-type: none"> - Kuplíchství, prostituce, pornografie, promiskuita - Těhotenství, porod, péče o dítě 		U: 2.1, 2.2, 4.3

16. Fyzika

16.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Fyzika* je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (*Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Osvojením si základních fyzikálních pojmu, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálních jevů a procesů, vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět *Fyzika* seznamuje žáky s možnostmi moderních technologií, učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, především v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k:

- rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmu a zákonitostí, s využíváním jednoduchých fyzikálních pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- osvojení si základních poznatků z vybraných okruhů učiva (látky a tělesa, pohyb těles, síly, mechanické vlastnosti tekutin, energie, zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje, vesmír)
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy
- vytváření odpovědných občanských postojů, s využitím vyvozených poznatků a závěrů
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů

16.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci. Vyučovací předmět *Fyzika* je zpravidla vyučován v odborné učebně fyziky a v kmenových třídách. Výuka fyziky ve vhodných případech může probíhat i v jiných prostorách školy a mimo budovu školy. Ve vyučovacím

předmětu *Fyzika* je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru RVP ZV *Výchova ke zdraví*. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP ZV (*Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Člověk a svět práce aj.*) a do povinně vyučovaného tématu „*Ochrana člověka za mimořádných situací*“.

16.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti spojené s učením, vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení. - Umožňujeme žákovi samostatně pozorovat, měřit a experimentovat, porovnat výsledky a vyvozovat závěry. - Učíme žáky správně provést, zaznamenat a vyhodnotit experiment. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Vedeme žáky k samostatnému posouzení výsledků učení, odhalení překážek bráničích učení a plánování efektivního učení. - Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvářením a předkládáním praktických problémových úloh a situací učíme žáky rozpoznat pochopit a popsat problémy a prakticky je řešit. - Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápout vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. - Učíme vyhledávat informace vhodné k řešení problému - Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat - Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů. - Vedeme k ověřování správnosti řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Učíme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů. - Pomáháme kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování či argumentaci. - Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů. - Klademe důraz na kultivovanost ústního i písemného projevu. - Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Vedeme žáky otevřenému vyjadřovali svého názoru a jeho obhajobě správné. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky s využitím textů, náčrtů, grafů gest i dalších komunikačních prostředků - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.

	<ul style="list-style-type: none"> - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s okolním světem pomocí informační a telekomunikační technologie. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny fyziky.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. - Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Vedeme k týmové práci, učíme žáky vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy racismu, xenofobie a nacionalismu. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití fyziky. - Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí a k jejich aktivní ochraně. - Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. - Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům při výuce fyziky i běžném životě. - Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (pravidla bezpečné práce při fyzikálních měřeních, pozorování a experimentech, pravidla chování ve škole, v učebně fyziky, dodržování stanovených pracovních postupů apod.. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití fyziky.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat, - V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku. - Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka. - Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování. - Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti chemické výroby.

16.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Fyzika

2. stupeň

1. LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měridly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa

F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí

F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty

F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Učivo (U)

1.1 měřené veličiny - délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas

1.2 skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich čisticovou stavbou; difúze

2. POHYB TĚLES SÍLY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu

F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlosí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles

F-9-2-03 změří velikost působící síly

F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhý sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích

F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých úcincích síly při řešení praktických problémů

Učivo (U)

2.1 pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý

2.2 gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa

2.3 tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí

2.4 třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi

2.5 výslednice dvou sil stejných a opačných směrů

2.6 Newtonovy zákony - první, druhý (kvalitativně), třetí

2.7 rovnováha na páce a pevné kladce

3. MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy (OVO)

žák

F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

Učivo (U)

- 3.1 **Pascalův zákon** - hydraulická zařízení
- 3.2 **hydrostatický a atmosférický tlak** - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře
- 3.3 **Archimédův zákon** - vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách

4. ENERGIE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa

F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem

F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh

F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem

F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Učivo (U)

- 4.1 **formy energie** - pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením
- 4.2 **přeměny skupenství** - tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny
- 4.3 **obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**

5. ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku

F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Učivo (U)

- 5.1 **vlastnosti zvuku** - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlosť šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu

6. ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu
F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Učivo (U)

- 6.1 elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač
6.2 elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor, transformátor, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
6.3 vlastnosti světla - zdroje světla; rychlosť světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na roviném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem

7. VESMÍR

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet

- F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Učivo (U)

- 7.1 sluneční soustava - její hlavní složky; měsíční fáze
7.2 hvězdy - jejich složení

6. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozliší na příkladech těleso a látka - Určí zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynná, kapalná či pevná - Porovná vlastnosti pevných, plynných a kapalných látek (křehkost, pružnost,	<p>Látky a tělesa, síly.</p> <p>tělesa a látky vzájemná působení těles síla gravitační síla</p>	<p>LP – v průběhu školního roku</p> <p>T, Ú, R, PÚ, PP, MoS</p>	<p>OVO:</p> <p>F-9-1-01, F-9-1-02, F-9-2-03, F-9-2-04</p> <p>U: 1.2, 2.2</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>tvárnost, pevnost, tekutost, stlačitelnost, rozpínavost)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doloží na příkladech, že působení dvou těles je vždy vzájemné - Posoudí v konkrétní situaci, která dvě tělesa na sebe působí - Rozliší zda působením síly došlo ke změně tvaru či pohybu tělesa - Charakterizuje grav. sílu, jako působení grav. pole, které je kolem každého tělesa - Objasní pojem grav. pole Země, určí směr grav. síly - porovná velikost grav. síly působící:na dvě různá tělesa, na těleso v různé vzdálenosti od země - uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotka Newton (síla, kterou země přitahuje těleso přibližně o hmotnosti 0.1 kg, uvede násobky či délky této jednotky) - změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek - rozliší částice látky (atomy, molekuly) určí z čeho se skládá atom, molekula - charakterizuje molekulu, jako částici tvořenou ze dvou či více atomů 	<p>gravitační pole složení látek atomy a molekuly Brownův pohyb částicové složení pevných krystalických látek vlastnosti kapalin a plynů</p>		Ch 8
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí z jakých atomů (molekul) se skládá prvek (sloučenina) - charakterizuje pojem neustálého pohybu částic a uvede jevy, které jej potvrzují (např. difúzi) - porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plynných látek, vzájemné silové působení mezi částicemi a na 			

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>tomto základě zdůvodní jejich různé vlastnosti - tekutost, rozpínavost, tvrdost</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje hlavní rozdíly v částicovém složení plynů, kapalin a pevných látek - popíše složení atomu - uvede, čím se liší atomy různých prvků - uvede druh el. Náboje protonu, elektronu a neutronu - určí na základě znalostí počtu elektronů a protonů, zda jde o kladný, záporný iont nebo o neutrální atom - určí na základě znalostí druhu náboje, zda se dvě tělesa budou přitahovat, odpuzovat, či zda na sebe nebudou elektricky působit - objasní pojem elektrování těles - ověří existenci el. pole a charakterizuje el. sílu jako působení el. pole na těleso - popíše el. pole pomocí siločar 	<p><u>Elektrické vlastnosti látek</u></p> <p>model atomu atomy různých chemických prvků, ionty elektrování těles při vzájemném dotyku elektrického pole</p>	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS	OVO: F-9-2-04, F-9-6-03 U: 2.5, 6.2
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými - popíše póly magnetu a stanoví, jaké póly magnetu se vzájemně přitahují a jaké se odpuzují - vysvětlí pojem magnetické pole a určí, jak se projevuje - objasní pojem magnetizace látky - rozlišuje magneticky tvrdou, měkkou ocel - vysvětlí pojem indukční čáry - stanoví umístění severního a jižního magnetického pólu Země 	<p><u>Magnetické vlastnosti látek</u></p> <p>magnety přírodní a umělé póly magnetu magnetické pole magnetizace látky indukční čáry magnetického pole magnetické pole Země</p> <p><u>Měření délky pevného tělesa</u></p> <p>porovnání a měření</p>	T, Ú, R, PÚ, PP, MoS	OVO: F-9-6-05 U: 6.2
		T, Ú, PP, R	OVO: F-9-1-01

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - objasní princip kompasu - uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky - změří danou délku délkovým měřidlem a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) - vyjadřuje výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny - vyjadřuje délku při dané jednotce jinou jednotkou délky - uvede hlavní jednotku objemu, její díly a násobky - změří objem (kapalného, pevného tělesa) při použití odměrného válce a zapíše výsledek (s určením odchylku měření) - vyjadřuje výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny - vyjadřuje objem při dané jednotce jinou jednotkou objemu 	<p>jednotky délky délková měřidla měření délky opakované měření délky</p> <p>Měření objemu tělesa jednotky objemu měření objemu kapalného tělesa měření objemu pevného tělesa</p>	T, Ú, PP, R	<p>U: 1.1</p> <p>OVO: F-9-1-01 U: 1.1</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní jednotku hmotnosti její díly a násobky - zváží dané těleso na rovnoramenných vahách a hmotnost zapíše (s určením odchylky měření) - vyjadřuje výsledek vážení číselnou hodnotou a jednotkou 	<p>Měření hmotnosti tělesa hmotnost tělesa rovnoramenné váhy porovnávání hmotností těles jednotky hmotnosti měření hmotnosti pevného a kapalného tělesa</p>	T, Ú, PP	<p>OVO: F-9-1-01 U: 1.1</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny - vyjadřuje hmotnost při dané jednotce jinou jednotku hmotnosti - uvede jednotku hustoty a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty - experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu používá vztahu - vyhledává hustotu v tabulkách - používá vztahů $\rho=m/V, m=\rho \cdot V$ k výpočtu - uvede hlavní jednotky času, její díly a násobky - změří čas a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) - vyjadřuje výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny - vyjadřuje čas při dané jednotce jinou jednotkou času - posoudí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmensí - posoudí, zda se délka kovové tyče při dané změně teploty zvětší či zmensí - popíše princip teploměru, uvede některé typy 	<p>Hustota hustota látky výpočet hustoty látky výpočet hmotnosti látek</p> <p>Měření času jednotky času měření času</p> <p>Měření teploty tělesa změna objemu kapalného a pevného tělesa při zahřívání a ochlazování změna délky kovové tyče při zahřívání a ochlazování teploměr</p>	T, Ú, PP T, Ú, R, PP T, Ú, PP, R	OVO: F-9-1-01, F-9-1-04 U: 1.1, 1.2 OVO: F-9-1-01 U: 1.1 OVO: F-9-1-03 U: 1.1
Žák:			
<ul style="list-style-type: none"> - uvede jednotky teploty, označí veličinu - změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek 	jednotky teploty měření teploty tělesa měření teploty vzduchu		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - určí průměrnou teplotu - objasní pojem termograf - sestrojí graf, určí z grafu hodnoty - podle schématu sestaví elektrický obvod - rozlišuje mezi pojmy uzavřený a otevřený elektrický obvod - obecně charakterizuje elektrický proud - stanoví, jaký proud bude procházet obvodem při vyšším napětí - uvede hlavní jednotku elektrického proudu - uvede hlavní jednotku napětí, některé její díly a násobky - uvede zdroj napětí - rozliší izolant a vodič - vymezí rozdíl mezi rozvětveným a nerozvětveným elektrickým obvodem a popíše velikost proudu - uvede, že při průchodu elektrického proudu se vodič zahřívá a určí, zda se zahřívá více nebo méně při průchodu většího proudu - uvede příklady tepelných spotřebičů - vysvětlí pojem zkrat, objasní princip pojistky a uvede schematickou značku - ovládá zásady správného použití elektrických spotřebičů 	<p><u>Elektrický proud v kovech</u> sestavení elektrického obvodu elektrický proud a napětí vodiče elektrického proudu a elektrické izolanty</p> <p><u>Tepelné elektrické spotřebiče</u> zahřívání elektrického vodiče při průchodu elektrického proudu tepelné elektrické spotřebiče pojistka zásady správného použití elektrického spotřebiče</p>	T, Ú, PÚ, PP, MoS T, Ú, PÚ, PP	OVO: F-9-6-01, F-9-6-03 U: 6.1, 6.2 OVO: F-9-6-05 U: 6.2 Výchova ke zdraví OVO: VZ-9-1-04 U: 4.6

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - objasní klid a pohyb tělesa jako stálost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu 	<p><u>Pohyb tělesa:</u> klid a pohyb tělesa</p>	LP – v průběhu školního roku	OVO: F-9-1-01, F-9-2-01, F-9-2-02 U: 2.1, 1.1

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétní příkladu pozná, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - objasní pojmem trajektorie a vysvětlí rozdíl mezi trajektorií a dráhou - určí jak značíme dráhu a v jakých jednotkách ji udáváme - podle tvaru trajektorie rozezná zda jde o pohyb přímočarý či křivočarý - popíše pohyb posuvný a otáčivý - rozezná, na základě znalostí dráhy a času, zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný - změří uraženou dráhu tělesa a zapíše výsledek - označí veličiny (dráha, čas, rychlosť) a jejich jednotky i odvozené - používá s porozuměním vztah $v=s:t$ resp. $v=s/t$ pro rychlosť pohybu tělesa při řešení problémů a úloh a pro měření této rychlosti - experimentálně určí rychlosť rovnoměrného či průměrnou rychlosť nerovnoměrného pohybu - vyjadřuje rychlosť při dané jednotce jinou jednotkou rychlosti - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a odečítá z něj hodnoty času nebo rychlosti 	trajektorie a dráha druhy pohybu rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb rychlosť rovnoměrného pohybu dráha při rovnoměrném pohybu tělesa průměrná rychlosť nerovnoměrného pohybu	T, Ú, PP, PÚ	
žák	<u>Síla a její měření</u> síla a její znázornění jednotky síly gravitační síla a hmotnost tělesa měření síly siloměr	T, Ú, PÚ, PP	OVO: F-9-2-03, F-9-2-04 U: 2.2

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - určuje pomocí olovnice svislý směr, změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek - uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky Newton - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného, opačného směru - vysvětlí kdy dochází k rovnováze sil a určí jakou velikost má v tomto případě výslednice, určí graficky výslednici dvou a více sil různého směru - charakterizuje těžiště tělesa jako působiště grav. síly působící na těleso - experimentálně určí polohu těžiště - využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese při objasňování praktických situací - stanoví rozdíl mezi tíhou a gravitační silou tělesa - objasní podstatu prvního pohybového zákona - objasní podstatu druhého pohybového zákona - objasní podstatu třetího pohybového zákona - použije znalosti pohybových zákonů při objasňování běžných situací 	<p>Skládání a rozkládání sil skládání dvou sil stejného směru skládání dvou sil opačného směru skládání dvou a více sil různého směru rozdíl mezi tíhou a gravitační silou tělesa</p> <p>Newtonovy zákony První Newtonův zákon Druhý Newtonův zákon Třetí Newtonův zákon</p>	T, Ú, PP, PÚ, MoS	OVO: F-9-2-03, F-9-2-04 U: 22, 2.5
Žák <ul style="list-style-type: none"> - určí rameno síly je-li dáno působiště síly a osa otáčení - používá vztah pro moment síly... $M=F \cdot r$ - vyjádří rovnováhu na páce, kladce pomocí momentu sil - objasní funkci páky, kladky v praxi, objasní princip vážení na rovnoramenných vahách 	<p>Rovnováha na páce a pevné kladce účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy páka rovnovážná poloha páky užití páky rovnoramenné váhy pevná kladka nakloněná rovina</p>	T, Ú, PP, PÚ,	OVO: F-9-2-03, F-9-2-04, F-9-2-06 U: 2.7

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - porovná kladku, pevnou, volnou a kladkostroj, objasní princip nakloněné roviny - charakterizuje tlakovou sílu, používá vztah pro výpočet tlaku $p=F/S$ - uvede příklady jak můžeme zvětšit (zmenšit) tlak na praktických příkladech, uvede hlavní jednotku tlaku její délky a násobky - používá vztah pro výpočet síly... $F=S*p$ - používá a využívá poznatek, že třecí síla závisí na tlakové síle, materiálu a drsnosti stykových ploch - měří velikost třecí síly, označí ji a zapíše jednotky - vysvětlí jak můžeme třecí sílu zvětšit (zmenšit) a popíše na konkrétních příkladech - objasní podstatu Pascalova zákona - charakterizuje hydrostatický tlak - ukáže využití Pascalova zákona v hydraulickém zařízení a vypočítá v příkladech konkrétní hodnoty - popíše účinky gravitační síly na kapalinu - objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny - objasní podstatu Archimédova zákona, určí z porovnání vztlakové a grav. síly zda se těleso potopí, vznáší či bude plovat - určí velikost vztlakové síly 	<p>tlaková síla tlak tlak v praxi</p> <p>Tření třecí síla měření třecí síly tření v praxi</p> <p>Mechanické vlastnosti kapalin Pascalův zákon hydraulické zařízení účinky grav. síly Země na kapalinu hydrostatický tlak vztlaková síla působící na těleso v kapalině Archimédův zákon potápění, plování a vznášení stejnorodého tělesa v kapalině</p>	<p>T, Ú, PU, PP</p> <p>T, Ú, R, PÚ, PP</p> <p>T, Ú, PÚ, PP, MoS</p>	<p>OVO: F-9-2-03, F-9-2-04, F-9-2-05 U: 2.3</p> <p>OVO: F-9-2-03, F-9-2-04, F-9-2-05 U: 2.4</p> <p>,</p> <p>OVO: F-9-3-01, F-9-3-02 U: 3.1, 3.2, 3.3</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje atmosférický tlak - objasní princip rtuťového tlakoměru, aneroidu - jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou, určí tzv. normální tlak - vysvětlí, objasní pojem vztaková síla v atmosféře a popíše praktické využití - popíše k čemu se používá manometr a jak toto zařízení funguje - určí ze znalostí tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického zda bude v nádobě přetlak či podtlak - charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo - rozliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží - charakterizuje bodový a plošný zdroj světla - správně určí příklady optických prostředí (průhledné, průsvitné, neprůhledné) - objasní a načrtne vznik rozbíhavého a rovnoběžného svazku paprsku pomocí clony - objasní vznik stínů za tělesem - objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce - správně stanoví vlastnosti rychlosti světla - Vysvětlí zákon odrazu světla (odražený a dopadající paprsek leží v jedné rovině a úhel odrazu se rovná úhlu dopadu) - Aplikuje tento zákon při objasňování 	<p>Mechanické vlastnosti plynů atmosféra Země atmosférický tlak měření a změny atmosférického tlaku vztaková síla působící na těleso v atmosféře Země tlak plynu v uzavřené nádobě manometr</p> <p>Přímočaré šíření světla světelné zdroje, optické prostředí světelný paprsek, stín, měsíční fáze zatmění Slunce a Měsíce rychlosť světla</p> <p>Odraz světla na rozhraní dvou prostředí Zobrazení zrcadlem. odraz světla na rovinném rozhraní dvou prostředí zobrazení předmětu rovinným zrcadlem</p>	T, Ú, PÚ, PP T, Ú, R, PÚ, PP, MoS T, Ú, PÚ, PP, MoS	OVO: F-9.3-01, F-9-3-02 U: 3.1, 3.2, 3.3 OVO: F-9-6-07, F-9-7-01 U: 6.3, 7.1 OVO: F-9-6-07 U: 6.3

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>principu zobrazení předmětu rovinatým zrcadlem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpozná důležitou a kulové zrcadlo a určí na nich pojmy jako ohnisko a ohnisková vzdálenost - Popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na kulovém zrcadle a aplikuje je při principu zobrazení předmětu kulovým zrcadlem 	<p>kulová zrcadla odraz paprsků význačného směru na kulovém zrcadle zobrazení předmětu kulovým zrcadlem</p>		

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná fyzikální veličinu od fyzikální jednotky - k dané fyz. jednotce správně stanoví fyz. veličinu a naopak - objasní, které fyz. veličiny jsou doplňkové a které odvozené - má přibližnou představu o rozdílech cizích fyz. jednotek - určí jednotky (délky, obsahu, objemu, hmotnosti, hustoty, rychlosti, času) a dokáže je převést - uvede hlavní jednotku práce Joule, resp. výkonu watt, uvede některé jejich díly a násobky - vyjádří práci, resp. výkon při dané jednotce jinou jinou jednotkou a používá vztah $W = F : S$ pro práci, či vztah $P = W/t$ pro výkon při řešení problémů a úloh. - Objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energii 	<p>Fyzikální veličiny a jednotky mezinárodní veličiny - SI mezinárodní jednotky - SI doplňkové a odvozené jednotky a veličiny cizí jednotky a veličiny převody jednotek</p> <p>Práce, energie mechanická práce, výkon mechanická práce při zvedání tělesa na pevné kladce a na nakloněné rovině pohybová energie tělesa polohová energie tělesa přeměna pohybové a polohové energie tělesa (zákon zachování energie)</p>	<p>LP – v průběhu školního roku T, Ú</p> <p>T, Ú, PÚ, PP</p>	<p>OVO: F-9-1-01 U: 1.1</p> <p>OVO: F-9-4-01, F-9-4-02, F-9-4-03 U: 4.1</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá vztahu $E_p = m * g * h$ pro polohovou gravitační energii tělesa při řešení problémů a úloh. - užívá vztahu $E_k = 1/2 * m * v^2$ pro pohybovou energii tělesa při řešení problémů a úloh. - na pohyb tělesa v grav. poli Země jsou žáci schopni učit se zadané hodnoty vzrůstu (poklesu) polohové energie tělesa pokles (vzrůst) jeho energie pohybové - jsou schopni objasnit, která ze sil koná práci na nakloněné rovině nebo kladce při zvedání tělesa 			
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho čistic - porovná vnitřní energii tělesa ze znalosti teplot tělesa - určí v jednoduchých případech, zda změna vnitřní energie nastala tepelnou výměnou nebo konáním práce - rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) - určí přijaté či odevzdané teplo tělesem (při stálém skupenství) ze znalosti hmotnosti a změny teploty tělesa a měrné tepelné kapacity - vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity látek - rozpozná základní skupenské poměry (tání, tuhnutí, zkapalnění, vypařování, 	<p>Vnitřní energie vnitřní energie tělesa změna vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně měrná tepelná kapacita</p> <p>Teplo. Změna skupenství teplota, teplota tání a tuhnutí vypařování a zkapalnění var sublimace a desublimace var za sníženého a zvýšeného tlaku anomálie vody</p>	T, Ú, R, PP, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS	OVO: F-9-4-03, F-9-4-04 U: 4.1 OVO: F-9-4-03, F-9-4-04, F-9-4-05 U: 4.2, 4.3

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> sublimace, desublimace, var) ve svém okolí i v přírodě - určí skupenské teplo tání tělesa - vymezí hlavní faktory, na nichž závisí rychlosť vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh - vymezí podmínky, za nichž nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh - uvede vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin 			
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady periodických dějů z praxe a přírody a správně k nim určí periodu - je schopen vysvětlit pojem frekvence (perioda) a na čem závisí tyto veličiny u kmitavého pohybu tělesa na pružině - popíše z čeho se skládá matematické kyvadlo a na čem závisí jeho perioda (frekvence) - odlišuje tón od hluku - využívá s porozuměním poznatku, že výška tónu je tím větší čím větší je jeho kmitočet - vymezí některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka - rozpozná ve svém okolí, co je zdrojem zvuku a vyčlení přítomnost látkového prostředí, jako nezbytnou podmínu pro šíření zvuku - objasní odraz zvuku, jako odraz zvukového rozruchu od překážky a objasní vznik ozvěny - využívá s porozuměním poznatek, že 	Zvukové jevy periodické děje, kmitavý pohyb závislost T a f kmitání tělesa na tuhosti pružiny a na hmotnosti matematické kyvadlo zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku tón, výška a kmitočet hlasitost zvuku odraz zvuku	T, Ú, PP, MoS, PÚ	OVO: F-9-5-01, F-9-5-02 U: 5.1

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>rychlosť zvuku závisí na prostredí, v némž se zvuk šíří</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvede hlavnú jednotku el. náboje, některé její díly s vyjadruje náboj pri dané jednotce jinou jednotku el. náboje - Objasní podstatu Coulombova zákona - Rozhodne na základe znalostí druhu náboje, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - Rozhodne ze znalosti počtu protonů a elektronů v částici, zda jde o kladný i záporný iont nebo atom - Ověří, zda na těleso působí el. síla a zda v daném místě existuje elektrické pole - Rozliší pokusně vodič a izolant - Objasní podstatu elektrostatické indukce - Stanoví, kdy hovoříme o polarizaci izolantu - Popisuje elektrické pole pomocí siločar - Charakterizuje stejnosměrné el. pole 	<p>Elektrostatický náboj Elementární elektrický náboj Coulombův zákon Zelektrování tělesa Elektrické pole zelektrovaného tělesa Elektroskop Vodiče a izolanty Elektrostatická indukce Polarizace izolantu Siločary el. pole Stejnosměrné el. pole Polohová energie částice s elektrickým nábojem ve stejnosměrném el. poli Elektrické napětí</p>	T, Ú, PÚ, PP, MoS	OVO: F-9-6-01, F-9-6-02, F-9-6-03 U: 6.1, 6.2
<ul style="list-style-type: none"> - Rozhodne jak se chová částice se záporným (kladným) el. nábojem ve stejnosměrném el. poli a určí jak se mění její polohová energie - Uvede hlavnú jednotku napětí, některé díly a násobky, vyjadruje napětí pri dané jednotce jinou jednotkou napětí - Měří stejnosměrné napětí el. obvodu - Ověří pokusně podmínky průchodu el. proudu obvodem - Uvede hlavnú jednotku el. proudu, některé její díly a násobky, vyjadruje proud pri dané jednotce jinou jednotkou proudu - Měří el. proud ampérmetrem 	<p>Zákony elektrického proudu v obvodech Zdroje elektrického napětí Směr elektrického proudu v elektrickém obvodu Měření elektrického proudu Ohmův zákon Elektrický odpor vodiče Sériové a paralelní zapojení elektrických obvodů Rezistor s plynule proměnným odporem Tepelné účinky elektrického proudu Elektrická práce Elektrický výkon a příkon</p>	T, Ú, PÚ, PP	OVO: F-9-6-01, F-9-6-02, F-9-6-03 U: 6.1, 6.2

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Uvede příklady zdrojů el. Napětí, Určí směr el. proudu v elektrické obvodu - Měří el. proud ampérmetrem, zapíše číselnou hodnotu a jednotku - Objasní Ohmův zákon - Uvede hlavní jednotku el. odporu, některé její násobky, vyjadřuje odpor při dané jednotce jinou jednotkou odporu - Používá vztah $R=U/I$ pro odpor vodiče při řešení problémů a úloh - Používá s porozuměním poznatek, že odpor vodiče se zvětšuje se zvětšující se délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s druhem materiálu vodiče - Porovná celkový odpor při paralelním, sériovém zapojení odporů - Objasní princip rezistoru s plynule proměnným odporem - Vysvětlí funkci pojistky v el. obvodu - Používá s porozuměním vztahy pro el. práci či výkon $P=U*I$; $W=U*I*t$ - Ověří tepelné účinky el. proudu - Objasní (kvalitativně) mechanismus vedení el. proudu v kovech, jako usměrněný pohyb volných elektronů 	<p>Vedení elektrického proudu</p> <p>Podmínky vedení elektrického proudu v látce Vedení elektrického proudu v kovech</p>	T, Ú, PÚ, PP, MoS	OVO: F-9-6-01, F-9-6-02, F-9-6-03 U: 6.1, 6.2

9. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Ověří, zda je v okolí cívky magnetické pole a znázorní grafický průběh indukčních čar - Určí jak se mění magnetické pole prochází-li obvodem větší proud - Využívá s porozuměním poznatek, že mag. pole působí na cívku s proudem, především pro objasnění činnosti stejnosměrného 	<p>Elektromagnetické jevy</p> <p>Magnetické pole cívky s elektrickým proudem Elektromagnet a jeho užití Působení magnetického pole na cívku s proudem Stejnosměrný elektromotor</p>	LP – v průběhu školního roku T, Ú, PP	OVO: F-9-6-01, F-9-6-02, F-9-6-05 U: 6.1, 6.2

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - elektromotoru - objasní pojmy elektromagnetická indukce, indukovaný proud, indukované napětí - uvede, že kolem elektrického vodiče je magnetické pole - popíše cívku, schéma cívky - označí severní a jižní pól cívky - uvede příklady využití elektromagnetu v praxi popíše princip galvanometru, el. zvonku, jističe a elektromotoru - Stanoví nezbytné podmínky vzniku el. proudu v obvodu - Objasní (kvalitativně) mechanismus vedení el. proudu v kapalinách, jako usměrněný pohyb volných iontů. - V plynech, jako usměrněný pohyb volných iontů a elektronů. A v polovodičích, jako usměrněný pohyb volných elektronů a děr. 	<p>Elektromagnetická indukce</p> <p>Vedení elektrického proudu</p> <p>Vedení elektrického proudu v kapalinách</p> <p>Vedení elektrického proudu v plynech</p> <p>Vedení elektrického proudu v polovodičích</p> <p>Polovodičová dioda</p> <p>Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními</p>	T, Ú, PÚ, PP, MoS	OVO: F-9-6-01, F-9-6-02, F-9-6-03, F-9-6-06 U: 6.1, 6.2
Žák <ul style="list-style-type: none"> - Popíše princip vzniku střídavého proudu (napětí) - Charakterizuje střídavé napětí pomocí periody a kmitočtu - Rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - Zapojí správně polovodičovou diodu v závěrném či propustném směru a ověří její usměrňovací účinek - Určí periodu střídavého proudu (napětí) z jeho kmitočtu a naopak - Objasní činnost transformátoru - Používá s porozuměním transformační vztah - Uvede příklady použití transformátoru 	<p>Střídavý proud</p> <p>Vznik střídavého proudu</p> <p>Veličiny střídavého proudu a střídavého napětí</p> <p>Transformátor</p> <p>Transformační poměr</p>	T, Ú, PP, PÚ,	OVO: F-9-6-01, F-9-6-02, F-9-6-05 U: 6.1, 6.2

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
Žák <ul style="list-style-type: none"> - Rozpozná v jednoduchých případech vzájemnou přeměnu jedné formy energie na jinou a využívá těchto znalostí při objasňování procesů v přírodě a praktickém životě - Objasní pojmy jaderná síla, jaderná energie - Určí co udává protonové a nukleonové číslo - Rozliší přirozené radionuklidy a umělé radionuklidy - Objasní pojem řetězová reakce - Vysvětlí princip jaderného reaktoru - určí ze znalostí úhlu dopadu a úhlu lomu paprsku na rozhraní dvou prostředí nebo ze znalostí rychlosti světla v těchto prostředích zda nastává lom od kolmice či ke kolmici - charakterizuje pojem mezní úhel a co nastane při jeho překročení - rozpozná spojku a rozptylku a určí u nich pojmy jako ohnisko a ohnisková vzdálenost - popíše jak se chovají paprsky význačného směru na tenké spojce a rozptylce a aplikuje je při principu zobrazení tenkou čočkou - objasní princip zobrazení loupou a oční čočkou 	<u>Energie a její přeměny</u> Druhy energií Jaderná energie Jaderná síla Přirozené radionuklidy Štěpení jader uranu Řetězová reakce Jaderný reaktor Jaderná elektrárna <u>Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí</u> zobrazení tenkou čočkou lom světla na roviném rozhraní dvou optických prostředí úplný odraz světla čočky průchod paprsků význačného směru zobrazení předmětu tenkou čočkou optické vlastnosti oka optické přístroje rozklad světla optickým hranolem	T, Ú, R, MoS T, Ú, R, PÚ, PP, MoS	OVO: F-9-4-03, F-9-4-05 U: 4.1, 4.3 Výchova ke zdraví OVO: VZ-9-1-15 U: 4.6, 4.8 OVO: F-9-6-08 U: 6.3
Žák <ul style="list-style-type: none"> - popíše dalekohled a mikroskop - objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich odstranění - objasní lom světla na optickém 			

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
hranolu a objasní rozklad bílého světla optickým hranolem - vymezí sluneční soustavu jako soustavu tvořenou Sluncem a jeho planetami - objasní (kvalitativně) střídání dne a noci otáčením Země kolem své osy a střídání ročních období obíháním Země kolem Slunce - vymezí hlavní složky sluneční soustavy (soustava tvořena Sluncem, jeho planetami , měsíci planet, planetkami a kometami) - vymezí základní strukturu sluneční soustavy: planety či planetky obíhají Slunce pod vlivem jeho gravitačního pole a měsíce planet obíhají kolem planet pod vlivem jejich gravitačních polí - objasní (kvalitativně) vznik měsíčních fází - odliší hvězdu od planety - využívá mapu hvězdné oblohy k vyhledání vyznačených nebeských objektů	Vesmír sluneční soustava pohyby těles sluneční soustavy Slunce, Země, Měsíc orientace na obloze hvězdy	T, Ú ,R, MoS	OVO: F-9-7-01, F-9-7-02 U: 7.1, 7.2

17. Chemie

17.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Chemie* je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (*Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodotvorných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvazovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmu a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry
- využívat získané poznatky k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami

17.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 8. a 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci. Vyučovací předmět *Chemie* může být vyučován v učebně chemie i v kmenových třídách. Ve vyučovacím předmětu *Chemie* je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví*. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (*Fyzika, Přírodopis, Zeměpis, Člověk a svět práce aj.*) a do povinně vyučovaného tématu „*Ochrana člověka za mimořádných situací*“.

17.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti spojené s učením, vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení. - Umožňujeme žákovi samostatně pozorovat, měřit a experimentovat, porovnat výsledky a vyvozovat závěry. - Učíme žáky správně provést, zaznamenat a vyhodnotit experiment. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Vedeme žáky k samostatnému posouzení výsledků učení, odhalení překážek bránících učení a plánování efektivního učení. - Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvářením a předkládáním praktických problémových úloh a situací učíme žáky rozpoznat pochopit a popsat problémy a prakticky je řešit. - Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápout vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. - Učíme vyhledávat informace vhodné k řešení problému - Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat - Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů. - Vedeme k ověřování správnosti řešení problémů.

	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Učíme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů. - Pomáháme kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování či argumentaci. - Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů. - Klademe důraz na kultivovanost ústního i písemného projevu. - Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Vedeme žáky k otevřenému vyjadřování svého názoru. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky s využitím textů, náčrtů, grafů, gest i dalších komunikačních prostředků. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s okolním světem pomocí informační a telekomunikační technologie. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny chemie a školní chemické laboratoři. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. - Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Vedeme k týmové práci, učíme žáky vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy racismu, xenofobie a nacionalismu. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití fyziky. - Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí a k jejich aktivní ochraně. - Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných životních situacích. - Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům při výuce fyziky i běžném životě. - Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (pravidla bezpečné práce při fyzikálních měřeních, pozorování a experimentech, pravidla chování ve škole, v učebně fyziky, dodržování stanovených pracovních postupů apod.. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat,

	<ul style="list-style-type: none"> - V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku. - Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka. - Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování. - Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti chemické výroby.
--	---

17.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Chemie

1. POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

Učivo (U)

1.1 **vlastnosti látek** - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek.

1.2 **zásady bezpečné práce** - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě

1.3 **nebezpečné látky a přípravky** - R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam

1.4 **mimořádné události** - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek

2. SMĚSI

Očekávané výstupy (OVO)

žák

CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky

CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení

CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek

CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsi o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi

CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití

CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nevhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

Učivo (U)

- 2.1 **směsi** - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace složek roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlosť jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)
- 2.2 **voda** - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody
- 2.3 **vzduch** - složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva

3. ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech

CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech

CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Učivo (U)

- 3.1 **částicové složení látek** - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony
- 3.2 **prvky** - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo
- 3.3 **chemické sloučeniny** - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

4. CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání

CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu

CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Učivo (U)

- 4.1 **chemické reakce** - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost
- 4.2 **klasifikace chemických reakcí** - slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní
- 4.3 **faktory ovlivňující rychlosť chemických reakcí** - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza
- 4.4 **chemie a elektřina** - výroba elektrického proudu chemickou cestou

5. ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet

CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Učivo (U)

- 5.1 **oxidy** - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů
- 5.2 **kyseliny a hydroxidy** - kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů
- 5.3 **soli kyslíkaté a nekyslíkaté** - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů

6. ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.

CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu

CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Učivo (U)

- 6.1 **uhlovodíky** - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků
- 6.2 **paliva** - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva
- 6.3 **deriváty uhlovodíků** - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin
- 6.4 **přirodní látky** - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle

7. CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy (OVO)

žák

CH-9-7-01 zhodnotí využívání pravotních a druhotních surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi

CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe

CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Učivo (U)

- 7.1 **chemický průmysl v ČR** - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze
- 7.2 **průmyslová hnojiva**

- 7.3 **tepelně zpracovávané materiály** - cement, vápno, sádra, keramika
- 7.4 **plasty a syntetická vlákna** - vlastnosti, použití, likvidace
- 7.5 **detergenty a pesticidy, insekticidy**
- 7.6 **hořlaviny** - význam tříd nebezpečnosti
- 7.7 **léčiva a návykové látky**

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu. - Uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi - Zařadí chemii mezi přírodní vědy. - Uvede čím se chemie zabývá. - Rozliší fyzikální tělesa a látky. - Uvede příklady chemického děje. - Rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek. - Uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů. - Uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek (barva, zápach, hustota, teplota tání, teplota varu, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota, rozpustnost ve vodě). - Rozliší známé látky podle jejich různých vlastností (barva, zápach, rozpustnost ve vodě). - Navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich 	<p>BEZPEČNOST V CHEMII</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zásady bezpečné práce v chemii, první pomoc - Nebezpečné látky a přípravky <p>ÚVOD DO CHEMIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vymezení předmětu chemie - Chemické pomůcky, laboratorní nádobí - Chemické děje - Látky a tělesa <p>VLASTNOSTI LÁTEK (barva, skupenství, rozpustnost, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota)</p>	T, Ú, PÚ, MoS, R T, Ú, PÚ, MoS, R, PP T, Ú, PÚ, MoS, R, PP	OVO: CH-9-1-02, CH-9-1-03 U: 1.2, 1.3, 1.4 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: OVO: VZ-9-1-04, VZ-9-1-14 U: 3.4, 4.5, 4.6 PŘÍRODOPIS: OVO: P-9-5-05 U: 5.3 OVO: CH-9-1-03, CH-9-7-03 U: 7.1, 1.1, 1.4 FYZIKA: 1 LÁTKY A TĚLESA VÝCHOVA KE ZDRAVÍ OVO: VZ-9-1-04, VZ-9-1-14 U: 3.4, 4.5, 4.6, 4.8 OVO: CH-9-1-01, CH-9-1-02, CH-9-1-03 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 FYZIKA: OVO: F-9-1-01, F-9-1-04 U: 1.1, 1.2

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
výsledek. <ul style="list-style-type: none"> - Popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek. - Rozpozná skupenství látek a jejich změny (tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace). - Vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách 			
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Rozliší různorodé a stejnorodé směsi. - Rozliší různé druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha), uvede příklady z běžného života. - Uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi. - Správně (v souvislostech) použije pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok. - Aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné látky na rychlosť jejího rozpouštění při vysvětlení známých situací z běžného života. - S pomocí vzorce spočítá příklady na výpočet složení roztoků (hmotnostní zlomek, hmotnost roztoku, hmotnost rozpouštěné látky) a připraví roztok o požadované procentualitě. - S pomocí křížového pravidla spočítá příklad na ředění roztoku a připraví z koncentrovanějšího roztoku požadovaný zředěnější roztok. - Vysvětlí pojem nasycený a nenasycený 	SMĚSI <ul style="list-style-type: none"> - Směsi různorodé a stejnorodé - Složení roztoků - Hmotnostní zlomek - Koncentrace složek roztoku (roztok koncentrovanější, zředěnější, nasycený, nenasycený) 	T, Ú, PÚ, R, LP, PP	OVO: CH-9-2-01, CH-9-2-02, CH-9-2-03, CH-9-2-04, CH-9-2-06 U: 2.1, 2.2, 2.3 FYZIKA: OVO: F-9-1-01, F-9-1-04 U: 1.1, 1.2

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>roztok.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtrace. - Popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace. - Navrhne postup oddělování složek směsi v běžném životě. - Vysvětlí princip usazování, krystalizace a sublimace - Uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsi. 	<p>ODDĚLOVÁNÍ SLOŽEK SMĚSÍ (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)</p>	<p>T, Ú, PÚ, R, LP, PP</p>	<p>OVO: CH-9-2-04 U: 2.1 FYZIKA: OVO: F-9-1-01 U: 1.1, 1.2</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozezná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě. - Na příkladech uvede význam vody pro existenci života. - Uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi. - Rozliší vodu destilovanou, pitnou (včetně stolní), užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a využití. - Vysvětlí pojem měkká, tvrdá a minerální voda. - Popíše oběh vody v přírodě, vysvětlí jeho princip. - Napíše chemický vzorec vody. - Prokáže znalost složení vzduchu (dusík a kyslík kvantitativně v %). - Označí kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek ve vzduchu. - Vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů. - Popíše, jak poskytne první pomoc při popáleninách, uvede telefonní číslo rychlé zdravotnické pomoci. 	<p>VODA A VZDUCH</p> <ul style="list-style-type: none"> - Druhy vody - destilovaná, měkká, tvrdá - Voda pitná, odpadní - Výroba pitné vody, čistota vody - Vzduch - složení a čistota ovzduší 	<p>T, Ú, PÚ, R, PP, MoS</p>	<p>OVO: CH-9-2-05, CH-9-2-06, CH-9-5-02 U: 2.2, 2.3 FYZIKA: OVO: F-9-1-01, F-9-1-04 U: 1.1, 1.2 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ OVO: VZ-9-1-04, VZ-9-1-14 U: 3.4, 4.5, 4.6 PŘÍRODOPIS: OVO: P-9-5-05, P-9-7-04 U: 5.3, 7.2 ZEMĚPIS: OVO: Z-9-5-03 U: 5.2</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Popíše, co je teplotní inverze a smog, a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší. - Vysvětlí pojem skleníkový efekt, uvede jeho přičinu a důsledky. - Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti. - Uvede příklady, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu. - Uvede význam vzduchu a vody pro chemickou výrobu 			
<ul style="list-style-type: none"> - Doloží na příkladech (z praxe), že se látky skládají z pohybujících se částic. - Používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech. - Slovně popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů. - Uvede příklady využití znalostí o částicovém složení látek člověkem. - Používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků: Br, Sn, K, N, F, P, He, Al, Mg, Cl, I, Si, O, Li, Mn, Cu, Pb, Pt, S, Na, Ag, C, Ca, H, Zn, Au, Fe, At, Ne, Ar, Kr, Xe, Rn Ba, Ti, V, Cr, W, Os, Co, Ni, Hg, B, As, Bi - Vysvětlí, co udává protonové číslo. - Vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým čislům a naopak., zapíše správně ke značce prvku protonové číslo. - Uvede příklady praktického využití kovů (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au, alkalické kovy) - Uvede základní složky slitin kovů (mosaz, bronz, dural) a příklady využití těchto 	ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK <ul style="list-style-type: none"> - Atomy, molekuly - Stavba atomu - atomové jádro (protony, neutrony), elektronový obal (elektrony, valenční elektrony) - Ionty CHEMICKÉ PRVKY <ul style="list-style-type: none"> - Prvky – názvy, značky, protonové číslo - Periodická soustava prvků – skupiny, periody - Významné kovy – vlastnosti, použití (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au; alkalické kovy) - Významné nekovy – vlastnosti, použití (H, O, N, C, halogeny) 	T, Ú, PÚ T, Ú, PÚ, R, PP, LP	OVO: CH-9-3-01, CH-9-3-02, CH-9-3-03 U: 3.1, 3.2 FYZIKA: OVO: F-9-1-02 U: 1.2 OVO: CH-9-3-01, CH-9-3-02, CH-9-3-03 U: 3.1, 3.2, 3.3

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>slitin.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvede příklady praktického využití nekovů (H, O, N, S, C, halogeny) - Popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti - Rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků, vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi 			
<ul style="list-style-type: none"> - Používá pojmy chemické látky, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech. - Rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny. - Ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické sloučeniny odvodí kvalitativní i kvantitativní složení chemické látky (počet prvků a jejich název, počet atomů jednotlivých prvků v molekule). - Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech. - Provede jednoduché chemické reakce (včetně jednoduché přípravy plynů a jejich jímání). - Uvede příklady chemických reakcí probíhajících v přírodě a chemických reakcí používaných při chemické výrobě. - Uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh. - Zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce. - Přečte chemické rovnice (včetně použití 	<p>CHEMICKÉ SLOUČENINY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chemická vazba – polární, nepolární, iontová - Výpočty pomocí elektronegativity - Použití pojmu – chemická látka, prvek, sloučenina - Rozlišování chemických značek a vzorců sloučenin <p>CHEMICKÉ REAKCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výchozí látky a produkty - Slučovací poměry - Klasifikace chemických reakcí – chemický rozklad, chemické slučování <p>ZÁKON ZACHOVÁNÍ HMOTNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Úpravy (vyčíslení) chemických rovnic - Látkové množství - Molární hmotnost - výpočty 	T, Ú, PÚ, R, PP T, Ú, PÚ, R, PP T, Ú, PÚ, R, PP	OVO: CH-9-3-01, CH-9-3-02, CH-9-3-03 U: 3.1, 3.2, 3.3 OVO: CH-9-1-02, CH-9-4-01, CH-9-4-02, CH-9-4-03, CH-9-7-03 U: 1.2, 1.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 7.1 OVO: CH-9-4-01, CH-9-4-02, CH-9-4-03, CH-9-7-03 U: 4.1, 4.2, 4.3, 7.1

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
látkového množství). - Posoudí význam zákona zachování hmotnosti pro chemickou výrobu.			
Žák: - Určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech. - Zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy. - Popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného - Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech. - Zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy. - Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí - Určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech. - Zapíše z názvů vzorce sulfidů a naopak ze vzorců jejich názvy. - Bezpečně rozpouští hydroxidy, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami. - Zapíše z názvů vzorce hydroxidů a naopak ze vzorců jejich názvy. - Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů - Bezpečně ředí roztoky kyselin, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami. - Zapíše z názvů vzorce kyslíkatých kyselin	HALOGENIDY - Oxidační číslo, názvosloví halogenidů - Vlastnosti a použití vybraných halogenidů OXIDY - Oxidační číslo, názvosloví oxidů - Vlastnosti a použití významných oxidů (siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý) SULFIDY - Oxidační číslo, názvosloví - Vlastnosti a použití významných sulfidů (olovnatý, zinečnatý) HYDROXIDY - Oxidační číslo, názvosloví - Vlastnosti a použití významných hydroxidů (sodný, draselný, vápenatý, ammoný) KYSELINY - Bezpečné zacházení s kyselinami, ředění kyselin - Bezkyslíkaté kyseliny – názvosloví; vlastnosti a	T, Ú, PÚ, R, PP T, Ú, PÚ, R, PP T, Ú, PP T, Ú, PÚ, R, PP T, Ú, PÚ, R, PP, MoS	OVO: CH-9-5-01 U: 5.3 OVO: CH-9-5-01, CH-9-5-02 U: 5.1 OVO: CH-9-5-01 U: 5.3 OVO: CH-9-1-02, CH-9-5-01 U: 1.2, 1.3, 5.2 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: OVO: VZ-9-1-14 U: 3.4, 4.6 PŘÍRODOPIS: OVO: P-9-5-05 U: 5.3 OVO: CH-9-1-02, CH-9-5-01, CH-9-5-02, CH-9-5-03

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> a naopak ze vzorců jejich názvy. - Zapíše z názvů vzorce vybraných bezkyslíkatých kyselin (HCl, HF, HBr, HI, HCN, H₂S) a naopak ze vzorců jejich názvy. - Popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin. - Vysvětlí, jak vznikají kyselé deště a jak jim lze předcházet. 	<p>použití</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kyslíkaté kyseliny – názvosloví; vlastnosti a použití (chlorovodíková, sírová, dusičná) 		<p>U: 1.2, 1.3, 1.4, 5.2</p> <p>VÝCHOVA KE ZDRAVÍ:</p> <p>OVO: VZ-9-1-14 U: 3.4, 4.6</p> <p>PŘÍRODOPIS:</p> <p>OVO: P-9-5-05 U: 5.3</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH. - Orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem. - Bezpečně provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi. - Uvede příklady uplatnění neutralizace praxi. 	<p>KYSELOST A ZÁSADITOST ROZTOKŮ, pH</p> <p>NEUTRALIZACE</p>	<p>T, Ú, PÚ, R, PP, LP</p> <p>T, Ú, PÚ, R, PP, LP</p>	<p>OVO: CH-9-5-01, CH-9-5-03 U: 5.2</p> <p>OVO: CH-9-1-02, CH-9-4-01, CH-9-4-02, CH-9-4-03, CH-9-5-01, CH-9-5-02, CH-9-5-03 U: 1.2, 1.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.2, 5.3</p> <p>VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: OVO: VZ-9-1-14 U: 3.4, 4.6</p> <p>PŘÍRODOPIS: OVO: P-9-5-05 U: 5.3</p>

9. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozliší, které látky patří mezi soli. - Provede jednoduché přípravy solí. - Uvede význam průmyslových hnojiv. - Popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv (vápno, 	<p>SOLI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oxidační číslo - Názvosloví - Vlastnosti a použití vybraných solí <p>PRŮMYSLOVÁ HNOJIVA</p>	<p>T, Ú, PÚ, R, PP, LP</p>	<p>OVO: CH-9-5-01, CH-9-7-01, CH-9-7-03 U: 5.3</p> <p>OVO: CH-9-5-01, CH-9-7-01, CH-9-7-03</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
vápenná malta, sádra, cement, beton). - Vysvětlí pojem keramika, uvede příklady využití keramiky.	- Průmyslová hnojiva STAVEBNÍ POJIVA - Vápno, sádra, vápenná malta, cement, beton - Keramika REDOXNÍ REAKCE - Oxidace a redukce - Výroba železa a oceli - Koroze - Elektrolýza - Galvanický článek	T, Ú, PÚ, R, PP, MoS	U: 5.3, 7.2 OVO: CH-9-5-01, CH-9-7-01, CH-9-7-03 U: 5.3, 7.2 OVO: CH-9-4-01, CH-9-4-02, CH-9-4-03 U: 4.1, 4.2, 4.4, 7.1
- Vysvětlí pojmy „oxidace“ a „redukce“. - Určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce. - Popíše výrobu surového železa a oceli. - Vysvětlí pojem „koroze“, uvede příklady činitelů ovlivňujících její rychlosť, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí. - Experimentálně ověří vliv různých činitelů na průběh koroze. - Objasní, co je podstatou elektrolýzy a uvede příklady praktického využití. - Objasní, co je podstatou galvanického článku a uvede příklady praktického využití. - Provede jednoduché výpočty z chemických rovnic s využitím vztahů pro n, M, m, V, c - Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.	ZÁKON ZACHOVÁNÍ HMOTNOSTI, CHEMICKÉ ROVNICE - Látkové množství - Molární hmotnost - Výpočty z chemických rovnic ENERGIE A CHEMICKÉ REAKCE - Faktory ovlivňující rychlosť chemických reakcí - Exotermické a endotermické reakce	T, Ú, PÚ	OVO: CH-9-4-02 U: 4.1 OVO: CH-9-4-01, CH-9-4-02, CH-9-4-03, CH-9-6-02, CH-9-7-01, CH-9-7-02,

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické. - Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití. - Posoudí vliv spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí. - Rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. - Používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních experimentech. - Rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami. - Uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - Fosilní a průmyslově vyráběná paliva 	<p>CH-9-7-03 U: 4.1, 4.2, 4.3, 6.2, 7.6 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: OVO: VZ-9-1-14 U: 3.4, 4.6, 4.8 PŘÍRODOPIS: OVO: P-9-5-05, P-9-7-04 U: 5.3, 7.2 ZEMĚPIS: OVO: Z-9-5-03 U: 5.2</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozliší anorganické a organické sloučeniny. - Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, u vybraných uhlovodíků uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití. - Uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu. - Orientuje se ve využívání uhlovodíků v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - Rozliší pojmy „uhlovodíky“ a „deriváty uhlovodíků“. - Na příkladech vzorců známých derivátů uhlovodíků rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu. 	<p>UHLOVODÍKY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alkany (methan, ethan, propan, butan – zdroj, vlastnosti, použití) - Alkeny (ethylen, propylen – vlastnosti, použití) - Alkyny (acetylen – vlastnosti, použití) - Areny (benzen, naftalen, toluen, styren – zdroj, vlastnosti, použití) <p>DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Halogenové deriváty - Alkoholy a fenoly - Aldehydy a ketony 	<p>T, Ú, PÚ, R, MoS</p> <p>T, Ú, PÚ, R</p>	<p>OVO: CH-9-6-01, CH-9-6-02, CH-9-7-02, CH-9-7-03 U: 6.1, 6.2, 7.6, 7.7</p> <p>OVO: CH-9-6-03, CH-9-7-02, CH-9-7-03 U: 6.3, 7.3, 7.7</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí a octové, formaldehydu a acetonu. Uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek. - Uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí. - Orientuje se v přípravě a využívání derivátů uhlovodíků v praxi a jejich vlivem na životní prostředí a zdraví člověka. - Uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy. - Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Karboxylové kyseliny - Estery, esterifikace (ethylester kyseliny octové ...) <p>PŘÍRODNÍ LÁTKY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sacharidy - Fotosyntéza - Lipidy - Tuky - Bílkoviny - Vitaminy <p>PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti, použití, likvidace (polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid, polyamidová a polyesterová vlákna) <p>CHEMIE A SPOLEČNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chemické výroby 	T, Ú, PÚ, R, LP, MoS T, Ú, PÚ, R, MoS T, Ú, PÚ, R, PP, MoS	OVO: CH-9-6-04, CH-9-6-05, CH-9-6-06 U: 6.4 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ OVO: VZ-9-1-04, VZ-9-1-06, VZ-9-1-07, VZ-9-1-08 U: 3.1, 4.2, 5.2, PŘÍRODOPIS: OVO: P-9-3-03, P-9-5-04 U: 3.2, 5.3, 5.4 OVO: CH-9-7-03 U: 7.4 OVO: CH-9-1-03, CH-9-2-06, CH-9-4-03, CH-9-7-01, CH-9-7-02, CH-9-7-03

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Uvede příklady prvních a druhotních surovin pro chemické výroby. - Vysvětlí pojem „biotechnologie“, uvede příklady. - Na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečištění životního prostředí a jak tomu předcházet. - Vyjmenuje nejznámější chemické podniky v okolí, uvede příklady jejich výroby a posoudí možná nebezpečí při vzniku havárií. - Na modelových příkladech uvede zásady chování za mimořádných situací ohrožujících zdraví a život člověka během přírodních a průmyslových havárií v blízkosti bydlišť (školy). - Uvede příklady chování při nadmerném znečištění ovzduší. - Bezpečně zachází s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti. - Rozpozná označení hořlavých a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořavinami a výbušninami. - Uvede příklady otravných látek a způsoby ochrany proti nim. - Uvede příklady volně i nezákoně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument. 	<ul style="list-style-type: none"> - Otravné látky - Hořlaviny - Pesticidy, insekticidy - Biotechnologie, enzymy - Léčiva - Návykové látky (drogy) - Detergenty - Potraviny - Chemie a životní prostředí - Ochrana člověka za mimořádných situací 		<p>U: 1.2, 1.3, 1.4, 2.2, 2.3, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ OVO: VZ-9-1-03, VZ-9-1-04, VZ-9-1-05, VZ-9-1-06, VZ-9-1-12, VZ-9-1-13, VZ-9-1-14</p> <p>U: 3.4, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 5.2 PŘÍRODOPIS: OVO: P-9-5-04, P-9-5-05, P-9-7-04 U: 5.3, 5.4, 7.2</p>

18. Přírodopis

18.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (*Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytváret a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

18.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje ve 2 hodinové týdenní dotaci v odborné učebně. K formám výuky přírodopisu mohou patřit přírodovědné vycházky, exkurze a praktická cvičení ve škole (laboratorní práce). Obsah výuky v jednotlivých ročnících je členěn na botaniku, zoologii, biologii člověka a mineralogii s petrologií. Ve vyučovacím předmětu Přírodopis je naplněována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví*. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) může přesahovat do dalších vzdělávacích oborů (*Fyzika, Chemie, Zeměpis, Člověk a svět práce aj.*)

18.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení. - Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. - Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytváret takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. - Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. - Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů. - Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.

	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů. - Učíme, jak některým problémům předcházet. - Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. - Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu. - Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny přírodopisu a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy racismu, xenofobie a nacionalismu. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití biologie. - Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí. - Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.

	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům. - Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc. - Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně přírodopisu, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat, - V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku. - Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka. - Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochranou zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování. - Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd a v různých průmyslových odvětvích založených na biotechnologiích.

18.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Přírodopis

1. OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů

P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel

P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů

P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek

P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti

P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů

P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Učivo (U)

1.1 vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života

1.2 základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné

1.3 význam a zásady třídění organismů

- 1.4 **dědičnost a proměnlivost organismů** - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
- 1.5 **viry a bakterie** - výskyt, význam a praktické využití

2. BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy (OVO)

žák

P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích

P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku

Učivo (U)

- 2.1 **houby bez plodnic** - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy
- 2.2 **houby s plodnicemi** - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami
- 2.3 **lišejníky** - stavba, symbioza, výskyt a význam

3. BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy (OVO)

žák

P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům

P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku

P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin

P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

Učivo (U)

- 3.1 **anatomie a morfologie rostlin** - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
- 3.2 **fiziologie rostlin** - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
- 3.3 **systém rostlin** - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců
- 3.4 **význam rostlin a jejich ochrana**

4. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin

P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a

přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Učivo (U)

- 4.1 stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
- 4.2 vývoj, vývin a systém živočichů - významné zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštenci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)
- 4.3 rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva
- 4.4 projevy chování živočichů

5. BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy

P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka

P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří

P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života

P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla

Učivo (U)

- 5.1 fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka
- 5.2 anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (operná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti
- 5.3 nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady při léčení, závažná poranění a život ohrožující stav, epidemie
- 5.4 životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka

6. NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života

P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek

P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody

P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě

P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků

P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy

počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

Učivo (U)

- 6.1 **Země** - vznik a stavba Země
- 6.2 **nerosty a horniny** - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie
- 6.3 **vnější a vnitřní geologické procesy** - příčiny a důsledky
- 6.4 **půdy** - složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace
- 6.5 **vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí
- 6.6 **geologický vývoj a stavba území ČR** - Český masiv, Karpaty
- 6.7 **podnebí a počasí ve vztahu k životu** – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka
- 6.8 **mimořádné události způsobené přírodními vlivy** – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

7. ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému

P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam

P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

Učivo (U)

- 7.1 **organismy a prostředí** - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
- 7.2 **ochrana přírody a životního prostředí** - globální problémy a jejich řešení, chráněná území

8. PRAKTIČKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody

P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

Učivo (U)

- 8.1 **praktické metody poznávání přírody** - pozorování loupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů
 8.2 **významní biologové a jejich objevy**

6. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede zásady pro pozorování v přírodě - pozoruje vybranou přírodninu okem, loupou - popíše mikroskop, připraví jednoduchý mikroskopický preparát, pozoruje ho malým zvětšením a jednoduše nakreslí - orientuje se v učebnici a využívá rejstřík - aplikuje v praxi základní pravidla zakládání a sledování jednoduchého pokusu (v návaznosti na 1. stupeň ZŠ) - popíše stavbu buňky, uvede její základní funkce - porovná buňku rostlinnou a živočišnou - pozoruje buňku mikroskopem a provede její jednoduchý nákres - popíše dělení buňky - vysvětlí rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy, uvede příklady - popíše stavbu těla bakterií a virů, uvede výskyt a význam sinic - uvede rozdíl mezi rostlinami a houbami, pozná běžné houby, rozliší houby na jedovaté a jedlé, doloží význam plísni a 	<p>Praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biologie, metody zkoumání přírody (lupa, mikroskop, záznamy pozorování) - Práce s literaturou (klíče, atlasy) <p>Stavba a funkce organismů - buňka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba a funkce rostlinné a živočišné buňky - Projevy života a jeho význam (výživa, dýchání, růst, vývin, reakce na podněty) - Rozmnožování – dělení buňky - Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy - Význam a zásady třídění organismů <p>Viry, bakterie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viry – výskyt, stavba, význam - Bakterie – výskyt, stavba buňky, význam a praktické využití bakterií - Sinice – výskyt, význam <p>Houby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jednobuněčné houby – charakteristika, význam pro člověka 	<p>LP, Ú, T</p> <p>T, Ú, R, LP</p> <p>T, Ú, R</p>	<p>OVO: P-9-8-01, P-9-8-02 U: 8.1, 8.2 F: 9</p> <p>OVO: P-9-1-01, P-9-1-02, P-9-1-04, P-9-1-05, P-9-8-01, P-9-8-02 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 8.1, 8.2</p> <p>OVO: P-9-1-02, P-9-1-04, P-9-1-06, P-9-1-07 U: 1.5</p> <p>OVO: P-9-1-04, P-9-2-01, P-9-2-02, P-9-2-03</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>kvasinek, uvede příklady nižších rostlin, popíše, jak se rozmnožují a kde rostou</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi parazitizmem a symbiózou (soužití řasy s houbou ve stélce lišejníku) - zdůvodní význam ochrany rostlin a hub - popíše stavbu a funkci základních orgánů rostliny - uvede příklady různé stavby kořenů, stonků, listů, květů a plodů - objasní rozdíl mezi rostlinami jednoděložnými a dvouděložnými, uvede jejich příklady - vysvětlí fotosyntézu a porovnává s dýcháním - vysvětlí, k jakým změnám dochází u rostlin během roku - uvede odlišnosti rostlin jednoletých, dvouletých a vytrvalých - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin a významné zástupce - ovládá základní vyhledávání v atlase a botanickém klíči 	<p>- Mnohobuněčné houby bez plodnic – výskyt, stavba, význam</p> <p>- Mnohobuněčné houby s plodnicemi – výskyt, stavba, význam, zásady bezpečného sběru a konzumace</p> <p>Lišejníky</p> <p>- Stavba, symbioza, výskyt a význam lišejníků</p> <p>Biologie rostlin</p> <p>- Nižší rostliny – jednobuněčné a mnohobuněčné řasy</p> <p>- Vyšší rostliny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mechioristy – Kapraďoristy (plavuně, přesličky, kapradiny) - Anatomie a morfologie rostlin (stavba a význam rostlinných orgánů – kořen, stonk, list, květ, semeno, plod) - Fyziologie rostlin (principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování) <p>- Nahosemenné rostliny</p> <p>- Krytosemenné rostliny – dvouděložné (systém, znaky, význam)</p> <p>- Krytosemenné rostliny – jednoděložné (systém, znaky, význam)</p> <p>- Význam rostlin a jejich ochrana</p>	<p>LP, PP</p>	<p>U: 1.3, 2.1, 2.2, 2.3</p> <p>OVO: P-9-3-01, P-9-3-03, P-9-3-04, P-9-3-05 U: 1.2, 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>OVO: P-9-1-03, P-9-1-04, P-9-3-01, P-9-3-02, P-9-3-03, P-9-3-04, P-9-3-05, P-9-8-01 U: 1.2, 1.3, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 8.1</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem: společenstvo, ekosystém - uvede význam čistoty vody pro život - vysvětlí význam lučních porostů - zná příklady využití kulturních plodin - zná význam lesa a způsoby jeho ochrany - rozlišuje ekosystémy utvářené člověkem a jejich význam - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vyhodnotí význam ochrany přírody (význam mezinárodní spolupráce při ochraně přírody) - aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<p>Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organismy a prostředí - ekosystémy (charakteristika hlavních typů ekosystémů u nás (les- rostlinná patra, louka, voda) - Potravní vztahy - Ochrana přírody a ŽP 		OVO: P-9-7-01, P-9-7-02, P-9-7-03, P-9-7-04, P-9-8-01 U: 7.1, 7.2, 8.1

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní funkce základních orgánů, orgánových soustav živočichů - porovnává skupiny živočichů, zařazuje do hlavních taxonomických skupin, uvede příklady představitelů - rozlišuje vnitřní parazity obratlovců - podle charakteristických znaků rozliší plže, mlže, hlavonožce a jejich význam v přírodě - vysvětlí význam žžaly v přírodě - popíše stavbu těla členovců, uvádí představitele jednotlivých tříd - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu 	<p>Stavba a funkce těl živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Prvoci ● Bezobratlí: <ul style="list-style-type: none"> - Žahavci - Ploštěnci - Hlísti - Měkkýši - Kroužkovci - Členovci: - Klepítkatci <ul style="list-style-type: none"> - Korýši - Vzdušnicovci: - charakteristika - hmyz s proměnou nedokonalou - hmyz s proměnou dokonalou - hospodářský význam, ochrana hmyzu 	T, Ú, R	OVO: P-9-4-01, P-9-4-02, P-9-4-03, P-9-4-04 U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní skupiny obratlovců a příklady jejich představitelů - uvede význam jednotlivých orgánových soustav a jejich vzájemných souvislostí, objasní utváření orgánových soustav z vývojového hlediska a z hlediska vztahů k prostředí a ke způsobu života - uvádí jednotlivé způsoby rozmnožování obratlovců - porovnává různou složitost chování obratlovců - doloží hospodářský význam obratlovců - na konkrétních příkladech doloží ohrožení mnoha druhů obratlovců, uvede způsoby ochrany ohrožených obratlovců 	<p>● Strunatci:</p> <p>- Stavba a funkce těl obratlovců</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kruhoústí - Paryby - Ryby - Obojživelníci - Plazi - Ptáci 	T, Ú, R	<p>OVO:</p> <p>P-9-4-01, P-9-4-02, P-9-4-03, P-9-4-04</p> <p>U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4</p>

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní skupiny obratlovců a příklady jejich představitelů - uvede význam jednotlivých orgánových soustav a jejich vzájemné souvislosti, objasní utváření orgánových soustav z vývojového hlediska a z hlediska vztahů k prostředí a ke způsobu života - uvede způsoby rozmnožování obratlovců - porovná různou složitost chování obratlovců - doloží hospodářský význam obratlovců - na konkrétních příkladech odloží ohrožení mnoha druhů obratlovců, uvede způsoby ochrany ohrožených 	<p><u>Stavba a funkce těl obratlovců</u></p> <p>● Savci: - Znaky savců</p> <ul style="list-style-type: none"> - Významné řády (stavba těla, adaptace na prostředí, rozmnožování) - Etiologie - Domestikace - Ochrana živočichů 	T, Ú, R	<p>OVO:</p> <p>P-9-4-01, P-9-4-02, P-9-4-03, P-9-4-04</p> <p>U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>obratlovci</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí souvislosti mezi dědičností a proměnlivostí organismů - zhodnotí význam výzkumu dědičnosti pro člověka - objasňuje biologickou a společenskou podstatu člověka - vysvětlí základní stavbu a funkci jednotlivých orgánových soustav a jejich vztahů - objasní podstatu řízení lidského organismu - objasní vzájemný vztah organismu a prostředí - předvede způsoby poskytování před lékařské první pomoci - popíše schéma podmíněného reflexu a objasní co získané podmíněné reflexy umožňují - popíše rozmnožování člověka a ochranu před pohlavními chorobami - zhodnotí význam zdraví a potřebu jeho ochrany, uvede základní poznatky o imunitním systému a jeho podpoře, zhodnotí nebezpečí drog - zhodnotí svůj vztah k prostředí, zdůvodní nezbytnost komplexní péče o životní prostředí 	<p>Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postavení člověka v přírodě - Fylogeneze člověka <p>- Základy genetiky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dědičnost a proměnlivost organismů - Přenos dědičných informací - Výzkum dědičnosti - Význam genetiky pro člověka <p>- Orgánové soustavy člověka – anatomie a fyziologie, nemoci, prevence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Soustava opěrná - Soustava pohybová - Soustava trávicí - Soustava dýchací - Soustava oběhová - Soustava vylučovací - Soustava kožní - Soustava řídící (nervová soustava, vyšší nervová činnost, hormonální soustava) - Soustava smyslová - Soustava rozmnožovací <p>- Rozmnožování člověka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontogenetický vývoj jedince (prenatální a postnatální) - Rodičovství - Prevence pohlavně přenosných chorob <p>- Životní styl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - Hygiena, vlivy kouření, alkoholu a drog, zneužívání 	<p>T, Ú, R</p>	<p>OVO: P-9-5-02 U: 5.1, 8.2</p> <p>OVO: P-9-5-02 U: 5.1, 8.2</p> <p>OVO: P-9-5-01, P-9-5-04, P-9-5-05, P-9-7-04 U: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 8.2</p> <p>OVO: P-9-5-03, P-9-5-04 U: 5.1, 5.3, 5.4</p> <p>OVO: P-9-5-04, P-9-5-05, P-9-7-04 U: 5.2, 5.3, 5.4, 7.2</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
	<p>léků</p> <p><u>- Ochrana zdraví – nemoci, úrazy, prevence</u> (příčiny, příznaky, praktické zásady při léčení; závažná poranění a život ohrožující stavý, epidemie)</p> <p><u>- Vztahy člověka k životnímu prostředí</u></p>		

9. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam podmínek na Zemi (postavení ve vesmíru, fyzikální a chemické vlastnosti) pro vznik a existenci života - uvede význam slunečního záření (jako zdroje energie pro život) - uvede souvislosti jednotlivých zemských sfér s životem na Zemi - vysvětlí, jak se Země utvářela vlivem měnících se podmínek, zdůvodní jejich velkou rozmanitost a dopad na život na Zemi - porovnává různé názory na vznik a vývoj života, má představu o současném vědeckém názoru na vznik a vývoj života i člověka - vysvětlí souvislosti mezi formami života a podmínkami prostředí v průběhu geologických ér - posoudí postupnost poznání a relativnost poznání - rozlišuje pojmy teorie a hypotézy 	<u>Země</u> <ul style="list-style-type: none"> - Postavení Země ve vesmíru - Vznik a stavba Země - Vývoj zemské kůry - tektonika <ul style="list-style-type: none"> - sopečná činnost - zemětřesení - eroze - Litosféra - nerosty <ul style="list-style-type: none"> - horniny - půdy <u>Vznik a vývoj života</u> <ul style="list-style-type: none"> - Názory - Geologické éry - Geologický vývoj a stavba území ČR 	T, Ú, R	OVO: P-9-6-01, P-9-6-02, P-9-6-03, P-9-6-04, P-9-8-01 U: 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 F9
		T, Ú, R	OVO: P-9-6-05, P-9-8-01, P-9-8-02 U: 6.5, 6.6, 8.2

Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí zákony ekologické přizpůsobivosti - vysvětí pojem: společenstvo a ekosystém - objasňuje vztahy v přírodě na úrovni jedinců, populací i společenstev - objasňuje vztahy mezi podmínkami prostředí a životem - zdůvodní nebezpečí ekologických katastrof - uvede konkrétní příklady aktivní účasti na ochraně přírody - doloží velkou rozmanitost podmínek života v naší republice - popíše rozmanitost přírody v okolí - zdůvodní ochranu přírody a její nezbytnost 	<u>Základy ekologie</u> <ul style="list-style-type: none"> - Organismy a jejich prostředí - Populace, společenstva, ekosystémy - Dynamická rovnováha v přírodě <u>Podnebí a počasí</u> <ul style="list-style-type: none"> - Význam vody a teploty prostředí pro život - Ochrana a využití přírodních zdrojů <u>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy</u>	T, Ú, R T, Ú, R	OVO: P-9-6-06, P-9-7-01, P-9-7-02, P-9-7-03, P-9-7-04 U: 7.1, 7.2 U: 6.7 OVO: P-9-6-06, P-9-7-02 U: 6.8, 7.2 F: 7, 9
---	--	------------------------	--

19. Zeměpis

19.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Zeměpis* má přírodovědný i společenskovědní charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (*Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. *Zeměpis* obohacuje v návaznosti na pravouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

19.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci, zpravidla v kmenových třídách. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka zeměpisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka směřuje zejména k:

- vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti);
- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody;
- získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a o možnostech její prosperity;
- myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti);
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě;
- získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením;
- utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace;
- aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací;

19.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vytváříme a rozvíjíme zájem žáků o poznávání okolí svého domova, poznávání svého regionu, své vlasti, poznávání cizích zemí. Podporujeme osobní aktivní přístup (zájem o turistiku). - Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, přírodních jevů a lidských výtvarů. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení. - Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. - Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápout vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. - Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. - Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů.

	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů. - Učíme, jak některým problémům předcházet. - Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. - Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování, měření a experimentů. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu. - Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v rámci učebny a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy racismu, xenofobie a nacionalismu. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k poznání možností praktického využití geografických dovedností a znalostí. - Vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvarů minulosti i současnosti. - Vytváříme a upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím.

	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. - Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům. - Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc. - Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně přírodopisu, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování, měření a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. - V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku. - Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka. - Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování. - Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k zeměpisu. - Seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie.

19.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Zeměpis

1. GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů

Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině

Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

Učivo (U)

- 1.1 **komunikační geografický a kartografický jazyk** - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: síť, povrchy, ohniska - uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvně značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat
- 1.2 **geografická kartografie a topografie** - glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

2. PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy

Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů

Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu

Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Učivo (U)

- 2.1 **Země jako vesmírné těleso** - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásmá, pásmový čas, datová hranice, smluvný čas
- 2.2 **krajinná sféra** - přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry
- 2.3 **systém přírodní sféry na planetární úrovni** - geografické pásy, geografická (šířková) pásmá, výškové stupně
- 2.4 **systém přírodní sféry na regionální úrovni** - přírodní oblasti

3. REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa

Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Učivo (U)

- 3.1 **světadíly, oceány, makroregiony světa** - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)
3.2 **modelové regiony světa** - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

4. SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa

Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel

Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje

Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků

Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Učivo (U)

- 4.1 **obyvatelstvo světa** - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky
4.2 **globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace
4.3 **světové hospodářství** - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně
4.4 **regionální společenské, politické a hospodářské útvary** - porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin

Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Učivo (U)

- 5.1 **krajina** - přírodní a společenské prostředí, typy krajin
- 5.2 **vztah příroda a společnost** - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

6. ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

Z-9-6-01 *vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy*

Z-9-6-02 *hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům*

Z-9-6-03 *hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu*

Z-9-6-04 *lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit*

Z-9-6-05 *uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států*

Učivo (U)

- 6.1 **místní region** - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)

- 6.2 **Česká republika** – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu

- 6.3 **regiony České republiky** - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech

7. TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

Z-9-7-01 *ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu*

Z-9-7-02 *aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny*

Z-9-7-03 *uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech*

Učivo (U)

- 7.1 **cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze** - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů

7.2 **ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** - živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

6. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše vysvětlí, jak vznikl vesmír, hvězdy a další tělesa sluneční soustavy - vyjmenuje tělesa patřící do sluneční soustavy - zejména planety - vyhledá základní údaje o Zemi a nejbližších vesmírných tělesech, - uvede pohyby, které naše Země vykonává a jejich důsledky - vyhledá jaké přirozené družice má naše Země, základní údaje o Měsíci, jaké pohyby vykonává - vyjmenuje hlavní mezníky v dobývání vesmíru, jak ovlivňují dnešní život - vysvětlí pojmy globus, mapa - vypočítá různé vzdálenosti na globusu a mapě podle měřítka - vysvětlí pojmy rovnoběžka a poledník, ukáže na mapě zeměpisné souřadnice kteréhokoli místa na Zemi - orientuje se při určování časových pásem a přechodech datové meze na Zemi - pracuje s turistickou mapou, znázorní výškopis a polohopis na mapách, vysvětlí pojmy – kóta, nadmořská výška, vrstevnice a určí význam některých mapových značek - světové strany, vytvoří jednoduchý panoramatický náčrtkek 	Vesmír <ul style="list-style-type: none"> - vesmír a hvězdy - Slunce a sluneční soustava - planety, planetky, komety - tvar a rozměry Země - pohyby Země - pohyb okolo osy, pohyb okolo Slunce - Měsíc - přirozená družice Země - vývoj o poznání vesmíru, počátky výzkumu vesmíru Globus a mapa <ul style="list-style-type: none"> - globus, mapa - mapy - měřítko, druhy map, obsah map - rovnoběžky, poledníky - určování zeměpisné polohy - čas na zeměkouli - výškopis, polohopis <ul style="list-style-type: none"> - světové strany - vytvoří jednoduchý panoramatický náčrtkek - odhadne vzdálenost a výšku v terénu 	T, R, Ú, PP T, R, Ú, MoS, PP PP, PS	OVO: Z-9-2-01, Z-9-2-02 U: 2.1 OVO: Z-9-1-01, Z-9-1-02, Z-9-1-03, Z-9-1-04 U: 1.1, 1.2 OVO: Z-9-7-01, Z-9-7-02, Z-9-7-03 U: 7.1

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
vzniku půdy, uvádí jak půdy rozdělujeme - vyjmenuje vegetační pásy na Zemi – u každého posoudí, kterému teplotnímu pásu odpovídá a vyhledá typické zástupce rostlin a živočichů - rozliší jednotlivé části krajinné sféry a zařadí je do podsféry - určí, které části jsou nejvíce ovlivněny činností člověka			

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: - vyhledá rozlohy světových oceánů, seřadí oceány podle rozlohy, na mapě ukáže nejhlubší místa oceánů, okrajová moře, poloostrovy, ostrovy, mořské proudy a porovná hospodářské využití oceánů - rozdělí státy podle geografické polohy, rozlohy a lidnatosti - vyjmenuje příklady státních hranic a hlediska, která se uplatňují při jejich rozlišení - vyjmenuje politické formy států (republika, monarchie..), vyhledá příklady, které převládají v současném světě - vyjmenuje příklady nezávislých, závislých států, unitárních a federativních států - vysvětlit rozdíly mezi nimi - uvede typy politické moci ve státě - jakými způsoby je uplatňována - seřadí světadíly podle rozlohy, popíše polohu světadílu – s jakými světadíly	Geografie světadílů a oceánů Světové oceány – Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový Zeměpis světadílů poloha, rozloha, lidnatost státní hranice státní zřízení správní členění způsob vlády Afrika, Austrálie - poloha, rozloha povrch a vodstvo podnebí rostlinstvo, živočištvo nerostné suroviny obyvatelstvo oblasti – Afriky, Austrálie Polární oblasti – Arktida, Antarktida	T, Ú, R, PP	OVO: Z-9-3-01, Z-9-3-02, Z-9-3-03, Z-9-3-04, Z-9-4-05, Z-9-4-06 U: 3.1, 3.2, 4.2, 4.4

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>sousedí, které průplavy a průlivy světadíl oddělují, největší ostrovy a poloostrovy</p> <ul style="list-style-type: none"> - na mapě najde významná pohoří, řeky a jezera - vyjmenuje podnebné pásy do kterých světadíl zasahuje – na mapě najde místa s nejvyšším a nejnižším teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami - vyjmenuje vegetační pásy do kterých světadíl zasahuje – vyhledá významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu - na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin - zjišťuje počet obyvatel a porovná rozmístění obyvatelstva - rozděluje světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují - srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň - na mapě ukáže polární oblasti, zhodnotí podmínky života v polárních oblastech 			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje státy Severní Ameriky, Střední Ameriky a Jižní Ameriky, vysvětlí které oblasti Ameriky a proč říkáme Karibská oblast a Latinská Amerika - popíše polohu a povrch Ameriky, vyhledá na mapě nejdelší pohoří, činné sopky, nejvyšší vrcholy, významné veletoky, jezera, moře a oceány, které Ameriku obklopují - vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Ameriky – uvádí rostliny a živočichy typické pro jednotlivé pásy - vyhledá základní údaje o obyvatelstvu – původní obyvatelstvo, přistěhovalci, 	<p>Zeměpis světadílů – Amerika</p> <p>členění amerického kontinentu poloha, povrch, vodstvo podnebí, vegetace obyvatelstvo nerostné suroviny průmysl, zemědělství USA, Mexiko, Středoamerické země, Karibské státy, Andské státy, Brazílie, země Jižního rohu</p>	T, Ú, R, PP	OVO: Z-9-3-01, Z-9-3-02, Z-9-3-03, Z-9-3-04 U: 3.1, 3.2

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>hustota obyvatelstva a významná sídla</p> <ul style="list-style-type: none"> - na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin - vyjmenuje nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny, uvede hlasní průmyslové oblasti a porovná hospodářskou vyspělost vybraných států - vyjmenuje a na mapě ukáže státy Severní a Latinské Ameriky, hlavní města, využívá získaných znalostí k charakteristice jednotlivých států z hlediska přírodních i hospodářských podmínek 			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá rozlohu největšího světadílu, krajní body asijské pevniny - na mapě ukáže významné ostrovy, poloostrovy, pohoří, nejvyšší hory, sopky, významná jezera a veletoky – do kterých oceánů se vlévají - vyjmenuje podnebné pásy, vysvětlí pojem monzun, které oblasti Asie nejvíce ovlivňuje - vyjmenuje vegetační pásy – uvede typické rostliny a živočichy každého pásu - porovná počet obyvatel Číny s ostatními státy Asie, uvede nejrozšířenější náboženství a vyjmenuje hlavní jazykové skupiny - na mapě ukáže významná naleziště nerostných surovin - uvede významné hospodářsky pěstované rostliny a hlavní průmyslové oblasti - vyjmenuje oblasti na které můžeme Asii rozdělit, které státy do oblasti patří a co 	<p>Zeměpis světadílů – Asie</p> <p>Asie – největší světadíl poloha, povrch, vodstvo podnebí vegetace obyvatelstvo nerostné suroviny průmysl, zemědělství oblasti (regiony) Asie</p>	T, Ú, R, PP	OVO: Z-9-3-01, Z-9-3-02, Z-9-3-03, Z-9-3-04 U: 3.1, 3.2

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
je typické pro danou oblast z hlediska přírodních i hospodářských podmínek			

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - na mapě ukáže co tvoří hranici mezi Asií a Evropou, vyhledá krajní body Evropy, odhadne rozlohu a členitost – porovná s ostatními světadíly - objasní důležité mezníky geologického vývoje Evropy, na mapě ukáže největší nížiny, pohoří, nejvyšší vrcholy, nejdelší evropský veletok a další významné řeky, jezera, ledovce, průplavy - vyjmenuje podnebné pásy do kterých Evropa zasahuje – porovná množství srážek a teploty v těchto pásech - vyjmenuje hlavní vegetační pásy a uvede příklady typických zástupců z rostlinné a živočišné říše - na mapě vyhledá ložiska nerostných surovin, hlavní hospodářsky pěstované rostliny a vyjmenuje hlavní průmyslové oblasti Evropy - vyhledá počet obyvatel, vyjmenuje hlavní jazykové skupiny, vysvětlí pojmy – migrace, urbanizace, aglomerace a konurbace - oblastmi se přepravuje nejvíce zboží a jakými dopravními prostředky - na mapě vyhledá hlavní turistická centra Evropy - uvede ekonomická a vojenská uskupení v Evropě - vyjmenuje a na mapě ukáže všechny 	<u>Zeměpis světadílů – Evropa</u> zeměpisná poloha Evropy pohoří, nížiny a vodstvo podnebí Evropy rostlinstvo a živočištvo nerostné suroviny, průmysl, zemědělství obyvatelstvo a osídlení Evropy doprava cestovní ruch ekonomické a vojenské organizace v Evropě Polsko a Slovensko – naši slovanští sousedé, ostatní středoevropské státy, Německo – evropská velmoc, severské země, ostrovní Británie, Francie, Středomořské státy a Balkánský poloostrov, evropské Rusko, samostatné státy bývalého Sovětského svazu	T, Ú, R, PP, MoS OVO: Z-9-3-01, Z-9-3-02, Z-9-3-03, Z-9-3-04 U: 3.1, 3.2	

<p>evropské státy, jejich hlavní města a využije získaných znalostí k charakteristice jednotlivých států z hlediska přírodních a hospodářských podmínek.</p>			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy poloha a tvar - vyjmenuje typy reliéfu, které v ČR převládají, vysvětlí, jak se Český masív a Karpaty měnily v jednotlivých geologických obdobích, zařadí jednotlivá pohoří pomocí mapy do horopisných celků - vysvětlí čím je ovlivněno rozložení teplot a srážek v ČR, zjistí minimální a maximální naměřené hodnoty - na mapě ukáže významné řeky, jezera, rybníky a přehrady a zdůvodní jejich využití - vysvětlí rozdíl mezi půdními typy a půdními druhy, porovná jejich využití a rozmístění - vyjmenuje hlavní floristické oblasti a výškové stupně rostlinstva - vyhledá pomocí mapy chráněná území - zjistí počet obyvatel ČR podle posledního sčítání, vysvětlí pojmy porodnost, úmrtnost, přírůstek obyvatelstva a urbanizace - rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věku, ekonomické aktivity, zjišťuje národnosti a národnostní menšiny na území ČR - vyjmenuje kraje ČR a významná sídla - vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví ČR, na mapě ukáže nejvýznamnější 	<p>ČR přírodní podmínky poloha, tvar povrch a jeho členění - vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky podnebí - teploty a srážky, podnebné oblasti vodstvo půdy rostlinstvo a živočištvo ochrana přírody</p> <p>ČR obyvatelstvo základní údaje o obyvatelstvu rozdělení obyvatelstva sídla</p> <p>ČR hospodářství průmysl - průmysl paliv a energetiky, hutnický p., strojírenský p., chemický p., p. stavebních hmot, a</p>	<p>T, Ú, R, PP</p> <p>T, Ú, R, PP</p> <p>T, Ú, R, PP</p>	<p>OVO: Z-9-6-01, Z-9-6-02, Z-9-6-03, Z-9-6-04, Z-9-6-05</p> <p>U: 6.2, 6.3</p>

<ul style="list-style-type: none"> - průmyslové zóny - porovná příklady chovu hospodářských zvířat, vyjmenuje hlavní hospodářsky pěstované plodiny - vyjmenuje druhy dopravy - jejich význam, problémy - posoudí význam služeb - co do skupiny služeb řadíme, na mapě ukáže nejvyhledávanější místa z hlediska cestovního ruchu - navrhuje příklady některých výrobků (surovin), které mají hlavní podíl na exportu a importu 	<p>spotřební p.</p> <p>zemědělství - chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda a pěstování plodin, potravinářský průmysl</p> <p>doprava - železniční, vodní, silniční, letecká a potrubní doprava</p> <p>služby, rekreace a cestovní ruch</p> <p>zahraniční obchod</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje regiony, na které je ČR rozdělena, vysvětlí čím se region podobá a čím se liší od sousedních regionů – využívá získané znalosti z přírodních a hospodářských podmínek ČR - vysvětlí polohu regionu v rámci republiky a zhodnotí její klady a záporu - určí, s kterými regiony náš region sousedí - charakterizuje přírodní podmínky (povrch, vodstvo, vegetaci, podnebí) ve srovnání s ostatními regiony republiky - charakterizuje sociálněekonomickou situaci v regionu na základě znalostí podmínek celé ČR 	<p>Oblasti ČR Praha, Střední Čechy, Jižní Čechy, Západní Čechy, Severozápadní Čechy, pánevní oblast, Severovýchodní Čechy, Východní Čechy, Vysočina, Jižní Morava, Střední Morava, Ostravsko-slezská oblast</p> <p>Místní region zeměpisná poloha vztahy k okolním regionům přírodní charakteristika socioekonomická charakteristika</p> <p>Geografická exkurze na téma „Místní region“</p>	<p>T, R, Ú, PP</p> <p>T, R, UÚ</p> <p>PP, PS</p>	<p>OVO Z-9-2-03, Z-9-2-04, Z-9-6-01, Z-9-6-02, Z-9-6-03, Z-9-6-04, Z-9-6-05 U: 2.4, 6.1</p> <p>OVO: Z-9-7-01, Z-9-7-02, Z-9-7-03 U: 7.1</p>

9. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělí státy světa podle stupně 	<p>Politický zeměpis</p>	<p>T, Ú, R, PP</p>	<p>OVO:</p>

<p>hospodářského rozvoje</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje a vysvětlí hlavní význam politických organizací ve světě, součástí kterých je i ČR - objasní příčiny konfliktů - vypočítá přírůstek obyvatelstva, zjistí příklady států s kladným a záporným přírůstkem, porovná tyto státy, vyhledá nejnovější údaje o počtu obyvatelstva, výhledy do budoucna - porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi - vysvětlí pojmy - migrace, imigrace, emigrace - rozdělí obyvatelstvo podle ras, jazyků - vyjmenuje náboženství ve světě - rozdělí obyvatelstvo podle věku, pohlaví a ekonomické aktivity - porovná venkovská a městská sídla, jejich význam v minulosti a dnes, vysvětlí pojmy - urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopole - ve kterých státech světa se s těmito městskými sídly setkáváme - objasní jakou úlohu plní každá část města 	<p>stupeň rozvoje států světa mezinárodní politické organizace a seskupení ohniska neklidu v současném světě kolonizace</p> <p>Obyvatelstvo - sídla obyvatelstvo světa a jeho početní růst rozmístění obyvatelstva na Zemi územní pohyb obyvatelstva lidské rasy, národy, jazyky náboženství ve světě struktura obyvatelstva městská sídla - proces urbanizace územní struktura měst</p>	<p>T, Ú, R, PP</p>	<p>Z-9-3-03, Z-9-3-04, Z-9-4-05, Z-9-4-06 U: 3.1, 4.2, 4.4</p> <p>OVO: Z-9-4-01, Z-9-4-02 U: 4.1, 4.2</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší hlavní skupiny hospodářské činnosti, vyjmenuje hospodářské systémy v minulosti i dnes - vysvětlí rozdíly mezi jádrovými a periferními oblastmi a uvede příklady - vyjmenuje různé typy zemědělství, ve kterých oblastech světa se s nimi setkáme - zemědělské plodiny zařazuje do podnebných pásů, na mapě ukáže 	<p>Světové hospodářství světové hospodářství jádrové a periferní oblasti zemědělství - pěstování užitkových plodin, chov hospodářských zvířat rybolov a lesní hospodářství těžba nerostných surovin energetika a těžký průmysl, spotřební průmysl úloha dopravy v hospodářství - železniční,</p>	<p>T, Ú, R, PP</p>	<p>OVO: Z-9-4-03, Z-9-4-04 U: 4.3</p>

<ul style="list-style-type: none"> - hlavní oblasti pěstování těchto plodin – uvádí příklady hospodářských zvířat a význam jejich chovu - vyhledá hlavní rybolovné oblasti - na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin, posoudí jejich význam pro jednotlivá průmyslová odvětví - vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví těžkého a spotřebního průmyslu - vyjmenuje druhy dopravy , srovnáv jejich rozvoj dříve a dnes - zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo - na mapě ukáže hlavní oblasti cestovního ruchu - vysvětlí pojmy import, export, aktivní a pasivní obchodní bilance - uvede nejdůležitější centra světového obchodu a hlavní hospodářské organizace ve světě - objasní pojem krajina, uvede, čím je krajina tvorěna - vysvětlí pojem přírodní krajina, uvede vnitřní a vnější činitelé které na krajinu působí - vyjmenuje lidské činnosti, které se podílejí na přeměně krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> - silniční, letecká, vodní a potrubní doprava a doprava informací - služby obyvatelstvu - cestovní ruch - hlavní oblasti cestovního ruchu - mezinárodní obchod - hlavní hospodářské organizace ve světě 	<p>Krajina, příroda a životní prostředí</p> <p>krajina součástí přírody přírodní krajina kulturní krajina životní prostředí lidské společnosti</p>	T, Ú, R	OVO: Z-9-5-01, Z-9-5-02 U: 5.1, 5.2
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje složky životního prostředí, rozliší životní prostředí z hlediska kvality - uvede přímé a nepřímé vlivy lidských zásahů do životního prostředí - rozdělí přírodní zdroje, uvede důsledky těžby nerostných surovin, nutnost 	<p>Vlivy člověka a lidské společnosti na krajinu</p> <p>lidé a životní prostředí přírodní zdroje půdy a životní prostředí vzduch a životní prostředí</p>	T, Ú, R	OVO: Z-9-5-03 U: 5.2	

20. Hudební výchova

20.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Hudební výchova** vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV **Umění a kultura**. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obhacovat jejich estetické vnímání a prozívání světa.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny do čtyř oblastí. Prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* vede žáka k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárnování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

20.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně (celkem 9 hodin). Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Hudba je osvojována při vyučování, návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvzozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému muzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

20.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	- Vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a
--------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie. - Rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými. - Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat. - Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru. - Otevíráme před žáky možnosti volby vhodných hudebních vyjadřovacích prostředků. - Podporujeme kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Otevíráme před žáky možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání. - Rozvíjíme dovednosti důležité pro vedení dialogu a diskuse o dojmu z uměleckého díla.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Pomáháme žákům, aby získali vhled do hudební kultury české i jiných národů. - Vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi. - Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění a celé oblasti hudební kultury. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům. - Podchycujeme individuální zájem žáků o kulturní dění.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k hudebním činnostem. - Učíme žáky psychohygienickému účinku hudby. - Učíme správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji.

20.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Hudební výchova

1. stupeň

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)
žák
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
Očekávané výstupy - 2. období (OVO)
žák
HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhлase v durových i mollových

tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby

HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, meziher a doher a provádí elementární hudební improvizace

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudbu některé z užitych hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny

HV-5-1-07 ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Učivo (U)

1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- 1.1 pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- 1.2 hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- 1.3 dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- 1.4 intonace, vokální improvizace - diatonicke postupy v durových a mollových tóninách (5., 3. a 1. stupeň, volné nástupy 8. a spodního 5.stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)
- 1.5 záZNAM vokální hudby – zachycení melodie písni pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písni, notový zápis jako opora při realizaci písni

2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- 2.1 hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů (Orffův instrumentář), zobcových fléten, keyboardů apod.
- 2.2 rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písni, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a - b)
- 2.3 záZNAM instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

3. HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- 3.1 taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- 3.2 pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- 3.3 orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- 4.1 kvality tónů - délka, síla, barva, výška
- 4.2 vztahy mezi tóny - souzvuk, akord
- 4.3 hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- 4.4 hudební vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
- 4.5 hudební styly a žánry - hudební taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- 4.6 hudební formy - malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace
- 4.7 interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudební forma a proč je taková)

2. stupeň

Očekávané výstupy (OVO)

zák

HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého

HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, téma i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace

HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písničky a skladby různých stylů a žánrů

HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápá jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku

HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami

HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudebou a jinými druhy umění

Učivo (U)

5. VOKÁLNÍ ČINNOSTI

5.1 pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falset apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společné vokálně instrumentálních aktivitách

5.2 intonace a vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem

5.3 hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu

5.4 orientace v notovém záznamu vokální skladby - notový zápis jako opora při realizaci písniček a složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby

5.5 rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písničky pomocí grafického (notového) záznamu

5.6 reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

6. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

6.1 hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písniček, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)

6.2 záznam hudby - noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby

6.3 vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální

6.4 tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projekty

7. HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

7.1 pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění

7.2 pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace

7.3 pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko-metrické, harmonické

7.4 **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

8. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- 8.1 **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** - postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla
- 8.2 **hudební dílo a její autor** - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)
- 8.3 **hudební styly a žánry** - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům
- 8.4 **interpretace znějící hudby** - slovní charakterizování hudebního díla (slohou a stylové zařazení apod.), vytváření vlastní soudů a preferencí

1. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojí si nové písň, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti – uvolněně, intonačně a rytmicky správně zpívá ve sboru, ve skupině, sólo (dobrovolně) - správně tvoří hlavový tón, zpívá s oporou bránice - při zpěvu správně otvírá ústa, dovede zazpívat brumendo a na neurčitý vokál, při zpěvu netísní hrudník - dodržuje základy hlasové hygieny - melodizuje jednoduché texty (jména, říkadla) - zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje nebo učitelova zpěvu (později i harmonického doprovodu) - technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - podle svých možností předvede hru na triangl, zvonkohru a některé netradiční hudební nástroje - zapojí se do hudebně pohybových her - doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy - pochoduje na počítání, se zpěvem a 	<p>Vokální činnosti, nácvik písni</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojování nových písni - správné tvoření tónu - správná výslovnost (otvírání úst, brumendo) - základy hlasové hygieny - opakování zpívaných nebo hraných rytmickomelodických motivů - intonační a rytmické schopnosti - sjednocení hlasového rozsahu (c1- a1) - zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje <p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - improvizované hudební nástroje k doprovodu zpěvu nebo pohybu <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudebně pohybové hry - prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod 	<p>praktické předvedení praktické provedení postoj k práci</p> <p>OVO: HV-3-1-01, HV-9-1-02, HV-9-1-03, HV-9-1-04</p> <p>U: 1.1, 2.1, 3.2, 3.3</p> <p>Prvouka - lidové zvyky, roční období, živočichové</p> <p>Tělesná výchova - pohybová výchova</p>	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
podle hudby - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- pochod, pochod se zpěvem - ukolébavka - různé druhy chůze s hudebním doprovodem - pohybové reakce na hudbu - improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu		
Žák: - individuálně nebo ve skupině předvede různé druhy chůze s hudebním doprovodem - rozlišuje kvality tónů, vysoko a hluboko - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	Poslechové činnosti - poslech hudebních skladeb různých žánrů - výchova k toleranci různých žánrů - rozlišení hlasů a zvuků kolem sebe, zvuk a tón, mluva a zpěv, hlas: mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojová skladba - fanfáry, ukolébavky, hymna ČR - nejznámější hudební nástroje Pojmy hudební nauky - seznámení s houslovým klíčem a notovou osnovou - nota celá, psaní do notové osnovy		

2. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: - zazpívá z paměti několik písni - dle individuálních možností čistě a rytmicky správně zpívá s doprovodem i bez doprovodu /měkké nasazení, vyrovnaní vokálů, hlavový tón, opora bránice/ - při zpěvu správně dýchá - zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu - reaguje na dirigenta /dynamika,, tempo / - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu	Vokální činnosti, nácvik písni - osvojování nových písni - zpěv sólo, skupiny, sboru, správná artikulace, vyrovnaní vokálů, měkké nasazení, hlavový tón, opora bránice - pěvecké dýchání, hlasová hygiena - sjednocování hlasového rozsahu c1-h1 - melodizace textů, hudební dialog, reagování na předehru, mezihru, dohru - ozvěna, vzestupná a sestupná řada na různé texty	praktické předvedení praktické provedení postoj k práci	OVO: HV-3-1-01, HV-9-1-02, HV-9-1-03, HV-9-1-04 U: 1.1, 1.2 2.1 3.1, 3.2, 3.3 4.1, 4.3, 4.4, 4.5

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - vytleská rytmus textů se čtvrtovými a osminovými hodnotami - vhodně použije dětský instrumentář a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu - aktivně se zapojí do hudebně pohybových her - ovládá prvky hry na tělo a doprovází tímto způsobem zpěv svůj nebo spolužákův - dokáže pohybem vyjádřit výraz a náladu hudby - zvládá jednoduchý tan. pohyb ve dvojici 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební dialog, melodizace textu - dynamika, tempo, reakce na dirigenta - stoupání a klesání melodie <p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmická cvičení, rytmizace textů - práce s dětským instrumentářem a improvizovanými nástroji <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s pohybovými hrami - hra na tělo, vzestupná a sestupná řada - pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady / tempo, dynamika / 		Prvouka - lidové zvyky Tělesná výchova - hudebně - pohybové činnosti
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázky různých žánrů - zdůvodní nutnost tolerance v hudbě i v jiných oblastech života - rozlišuje hru na některé hudební nástroje - při zpěvu se řídí dynamickými značkami - pozná a napíše houslový klíč - umí číst a psát noty podle hodnot, noty požadovaných hodnot dokáže vyhledat v zápisu 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky tanečního pohybu, držení ve dvojici, chůze ve 3/4 taktu <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s poslechovými skladbami - lidová písň a písň vytvořená skladatelem, písň pro děti, populární písň pro děti - poslech dětského sboru s doprovodem - ukázka práce dirigenta 		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
	<ul style="list-style-type: none"> - tolerance k různým hudebním žánrům - poslech dalších hudebních nástrojů Pojmy z hudební nauky <ul style="list-style-type: none"> - dynamické značky, repetice - houslový klíč, noty půlové, čtvrtové, osminové, grafické ztvárnění těchto not (koláč), notová řada a její graf - vzestupná, sestupná, lomená melodie 		

3. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - zazpívá několik písni, dodržuje pravidla hlasové hygieny - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu - improvizuje, obměňuje melodii - reaguje na gesta dirigenta - zapojí se do jednoduché instrumentální hry s jednoduchými nástroji - rytmicky doprovází zpěv 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s písni v dur i moll - rozezpívání, hlasová hygiena - pěvecké dovednosti/ dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónů, dynamicky odlišený zpěv/ - rozširování hlasového rozsahu - melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená - motiv předvětí a závěti - průprava k dvojglasu, kánon, prodleva - změny tempa a dynamiky - rytmizace a melodizace v 2/4 a 3/4 a 4/4 taktu <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - instrumentální hra s doplňováním a obměňováním - rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím tónového materiálu písni /předehra, mezihra, dohra/ 	praktické předvedení praktické provedení postoj k práci	<p>OVO: HV-3-1-01, HV-3-1-02, HV-3-1-03, HV-3-1-04, HV-3-1-05, HV-3-1-06</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.5 2.1 3.1, 3.2, 3.3 4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 4.7</p> <p><u>Prvouka - lidové zvyky</u></p> <p><u>Tělesná výchova - hudebně - pohybové činnosti</u></p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - pohybově vyjádří metrum, tempo, dynamiku, směr melodie a reaguje pohybem na znějící hudbu - taktuje 2/4 a 3/4 takt, i jinak umí vyjádřit těžké doby - zapojí se do hudebně pohybových her 	<ul style="list-style-type: none"> - jednodílná písňová forma a – b <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s několika pohybovými hrami, tanecní kroky na 3/4 a 2/4 takt - kroky: polka, sousedská, menuet - taktování, vyjádření těžkých a lehkých dob 		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v klidu sleduje kratší symfonické nebo nástrojové skladby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje - rozliší hudbu podle její společenské fce - napíše, čte, vyhledává a označí notu a pomlku osminovou, čtvrtovou, půlovou a celou - správně příše do notové osnovy houslový klíč rozezná a pojmenuje noty c1 – c2 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s poslechovými skladbami - epizody ze života skladatelů poslouchané hudby - poslech dalších hudebních činností - kvality tónů- délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky: rytmus, melodie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) - hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci (dříve a dnes) - hudební styly a žánry – hudba tanecní, pochodová, ukolébavka apod. - interpretace hudby – slovní vyjádření jaká je to hudba a proč je taková <p>Seznámení s pojmy z hudební nauky</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomlky, houslový klíč, noty c1 – c2 - takty 2/4, 3/4, 4/4 		

4. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák:	Vokální činnosti		

<ul style="list-style-type: none"> - zazpívá několik nových písni, některé zná z paměti – zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - zapojí se do hudební hry s tónovou řadou - zazpívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not) - orientuje se v zápisu jednoduché písničky skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje - využívá na základě svých hudebních schopností o dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písniček - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - zapojí se do hudebně pohybových her a tanců - improvizuje při tanci - pohybem vyjadří výraz a náladu hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu - upevňování pěveckých dovedností - práce s písničemi dur i moll - prvky pěvecké techniky (staccato, legato) - půltóny a celé tóny - melodizace, rytmizace textů, obměňování modelů - orientace v notovém záznamu - dvojglas, kánon - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.) - hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na jednoduché Orffovy nástroje - předehra, mezihra, dohra <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s pohybovými hrami, tanci - základní taneční kroky - taneční improvizace, hra na tělo, pantomima - taktování na 2, 3 a 4 doby 	praktické předvedení praktické provedení postoj k práci	OVO: HV-5-1-01, HV-5-1-4, HV-5-1-06, HV-5-1-07 U: 1.1, 1.2, 1.5 2.1, 2.3 3.1, 3.2, 3.3 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7 <u>Vlastivěda - lidové zvyky</u> <u>Tělesná výchova - hudebně - pohybové činnosti</u>
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - v klidu vyslechně poslechovou skladbu 	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - práce s poslechovými skladbami 		

<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hudební formu jednoduché písň či skladby - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků a nástrojů - upozorní na metrodynamické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny - orientuje se v zápisu jednoduché písň či skladby - seznámí se s posuvkami - podle svých individuálních schopností a dovedností realizuje notový zápis – používá správných tvarů notového písma 	<ul style="list-style-type: none"> - polka, valčík, menuet, pochod - vánoční hudba - zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů - rozlišení melodie a doprovodu - dílovost v hudbě (dvojdílnost, trojdílnost, malá hudební forma a-b-a) - epizody ze života skladatelů poslouchané hudby (Smetana, Dvořák atd.) - seznámení s dalšími hudebními nástroji <p>Seznámení s pojmy hudební nauky</p> <ul style="list-style-type: none"> - noty h – d2 - posuvky - předznamenání (obecně) - psaní notového písma - noty s tečkou - stupnice (obecně), stupnice C dur 		
---	---	--	--

5. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s několika novými písňemi, některé zná z paměti - ve sboru zpaměti zapívá hymnu ČR, uvede základní údaje o jejím vzniku, správně se chová při hymně - uvědoměle používá vokální dovednosti získané v nižších ročnících - pokusí se o dvojhlas - technicky a rytmicky správně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře podle notového záznamu - ztvární hudbu pohybem 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s písničkami v dur i moll - hymna ČR, zpěv, základní údaje z historie, chování při hymně - sjednocování hlasového rozsahu h – c2 - dvojhlas - stupnice a kvintakord dur a moll <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprovod pomocí Orffových nástrojů - hra doprovodů podle notového (grafického) záznamu, improvizace doprovodu <p>Hudebně pohybové činnosti</p>	praktické předvedení praktické provedení postoj k práci	<p>OVO:</p> HV-5-1-01, HV-5-1-02, HV-5-1-03, HV-5-1-04, HV-5-1-05, HV-5-1-06, HV-5-1-07 <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>2.1, 2.2, 2.3</p> <p>3.1, 3.2, 3.3</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - v klidu vyslechne poslechové skladby - poslechem rozpoznává hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - kultivované pohyby odvozené z rytmické složky populární hudby, lidový tanec, společenský tanec (charleston, twist, jive, polka, valčík, mazurka, mateník) - taktování <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s poslechovými skladbami - délka, síla, barva, výška tónů - souzvuk, akord - harmonie, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu 		<u>Vlastivěda</u> - lidové zvyky <u>Tělesná výchova</u> - hudebně - pohybové činnosti
<ul style="list-style-type: none"> - čte a pře noty v rozsahu h – g2 v houslovém klíči - vysvětlí zkratky, značky, cizí slova běžně používaní v notových zápisu z 1. – 5. ročníku, reaguje na ně při hudební produkci - použije notové písmo v žádoucích tvarech - realizuje jednoduché rytmické cvičení nebo část notového zápisu (nebo alespoň předvede rytmus říkadla nebo jednoduchého textu) 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební formy – rondo, variace - skladatelé: Bach, Mozart, Janáček, Ryba, možno i jiné <p>Seznámení s pojmy hudební nauky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s oktávami nad i pod dosud používaným rozsahem - seznámení se stupnicemi Dur i moll,s jedním křížkem a běčkem a jejich kvintakordem - ukázka použití posuvek při vyvození stupnic G dur a F dur - ukázka posuvek v předznamenání - akord - interval (obecně), jména intervalů - notové písmo: basový klíč, nota šestnáctinová - rytmická cvičení - vlastní notový záznam 		U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7

6. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
---------------	-------	---------------------	---------------

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na základě svých dispozic správně nasadí tón, správně dýchá, frázuje - Odhadne správnou hlasitost zpěvu, správně rozliší mluvený projev od pěveckého - Využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu a mluvním projevu, vede svůj hlas zněle a přirozeně - Přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá jednoduché Orffovy nástroje při produkci jednoduchých rytmických motivů - Reaguje na hudbu pohybem a ztvárnuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím - Rozezná dvoudobý a třídobý takt - Na základě svých schopností, znalostí i získaných dovedností rozpozná délku, sílu, barvu, výšku tónu - Rozezná dur a moll akord - Rozliší písňovou formu - Rozliší výrazové prostředky (melodii, rytmus, tempo, dynamiku ...) 	<p>Vokální činnost Pěvecký projev Hlasová hygiena</p> <p>Instrumentální činnost Hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře</p> <p>Hudebně pohybová činnost Pohybový doprovod znějící hudby Taktování</p> <p>Poslechová činnost Kvalita tónu Vztahy mezi tóny Struktura hudebního díla Hudební styly a žánry – zpravidla sonáta, komorní hudba, kantáta, melodram, homofonie, polyfonie, opera, opereta ...</p>	<p>praktické předvedení – zpěv s doprovodem jednotlivě či sborově poznávání začátků známých písni</p> <p>praktické předvedení – hra na nástroj jednotlivě či skupinově</p> <p>praktické předvedení – pohybové etudy</p> <p>hudební test</p>	<p>OVO: HV-3-1-01, HV-5-1-01, HV-5-1-02, HV-9-1-01, HV-9-1-02 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 5.3, 5.5</p> <p>OVO: HV-3-1-03, HV-5-1-03, HV-5-1-05, HV-9-1-01, HV-9-1-03 U: 2.1, 2.2, 2.3, 6.1, 6.3, 6.4</p> <p>OVO: HV-5-1-07, HV-9-1-01 U: 3.1, 3.2, 3.3, 7.1, 7.4</p> <p>OVO: HV-3-1-06, HV-5-1-06, HV-5-1-04, HV-9-1-04 U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 8.1</p>

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Využije různé techniky vokálního projevu (brumendo, scat, falset na základě svých dispozic) 	<p>Vokální činnost Vokální projev Slovní a hudební rytmus</p>	<p>zpěv písni s doprovodem jednotlivě či sborově</p>	<p>OVO: HV-3-1-01, HV-5-1-01, HV-5-1-02, HV-9-1-01, HV-9-1-02 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 5.3</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Uplatní svůj maximální hlasový rozsah - Rozezná rytmus při vokálním projevu - Přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ - Používá hudební nástroje k reprodukci hudebních motivů - Aplikuje poznatky z hudební teorie - Pomocí gest, mimiky, „řečí“ těla znázorní hudbu - Na základě individuálního rytmického cítění ztvárnuje pohybem hudební představy a pocity - Rozezná hudebně výrazové prostředky: melodii, rytmus, tempo, dynamiku, tečkovaný rytmus, stupnice s „b“ - Určí akordy, melodii vzestupnou a sestupnou - Porovnává jednotlivé skladby autorů a jejich život 	<p>Instrumentální činnost Hudební nástroje</p> <p>Hudebně pohybová činnost Pohybové vyjádření hudby Pohybový doprovod</p> <p>Poslechová činnost Orientace v hudebním prostoru Vztahy mezi tóny Hudební dílo a jeho autor</p>	praktické předvedení elementární pantomimický projev pohybové etudy test sluchový diktát	OVO: HV-5-1-03, HV-5-1-05, HV-9-1-01, HV-9-1-03 U: 2.1, 2.2, 2.3, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 OVO: HV-5-1-07, HV-9-1-01, HV-9-1-05 U: 3.1, 3.2, 3.3, 7.1, 7.4 OVO: HV-5-1-04, HV-5-1-06, HV-9-1-04 U: 4.2, 4.3, 4.7, 8.1

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Rozšiřuje si hlasový rozsah - Na základě svých schopností, znalostí a získaných dovedností reprodukuje notový záznam - Převede melodii z nezpěvné do zpěvné polohy 	Vokální činnost Pěvecký projev Orientace v notovém záznamu Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti	Zpěv - praktické předvedení s doprovodem jednotlivě či sborově	OVO: HV-3-1-01, HV-5-1-01, HV-9-1-01, HV-9-1-02 U: 5.1, 5.2, 5.4, 5.5, 5.6

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ - Použije hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů - Pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů - Vyjádří hudbu pomocí gest, mimiky, „řeči“ těla - Hudbu ztvární vlastní choreografií - Orientuje se ve vývoji hudebního umění - Zhodnotí rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách historického vývoje hudby 	Instrumentální činnost Hudební nástroje Hudební a nehudební představy Instrumentální doprovody Hudebně pohybová činnost Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla choreografie Poslechová činnost Hudební dílo a jeho autor; vývojová období – starověk, středověk, antika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. st., (impresionismus, expresionismus) Interpretace znějící hudby	Praktické předvedení – hra na nástroj Praktické předvedení – tanec, pohybové etudy Sluchový diktát Test	OVO: HV-5-1-03, HV-5-1-05, HV-9-1-03 U: 6.1, 6.3, 6.4 OVO: HV-5-1-07, HV-9-1-01, HV-9-1-05 U: 7.1, 7.2, 7.4 OVO: HV-5-1-04, HV-5-1-06, HV-9-1-04, HV-9-1-06, HV-9-1-07, HV-9-1-08 U: 8.1, 8.2, 8.4

9. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v zápisu jednoduchých, případně i složitějších vokálních i vokálně instrumentálních písni a skladeb a na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje - Hledá nápravu hlasové nedostatečnosti - Improvizuje v dur a moll tóninách - Využívá jednoduché, případně složitější 	Vokální činnost Vokální projev Reflexe vokálního projevu Intonování melodií Instrumentální činnost	Zpěv - praktické předvedení jednotlivě či sborově	OVO: HV-3-1-01, HV-5-1-01, HV-9-1-01, HV-9-1-02 U: 5.1, 5.2, 5.4, 5.5, 5.6

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>hudební nástroje (např. elektronické ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách</p> <ul style="list-style-type: none"> - Upevní a ověří si své poznatky pomocí hry na hudební nástroje - Rozezná a znázorní tempové a dynamické změny - Reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových činnostech - Vysvětlí v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta - Rozpozná funkci stylů a žánrů k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům 	<p>Doprovod pro hudebně dramatické projekty Poznatky z hudební teorie</p> <p>Hudebně pohybová činnost Pohybové reakce na hudbu Orientace v prostoru</p> <p>Poslechová činnost Hudební styly a žánry - zejména jazz, blues, rock, pop, folklór, hudební divadlo a film</p>	<p>předvedení samostatně či v souboru</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Sluchový diktát Test</p>	<p>OVO: HV-3-1-03, HV-5-1-03, HV-5-1-05, HV-9-1-03 U: 6.1, 6.3, 6.4</p> <p>OVO: HV-5-1-07, HV-9-1-01, HV-9-1-05 U: 7.1, 7.2, 7.3, 7.4</p> <p>OVO: HV-5-1-04, HV-5-1-06, HV-9-1-04, HV-9-1-06, HV-9-1-07, HV-9-1-08 U: 8.1, 8.2, 8.3, 8.4</p>

21. Výtvarná výchova

21.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** vychází ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura** a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa - poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápout výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Aktivity vycházející ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální, fotografická. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu. K orientaci hlavně v současném výt. umění, seznamování se i s alternativními technikami v umění, přispívá spolupráce s Rabasovou galerií v Rakovníku, kde mají žáci možnost pracovat velmi kreativně pod lektorským vedením na několika expozicích RG, a s Okresním muzeem v Rakovníku.

21.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cílení, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (*Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků*) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávacím obsahem tématu *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku s časovou dotací dle učebního plánu. Ve 3. období (6. až 9. ročník) se vzdělávací obsah předmětu zaměřuje na posilování sebevědomí žáků a podněcování jejich zájmu o výtvarnou práci vhodnou motivací a volbou náročnějších úkolů a technik, vyžadující určité znalosti a zručnosti a dále se zaměřuje na náměty vyžadující přemýšlení a uvažování, které odpovídají rozvíjejícím se rozumovým schopnostem žáků. Vzdělávací obsah je zpracován pro jednotlivá období a učitel si sám podle svého uvážení a schopností a zkušeností žáků volí konkrétní činnosti v jednotlivých ročnících.

21.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cílení, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti. - Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. - Spoluvtváříme vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru. - Na modelových příkladech seznámíme žáky s různými způsoby řešení problémů. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení výtvarného vyjadřování.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace. - Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace. - Učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.

	<ul style="list-style-type: none"> - Prohlubujeme u žáků jejich vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky k práci s různými materiály a k pochopení specifik různých materiálů ve smyslu bezpečnosti a ochrany zdraví. - Vedeme žáky neodbývat práci a plně se jí věnovat.

21.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Výtvarná výchova

1. stupeň

<p>Očekávané výstupy - 1. období (OVO)</p> <p>žák</p> <p>VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p> <p>VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p> <p>VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p> <p>Očekávané výstupy - 2. období (OVO)</p> <p>žák</p> <p>VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporce vztahy a jiné)</p> <p>VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p> <p>VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p> <p>VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p>VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p>
--

VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Učivo (U)

1. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- 1.1 **prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- 1.2 **uspořádání objektů do celků** - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- 1.3 **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- 1.4 **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

2. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- 2.1 **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností**, -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- 2.2 **typy vizuálně obrazných vyjádření** - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- 2.3 **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

3. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- 3.1 **osobní postoj v komunikaci** - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- 3.2 **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
- 3.3 **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

2. stupeň

Očekávané výstupy (OVO)

Žák

VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků

VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace

VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření

VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů

VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Učivo (U)

4. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- 4.1 **prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
- 4.2 **uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
- 4.3 **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
- 4.4 **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

5. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- 5.1 **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
- 5.2 **typy vizuálně obrazných vyjádření** - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
- 5.3 **přistupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

6. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- 6.1 **osobní postoj v komunikaci** - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování
- 6.2 **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace
- 6.3 **proměny komunikačního obsahu** - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

1. - 3. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost - v tvorbě projevuje životní zkušenosti, uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky jejich kombinace - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, volí vhodné prostředky, vnímá události různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření. Odlišné interpretace porovnává se s vlastní zkušeností - podle vlastní zkušenosti najde a do komunikace zapojí obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral nebo upravil - vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kúra, písek, kov, kůže) <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků - souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chut) a pohybu - viz obraz. vyjádření – rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace, volná malba) kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih - rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru 	<p>řízený rozhovor výtvarné vyprávění postoj k práci vizuálně výtvarné zpracování</p> <p>OVO: VV-3-1-01, VV-3-1-02, VV-3-1-03, VV-3-1-04, VV-3-1-05</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2</p> <p><u>Prv</u> – živočichové a rostliny</p> <p><u>Čj</u> – literární postavy</p> <p><u>Hv</u> - rytmizace</p>	

4. – 5. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědomě se zaměřuje na projevení vlastní životních zkušeností - uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, porovná světlostní poměry, barevné kontrasty, proporcni vztahy - v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazného vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral a upravil - uplatňuje vztah zrakového vnímání ostatními smysly v plošné objemové i prostorové tvorbě - tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a ploše - využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktickém užití v lineární kompozici - uplatňuje osobitost v přistupu k realitě, tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projeveních vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření tak, aby byla srozumitelná pro ostatní, ověruje si vliv svých činností na okolí (výzdoba, výstavy) 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury) - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - výrazové možnosti akční tvorby, volba vhodných prostředků k danému námětu, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, skulptura, reklama) - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání a motivace (smyslové vnímání, fantazijní vnímání...) - uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné uspořádání) - pozorovat vzhled a chování v různých situacích a prostředích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétné projevy volného umění a užité tvorby, architektury, plošné kompozice, práce s 	<p>řízený rozhovor výtvarné vyprávění postoj k práci vizuálně výtvarné zpracování</p> <p>OVO: VV-5-1-01, VV-5-1-02, VV-5-1-03, VV-5-1-04, VV-5-1-05, VV-5-1-06, VV-5-1-07</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2</p> <p><u>Př</u> – přírodní společenstva</p> <p><u>Hv</u> – rytmizace</p> <p><u>Čj</u> – literární postavy</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - hodnotí, zdůvodňuje obhajuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v nich zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření 	<p>literaturou zaměřenou na výtvarné umění</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, účast na výzdobě třída a školy 		
	<ul style="list-style-type: none"> - účinek uměleckého díla současnosti a minulosti, porovnání vlastní interpretace s všeobecně uznanými pravidly, hledání, rozlišování a vytváření obrazových znakových prostředků pro vyjádření jak statického, tak dynamického chápání reality - nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď, hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní a ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření 		

6. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vybírá a pojmenovává škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření, jejich vztahů, používá je k vyjádření vlastních zkušeností, představ - volí výtvarné techniky, jejich kombinace podle svých záměrů a představ 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>Tematický celek - „Barvy kolem mě, barvy ve mně“</p> <ul style="list-style-type: none"> - barva jako základní vizuálně obrazný element, barevná paleta, kontrast, světlo - uspořádání objektů v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu, vztahy mezi 	<p>Vizuálně obrazné vyjádření</p> <p>Slovní vyjádření záměru</p> <p>Řízený rozhovor</p>	<p>OVO:</p> <p>VV-9-1-01, VV-9-1-02, VV-9-1-03, VV-9-1-04, VV-9-1-05, VV-9-1-06, VV-9-1-07, VV-9-1-08</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - popíše a používá symbolický účinek barev, jejich symbolické významy, používá co nejširší barevnou škálu - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření, zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - rozlišuje skutečné vjemky od fantazíí - porovnává svoji interpretaci s interpretacemi ostatních, hledá vhodnou formu pro prezentaci - užívá metod uplatňovaných v současném výt. umění - hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly, rozlišuje vhodnost použití technik,kompozičních prvků - hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svoji výt. Výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá zdroje pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> objekty ve statickém i dynamickém vyjádření - plastické a prostorové prostředky - malba temperou, suchý pastel, kresba tužkou, perem,uhlem - originalita, projekce vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik - harmonie, disharmonie- vyjádření pocitů s vlastním komentárem <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>Tematický celek „Otisky rukou, očí, duše“</p> <ul style="list-style-type: none"> - emotivní obsah figurativních i nefigurativních obrazových prostředků - kontinuita vývoje vybraného umění, historický posun v interpretaci - typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměr - současné zobrazovací prostředky - alternativní řešení vyjádření osobního prožitku 	<p>Sebehodnocení</p> <p>Vizuálně obrazné vyjádření</p> <p>Vizuálně obrazné vyjádření, řízený dialog</p> <p>Slovní popis výt. díla</p> <p>Slovní vyjádření záměru</p> <p>Vizuálně obrazné vyjádření, řízený dialog</p>	<p>U:</p> <p>4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 6.3</p>

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní vyjádření, porovnává a 	Rozvíjení smyslové citlivosti	Vizuálně obrazné vyjádření	<p>OVO:</p> <p>VV-9-1-01, VV-9-1-02, VV-9-1-03,</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>hodnotí jeho účinky s účinky jiných užívaných vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší působení vizuálně obraz. vyjádření v rovině smyslového a subjektivního účinku - experimentuje s různorodými materiály, vytváří v ploše a v prostoru jejich originální kombinace - ověřuje komunikační účinky vizuálně obrazných vyjádření, snaží se je vhodně prezentovat - zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na jejich prezentaci, - snaží se interpretovat tvorbu ostatních, , pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat - zkoumá vztah vlastního těla a prostoru, seznamuje se ztvárněním těla a pohybu ve výt. umění v historickém kontextu, vnímá estetiku pohybu, využívá i sluchové a hmatové podněty - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - hledá a analyzuje skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických dílech, výtvarných dílech - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - porovnává některé projevy kultury přírodních národů a zaniklých civilizací s projevy moderních průmyslových 	<p>Prvky vizuálně obrazných vyjádření ve statickém i dynamickém účinku</p> <p>Hra s barvou, strukturou</p> <p>Tematický celek „Doteky“</p> <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazií <p>Tělo a prostor, pohyb</p> <p>Tělo ve výtvarném umění</p> <ul style="list-style-type: none"> - portrét, figurální kompozice, - fotografie <p>Tematický celek „Znamení těla, znamení tváře“</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p> <ul style="list-style-type: none"> - expresivní tvorba - empatie, tolerance k odlišnému <p>Akční tvorba</p>	<p>Řízený rozhovor</p> <p>Slovní vyjádření záměru</p> <p>U:</p> <p>4.1, 4.2, 4.3, 4.4 5.1, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 6.3</p> <p>Vizuálně obrazné vyjádření</p> <p>Řízený rozhovor</p> <p>Vizuálně obrazné vyjádření</p> <p>Slovní vyjádření záměru</p>	<p>VV-9-1-04, VV-9-1-05, VV-9-1-06, VV-9-1-07, VV-9-1-08</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
civilizací - rozliší skutečnost od fantazijních představ			

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace - zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty - porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací - rozliší verifikovatelné vjem od fantazijních představ - seznamuje se s jednotlivými typy 	<p>kombinace neobvyklých materiálů plošné a prostorové vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření malba tužko originalita, projekce vlastních požitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev)</p> <p>Tematický celek „Tóny jemné, temné, hluboké v hudbě i v duši“</p> <p>kompozice (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) kontrast, harmonie emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových prostředků</p> <p>historický posun v interpretaci rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury</p>	<p>Vizuálně obrazné vyjádření Řízená diskuse Slovní vyjádření záměru Slovní popis výtvarného díla Vizuálně obrazné vyjádření</p> <p>Referát</p> <p>Vizuálně obrazné vyjádření Anketa</p> <p>Vizuálně obrazné vyjádření</p>	<p>OVO: VV-9-1-01, VV-9-1-02, VV-9-1-03, VV-9-1-04, VV-9-1-05, VV-9-1-06, VV-9-1-07, VV-9-1-08</p> <p>U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 6.3</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění	kontinuita vývoje vybraného umění		
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad	současné zobrazovací prostředky (počítačová grafika, animace, fotografie, video) alternativní řešení vyjádření osobního prožitku	Vizuálně obrazné vyjádření	
- zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové a další smyslové podněty	Typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry, hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření (vizuální, baltické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání – racionální,	Praktické provedení Návrh Komentář	
- zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace, pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat	Tematický celek „ Zachytím okamžik, oživím sen “		
- hledá a analyzuje a skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech			
- dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí			
- porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů			
- vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání			

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
osobitých výsledků			

9. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu. - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. - experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace - zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých 	<p>kombinace neobvyklých materiálů plošné a prostorové vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>malba, kresba, grafické techniky, prostor..tvorba originalita, projekce vlastních požitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik</p> <p>harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev)</p> <p>kompozice (dominantna, subdominantna, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) kontrast, harmonie emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových prostředků</p> <p>historický posun v interpretaci rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury kontinuita vývoje vybraného umění Tematický celek „Ve světě DADA“</p>	<p>Vizuálně obrazné vyjádření Řízená diskuse Slovní vyjádření záměru Slovní popis výtvarného díla Vizuálně obrazné vyjádření</p> <p>Vizuálně obrazné vyjádření</p> <p>Vizuálně obrazné vyjádření</p>	<p>OVO: VV-9-1-01, VV-9-1-02, VV-9-1-03, VV-9-1-04, VV-9-1-05, VV-9-1-06, VV-9-1-07, VV-9-1-08</p> <p>U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 6.3</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty - porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací - rozliší verifikovatelné vjem od fantazijních představ - dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů - vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků 	<p>současné zobrazovací prostředky (počítačová grafika, animace, fotografie, video) alternativní řešení vyjádření osobního prožitku</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry, hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření (vizuální, baltické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání – racionální, konstruktivní, expresivní)</p> <p>Tem. celek : „Od pazourku k myši“</p> <p>reflexe ostatních uměleckých druhů tělo a prostor (tanec, sport, pantomima, gesta) tělo ve výtvarném umění (portrét, figurální kompozice), akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn, manipulace s objekty výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem</p> <p>řád ve výtvarné geometrii (uly, labirynty) technické prvky</p>	<p>Vizuálně obrazné vyjádření Slovní vyjádření záměru</p> <p>Slovní popis výtvarného díla Vizuálně obrazné vyjádření Prezentace</p> <p>Vizuálně obrazné vyjádření Komentář</p> <p>Vizuálně obrazné vyjádření</p>	

22. Tělesná výchova

22.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Na jedné straně v tomto vzdělávání dochází u žáků k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí v tomto předmětu uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Hlavně však tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede proto žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu, který vychází z aktuální pohybové úrovně jednotlivých žáků, z konkrétního splnitelného cíle, ze změny každého žáka i jeho hodnocení vzhledem k této individuální změně.

22.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Z hlediska vývoje žáků, jejich motorického rozvoje, adaptace na pracovní zátěž, zvýšené potřeby zdravotní prevence oslabení hybného systému, jejich konkrétní pohybové úrovně, zájmů atd.. je učivo povinného předmětu **Tělesná výchova** členěno do samostatných na sebe navazujících etap, které se ročníkově prolínají. Etapa - 1. a 2. ročníku (vstup do školy, adaptace na pracovní režim a zátěž, utvářená elementárních pohybových dovedností, základní zdravotně pohybové, hygienické a organizační návyky, převážně herní pojetí z důrazem na prožitek a zdravotní účinek pohybových činností). Etapa - 3. a 5. ročníku (předpoklady pro bouřlivý rozvoj nových pohybových dovedností, pro uplatnění obratlostních a rychlostních předpokladů, zvýšené nebezpečí svalových oslabení, nárůst zájmu o pohybové aktivity, postupný návyk na efektivní didaktické metody). Etapa - 6. a 9. ročníku (nástup puberty, zvyšující se uplatnění silových a vytrvalostních předpokladů, vyhnané členění dívčích a chlapeckých zájmů a jejich individualizace, soutěživost, větší samostatnost a možnost zapojení do řízení výuky).

Obsah předmětu **Tělesná výchova** je vyučován v tématických blocích které se ročníkově rozšiřují, proto jsou konkretizované výstupy členěny do tématických celků. V jejich rámci je pak učivo jako ucelený soubor námětů a výstupu pro výše uvedené vzdělávací etapy. Komplexnost a ucelenosť je zachována tím, že konkretizovaný výstup ve vyšší etapě je rozšiřujícím pro etapu nižší. Pro 6. – 9. ročník je rozšiřující konkretizovaný výstup vymezen samostatně ve volitelných předmětech **Sportovní výchova** a **Pohybové a sportovní aktivity**.

Výuka do 5. ročníku probíhá koedukovaně v rámci jedné třídy, od 6. ročníku odděleně. V rámci projektů školy může výuka žáků i na druhém stupni probíhat koedukovaně. Povinný předmět **Tělesná výchova** se vyučuje na 1. stupni se základní 2 hodinovou dotací týdně pro všechny žáky. V předmětu Tělesná výchova na 1. stupni je zařazen plavecký výcvik, který zajišťuje dodavatelsky plavecká škola.

Na 2. stupni je základní 2 hodinová dotace týdně pro všechny žáky. Žáci 6.- 9. ročníku , pokud si nezvolí alternativu Základů druhého cizího jazyka mají možnost absolvovat volitelný předmět Sportovní výchova, který je také s 2 hodinovou dotací týdně . Dále je předmět **Tělesná výchova** podporován kurzy školy, kurz *míčových her*, kde si osvojují dovednosti v netradičních sportech jako např. softball, ringo, lakovs, základy nohejbalu, orientační běh apod., základní lyžařský kurz a týdenní kurz snowboardingu a *Cyklistický kurz*.

Výuka je organizována ve dvou tělocvičnách, které se nachází v budově školy. Dále probíhá na venkovním hřišti zvaném Sokolovna, kterou si škola pronajímá od města. Výuka plavání je organizována v krytém plaveckém bazénu.

22.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty - Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti. - Vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Podporujeme žáky v tom, aby kladně prožívali osвоjené pohybové činnosti a využívali je s pomocí dospělých nebo samostatně jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesních či duševních stavů.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií. - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a své školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Netolerujeme projevy rasismu a xenofobie. - Učíme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociální vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské vztahy.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (přičinu). - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou prací netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.

	- Důsledně učíme žáky zvládat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

22.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Tělesná výchova

1. stupeň

Očekávané výstupy (OVO)- 1. období

žák

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti

TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Učivo (U)

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- 1.1 **význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- 1.2 **příprava organismu** - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- 1.3 **zdravotně zaměřené činnosti** - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- 1.4 **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**
- 1.5 **hygiena při TV** - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- 1.6 **bezpečnost při pohybových činnostech** - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- 2.1 **pohybové hry** - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvorivost
- 2.2 **základy gymnastiky** - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti
- 2.3 **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- 2.4 **průpravné úpolý** - přetahy a přetlaky
- 2.5 **základy atletiky** - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- 2.6 **základy sportovních her** - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- 2.7 **turistika a pobyt v přírodě** - přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- 2.8 **plavání** - (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti
- 2.9 **lyžování, bruslení (podle podmínek školy)** - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- 2.10 **další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)**

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- 3.1 **komunikace v TV** - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- 3.2 **organizace při TV** - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- 3.3 **zásady jednání a chování** - fair play, olympijské ideály a symboly
- 3.4 **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - her, závodů, soutěží
- 3.5 **měření a posuzování pohybových dovedností** - měření výkonů, základní pohybové testy
- 3.6 **zdroje informací o pohybových činnostech**

2. stupeň

4. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem

TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program

TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly

TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší

TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Učivo (U)

4.1 **význam pohybu pro zdraví** - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců

4.2 **zdravotně orientovaná zdatnost** - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením

4.3 **prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení

4.4 **hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

5. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Učivo (U)

5.1 **pohybové hry** - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity

5.2 **gymnastika** - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí

5.3 **estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tanec

5.4 **úpoly** - základy sebeobrany, základy aikidó, judo, karatedo

5.5 **atletika** - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí

5.6 **sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy)** - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie

5.7 **turistiká a pobyt v přírodě** - příprava turistické akce, přesun do terénu, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla

- 5.8 **plavání** (*podle podmínek školy - zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti*) - další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plavecký sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti
- 5.9 **lyžování, snowboarding, bruslení** (*podle podmínek školy*) - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (*další zimní sporty podle podmínek školy*)
- 5.10 **další (i netradiční) pohybové činnosti** (*podle podmínek školy a zájmu žáků*)

6. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- TV-9-3-01** užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- TV-9-3-02** naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu
- TV-9-3-03** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- TV-9-3-04** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- TV-9-3-05** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- TV-9-3-06** zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- TV-9-3-07** zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Učivo (U)

- 6.1 **komunikace v TV** - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
- 6.2 **organizace prostoru a pohybových činností** - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování
- 6.3 **historie a současnost sportu** - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta
- 6.4 **pravidla osvojovaných pohybových činností** - her, závodů, soutěží
- 6.5 **zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech**
- 6.6 **měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** - měření, evidence, vyhodnocování

1. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech za pomoci učitele. - Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru. - Reaguje na základní pokyny, signály a 	ATLETIKA Základní pojmy a) týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště b) základy bezpečnosti při atletických	Praktické předvedení Postoj k činnostem	OVO: TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-03, TV-3-1-04, TV-3-1-05

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
gesta učitele. - Používá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem. - Seznámí se s technikou polovysokého startu. - Seznámí se s technikou běhu, skoku do dálky a hodu míčkem.	činnostech c) zjednodušené startovní povely a signály d) vhodné oblečení pro atletické činnosti Běh a) průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti b) základy polovysokého startu c) rychlý běh d) motivovaný běh v terénu až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků) Skok a) průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti b) odraz z místa c) skok do dálky z místa Hod a) průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem b) hod míčkem z místa	Test na běžeckou rychlosť Test na běžeckou vytrvalosť Test ve skoku do dálky Test v hodu kriket. míčkem	U: 1. 1, 1. 2, 1. 3, 1. 4, 1. 5, 1. 6 2. 1, 2. 2, 2. 3, 2. 4, 2. 5, 2. 6 3. 1, 3. 2 <u>Hv</u> – rytmizace, dynamika <u>Pry</u> – lidské tělo, hygiena, péče o zdraví, bezpečnost
Žák: - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomocí učitele je dodržuje. - Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru. - Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. - Zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků. - Zvládá základní gymnastické držení těla. - Zvládá se soustředit na cvičení. - Uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze.	GYMNASTIKA Základní pojmy a) základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení b) vhodné oblečení pro gymnastiku c) základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a nářadí d) gymnastické držení těla e) soustředění na cvičení Akrobacie a) průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed	Praktické předvedení	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá kotoul vpřed dle svých schopností, skoky prosté snožmo z trampolíny. - Seznámí se s průpravnými cvičeními pro nácvik gymnastického odrazu. - Zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele. 	<p>b) kotoul vpřed (dle možnosti žáka)</p> <p>Přeskok</p> <p>a) průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny</p> <p>b) skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny</p> <p>Lavička</p> <p>a) chůze s dopomocí</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci, za pomoci učitele je dodržuje. - Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru. - Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. - Zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) - Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.) - Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit. - Zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV - Zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní). - Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem). 	<p>RYTMICKÁ A KONDICNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a) zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytmizaci</p> <p>b) vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytmizaci</p> <p>c) základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla)</p> <p>d) rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem</p> <p>POHYBOVÉ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a) související s osvojovanými hrami a používaným náčiním</p> <p>b) základní organizační povely pro realizaci her</p> <p>c) základní pravidla osvojovaných her</p> <p>d) bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách</p> <p>e) využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám</p>	Praktické předvedení	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje. 	<p>SPORTOVNÍ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a) spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi</p>		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená. - Zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti. - Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a prac. činnostech. - Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením. 	<p>sportovního hřiště b) základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách</p> <p>Vlastní nácvik</p> <p>a) držení míče jednoruč a obouruč b) manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) c) základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) d) základní sportovní hry</p> <p>ÚPOLY V rámci tématu „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky.</p> <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ: Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hod. TV především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení.</p> <p>PLAVÁNÍ Základní plavecký výcvik (dle možností školy).</p>		OVO: TV-5-1-11, TV-5-1-12 U: 2.8

2. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomocí učitele je dodržuje. - Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru. 	<p>ATLETIKA Základní pojmy</p> <p>a) týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště b) základy bezpečnosti při atletických činnostech c) vhodné oblečení pro atletické činnosti</p>	Praktické předvedení Postoj k činnostem	OVO: TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-03, TV-3-1-04, TV-3-1-05

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - Zvládá základní pojmy související s během, skokem do délky a hodem. - Používá základy polovysokého startu. - Zvládá základní techniku běhu, skoku do délky z místa, hodu míčkem z místa a za chůze a usiluje o jejich zlepšení. 	<p>d) zjednodušené startovní povely a signály</p> <p>Běh</p> <p>a) průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti</p> <p>b) základy polovysokého startu</p> <p>c) rychlý běh</p> <p>d) motivovaný běh v terénu až do 10 min. (běh prokládaný chůzí, dle výkonnosti žáků i souvislý běh).</p> <p>Skok</p> <p>a) průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti</p> <p>b) odraz z místa</p> <p>c) skok do délky z místa</p> <p>Hod</p> <p>a) průpravná cvičení pro hod míčkem</p> <p>b) hod míčkem z místa</p> <p>c) hod míčkem z chůze</p>	<p>Test na běžeckou rychlosť</p> <p>Test na běžeckou vytrvalost</p> <p>Test ve skoku</p> <p>Test v hodu kriketovým míčkem do délky</p>	<p>U:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6</p> <p>2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.8</p> <p>3.1, 3.2, 3.4, 3.5</p> <p><u>Hv</u> – rytmizace, dynamika</p> <p><u>Prv</u> – lidské tělo, hygiena, bezpečnost</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci za pomoci učitele je dodržuje. - Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. - Zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to). - Zvládá základní estetických pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, apod.). - Umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus pohybem. - Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jím za pomoci učitele zabránit. 	<p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a) základy bezpečnosti při gymn. činnostech, rytmizace</p> <p>b) vhodné oblečení a obutí pro gymn. činnost, rytmizaci</p> <p>c) základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla)</p> <p>d) rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem</p> <p>e) soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie</p> <p>POHYBOVÉ HRY</p>	<p>Praktické předvedení</p>	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá některé pohybové hry a je schopen hrát se spolužáky i mimo TV. - Zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní). - Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, pohádkou, svou představou, zkušeností. 	Základní pojmy <ul style="list-style-type: none"> a) související s osvojovanými hrami a používaným náčiním b) základní organizační povely pro realizaci her c) základní pravidla osvojovaných her d) bezpečnosti při různých druzích her a různých podmínkách e) využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám 		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních hrách a za pomoci učitele je dodržuje - Zvládá základní názvy používaného náčiní, osvojených dovedností, částí hřiště a nejznámějších sportovních her jako je vybíjená, apod. - Zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti. - Uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi. - Spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích. - Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím. - Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. - Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením. 	SPORTOVNÍ HRY Základní pojmy <ul style="list-style-type: none"> a) spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště b) základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Vlastní nácvík <ul style="list-style-type: none"> a) držení míče jednoruč a obouruč b) manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) c) základní příhrávky rukou (vyvolenou i opačnou) d) základní sportovní hry – vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti) ÚPOLY <p>V rámci tématu „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky.</p> PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ	Praktické předvedení	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomocí učitele je dodržuje. - Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru. - Reaguje na zákl. pokyny a gesta učitele. - Zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných, cviků a dovede pojmenovat základní gymn. nářadí a náčiní. - Zvládá zákl. gmn. držení těla. - Zvládá se soustředit na cvičení (podle svých individuálních předpokladů) - Uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymn. cvičení snáze. - Zvládá kotoul vpřed, postupně si osvojuje kotoul vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny. - Zvládá základy gymnastického odrazu. - Zvládá základy chůze na lavičce. - Užívá osvojované tělocvičené názvosloví na úrovni cvičence. 	PLAVÁNÍ Základní plavecký výcvik (dle možností školy).	OVO: TV-5-1-11, TV-5-1-12 U: 2.8	

3. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při 	ATLETIKA		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>atletických disciplínách.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem. - Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele. - Zvládá základní techniku polovysokého startu. - Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem z chůze, seznamuje se s technikou hodu míčkem z rozběhu - Zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára), vydat pokyny pro start. - Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám. 	<p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a) základní disciplíny, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště b) základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení c) startovní povely d) základy techniky běhů, skoků a hodů <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti b) běžecké abeceda c) polovysoký start d) rychlý běh do 60 m e) vytrvalostní běh v terénu až do 15 minut (dle výkonnostní žáků) f) vytrvalý běh na dráze do 600 m <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti b) skok do dálky s rozběhem (odraz z pásmu širokého 50 cm) <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro hod míčkem b) hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) c) hod míčkem s rozběhem d) spojení rozběhu s odhodem 	<p>Praktické předvedení</p> <p>Postoj k činnostem</p> <p>Test na běžeckou rychlosť</p> <p>Test na běžeckou vytrvalost</p> <p>Test ve skoku do dálky s rozběhem</p> <p>Test v hodu míčkem</p>	<p>OVO: TV-3-1-01, TV-3-1-02, TV-3-1-03, TV-3-1-04, TV-3-1-05</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.8 3.1, 3.2, 3.4, 3.5</p> <p><u>Hv</u> – rytmizace, dynamika</p> <p><u>Prv</u> – lidské tělo, hygiena, bezpečnost</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymn. činnostech a rytmizaci za pomocí učitele je dodržuje. - Aktivně se zapojuje do pohybových činností 	<p>GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a) základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní. b) základní záchrana a dopomoc při gymn. 	Praktické předvedení	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. - Snaží se o základní estetické držení těla. - Provádí základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.) Správně provede kotoul vpřed a vzad. Osvojuje si techniku kotoulu vzad. 	<p>cvičení, vhodné oblečení</p> <p>c) průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd. (s širším spektrem náčiní).</p> <p>Akrobacie</p> <p>a) kotoul vpřed a jeho modifikace</p> <p>b) kotoul vzad a jeho modifikace</p> <p>Přeskok</p> <p>a) průpravná cvičení pro nácvik gym. odrazu z můstku</p> <p>b) přeskok 2-4 dílů s odrazem z trampolínky</p> <p>Lavička (kladinka)</p> <p>a) chůze (různé obměny)</p>	Praktické předvedení	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reaguje na základní pokyny a gesta učitele. - Zvládá základy estetického držení těla - Zvládá základy estetic. pohybu těla a jeho částí - Snaží se reagovat na povedený i nezvládnutý pohyb - Seznámí se základy tance založeného na chůzi, běhu a klusu - Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit - Snaží se hledat varianty známých her - Zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky 	<p>Rytmecká a kondiční gymnastika</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a) základy estet. pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu</p> <p>b) tvořivé vyjádření rytmu pohybem</p> <p>c) základní tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu)</p> <p>d) základní tance (seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem)</p> <p>e) bezpečnost při gym. činnostech</p> <p>Pohybové hry</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a) související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním</p> <p>b) variace her jednoho druhu</p> <p>c) využití přírodního prostředí pro pohybové hry</p>	Praktické předvedení	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvědomuje si různé nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit. - Zvládá základní pojmy osvojovaných činností. - Zvládá elementární, herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel. - Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) - Jedná v duchu fair play za pomocí učitele dodržuje pravidla soutěží: 	<p>d) bezpečnost při různých druzích her</p> <p>Sportovní hry: Základní pojmy</p> <p>a) související s osvojovanou činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher)</p> <p>b) vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry</p> <p>Vlastní nácvik</p> <p>a) přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením)</p> <p>b) chytání míče jednoruč a obouruč</p> <p>c) vedení míče driblinkem</p> <p>d) střelba jednoruč a obouruč na koš(z místa i v pohybu, vyvolenou rukou)</p> <p>e) pohyb s míčem a bez míče, zastavení</p> <p>f) průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená)</p> <p>Úpoly V rámci témat „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky</p> <p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.</p> <p>PLAVÁNÍ Základní plavecký výcvik (dle možností školy).</p>		<p>OVO: TV-5-1-11, TV-5-1-12 U: 2.8</p>

4. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách. - Zvládá aktivně osvojované pojmy. - Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - Zvládá aktivně techniku polovysokého startu a seznamuje se s technikou nízkého startu. - Zvládá aktivně základní techniky běhu a skoků, hodů - Zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start - Dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a porovnává je s předchozími výsledky - Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka k vlastnímu provedení pohybové činnosti 	<p>Atletika</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a) základní disciplíny, části běžecké dráhy, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště</p> <p>b) základní techniky běhů, skoků, hodů</p> <p>c) startovní povely</p> <p>d) základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů</p> <p>Běh</p> <p>a) průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti</p> <p>b) běžecká abeceda</p> <p>c) polovysoký start a nízký start</p> <p>d) rychlý běh na 60 m</p> <p>e) vytrvalostní běh v terénu až do 15 min. (dle výkonnosti žáků)</p> <p>f) vytrvalý běh na dráze do 600m</p> <p>Skok</p> <p>a) průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti</p> <p>b) skok do délky s rozbehem</p> <p>c) skok do délky s rozbehem- postupně odraz z břevna</p> <p>d) základy rozměření rozbehu</p>	<p>Praktické předvedení</p> <p>Postoj k činnostem</p> <p>Test na běžeckou rychlosť</p> <p>Test na běžeckou vytrvalost</p> <p>Test ve skoku do délky</p>	<p>OVO: TV-5-1-01, TV-5-1-02, TV-5-1-03, TV-5-1-04, TV-5-1-05, TV-5-1-06, TV-5-1-07</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.9 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p> <p><u>Př</u> –první pomoc, hygiena, bezpečnost</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - zvládá základní pojmy aktivně - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá poskytnout základní pomoc a záchrannu pro cvičení - zvládá kotoul vpřed, vzad, seznamuje se s technikou stojí na rukou s dopomocí 	<p>Hod</p> <p>a) průpravná cvičení pro hod míčkem</p> <p>b) hod míčkem s rozbehem</p> <p>c) spojení rozbehu s odhodem</p> <p>GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a) základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného</p>		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základy gymnastického odrazu z můstku - zvládá roznožku přes náradí odpovídající výšky - zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - snaží se samostatně o estetické držení těla - zvládá pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní - zvládá základy jednoduchých tanců, základy cvičení s náčiním, dbá na estetickou úroveň svých pohybů - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jím za pomoci učitele zabránit - zvládá různé pohybové hry a ví, jaké je jejich zaměření - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - zvládá základní pojmy osvojovaných činností 	<p>a) nářadí a náčiní (aktivně)</p> <p>b) základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení</p> <p>c) průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů</p> <p>Akrobacie</p> <p>a) kotoul vpřed a jeho modifikace</p> <p>b) kotoul vzad a jeho modifikace</p> <p>c) průpravná cvičení pro zvládnutí stojí na rukou</p> <p>Přeskok</p> <p>a) průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku</p> <p>b) roznožka přes kozu našíř odrazem z trampolínky (můstku)</p> <p>Lavička (kladinka)</p> <p>a) chůze bez dopomoci s různými obměnami</p> <p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a) základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie)</p> <p>b) základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách</p> <p>c) změny poloh, obměny tempa, rytmu</p> <p>d) základy tance (základní tanecní krok 2/4 a 3/4)</p> <p>e) základy cvičení s náčiním při hudbě</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede zaznamenat výsledek utkání o pomáhat při rozhodování - zvládá jednoduché hry se zjednodušenými pravidly - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních 	<p>POHYBOVÉ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a) souvisejí s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním</p> <p>b) variace her jednoho druhu</p> <p>c) využití přírodního prostředí pro pohybové hry</p>		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání (za pomocí učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji - respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - pozná a označí zjevné přestupy proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením 	<p>d) využití netradičního náčiní</p> <p>SPORTOVNÍ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a) osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených her</p> <p>b) základní organizace utkání – losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání</p> <p>c) vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry</p> <p>Vlastní nácvik</p> <p>a) přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem)</p> <p>b) chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy</p> <p>c) vedení míče (driblingem, nohou)</p> <p>d) střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branu z místa i z pohybu, zvolenou rukou, nohou</p> <p>e) pohyb s míčem a bez míče, zastavení</p> <p>f) průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal)</p> <p>g) udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu</p>		
Žák:	<p>ÚPOLY</p> <p>V rámci témat „ Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat cvičení z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni</p> <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ,</p>		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
	KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ <u>BRUSLENÍ, TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</u> rozpoznat a upozornit na nevhodná cvičení a činnosti podle zdravotního oslabení žáka PLAVÁNÍ Základní plavecký výcvik (dle možností školy).		OVO: TV-5-1-11, TV-5-1-12 U: 2.8

5. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplinách - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá aktivně základní osvojované pojmy - zvládá základní techniku polovysokého startu, používá techniku nízkého startu - zvládá základní techniku běhů, skoků, hodů - zvládá úpravy doskočiště, připravit start běhu a vydat povely pro start - dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách - seznámuje se s technikou skoku do výšky - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám 	Atletika Základní pojmy <ul style="list-style-type: none"> a) základní disciplíny, části běžecké dráhy, pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště b) základy techniky běhů, skoků a hodů c) startovní povely d) základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Běh <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti b) běžecká abeceda c) nízký start(na povel), polovysoký start d) rychlý běh na 60m e) vytrvalý běh v terénu až do 1500 min. f) vytrvalý běh na dráze do 800m Skok do dálky a výšky <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti b) skok do dálky z rozběhu – postupně odraz z břevna (5 – 7 dvojkroků) 	praktické provedení postoj k činnostem OVO: TV-5-1-01, TV-5-1-02, TV-5-1-03, TV-5-1-04, TV-5-1-05, TV-5-1-06, TV-5-1-07, TV-5-1-08, TV-5-1-09, TV-5-1-10 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.9, 2.10 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 Př – hygiena, lidské tělo, bezpečnost	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - dovede poskytnout základní dopomoc a záchrana při cvičení - při gymnastickém cvičení zvládá přesné provádění pohybů - zvládá kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou s dopomocí - zvládá základy gymnastického odrazu z můstku 	<p>c) skok do výšky z krátkého rozběhu d) rozměření rozběhu</p> <p>Hod</p> <p>a) průpravná cvičení pro hod míčkem b) hod míčkem z rozběhu c) spojení rozběhu s odhodem</p> <p>Gymnastika Základní pojmy</p>	<p>test v hodu kriketovým míčkem</p> <p>praktické předvedení</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá roznožku a seznamuje se s technikou nácviku skrčky přes nářadí odpovídající výšky - zvládá základy chůze na kladině s obměnami - jednoduše zhodnotí kvalitu vlastní činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - seznámí se s lidovými tanci - uvědomuje si jména základních lidových tanců, dovede pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní - vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady, rytmus, melodie atd. - dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmický a melodický doprovod - respektuje při tanci žáka opačného pohlaví 	<p>a) základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní</p> <p>b) základní záchrana a dopomoc při gymnast. cvičení</p> <p>c) průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd.</p> <p>Akrobacie</p> <p>a) kotoul vpřed a jeho modifikace b) kotoul vzad a jeho modifikace c) průpravná cvičení pro zvládnutí stojí na rukou d) stoj na rukou s dopomocí e) akrobatické kombinace</p> <p>Přeskok</p> <p>a) průpravná cvičení pro nácvik gym. odrazu z můstku</p>		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet - zvládá různé pohybové hry a ví, jaké je jejich zaměření - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat variantu známých her - umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu - dovede si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní (samostatně nebo s pomocí rodiny, učitele) - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji - uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal) a dovede je využívat (samostatně nebo za pomocí učitele) 	<p>b) skrčka přes kozu našíř c) roznožka přes kozu našíř</p> <p>Kladinka chůze s obměnami</p> <p>Rytická a kondiční gymnastika Základní pojmy</p> <p>a) názvy zákl. lidových tanců, vzájemné chování při tanci b) základní tanecní krok 2/4 a 3/4 c) základy cvičení s náčiním(šátek, švihadlo, míč aj.)při hudebním nebo rytmickém doprovodu, jednod. sestavy</p>	praktické provedení	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet - zvládá různé pohybové hry a ví, jaké je jejich zaměření - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat variantu známých her - umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu - dovede si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní (samostatně nebo s pomocí 	<p>Pohybové hry Základní pojmy</p> <p>a) související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním b) variace her více druhů c) využití přírodního prostředí pro pohybové hry d) využití netradičního náčiní a nářepy na přípravu vlastního náčiní</p> <p>Sportovní hry</p>		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>rodiny, učitele)</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji - uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal) a dovede je využívat (samostatně nebo za pomocí učitele) - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhá při rozhodování - zvládá elementární činnosti jednotlivce a dovede je využít v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel - uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomocí učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - projevuje v souladu s činností vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu, vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (výkonu) - dokáže se dohodnout na spolupráci (jednoduché taktice) vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a dokáže tyto aktuální informace předat 	<p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> a) související s osvojovanými činnostmi, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sport. her b) základní organizace utkání – losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání c) vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> a) přihrávka jednoruč, obouruč (vrchní, trčením) přihrávka vnitřním nártem(po zemi, obloukem) b) chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy c) vedení míče(driblinkem, nohou) d) střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč ze země na branku, střelba vnitřním nártem na branku z místa i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou e) udržet míč pod kontrolou mužstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu 		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - zorganizuje nenáročnou pohybovou hru, soutěž, utkání na úrovni třídy - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením - zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele 	<p>f) průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal, miniházená) g) základní spolupráce ve hře</p> <p>Úpoly V rámci tématu „ Pohybové hry“ a „ Průpravná, kondiční cvičení“ je možné zařazovat pohybové činnosti z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni.</p> <p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti</p> <p>PLAVÁNÍ Základní plavecký výcvik (dle možností školy).</p>		<p>OVO: TV-5-1-11, TV-5-1-12 U: 2.8</p>

6. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže. - Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...). - Sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě. 	<p>ČLOVĚK A SPORT Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu Pojmy osvojovaných činností Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu Zdravý životní styl, odmítání škodlivin ATLETIKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - řízené měření - rozprava, diskuse - popis denního režimu 	<p>OVO: TV-9-1-01, TV-9-1-02, TV-9-1-03, TV-9-1-04, TV-9-1-05, TV-9-2-01</p> <p>U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu. - Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. - Sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu. Pečeje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. - Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. - Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony. - Užívá a rozpozná základní startovní povely. - Užívá základy techniky dalších osvojených disciplín. - Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. - Dokáže sestavit tabuli rekordů. - Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevnění mezilidských kontaktů. - Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného. - Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí. - Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.). - Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. 	<p>Pojmy olympijské disciplíny Základní pravidla atletických soutěží Základy techniky disciplín Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký, vysoký), hod (míčkem, vrh koulí) Základy evidence výkonů</p> <p>SPORTOVNÍ HRY Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře Radost ze hry, prožitek, spolupráce Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) Základní pravidla sportovních her Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Příprava a organizace utkání Úprava různých povrchů hřišť Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal</p>	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení v přírodě - měření, vážení - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování – řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost 	<p>OVO: TV-9-1-01, TV-9-2-01, TV-9-3-01, TV-9-3-02, TV-9-3-03, TV-9-3-07</p> <p>U: 4.2, 4.3, 5.5, 6.1, 6.3, 6.4, 6.6</p> <p>OVO: TV-9-1-01, TV-9-1-01, TV-9-3-01, TV-9-3-02, TV-9-3-03, TV-9-3-04, TV-9-3-05, TV-9-3-06</p> <p>U: 4.1, 5.1, 5.6, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
- Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání.			
Žák: - Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. - Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomocí spoluhráčů a učitele. - Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru - Používá aktivně osvojované pojmy. - Ovládá bezpečně záchrana a dopomoc při osvojovaných cvicích. - Provede stoj na rukou, přemět stranou, roznožku přes nářadí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině. - Ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy. - Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem. - Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. - Zvládne základní prvky sebeobranného cvičení	GYMNASTIKA Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje Záchrana a dopomoc Akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality Rytmická a kondiční gymnastika Různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem Technika a estetika pohybu Rychlostně silová cvičení Protahovací a napínací cvičení (strečink)	- kontrolní činnost - závody – bodování - praktické provedení	OVO: TV-9-1-03, TV-9-2-02, TV-9-3-02, TV-9-3-05 U: 4.1, 4.2, 4.3, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 6.4, 5.4
Žák: - Zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání. - Používá 1 – 2 plavecké způsoby,	PLAVÁNÍ <i>(Dle možností školy)</i> Význam plavání pro zdraví a regeneraci	- plavecký test	OVO: TV-9-1-01, TV-9-1-02, TV-9-2-01, TV-9-3-02

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>startovní skok a obrátku.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Předvede první pomoc při záchraně tonoucího. - Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření bruslí. - Předvede první pomoc při úrazu na bruslích. - Ukáže jednoduché prvky při jízdě. 	<p>Základní plavecké disciplíny</p> <p>Záchrana tonoucího</p> <p>BRUSLENÍ <i>(Dle možnosti školy)</i></p> <p>Osvojení sportu na ledě</p> <p>Ošetření bruslí a bot</p> <p>Způsoby záchrany a přivolání pomoci</p> <p>Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru</p>	<p>- zkouška</p> <p>- ukázka – hodnocení</p> <p>- praktické předvedení</p>	<p>U: 4.1, 4.4, 5.8, 6.4</p> <p>OVO: TV-9-2-01, TV-9-2-02, TV-9-3-02</p> <p>U: 5.9, 6.4, 6.3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření lyží - Předvede první pomoc při úrazu na lyžích - Ukáže jednoduché prvky při jízdě. - Podílí se na přípravě vícedenního kurzu - Osvojí si pohyb v přírodě a orientaci 	<p>LYŽOVÁNÍ <i>(Dle možnosti školy)</i></p> <p>Osvojení sportu na horách</p> <p>Ošetření lyží a bot</p> <p>Způsoby záchrany a přivolání pomoci</p> <p>Jednoduché prvky při jízdě – pluh, základní (kročný) oblouk, oblouk z přívratu vyšší lyží</p> <p>Pohyb na běžeckých lyžích ve volném terénu</p>	<p>- ukázka – hodnocení</p> <p>- praktické předvedení</p>	<p>OVO: TV-9-2-01, TV-9-2-02, TV-9-3-02</p> <p>U: 5.9, 6.4, 6.3, 5.7</p>

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže. - Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...). - Sestaví svůj pohybový režim, pravidelně 	<p>ČLOVĚK A SPORT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - Pojmy osvojovaných činností - Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu 	<p>- řízené měření</p> <p>- rozprava, diskuse</p>	<p>OVO: TV-9-1-01, TV-9-1-02, TV-9-1-03, TV-9-1-04, TV-9-1-05, TV-9-2-01</p> <p>U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1, 5.7</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu. - Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. - Sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu. Pečeje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. - Zopakuje si bezpečnost silničního provozu - Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. - Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony. - Užívá a rozpozná základní startovní povely. - Užívá základy techniky dalších osvojených disciplín. - Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. - Dokáže sestavit tabuli rekordů. - - - Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevnování mezilidských kontaktů. - Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného. - Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí. - Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her 	<ul style="list-style-type: none"> - Zdravý životní styl, odmítání škodlivin, bezpečnost silničního provozu <p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojmy olympijské disciplíny - Základní pravidla atletických soutěží - Základy techniky disciplín - Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký, vysoký), hod (míčkem, vrh koulí) - Základy evidence výkonů <p>SPORTOVNÍ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - Radost ze hry, prožitek, spolupráce - Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) - Základní pravidla sportovních her - Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - Příprava a organizace utkání - Úprava různých povrchů hřišť - Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal 	<ul style="list-style-type: none"> - popis denního režimu <ul style="list-style-type: none"> - cvičení v přírodě <ul style="list-style-type: none"> - měření, vážení - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování – řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost 	<p>OVO:</p> <p>TV-9-1-01, TV-9-2-01, TV-9-3-01, TV-9-3-02, TV-9-3-03, TV-9-3-07</p> <p>U: 4.2, 4.3, 5.5, 6.1, 6.3, 6.4, 6.6</p> <p>OVO:</p> <p>TV-9-1-01, TV-9-2-01, TV-9-3-01, TV-9-3-02, TV-9-3-03, TV-9-3-04, TV-9-3-05, TV-9-3-06</p> <p>U: 4.1, 5.1, 5.6, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
(kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.). - Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. - Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání.			
Žák: - Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. - Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomocí spoluhráčů a učitele. - Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru - Používá aktivně osvojované pojmy. - Ovládá bezpečně záchrana a dopomoc při osvojovaných cvicích. - Provede stoj na rukou, přemět stranou, roznožku přes náradí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině. - Ukáže využité gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy. - Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem. - Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. - Zvládne základní prvky sebeobranného cvičení	GYMNASTIKA - Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje - Záchrana a dopomoc - Akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina - Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - Rytmecká a kondiční gymnastika - Různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem - Technika a estetika pohybu - Rychlostně silová cvičení - Protahovací a napínací cvičení (strečink)	- kontrolní činnost - závody – bodování - praktické provedení	OVO: TV-9-1-03, TV-9-2-02, TV-9-3-02, TV-9-3-05 U: 4.1, 4.2, 4.3, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 6.4, 5.4
Žák:	PLAVÁNÍ (Dle možností školy)		OVO:

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání. - Používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok a obrátku. - Předvede první pomoc při záchráně tonoucího. - Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření bruslí. - Předvede první pomoc při úrazu na bruslích. - Ukáže jednoduché prvky při jízdě. - Zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření lyží - Předvede první pomoc při úrazu na lyžích - Ukáže jednoduché prvky při jízdě. 	<p>BRUSLENÍ <i>(Dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Význam plavání pro zdraví a regeneraci - Základní plavecké disciplíny - Záchrana tonoucího <p>LYŽOVÁNÍ <i>(Dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Osvojení sportu na ledě - Ošetření bruslí a bot - Způsoby záchrany a přivolání pomoci - Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru 	<ul style="list-style-type: none"> - plavecký test - zkouška - ukázka – hodnocení - praktické předvedení - ukázka – hodnocení - praktické předvedení 	<p>TV-9-1-01, TV-9-1-02, TV-9-2-01, TV-9-3-02</p> <p>U: 4.1, 4.4, 5.8, 6.4</p> <p>OVO: TV-9-2-01, TV-9-2-02, TV-9-3-02</p> <p>U: 5.9, 6.4, 6.3</p> <p>OVO: TV-9-2-01, TV-9-2-02, TV-9-3-02</p> <p>U: 5.9, 6.4, 6.3</p>

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže. - Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné 	<p>ČLOVĚK A SPORT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - Pojmy osvojovaných činností - Základní pojmy spojené s jednotlivými 	<ul style="list-style-type: none"> - řízené měření 	<p>OVO: TV-9-1-01, TV-9-1-02, TV-9-1-03, TV-9-1-04, TV-9-1-05, TV-9-2-01</p> <p>U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě. - Používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu. - Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. - Sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu. Peče o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. - Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. - Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony. - Užívá a rozpozná základní startovní povely. - Užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín. - Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. - Dokáže sestavit tabuli rekordů. - - - Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevnování mezilidských kontaktů. - Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného. - Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí. 	<p>druhy cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - Zdravý životní styl, odmítání škodlivin <p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojmy olympijské disciplíny - Základní pravidla atletických soutěží - Základy techniky disciplín - Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký, vysoký), hod (míčkem, vrh koulí) - Základy evidence výkonů <p>SPORTOVNÍ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - Radost ze hry, prožitek, spolupráce - Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) - Základní pravidla sportovních her - Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - Příprava a organizace utkání - Úprava různých povrchů hřišť - Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal 	<ul style="list-style-type: none"> - rozprava, diskuse <ul style="list-style-type: none"> - popis denního režimu <ul style="list-style-type: none"> - cvičení v přírodě <ul style="list-style-type: none"> - měření, vážení <ul style="list-style-type: none"> - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování – řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost 	<p>OVO:</p> <p>TV-9-1-01, TV-9-2-01, TV-9-3-01, TV-9-3-02, TV-9-3-03, TV-9-3-07</p> <p>U: 4.2, 4.3, 5.5, 6.1, 6.3, 6.4, 6.6</p> <p>OVO:</p> <p>TV-9-1-01, TV-9-2-01, TV-9-3-01, TV-9-3-02, TV-9-3-03, TV-9-3-04, TV-9-3-05, TV-9-3-06</p> <p>U: 4.1, 5.1, 5.6, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.). - Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. - Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání. 			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. - Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomocí spoluhráčů a učitele. - Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru - Používá aktivně osvojované pojmy. - Ovládá bezpečně záchrany a dopomoc při osvojovaných cvicích. - Provede stoj na rukou, přemět stranou, roznožku přes náradí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině. - Ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy. - Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem. - Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. - Zvládne základní prvky sebeobranného cvičení 	<p>GYMNASTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje - Záchrana a dopomoc - Akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina - Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - Rytická a kondiční gymnastika - Různé druhy pohybu s hudebním a rytickým doprovodem - Technika a estetika pohybu - Rychlostně silová cvičení - Protahovací a napínací cvičení (strečink) 	<ul style="list-style-type: none"> - kontrolní činnost - závody – bodování - praktické provedení <p>OVO: TV-9-1-03, TV-9-2-02, TV-9-3-02, TV-9-3-05</p> <p>U: 4.1, 4.2, 4.3, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 6.4, 5.4</p>	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání. - Používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok a obrátku. - Předvede první pomoc při záchrane tonoucího. - Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření bruslí. - Předvede první pomoc při úrazu na bruslích. - Ukáže jednoduché prvky při jízdě. - Zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření lyží - Předvede první pomoc při úrazu na lyžích - Ukáže jednoduché prvky při jízdě. 	<p>PLAVÁNÍ <i>(Dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Význam plavání pro zdraví a regeneraci - Základní plavecké disciplíny - Záchrana tonoucího <p>BRUSLENÍ <i>(Dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Osvojení sportu na ledě - Ošetření bruslí a bot - Způsoby záchrany a přivolání pomoci - Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru <p>LYŽOVÁNÍ <i>(Dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Osvojení sportu na horách - Ošetření lyží a bot - Způsoby záchrany a přivolání pomoci - Jednoduché prvky při jízdě – pluh, základní (kročný) oblouk, oblouk z přívratu vyšší lyží 	<ul style="list-style-type: none"> - plavecký test - zkouška - ukázka – hodnocení - praktické předvedení - ukázka – hodnocení - praktické předvedení <p>OVO: TV-9-1-01, TV-9-1-02, TV-9-2-01, TV-9-3-02 U: 4.1, 4.4, 5.8, 6.4</p> <p>OVO: TV-9-2-01, TV-9-2-02, TV-9-3-02 U: 5.9, 6.4, 6.3</p> <p>OVO: TV-9-2-01, TV-9-2-02, TV-9-3-02 U: 5.9, 6.4, 6.3</p>	

9. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže. 	<p>ČLOVĚK A SPORT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu 		<p>OVO: TV-9-1-01, TV-9-1-02, TV-9-1-03, TV-9-1-04, TV-9-1-05, TV-9-2-01</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...). - Sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě. - Používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu. - Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. - Sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu. Peče o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. - - Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. - Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony. - Užívá a rozpozná základní startovní povely. - Užívá základy techniky dalších osvojených disciplín. - Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. - Dokáže sestavit tabuli rekordů. - - - Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevnování mezilidských kontaktů. - Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pojmy osvojovaných činností - Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení - Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - Zdravý životní styl, odmítání škodlivin <p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojmy olympijské disciplíny - Základní pravidla atletických soutěží - Základy techniky disciplín - Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký, vysoký), hod (míčkem, vrh koulí) - Základy evidence výkonů <p>SPORTOVNÍ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - Radost ze hry, prožitek, spolupráce - Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností - Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) - Základní pravidla sportovních her - Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - Příprava a organizace utkání - Úprava různých povrchů hřišť - Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal 	<ul style="list-style-type: none"> - řízené měření - rozprava, diskuse - popis denního režimu - cvičení v přírodě - měření, vážení - praktická činnost - tabule rekordů - měření výkonů - rozhodování – řízení - diskuse - kontrola znalostí pravidel - praktická činnost 	<p>U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1</p> <p>OVO: TV-9-1-01, TV-9-2-01, TV-9-3-01, TV-9-3-02, TV-9-3-03, TV-9-3-07</p> <p>U: 4.2, 4.3, 5.5, 6.1, 6.3, 6.4, 6.6</p> <p>OVO: TV-9-1-01, TV-9-2-01, TV-9-3-01, TV-9-3-02, TV-9-3-03, TV-9-3-04, TV-9-3-05, TV-9-3-06</p> <p>U: 4.1, 5.1, 5.6, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí. - Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.). - Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. - Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání. 			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. - Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomocí spoluhráčů a učitele. - Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru - Používá aktivně osvojované pojmy. - Ovládá bezpečně záchrana a dopomoc při osvojovaných cvicích. - Provede stoj na rukou, přemět stranou, roznožku přes náradí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině. - Ukáže využité gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy. - Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem. - Ukáže základní aerobní cvičení s hudebou - Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. 	<p>GYMNASTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje - Záchrana a dopomoc - Akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina - Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality - Rytlická a kondiční gymnastika - Různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem - Technika a estetika pohybu - Rychlostně silová cvičení - Protahovací a napínací cvičení (strečink) 	<ul style="list-style-type: none"> - kontrolní činnost - závody – bodování - praktické provedení <p>OVO: TV-9-1-03, TV-9-2-02, TV-9-3-02, TV-9-3-05</p> <p>U: 4.1, 4.2, 4.3, 5.2, 5.3, 6.1, 6.2, 6.4, 5.4</p>	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
- Zvládne základní prvky sebeobranného cvičení			
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání. - Používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok a obrátku. - Předvede první pomoc při záchrane tonoucího. - Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření bruslí. - Předvede první pomoc při úrazu na bruslích. - Ukáže jednoduché prvky při jízdě. - Zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - Provede ošetření lyží - Předvede první pomoc při úrazu na lyžích - Ukáže jednoduché prvky při jízdě. 	<p>PLAVÁNÍ <i>(Dle možností školy)</i> <ul style="list-style-type: none"> - Význam plavání pro zdraví a regeneraci - Základní plavecké disciplíny - Záchrana tonoucího <p>BRUSLENÍ <i>(Dle možností školy)</i> <ul style="list-style-type: none"> - Osvojení sportu na ledě - Ošetření bruslí a bot - Způsoby záchrany a přivolání pomoci - Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru <p>LYŽOVÁNÍ <i>(Dle možností školy)</i> <ul style="list-style-type: none"> - Osvojení sportu na horách - Ošetření lyží a bot - Způsoby záchrany a přivolání pomoci - Jednoduché prvky při jízdě – pluh, základní (kročný) oblouk, oblouk z přívratu vyšší lyží </p> </p></p>	<ul style="list-style-type: none"> - plavecký test - zkouška - ukázka – hodnocení - praktické předvedení - ukázka – hodnocení - praktické předvedení <p>OVO: TV-9-1-01, TV-9-1-02, TV-9-2-01, TV-9-3-02</p> <p>U: 4.1, 4.4, 5.8, 6.4</p> <p>OVO: TV-9-2-01, TV-9-2-02, TV-9-3-02</p> <p>U: 5.9, 6.4, 6.3</p> <p>OVO: TV-9-2-01, TV-9-2-02, TV-9-3-02</p> <p>U: 5.9, 6.4, 6.3</p>	

23. Pracovní výchova

23.1. Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Pracovní výchova** vychází ze vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce**, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní

dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů.

23.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní výchova je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiélem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů *Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Využití digitálních technologií, Svět práce*.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání se všemi žáky. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, stejně jako k zásadám dodržování správné hygieny. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při rozhodování o dalším profesním zaměření.

Vyučovací předmět Pracovní výchova je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Jednohodinové dotace předmětu a např. Výtvarnou výchovu lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako dvě těsně navazující hodiny. Část vzdělávacího obsahu Pracovní výchovy se realizuje ve vyučovacím předmětu Občanská a rodinná výchova.

Výuka probíhá převážně v odborných učebnách (školní dílna, cvičná kuchyňka, školní pozemek, odborná učebna ICT), především při probírání těch tematických okruhů, které vyžadují využití těchto učeben.

23.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů. - Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a své školy na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Volíme formy práce respektující různorodý kolektiv třídy a umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínu efektivní spolupráce. - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“. - V rámci svých předmětů působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Cíleně motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia.

23.4. Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Pracovní výchova

1. stupeň

1. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo (U)

- 1.1 vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- 1.2 pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití
- 1.3 jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- 1.4 lidové zvyky, tradice, řemesla

2. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

ČSP-3-2-01 *zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

ČSP-5-2-01 *provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*

ČSP-5-2-02 *pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*

ČSP-5-2-03 *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu*

Učivo (U)

2.1 stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů

2.2 práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrttem

3. PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

ČSP-3-3-01 *provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování*

ČSP-3-3-02 *peče o nenáročné rostliny*

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

ČSP-5-3-01 *provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování*

ČSP-5-3-02 *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny*

ČSP-5-3-03 *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*

ČSP-5-3-04 *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

Učivo (U)

3.1 základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo

3.2 pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)

3.3 pěstování pokojových rostlin

3.4 rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

4. PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Učivo (U)

4.1 základní vybavení kuchyně

4.2 výběr, nákup a skladování potravin

4.3 jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

4.4 technika v kuchyni - historie a význam

2. stupeň

5. PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo (U)

5.1 vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)

5.2 pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování

5.3 jednoduché pracovní operace a postupy

5.4 organizace práce, důležité technologické postupy

5.5 technické náčrty a výkresy, technické informace, návody

5.6 úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

6. PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

Učivo (U)

6.1 **základní podmínky pro pěstování** - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy

6.2 **zelenina** - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny

6.3 **okrasné rostliny** - základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin

6.4 **ovocné rostliny** - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování

6.5 **léčivé rostliny, koření** - pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie

6.6 **chovatelství** - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

7. PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy (OVO)

žák

ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu

ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

Učivo (U)

7.1 **finance, provoz a údržba domácnosti** - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti

7.2 **elektrotechnika v domácnosti** - elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

8. PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Učivo (U)

8.1 **kuchyně** - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu

8.2 **potraviny** - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku

8.3 **příprava pokrmů** - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů

8.4 **úprava stolu a stolování** - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

9. VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky

ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení

ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava

ČSP-9-7-04 ošetruje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

9.1 **digitální technika** – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony

9.2 **digitální technologie** - bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování

9.3 **počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací** – úpravy, archivace, stříh; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)

9.4 **mobilní služby** – operátoři, tarify..

10. SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

Očekávané výstupy (OVO)

žák

ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí

ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy

ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání

ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Učivo (U)

- 10.1 **trh práce** - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
- 10.2 **volba profesní orientace** - základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- 10.3 **možnosti vzdělávání** - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- 10.4 **zaměstnání** - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- 10.5 **podnikání** - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

1. – 3. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení. - Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičního i netradičního materiálu - Zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností. - Rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, náradí a dovede s nimi zacházet. - Popíše jednoduchý pracovní postup. - Popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti. - Napodobí průběh předváděné práce - Vyhodnotuje dle fantazie jednoduché výrobky. - Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období. - Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - Podle vzorového výrobku a výkladu 	<p>Práce s drobným materiélem Práce s materiály. Přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty. Vlastnosti materiálu, užití v praxi. Pracovní pomůcky, náradí a nástroje pro ruční opracování. Jednoduché pracovní postupy.</p> <p>Lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>Práce montážní a demontážní Stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž.</p>	<p>postoj k práci praktické předvedení praktické provedení předvedení výrobku</p> <p>OVO: ČSP-3-1-01, ČSP-3-1-02, ČSP-3-2-01, ČSP-3-3-01, ČSP-3-3-02, ČSP-3-4-01, ČSP-3-4-02</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.3</p> <p><u>M</u> – měření , modelování geometrických útvarů</p> <p><u>Prv</u> – lidové zvyky a řemesla, přírodniny</p>	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>vyrobi svůj vlastní výrobek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek. - Dovede plnit povinnosti služby. - Bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi. - Dovede jednoduše ošetřit případné poranění. - Sestaví jednoduché modely podle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu. - Zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze. - Uvede jednoduchý pracovní postup. - Dovede bezpečně zacházet s díly stavebnice. - Po dobu práce s materiélem bude dbát na osobní čistotu a bezpečnost. - Provede jednoduché pěstitelské práce. - Předvede péči o pokojové rostliny. 	<p>Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční). Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem.</p> <p>Hygiena a bezpečnost práce.</p> <p>Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem.</p> <p>Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu.</p> <p>Pěstitelské práce</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojmenuje vybrané pokojové květiny. - Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování. - Připraví tabuli pro jednoduché stolování a chová se při stolování vhodně. 	<p>Příprava pokrmů</p> <p>Jednoduchá úprava stolu, pravidla chování</p>		

4. – 5. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiélem. - Dovede pozorovat jednotlivé materiály a objasňovat vlastnosti. 	<p>Práce s drobným materiélem</p> <p>Práce s materiály, přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty.</p> <p>Jednoduché pracovní postupy a operace,</p>	<p>postoj k práci</p> <p>praktické předvedení</p> <p>praktické provedení</p> <p>předvedení výrobku</p>	<p>OVO:</p> <p>ČSP-5-1-01, ČSP-5-1-02, ČSP-5-1-03, ČSP-5-1-04, ČSP-5-2-01, ČSP-5-2-02, ČSP-5-2-03, ČSP-5-3-01, ČSP-5-3-02,</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti a různé výrobky. - Využívá prvky lidových tradic. - Volí pomůcky, nástroje a náčiní. - Udržuje pořádek, hygienu a bezpečnost práce, poskytne první pomoc. - Zvládá základní dovednosti v práci s technickými materiály. - Dovede bezpečně využívat a používat vlastnosti materiálu při složitějších pracovních činnostech. - Používá složitější pracovní nářadí a pomůcky. - Opatrně zachází s pracovními nástroji podle návodu. - Dovede vybrat vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí. - Sám si dovede nakreslit návod a využívá pro svou samostatnou práci vlastní představy, při problémové situaci dovede řešit samostatně problém a volí vhodné materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup. - Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu i náčrtku, nákresu, výkresu. - Uplatňuje technické myšlení a technickou představu. - Využívá složitější metodickou řadu pracovního postupu. - Dovede sám zaznamenat dílčí pozorování a úseky při pokusech, zná celé pracovní postupy. - Dovede vystihnout podstatu pracovního procesu. 	<p>organizace práce. Vlastnosti materiálu, užití v praxi.</p> <p>Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování.</p> <p>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň</p> <p>Lidové zvyky, tradice, řemesla</p>		<p>ČSP-5-3-03, ČSP-5-3-04, ČSP-5-4-01, ČSP-5-4-02, ČSP-5-4-03, ČSP-5-4-04</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4</p> <p>M – měření, modelování geometrických útvarů</p> <p>Vl – lidové zvyky a řemesla</p> <p>Tv – bezpečnost, poskytnutí první pomoci</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Jednoduché lidové výrobky dovede vyrobit pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí. - Dovede napodobit v jednoduché formě lidové řemeslo. 			
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Používá kreslených návodů. - Rozvíjí si pozorovací schopnosti. - Pracuje podle své vlastní představy. - Řeší úspěšně pracovní problémy podle slovního návodu, předlohy a náčrtu. - Důsledně dodržuje pracovní řád při práci s nástroji, pomůckami. - Hlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění. - Dodržuje bezpečnost a hygienu práce. - Poskytne první pomoc. - Dodržuje pořádek na pracovním místě. - Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. - Pozoruje, ošetruje a pěstuje pokojové květiny i jiné rostliny - Pozná jednoduché pěstitelské nářadí. - Používá vhodné pracovní nástroje a náčiní podle druhu pěstitelských činností. - Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. - Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. - Orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně 	<p>Práce montážní a demontážní Stavebnice, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrttem, plánem, sestavování modelů.</p> <p>První pomoc při úrazu</p> <p>Pěstitelské práce Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, zpracování, výživa rostlin, osivo. Pěstování ze semen v místnosti a na zahradě.</p> <p>Příprava pokrmů Základní vybavení kuchyně. Výběr, nákup a skladování potravin. Technika v kuchyni, historie a význam.</p>		

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>jednoduchý pokrm, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygiény a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. 			

6. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň - Pracuje podle slovního návodu, předloh, jednoduchého náčrtu - Používá vodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní. - Provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a náradí - Provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem - Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby - Prokazuje základní pracovní dovednosti a návyky - Pracuje podle návodu, náčrtu, plánu - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu 	<p>Práce s technickými materiály</p> <p>Jednoduché pracovní postupy, organizace práce, technologická kázeň Grafická komunikace - technické náčrty a výkresy, technické informace Pracovní pomůcky, náradí a nástroje pro ruční opracování materiálu Práce se dřevem: vlastnosti materiálu, užití v praxi Povrchová úprava</p> <p>Práce s různými materiály (např. karton, proutí, korek, plasty, textil ...) Vlastnosti materiálů, užití v praxi Lidové tradice zvyky, řemesla, vánoční vazby, velikonoční dekorace Provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby</p>	<p>Test Praktické použití Jednoduchý výrobek ze dřeva</p> <p>Samostatná práce Výrobky</p>	<p>OVO: ČSP-9-1-01, ČSP-9-1-02, ČSP-9-1-03, ČSP-9-1-05</p> <p>U: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.6</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Ovládá základní pracovní dovednosti a návyky. - Pracuje podle návodu, náčrtu, plánu. - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu - Pracuje podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu a uživatelsky pracuje s technickou dokumentací - Používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní - Udržuje pořádek na pracovním místě 	Vlastnosti materiálu, užití v praxi - kovy Práce s drátem Úprava kovů proti korozi Ohýbání, pilování, dělení Pracovní pomůcky, náradí a nástroje pro ruční opracování Oprava a údržba náradí	Výrobek Samostatná práce Praktická činnost	OVO: ČSP-9-1-01, ČSP-9-1-02, ČSP-9-1-04 U: 5.3, 5.5 OVO: ČSP-9-1-03, ČSP-9-1-05 U: 5.2
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Dodržuje základy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygienická pravidla a předpisy - Používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní - Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, vede pěstitelské pokusy a pozorování, dovede ošetřovat pokojové rostliny - Zvládá jednoduché pracovní postupy práce na zahradě a při pěstování rostlin - Ošetruje a pěstuje pokojové rostliny a umí využívat květiny v interiéru - Orientuje se v problematice vztahu rostlin a zdraví člověka - Zvládá základní znalosti o chovu drobných zvířat, dovede zvážit zavedení chovu zvířat v domácnosti 	<p><u>Pěstitelské práce, chovatelství</u></p> <p><u>Bezpečnost a hygiena práce</u></p> <p><u>Základní podmínky pro pěstování:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Půda a její zpracování - Výživa rostlin - Ochrana rostlin a půdy <p><u>Polní plodiny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Osivo, sadba <p><u>Chovatelství:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Chov zvířat v domácnosti <p><u>Zelenina:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hlavní druhy zeleniny - Podmínky a zásady pěstování vybraných druhů zeleniny <p><u>Okrasné rostliny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ošetřování pokojových rostlin - Pěstování okrasných dřevin a květin - Jednoduchá vazba, úprava květin 	T, PS, R	OVO: ČSP-9-3-03, ČSP-9-3-05 U: 6.1, 6.3, 6.5, 6.6 OVO: ČSP-9-3-01, ČSP-9-3-03, ČSP-9-3-05 U: 6.1, 6.2, 6.3, 6.5 OVO: ČSP-9-3-01 U: 6.1 OVO: ČSP-9-3-04, ČSP-9-3-05 U: 6.6 OVO: ČSP-9-3-01, ČSP-9-3-03, ČSP-9-3-05 U: 6.1, 6.2 OVO: ČSP-9-3-01, ČSP-9-3-02, ČSP-9-3-03, ČSP-9-3-05 U: 6.2, 6.3

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
	<p>Léčivé rostliny, koření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Léčivé účinky rostlin - Rostliny jedovaté - Rostliny jako drogy (zneužití) - Sušení rostlin <p>Ovocné rostliny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní druhy ovocných rostlin - Způsoby pěstování, uskladnění, zpracování <p>Výživa a ochrana rostlin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Choroby, plevele 		<p>OVO: ČSP-9-3-01, ČSP-9-3-02, ČSP-9-3-03, ČSP-9-3-05 U: 6.5</p> <p>OVO: ČSP-9-3-01 U: 6.1, 6.4</p> <p>OVO: ČSP-9-3-01 U: 6.1</p>

7. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provádí jednoduché operace platebního styku a domácí účetnictví - Projevuje uživatelské dovednosti a ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - Organizuje a plánuje svou pracovní činnost - Používá vhodné pomůcky a nástroje - Dodržuje základní hygienické a bezpečnostní předpisy - Poskytuje první pomoc při úrazu v domácnosti - Projevuje uživatelské dovednosti a ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti 	<p>Provoz a údržba domácnosti</p> <p>Finance a provoz domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti <p>Údržba v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí - hygiena a bezpečnost - odpad a jeho ekologická likvidace - údržba oděvů a textilií, drobné opravy <p>Elektrotechnika v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrická instalace - elektrické spotřebiče, sdělovací 	<p>R, T, PS</p> <p>PP, MoS, R, T, PS</p> <p>PP, MoS, PS, R, T</p>	<p>OVO: ČSP-9-4-01 U: 7.1</p> <p>OVO: ČSP-9-4-02, ČSP-9-4-03, ČSP-9-4-04 U: 7.1</p> <p>OVO: ČSP-9-4-02, ČSP-9-4-03, ČSP-9-4-04 U: 7.2</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v návodech k obsluze běžných elektrických spotřebičů - Bezpečně obsluhuje základní spotřebiče v domácnosti - Provádí drobnou domácí údržbu - Dodržuje základní hygienické a bezpečnostní předpisy - Poskytuje první pomoc při úrazu náradím, elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> - technika, funkce, ovládání a užití ochrana a údržba, bezpečnost a ekonomika provozu - nebezpečí úrazu elektrickým proudem 		
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Ovládá základní pracovní dovednosti a návyky. - Poskytne první pomoc při úrazu - Udržuje pořádek na pracovním místě - Pracuje podle návodu, náčrtu, plánu. - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a náradí - Pracuje podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu a uživatelsky pracuje s technickou dokumentací - Používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní - Pracuje s technickou dokumentací - Připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - Řeší jednoduché technické úlohy s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a náradí - Provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiélem - Využívá vhodné postupy a nástroje 	<p>Práce s technickými materiály Hygiena a bezpečnost práce První pomoc při úrazu Pracovní pomůcky, náradí a nástroje pro ruční opracování (oprava, údržba) Grafické dokumentace – technické náčrty a výkresy Kótování Pravoúhlé promítání Čtení technických výkresů a práce podle nich</p> <p>Dřevo - různé druhy dřev, vlastnosti - měření, orýsování, řezání, pilování, vrtání - různé druhy spojů</p> <p>Kovy - měření, orýsování, stříhání, řezání, pilování a ohýbání - úprava kovů</p> <p>Plasty - význam plastů pro rozvoj techniky - vlastnosti materálů a využití v praxi - měření, orýsování, řezání, pilování</p> <p>Práce pro úpravu školního prostředí Montáž a demontáž, oprava školního náradí a náčiní</p>	<p>Praktická cvičení Test Praktická činnost Zhotovení výrobku</p>	<p>OVO: ČSP-9-1-03, ČSP-9-1-04, ČSP-9-1-05 U: 5.2, 5.4, 5.5</p> <p>OVO: ČSP-9-1-01, ČSP-9-1-02, ČSP-9-1-03, ČSP-9-1-04, ČSP-9-1-05 U: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p> <p>OVO: ČSP-9-1-01, ČSP-9-1-02, ČSP-9-1-03, ČSP-9-1-04, ČSP-9-1-05 U: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p> <p>OVO: ČSP-9-1-01, ČSP-9-1-02, ČSP-9-1-03, ČSP-9-1-04, ČSP-9-1-05 U: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p> <p>OVO: ČSP-9-1-01, ČSP-9-1-03, ČSP-9-1-05 U: 5.3, 5.4</p>

8. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy - Má konkrétní představu o základních pracovních činnostech v kuchyni a v doménosti - Orientuje se v jednoduchých návodech k obsluze běžných spotřebičů - Správně a účelově zachází s pomůckami, nástroji, zařízením kuchyně - Zvládá jednoduché pracovní postupy při přípravě pokrmů v kuchyni - Je obeznámen s účelným nakupováním, běžnou dostupností určitých potravin, jejich skladováním a odlišnými možnostmi zpracování různých druhů potravin, s možným finančním zatížením rodinného rozpočtu při nákupu exotických druhů potravin - Orientuje se v problematice vztahu léčivých bylin pro zdraví člověka - Dovede připravit jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - Ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu doma i ve společnosti 	<p>Příprava pokrmů</p> <p>Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazech</p> <p>Pracoviště a pracovní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznámení se se základním vybavením a zařízením kuchyně - Udržování pořádku a čistoty, hygienická pravidla provozu <p>Jednoduché domácí spotřebiče</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orientace v záručních listech spolu se zásadami jednoduché údržby dle návodů u spotřebičů <p>Potraviny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zpracování potravin a pokrmů za studena - Základní způsoby a postupy tepelné úpravy potravin a pokrmů - Orientace při nákupu potravin - Poukázat na kvalitu jednotlivých pokrmů a seznámit žáky se záručními lhůtami - Seznámení s exotickými druhy potravin - Skladování potravin dle jejich charakteristiky - Skladba jídelníčku, pravidla zařazení potravin v týdenním cyklu <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technologický postup - Ovoce, zpracování a způsoby využití - Zelenina, využití jednotlivých druhů, zpracování 	<p>Samostatná práce Referát Test Praktické činnosti</p>	<p>OVO: ČSP-9-5-01, ČSP-9-5-02, ČSP-9-5-03, ČSP-9-5-04 U: 8.1, 8.2, 8.3, 8.4</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY, VAZBY		
	<ul style="list-style-type: none"> - Léčivé bylinky – léčivé účinky a pozitivní vliv zařazením a obohacením pokrmů - Koření – jednotlivé druhy a charakteristika pro jejich užití v jednotlivých pokrmech - Nápoje – seznámení se základními typy nápojů a to ve studené (koktejly ...) a tepelné podobě - Zdravá výživa – seznámení se zásadami zdravé výživy - Poukázat na zdravý životní styl a jeho pozitivní vliv na kvalitní a zdraví život, posílení obranyschopnosti člověka <p>Úprava stolu a stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, ve společnosti, v rodině - Slavnostní stolování v rodině - Využití dekorace na slavnostní tabuli 				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Umí vysvětlit na jaký druh školy by chtěl jít, svůj výběr zdůvodní - Orientuje se v základní nabídce středního školství, využije internet - Dokáže posoudit své vlastní charakteristické rysy a schopnosti s požadavky jednotlivých povolání - Vyjmenuje co nejvíce lidských vlastností, schopností, zdravotních a tělesných postižení - Určí charakteristické rysy osobnosti vhodné pro některá běžná povolání - K vybraným povoláním umí přiřadit 	<p>Svět práce</p> <p>Možnosti vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Význam vzdělání - Základní nabídka středního školství - Učební obor <p>Volba profesní orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlivy na volbu profesní orientace - Charakteristické rysy osobnosti - Vlastní sebehodnocení - Vztah mezi charakteristickými rysy osobnosti a požadavky povolání <p>Trh práce</p>	Samostatné práce Referát Znalostní test	OVO: ČSP-9-8-02, ČSP-9-8-03 U: 10.2, 10.3	OVO: ČSP-9-8-01, ČSP-9-8-02, ČSP-9-8-03 U: 10.1, 10.2	OVO:

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<ul style="list-style-type: none"> - odpovídající kategorie pracovních cílů, objektů a předmětů - Rozliší a na konkrétních případech vysvětlí rozdíl mezi pracovní činností, pracovním prostředím, pracovními prostředky a cíli 	<ul style="list-style-type: none"> - Charakteristické rysy povolání - Základní rozdělení povolání - Hlavní možnosti uplatnění absolventů učebních oborů - Seznámení se s regionálními podniky - Základní orientace ve vybraných profesích 		<p>ČSP-9-8-01, ČSP-9-8-02, ČSP-9-8-03 U: 10.1, 10.2, 10.3, 10.4</p>

9. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dodržuje základy bezpečnosti a hygienická pravidla a předpisy, při práci s digitální technikou - Orientuje se v návodech k obsluze digitálních přístrojů - Projevuje uživatelské dovednosti a využívá základní funkce digitální techniky - Projevuje uživatelské dovednosti a ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech s digitální technikou - Pracuje podle návodu a správně propojí vzájemná digitální zařízení - Zvládá jednoduché postupy diagnostiky a odstraňování základních problémů při provozu digitální techniky - Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - Projevuje uživatelské dovednosti při základních činnostech s mobilními technologiemi - Vyhledá a porovná informace o 	<p>Využití digitálních technologií</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostní předpisy - základní obsluha - fotoaparát, videokamera, PDA, CD A DVD přehrávače, e – Kniha, mobilní telefony - propojení - počítače a periferních zařízení - základní chybová hlášení a odstranění problémů - další možnosti diagnostiky - bezdrátové technologie - využití navigační technologie - konvergence technologií - princip multiplexování 	<p>Test Referát Praktické činnosti</p> <p>Referát Praktické činnosti</p> <p>Test Referát Praktické činnosti</p> <p>Test Referát Praktické činnosti</p>	<p>OVO: ČSP-9-7-01, ČSP-9-7-02 U: 9.1, 9.2</p> <p>OVO: ČSP-9-7-03 U: 9.4</p> <p>OVO: ČSP-9-7-04, ČSP-9-7-05 U: 9.3</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
<p>jednotlivých technologických</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizuje a plánuje svou pracovní činnost a je schopen řídit pracovní proces s ohledem na získané informace a individuální činnost - Poskytuje první pomoc při úrazu, elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> - mobilní operátoři, tarify - tvorba, úprava, archivace a využití digitální fotografie - tvorba, stříh a úprava videa - úprava zvuku - synchronizace PDA s PC - první pomoc při úrazu 	<p>Praktické činnosti Samostatná práce</p> <p>Referát</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ví, kde nalezne poradenské a informační centrum ÚP a zná jeho význam - Vyjmenuje, kde všude může získat informace o volbě SŠ - Rozliší výhody a nevýhody drobného podnikání - Ví, jaký je rozdíl mezi zaměstnancem a podnikatelem - Specifikuje, jaké všeobecné požadavky musí splňovat živnostník - Uvede příklady obchodního jména podnikatele - Pokusí se zhodnotit z hlediska potřebných investic možnosti zahájení soukromého podnikání ve vybrané profesi - Umí sestavit vlastní životopis - Vyhledá prostřednictvím internetu, jaké je situace na trhu práce v regionu - Prezentuje své schopnosti při fiktivním pohovoru se zaměstnavatelem - Zná základní práva a povinnosti zaměstnance 	<p>Svět práce</p> <p>Informace pro volbu vzdělání a povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zdroje informací - Úřad práce <p>Další zdroje informací</p> <p>Drobné podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Předpisy pro drobné podnikání - Formy drobného podnikání - Projektování drobného podnikání - Majetek, účetnictví - Řízení a organizace firmy - Daně, pojištění, běžný účet, úvěr <p>Vstup na trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Životopis - Kde hledat zaměstnání - Nezaměstnanost a ÚP - Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů 	<p>OVO: ČSP-9-8-03 U: 10.2, 10.4</p> <p>OVO: ČSP-9-8-01 U: 10.5</p> <p>OVO: ČSP-9-8-04 U: 10.4</p>	

ŠKOLNÍ VÝSTUP	UČIVO	NÁSTROJE, HODNOCENÍ	PŘESAHY,VAZBY
- Umí pracovat s internetem při hledání zaměstnání (nabídky práce)			

24. Volitelné předměty

Volitelné předměty vytvářejí ve vzdělávání na základní škole prostor pro důslednější rozvíjení zájmů a schopností žáků ve vybrané vzdělávací oblasti, pro rozvíjení jejich schopností a dovedností využívat nově získané kvality ve školních činnostech i v praktickém životě, pro profilaci jejich dalšího zaměření.

Základní myšlenkou a didaktickým principem těchto předmětů je:

- integrovat dosavadní znalosti a dovednosti žáků získané ve škole i mimo školu a doplnit je novými
- nabízet tak žákům další pohledy na oblast, o kterou se zajímají, a na možné přístupy k řešení teoretických i praktických otázek
- podněcovat samostatné a netradiční uvažování žáků při řešení aktuálních problémů
- navykat žáky na práci s různými informacemi, podklady, materiály apod., rozvíjet jejich schopnost objektivně posuzovat různé názory a postoje
- směrovat žáky k tvořivé činnosti a praktickým aplikacím poznaného a osvojeného
- vést zároveň žáky k účelnému a pozitivnímu rozhodování a zaujímání vhodných postojů

24.1. Seznam volitelných předmětů

- Konverzace v cizím jazyce
- Regionální zeměpis
- Informatika pro mírně pokročilé
- Informatika pro pokročilé
- Základy administrativy
- Technické činnosti
- Domácnost
- Hudební činnosti
- Výtvarné činnosti
- Sportovní výchova
- Seminář z matematiky
- Seminář z českého jazyka
- Ekologie
- Školní časopis

24.2. Konverzace v cizím jazyce

24.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět „Konverzace v cizím jazyce“ je součástí nabídky povinně volitelných předmětů naší školy. Umožňuje žákům dokonalejší osvojení již studovaného cizího jazyka, rozšiřuje učivo, které si žáci osvojují v hodinách tohoto jazyka, pomáhá překonat jazykovou bariéru, získat větší samostatnost a jistotu v užívání jazyka a doplňuje poznatky o životě v cizí zemi.

24.2.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka tohoto vyučovacího předmětu probíhá v časové dotaci 1 hodina týdně a je zaměřena především na rozvoj komunikativních schopností a zdokonalení schopnosti žáků pohotově reagovat na cizojazyčné podněty. Vzhledem k různemu věku žáků a jejich odlišné úrovni jazykových prostředků lze velmi dobře využít formu skupinového vyučování. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších každodenních životních situacích přiměřených jejich věku a prohlubují své vědomosti z oblasti kultury cizích zemí. Současně se pravidelně cvičí v odhadování neznámého slovního materiálu a práci se slovníkem.

K dosažení cíle výuky – praktickému používání cizího jazyka – přispívá i využití internetu a možnost osobního kontaktu s osobami, které hovoří tímto jazykem.

24.3. Regionální zeměpis

24.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Regionální zeměpis rozvíjí spolu s povinným předmětem Zeměpis aktivní, samostatné a tvůrčí činnosti žáků na základní škole. Žáci prakticky pracují se základními zeměpisnými pomůckami (plány, mapy, atlasy, tabulky); používají údaje z různých pramenů, cestovních průvodců, videozáZNAMŮ; orientují se v krajině a pracují s buzolou a kompasem; rozvíjí logické myšlení řešením problémových úloh pomocí projektových her, obhajují své práce a využívají je k orientaci v běžném životě.

24.3.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah předmětu Regionální zeměpis je připraven jako cyklus sedmi vzájemně propojených a na sebe navazujících tématických okruhů: Praktický zeměpis, Místní oblast a její postavení v ČR, Zeměpis cestovního ruchu, Lidé a jejich činnosti na Zemi, Hlavní změny na mapě světa, Význam zeměpisu a jeho současné úkoly, Školní projektové hry a jednoduchý školní geografický projekt. Výuka tohoto vyučovacího předmětu probíhá v časové dotaci 1 hodina týdně.

24.4. Informatika pro mírně pokročilé a informatika pro pokročilé

24.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Informatika jako obor zabývající se zákonitostmi vzniku, zpracování, přenosu a využívání informací, má i pro běžný praktický život žáků v současném, technicky vyspělém světě vztřstající význam. Převážná část informací je v současnosti uložena na magnetických nosičích. Z těchto důvodů je nezbytné vybavit žáka znalostmi a dovednostmi z oblasti výpočetní techniky. Kromě znalosti manipulace s počítačem na základní uživatelské úrovni, získané v povinném předmětu Informatika, je důležité seznámit žáka se základy algoritmizace a programování a rozvinout u něho tvořivou schopnost uplatnit dosažené znalosti a dovednosti při řešení praktických problémů, s nimiž se setká ve škole i mimo školu.

24.4.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tematické celky

- Co rozumíme pojmem informace. Významné informační zdroje a informační instituce. Hodnota, cena informace a informační činnosti.
- Práce s textovými a faktovými informacemi.
- Vyhledávání informací.
- Práce s tabulkovými procesory.
- Přenos informací.

Žádný z tematických celků ani jejich obsah není závazný. Vyučující může modifikovat jednotlivá téma v souladu s možnostmi školy, úrovní vědomostí a aktuálními potřebami žáků.

24.5. Základy administrativy

24.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Základy administrativy svým pojetím a obsahem umožňuje žákům získat základní vědomosti, dovednosti a celkovou orientaci v provádění jednoduchých administrativních prací. Žák je veden tak, aby zvládl základy psaní na počítači správnou metodou. Důraz je kladen na přesnost práce, gramatickou správnost v písemném projevu a normalizovanou úpravu textu a písemností. Zároveň je žák veden k uplatňování bezpečnosti a hygieny práce.

24.5.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka tohoto vyučovacího předmětu probíhá v časové dotaci 1 hodina týdně a je zaměřena především na správnou polohu těla při psaní, zásady bezpečnosti a hygieny práce a deseti prstovou hmatovou metodu. Po zvládnutí této metody se žáci seznámí se základní úpravou písemností, např. objednávkou, zprávou, pozvánkou, životopisem, plnou mocí apod., tzn. s písemnostmi, které budou v běžném životě potřebovat.

24.6. Technické činnosti

24.6.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Technické činnosti žákům poskytuje prostor pro rozvinutí již získaných manuálních a praktických dovedností a uplatnění jejich vlastních zkušeností, vědomostí i poznatků v samostatné tvořivé činnosti. Předmět umožňuje žákům rozvíjet jejich představivost, technické a tvořivé myšlení a umožnit jim řešit jednoduché technické úkoly, problémy, zhotovovat funkční výrobky, makety a modely. Žáci si zdokonalují své návyky organizovat a plánovat pracovní činnosti, dbát o bezpečnost práce a ochranu zdraví. Tento předmět má přispět k další životní a profesní orientaci žáků.

24.6.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Technické činnosti rozšiřuje obsah vyučovacího předmětu Pracovní výchova. Žáci poznávají další oblasti lidské činnosti významné pro jejich běžný praktický život. Náměty a okruhy pro činnost žáků vybírá vyučující podle složení a zájmu žáků. Vyučující určuje jakým způsobem, v jaké šíři a časové dotaci bude téma do vyučování zařazovat. Veškeré dovednosti a pracovní návyky žáci získávají v přímých praktických činnostech. Tematické celky Zpracování dřeva, plastů, kovů; Modelářství; Montážní a demontážní práce; Elektrotechnické práce; Stavebnice; Nové pracovní postupy a technologie a obsah učiva jsou určeny všem žákům.

Předmět Technické činnosti je volitelným předmětem a výuka probíhá v časové dotaci 1 hodina týdně. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, stejně jako k zásadám dodržování správné hygieny a poskytnutí první pomoci při úrazu.

24.7. Domácnost

24.7.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Domácnost podporuje samostatné a tvůrčí dovednosti žáků. Rozvíjí všeobecný náhled na praktické vedení domácnosti v běžném životě. Podnáší manuální dovednosti, vědomosti a poznatky při samostatné i kolektivní práci. Předmět rozvíjí estetické a tvořivé myšlení a vnímání.

24.7.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Domácnost rozšiřuje obsah vyučovacího předmětu Pracovní výchova (Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů). Žáci poznávají další oblasti lidské činnosti významné pro jejich běžný praktický život. Náměty a okruhy pro činnost žáků vybírá vyučující podle složení a zájmu žáků. Vyučující určuje jakým způsobem, v jaké šíři a časové dotaci bude téma do vyučování zařazovat. Většinu dovedností a pracovních návyků žáci získávají v přímých praktických činnostech.

Tematické celky příprava pokrmů, bytové doplňky, ruční práce (šíří, pletení, drhání ...) a obsah učiva jsou určeny všem žákům.

Předmět domácnost je volitelným předmětem a výuka probíhá v časové dotaci 1 hodina týdně. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, stejně jako k zásadám dodržování správné hygieny.

24.8. Hudební činnosti

24.8.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Hudební činnosti podnáší rozvoj aktivní, samostatné a tvůrčí činnosti žáků. Rozvíjí a kultivuje přirozenou potřebu setkávání s hudebnou, obohacuje estetické vnímání a je zdrojem podnětů přiměřenému hudebnímu sebeuplatnění a sebeuvědomění.

24.8.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah výuky spočívá v rozvíjení praktických hudebních činností zejména vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových. Konkrétní výchovné a vzdělávací strategie respektují aktuální situaci (učitel, počet a zaměření žáků) a budou konkretizovány v tématických plánech na daný školní rok.

24.9. Výtvarné činnosti

24.9.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarné činnosti navazuje svým obsahem na předmět Výtvarná výchova. Jeho cílem je rozvíjení kreativity, empatie i sebepoznání žáků prostřednictvím samostatného výtvarného projevu i spolupráce ve skupině. Žáci se seznamují se širší škálou výtvarných technik a přístupů jak klasických, tak alternativních. Zařazovány jsou i techniky arteterapeutické a relaxační. Během vyučování se snažíme vytvořit tvořivou příjemnou atmosféru, která je pro výtvarný projev velmi důležitá. Tento předmět otevírá prostor pro výtvarné vyjádření v ploše i prostoru, pro práci s různými typy materiálu, rozvržení práce i na delší časové období, experimentování. Cílem předmětu je podpořit zájem žáků o výtvarné umění, nabídnout možnost relaxace formou osobitého výtvarného projevu, naučit je hledat estetické kvality ve svém nejbližším okolí.

24.9.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarné činnosti navazuje na předmět Výtvarná výchova.

Patří do nabídky volitelných předmětů na naší škole. Jeho týdenní časová dotace je 1 hodina týdně.

Výuka probíhá hlavně v budově školy, někdy i v plenéru, v galerii.

24.10. Sportovní výchova

24.10.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Sportovní výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, navazuje na povinný předmět Tělesná výchova, který ve své podstatě rozšiřuje. Tento předmět se zaměřuje na rozvoj zdatnosti a výkonnosti žáka, dále pak na regeneraci sil a kompenzaci při různém zatížení. Předmět rozšiřuje tělesnou výchovu zejména v rozvoji schopností a dovedností v daném sportovním odvětví. Dále se zaměřuje na zdokonalení v kolektivních sportech, kde zkoumá různé systémy hry.

24.10.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Volitelný předmět Sportovní výchova má komplexně ucelený charakter v tom, že navazuje a rozšiřuje konkretizované výstupy z předmětu Tělesná výchova v daných tématických blocích konkretizovaného učiva. Výběr rozšiřujícího učiva byl ovlivněn prostorovými a materiálními podmínkami školy, možnostmi a potřebami žáků, dále bylo přihlíženo k poznatkům z oblasti informací a aktualizace dění v tělesné výchově a sportu. Proto byly zařazeny do konkretizovaného učiva převážně sportovní hry jako florbal, fotbal, volejbal, házená, basketbal, nohejbal a softbal. Dále je zde zařazena také atletika a gymnastika.

24.11. Seminář z matematiky

24.11.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Seminář z matematiky poskytuje žákům hlubší matematické vědomosti a dovednosti potřebné pro další studium na střední škole, pro orientaci v praktickém životě i pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy. Rozvíjí schopnosti a prohlubuje dovednosti žáků (např. logické myšlení) zejména řešením problémových a aplikovaných matematických úloh z praxe. Používá modelování situací z běžného života, zdůrazňuje možnosti praktického využití získaných řešení, vede žáky k hlubšímu poznávání možností matematiky i k praktickému ověřování skutečnosti, že k vyřešení problémů lze dospět různými způsoby.

24.11.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Seminář z matematiky má navazující charakter na vyučovací předmět Matematika. Žáci si upevní, utřídí, rozšíří a propojí dosavadní dosažené poznatky a dovednosti z matematiky. Tématické celky Semináře z matematiky jsou voleny tak, aby navazovaly na povinný předmět Matematika v daném ročníku. Pozornost je věnována i matematickým a kombinatorickým hrám a různým logickým zajímavostem. Náplní semináře je i příprava žáků na matematické soutěže (Matematická olympiáda, Klokan, Pythagoriáda apod.), přijímací zkoušku z matematiky na střední školu a na úspěšné zvládnutí různých evaluačních testů s matematickým obsahem (testy SCIO, Cermat).

Vyučovací předmět Seminář z matematiky je nabízen žákům jako volitelný předmět. Jeho týdenní časová dotace je 1 hodina týdně. Výuka je organizována zpravidla v budově školy.

24.12. Seminář z českého jazyka

24.12.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Seminář z českého jazyka je další rozvíjení dovedností, které žáci získávají v předmětu Český jazyk, jejich prohlubování a upevňování. Předmět obsahuje cvičení, týkající se různých jazykových rovin – lexikální a frazeologické, pravopisné a fonetické, slovotvorné, morfologické a syntaktické. Pozornost věnujeme i úkolům stylizačním a slohovým. Prostor se otevírá i pro komunikační výchovu – řečová cvičení, nácvik modelových situací, prezentace výsledků své práce před publikem. Zařadíme i nácvik drobnějších dramatických žánrů, kde si žáci vyzkouší týmovou spolupráci, organizační zajištění i propagaci.

V semináři se žáci budou zamýšlet také nad úskalími češtiny, budou se bavit při odstraňování jejího neobratného využívání, setkají se s úkoly problémového i kreativního charakteru.

24.12.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Seminář z českého jazyka má navazující charakter na vyučovací předmět Český jazyk. Je součástí nabídky volitelných předmětů na naší škole. Umožňuje jim kvalitní přípravu na další studium, na úspěšné zvládnutí evaluačních testů, jeho cílem je i rozvíjení jazykové kreativity a prohloubení zájmu žáků o český jazyk.

Týdenní časová dotace volitelného předmětu je 1 hodina týdně. Výuka je organizována zpravidla v budově školy.

24.13. Ekologie

24.13.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Ekologie je koncipován jako přiblížení základních přírodních zákonitostí. Rozvíjí aktivní, samostatnou a tvůrčí činnost žáků, schopnost žáků obhajovat výsledky své práce a využívat je v běžném životě. Rozvíjí dovednosti spojené se záměrným pozorováním, vyhodnocováním výsledků.

24.13.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Ekologie:

- organismy v prostředí (vybrané druhy rostlin a živočichů, chráněné druhy)
- vliv člověka na potlačování nebo zániku některých druhů organismů
- praktické zjišťování jednotlivých skutečností v přírodě

Konkrétní výchovné a vzdělávací strategie respektují aktuální situaci (učitel, počet a zaměření žáků) a budou konkretizovány v témaických plánech na daný školní rok.

24.14. Školní časopis

24.14.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem volitelného předmětu Školní časopis je v první řadě rozvíjení specifických dovedností získaných v předmětech Český jazyk a Informatika. Pozornost je věnována zejména rovině stylistické, lexikální a slohové a zdokonalování práce s kancelářským software.

Školní časopis otevírá také nové možnosti pro celistvý rozvoj žáků; klade před ně další cíle v podobě spolupráce jedinců s různými zájmy a předpoklady, vyhledávání potřebných informací a jejich systematického třídění a vyhodnocování, komunikace s okolím a schopnosti tvořivě řešit problémy.

Základním motivem pro práci žáků je možnost veřejně prezentovat své názory a postoje, v důsledku reakcí zaujmít kritičtější postoje a sebekriticky hodnotit vlastní práci.

24.14.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Školní časopis je volitelný předmět s týdenní časovou dotací 1 hodina.

Výuka je zaměřena na tvorbu vlastních příspěvků a rubrik individuálně nebo skupinově, jejich kompletaci do tiskové podoby, získávání informací a další práci s nimi, uvádění citací, pokročilou úpravu textu a grafiky ve vhodném software a grafickou úpravu výsledného produktu, znalost trendu v oblasti vydávání komerčních tiskovin.

25. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

25.1. Úvod do problematiky hodnocení žáků

Účelem vzdělávání žáků v základní škole je vybavit žáka „klíčovými kompetencemi“. Ty představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích a jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě. (Výčet klíčových kompetencí je uveden v úvodní části Charakteristika ŠVP a je podrobně rozpracován v RVP.)

Základní otázkou pro hodnocení (úspěšnosti) žáka je otázka: „Do jaké míry je žák po ukončení základního vzdělání těmito klíčovými kompetencemi vybaven?“ Pravdivá odpověď na tuto „klíčovou evaluační otázkou“ je zároveň tím nejsložitějším v hodnocení nejenom úspěšnosti žáka, ale i školy, celého ŠVP a práce učitelů, a zřejmě nelze najít jednoduchý mechanismus, jak na ni spolehlivě, v „reálném čase“ v době vzdělávání v základní škole, přímo odpovědět. (Teprve další život žáka ukáže, do jaké míry se podařilo vytčených vzdělávacích cílů dosáhnout.)

Podstatou praktického objektivního hodnocení úspěšnosti vzdělávání ve škole tedy nebude hodnocení úspěšnosti dosažení obecných vzdělávacích cílů a úspěšnost vybavení žáka souborem klíčových kompetencí, ale hodnocení úspěšnosti dosažení těch cílů a hodnocení úspěšnosti vybavení žáka těmi kompetencemi, které ve svém souhrnu ke klíčovým kompetencím vedou. Struktura ŠVP (RVP) umožňuje v této souvislosti zaměřit se při evaluaci na očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí, očekávané výstupy oborů vzdělávacích oblastí a na konkretizované výstupy („konkrétní dílčí aktivní dovednosti“), které tvoří vzdělávací výstup vztažený ke konkretizovanému učivu specifikovaném v jednotlivých ročnících v jednotlivých vzdělávacích předmětech. Záměrem autorského kolektivu ŠVP bylo, aby tyto konkretizované výstupy vztažené ke konkretizovanému učivu byly nastaveny tak, aby ve svém souhrnu naplňovaly očekávané výstupy vzdělávacích oblastí a vedly tak k očekávanému efektu – vybavit žáka souborem znalostí, dovedností, návyků a postojů - tedy ke klíčovým kompetencím. Za předpokladu, že jsou tyto dílčí kompetence správně nastaveny (což zůstává prioritním úkolem i pro další ověřování a případnou korekci ŠVP) lze se při evaluaci zaměřit přímo na tyto dílčí kompetence, jako na hlavní předmět hodnocení úspěšnosti žáka v procesu vzdělávání.

25.2. Pravidla pro hodnocení – způsoby a kritéria hodnocení

I. Úvod

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslit a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění (dle § 44 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění).

Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. V hodnocení výsledků vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažení cílů základního vzdělávání, jak jsou uvedeny ve školském zákoně, rámcovém a školním vzdělávacím programu.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků schvaluje školská rada (dle § 168 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění).

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení může být vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů.

II. STUPNĚ KLASIFIKACE A CHOVÁNÍ

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý

- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a),
- d) nehodnocen(a).

Žák je hodnocen stupněm

- a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
- b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

III. ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ A KLASIFIKACI

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka **získává** učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- a) soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- b) soustavným sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- c) různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- d) kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami,
- e) analýzou výsledků činnosti žáka,

f) konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny a zdravotnických služeb, zejména u žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

g) rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Učitel si počíná tak, aby klasifikoval žáka ze všech aspektů vzdělávacích činností v daném předmětu. Kvalita I kvantita klasifikace (hodnocení) vytváří předpoklad objektivního posouzení vzdělávání žáka.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvarů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Termín kontrolní práce prokonzultuje učitel s třídním učitelem. Koordinaci zabezpečuje třídní učitel.

V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka a bez prodlení ji sdělovat prostřednictvím žákovské knížky (deníčku) zákonného zástupcům žáka.

Učitel pravidelně (nejméně jednou týdně) aktualizuje elektronický systém klasifikace – zapisuje hodnocení do elektronické žákovské knížky (Bakalář).

IV. ZÁSADY KLASIFIKACE A HODNOCENÍ

Prospěch

a) Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen "učitel") uplatňuje přiměřenou náročnost, objektivitu a pedagogický takt vůči žákovi. V případě negativního hodnocení poskytne žákovi možnost pro dosažení úspěšnějšího hodnocení.

b) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Hodnotí se kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

c) Učitel bere při klasifikaci zřetel na zaměření a cíle skupin předmětů s převahou teoretického zaměření, předmětů s převahou praktických činností a předmětů s převahou výchovného a uměleckého zaměření.

d) Žáci jsou klasifikováni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.

e) Hodnocení určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledné hodnocení za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

f) Případy problémů a skutečností hodných zvláštního zřetele ve vzdělávání žáků se projednávají v pedagogické radě, a to zejména v obdobích 1. a 3. čtvrtletí.

g) Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, předkládají učitelé výsledky celkové klasifikace k provedení analýzy výsledků vzdělávání a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

h) Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřečeňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Chování

a) Klasifikaci chování žáků navrhoje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli. Rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

b) Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) během klasifikačního období.

c) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k účinnosti předešlých kázeňských opatření.

d) Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování v době vyučování. Porušil-li žák mimo vyučování zásadním způsobem pravidla společenského a lidského chování, zaujmou učitelé vůči takovému chování etický postoj a využijí žákova pochybení k pedagogickému působení na žáka, případně na další žáky. Pedagogové se v tomto smyslu nezříkají povinnosti podporovat rodinu ve výchově k vytváření návyků a postojů, které vedou ke společensky hodnotnému chování.

Slovní hodnocení

- a) O použití slovního hodnocení nebo kombinaci slovního hodnocení a klasifikace rozhoduje ředitel.
- b) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- c) Při slovním hodnocení se postupuje obdobně podle čl. 6 a zde uvedených zásad a pravidel pro klasifikaci.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- a) Sebehodnocení je přirozenou součástí procesu hodnocení.
- b) Žáci jsou navykáni na situace, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno.
- c) Sebehodnocení žáka s argumentací zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací.
- d) Pedagog vede žáka v dovednosti sebe hodnotit ve smyslu jeho zdravého sociálního a psychického rozvoje.
- e) Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- f) Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení.
- g) Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- h) Při sebehodnocení se žák snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál.
- i) Při školní práci je žák veden k tomu, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- j) Ačkoliv závěrečné rozhodnutí o známce je v kompetenci vyučujícího, je žák vtažen od počátku do diskuse o známce.
- k) Chceme, aby žák chápal kritéria a posilovala se jeho schopnost sebehodnocení. Cílem je, aby žák chápal kritéria a sebehodnocení se blížilo objektivnímu posouzení jeho výkonu.
- l) Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

Zásada pozitivního přístupu

$$5 + 12 = 17$$

$$12 + 13 = 25$$

$$6 + 14 = 20$$

$$17 - 12 = 5$$

$$21 - 7 = 12 \quad \rightarrow \text{chyba}$$

$$8 + 6 = 11 \quad \rightarrow \text{chyba}$$

$$13 - 7 = 6$$

$$24 - 7 = 15 \quad \rightarrow \text{chyba}$$

5 + 19 = 24

Nežádoucí hodnocení

3 chyby

Žádoucí hodnocení

7 z deseti správně, celková úspěšnost 70%

Učitelé mohou používat při hodnocení grafické symboly, které mohou být v pozitivním případě převedeny v hodnocení známkou.

Učitelé mohou při hodnocení používat známky s doplňujícími znaky (nejčastěji mínus a plus). Známka s mínusem představuje upozornění, že učitel hodnotí žáka mírně hůře než vystihuje stupeň hodnocení, známka s plusem je upozornění, že učitel hodnotí žáka mírně lépe, než vystihuje stupeň hodnocení.

V. KRITÉRIA PRO JEDNOTLIVÉ STUPNĚ KLASIFIKACE CHOVÁNÍ:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. V jeho chování je zřetelná slušnost, respektování ostatních, takt, zdvořilost, ohleduplnost. Ojediněle se dopouští drobných přestupků proti pravidlům školního řádu a požadovaného chování.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Případně se dopustí závažnějšího přestupku. Žák je však přístupný výchovnému působení ze strany školy a projevuje snahu své chyby napravit.

Stupeň 3 (méně uspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo škole.

Snížené známky z chování slouží ke zhodnocení chování žáka v průběhu celého pololetí, jejich udělení se vždy projednává na závěrečné pololetní pedagogické radě, Východiskem pro udělení snížené známky z chování jsou výchovná opatření udělena žákovi v průběhu pololetí, vždy se zohledňuje jejich dopad na chování žáka, závažnost jeho prohřešků, jejich případné opakování, žákova dosavadní bezúhonného atd.

Důvodem k udělení snížené známky z chování (uspokojivé nebo neuspokojivé) jsou také neomluvené hodiny – dle kap. 6.3.)

VI. VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

Pochvaly

- Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
- Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za dletrvající úspěšnou práci.

Napomenutí a důtky

- Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
  - napomenutí třídního učitele,

- důtku třídního učitele,
- důtku ředitele školy.

b) Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Další informace k výchovným opatřením

- a) Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udelení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- b) Udelení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy (školní matriky). Udelení pochvaly ředitele školy z výše uvedených důvodů se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
- c) V případě závažného přestupku proti školnímu rádu nemusí učitel dodržet postupnou škálu kázeňských opatření.
- d) Udělování NTU a DTU je zcela v kompetenci třídního učitele, udelení DTU třídní učitel neprodleně oznámí vedení školy.
- e) DŘŠ uděluje ředitel školy na základě návrhu třídního učitele, případně jiného vyučujícího, po projednání v pedagogické radě.
- f) Druh udeleného výchovného opatření je závislý jednak na stupni závažnosti prohřešku žáka a jednak na jeho případném opakování v průběhu pololetí.
- g) Výchovné opatření se žákovi uděluje bez zbytečného odkladu co nejdříve po spáchání prohřešku a jeho důkladném prošetření.
- h) Za závažné prohřešky proti školnímu rádu se považují:
  - neomluvené hodiny,
  - podvod v žákovské knížce,
  - nepovolené opuštění školy,
  - opakované nevhodné chování ke spolužákům,
  - šikana nebo její projevy,
  - krádež,
  - závažné úmyslné poškození zařízení a vybavení školy,
  - vulgární vyjadřování k pracovníkům školy,
  - násilné chování ke spolužákům nebo pracovníkům
- i) Prohřešky uvedené v bodu h) je povinen třídní učitel okamžitě hlásit řediteli školy a seznamovat ho s průběhem jejich vyšetřování a návrhem udelení výchovného opatření.
- j) Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

Neomluvené hodiny

V případě neomluvených hodin (NH) bude žákovi uděleno výchovné opatření k posílení kázně takto:

počet NH 1 – 3	důtka třídního učitele
počet NH 4 – 8	důtka ředitele školy
počet NH 9 - 26	snižená známka z chování (uspokojivé)
počet NH nad 26	snižená známka z chování (neuspokojivé)

Opakované pozdní přichody na vyučování, jejichž důvodem prokazatelně nejsou dopravní situace případně jiné povětrnostní podmínky, hodnotí třídní učitel jednou neomluvenou hodinou při součtu tří pozdních příchodů.

Případy prokázaného záškoláctví je nutné postihovat bezprostředně, prokazatelným způsobem vyrozumět zákonného zástupce žáka, event. svolat jednání výchovné komise a podat oznámení příslušnému orgánu samosprávy. V rámci prevence a ochrany před sociálně patologickými jevy a v souladu se zpracovanou strategií prevence rizikového chování postupuje škola dle platných předpisů a směrnic a učiní další nezbytná opatření včetně zaslání hlášení příslušným úřadům.

VII. Klasifikace ve vyučovacích předmětech

Při klasifikaci výsledků vzdělávání se hodnotí zejména:

- a) kvalita výsledků vzdělávání,
- b) píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon,
- c) ucelenosť, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmu, definic, zákonitostí a vztahů,
- d) kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- e) uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí a jiných činnostech
- f) schopnost nalézat, třídit a interpretovat informace, včetně dovednosti využívání ICT
- g) kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost, originalita
- h) přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- i) osvojení účinných metod samostatného studia,
- j) osvojení dovednosti účinně spolupracovat.

Hodnotící stupnice – orientační hodnoty:				
++ + + -	100-90 %	prakticky bezchybný stav	vynikající, příkladný, výborný	1
++ + - -	89-70 %	převládají pozitivní zjištění, dílčí chyby	velmi dobrý, nadprůměrný, chvalitebný	2
++ + - -	69-40 %	pozitivní a negativní v rovnováze	průměrný, dobrý	3
+ + - - -	39-15 %	převaha negativních zjištění, výrazné chyby	podprůměrný, citelně slabá místa, dostatečný	4
-----	pod 15 %	zásadní nedostatky	nevyhovující stav, nedostatečný	5

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje vlastní práci. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost, originalita a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen samostatně studovat vhodné texty – dokáže se učit.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, někdy originalita. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmu, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Má problémy s organizací vlastní práce. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomocí učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, jak při jejich zisku a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Nedokáže si samostatně zorganizovat vlastní práci, vyžaduje výraznou pomoc učitele. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nedovede pracovat s informacemi, a to i při jejich vyhledávání. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu.

VIII. HODNOCENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení. Pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním

znevýhodněním se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení mohou být tito žáci hodnoceni slovně.

V případě slovního hodnocení se uvádí:

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně

- ovládá

- podstatně ovládá

- ovládá se značnými mezerami

- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti

- uvažuje celkem samostatně

- menší samostatnost myšlení

- nesamostatnost myšlení

- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné a poměrně přesné

- celkem výstižné

- nedostatečně přesné

- vyjadřuje se s obtížemi

- nesprávné i na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovednosti

- doveze používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb

- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští

- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává

- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píše a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem

- učí se svědomitě

- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů

- malý zájem o učení, potřebuje neustále podněty

- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

IX. PLNĚNÍ POVINNÉ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY VE ŠKOLE MIMO ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY NEBO V ZAHRANIČNÍ ŠKOLE NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Tuto problematiku upravuje vyhl. č. 48/2005 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění.

Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen „zkoušející škola“). Zkouška se koná:

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(2) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

(3) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

(4) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(5) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

§ 18a

(1) Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

(2) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

(3) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(4) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

§ 18b

(1) Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

(2) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.

(3) Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

§ 18c

(1) Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže

a) ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo

b) žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil.

(2) Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.

(3) Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení podle odstavce 1 nebo 2 za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1 se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

(4) Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy podle odstavce 1 nebo 2 vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.

§ 18d

(1) Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.

(2) Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 až 18b z jiných než touto vyhláškou stanovených důvodů, zařazuje ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

§ 19

(1) Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.

(2) Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy,

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

c) přesedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(3) Termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitel zkoušející školy. Není-li možné žáka

ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel zkouzející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.

(4) Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkouzející školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkouzející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.

§ 20

(1) Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3.

(2) Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text: „Žák(yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona.“

(3) Celkové hodnocení žáka se stanoví obdobně podle § 16 odst. 3. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka je rozhodný výsledek zkoušky nebo hodnocení na osvědčení vydaném podle § 18c odst. 3.

(4) Vykonal-li žák zkoušku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky, zašle ředitel této školy řediteli kmenové školy kopii vysvědčení a výpis z dokumentace školy s údaji o žákovi.

(5) O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

(6) V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.

X. KOMISIONÁLNÍ PŘEZKOUŠENÍ

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelu školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitelu školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětu výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitelu školy nebo krajského úřadu. (dle § 52 odst. 4 a 5 zák. č. 561/2004 Sb., v platném znění).

(1) Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

(2) Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

b) zkouzející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(3) Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

(4) O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

(5) Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

(6) Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

(7) Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

XI. OPRAVNÁ ZKOUŠKA

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvyšše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znova do devátého ročníku.

V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor. (dle § 53 odst. 1 a 4 zák. č. 561/2004 Sb., v platném znění)

(1) Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

(2) Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(3) Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

(4) O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

(5) Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

(6) Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

XII. INFORMOVÁNÍ ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ ŽÁKA O VÝSLEDCÍCH VZDĚLÁVÁNÍ

- a) Učitelé jednotlivých předmětů informují obvyklým způsobem (prostřednictvím žákovské knížky a elektronické žákovské knížky resp. deníčků); třídní učitel tříd 2. stupně jedenkrát měsíčně kontrolouje žákovské knížky; třídní učitelé 1. stupně průběžně.
- b) Učitelé jednotlivých předmětů informují zákonné zástupce na třídních schůzkách, případně v konzultační dny nebo jiných příležitostech z rozhodnutí ředitele školy.
- c) Třídní učitel nebo učitel informují tehdy, jestliže o to zákonné zástupci žáka požádají,
- d) Třídní učitel v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování, bezprostředně a prokazatelným způsobem s vědomím ředitele nebo jeho zástupce informuje zákonné zástupce.

XIII. DALŠÍ USTANOVENÍ

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka. (§ 15 vyhlášky o základním vzdělávání).

26. Zkratky použité v ŠVP

NÁZVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ

Aj	Anglický jazyk
Čj	Český jazyk
D	Dějepis
Do	Domácnost
F	Fyzika
Hv	Hudební výchova
Ch	Chemie
Inf	Informatika
M	Matematika
Orv	Občanská a rodinná výchova
Prv	Prvouka
Př	Přírodopis
Přv	Přírodověda
Pv	Pracovní výchova
Sv	Sportovní výchova
Tv	Tělesná výchova
VL	Vlastivěda
Vp	Volitelné předměty
Vv	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis
Znj	Základy německého jazyka
Zrj	Základy ruského jazyka

NÁSTROJE HODNOCENÍ

B	beseda
DC	doplňovací cvičení
Di	diktát
E	exkurze
LP	laboratorní práce
MoS	modelování situace
PD	popis s demonstrací
PP	praktické předvedení
Pís	písemná práce
PS	práce ve skupinách

PÚ	problémové úlohy
R	referát
ŘR	řízený rozhovor
SÚ	slohový útvar
T	test
Ú	ústní zkoušení
V	vyprávění

JINÉ POUŽITÉ ZKRATKY:

ČŠI	Česká školní inspekce
EU	Evropská unie
ICT	Informační a komunikační technologie
IZS	integrovaný záchranný systém
LVZ	lyžařský výcvikový zájezd
MŠMT	ministerstvo školství
OVO	očekávané výstupy
PC	osobní počítač
PLPP	plán pedagogické podpory
PPP	pedagogicko psychologická poradna
ppt	aplikace MS PowerPoint
PT	průřezové téma (RVP ZV)
RVP	Rámcový vzdělávací program
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SRPDŠ	sdružení rodičů a přátel dětí školy
ŠD	školní družina
ŠR	školská rada
ŠVP	školní vzdělávací program
TO	tematický okruh
TŘ	třída
U	učivo
VH	vyučovací hodina
ZŠ	základní škola

27. Příloha č. 1

27.1. Učební plán pro 2. a 3. ročník 2016/2017 a 3. ročník 2017/2018

1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	Ročník					1. stupeň
		1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7	7 + 1	7 + 3	6 + 2	6 + 2	33 + 8
	Anglický jazyk	+ 2	+ 2	3	3	3	9 + 4
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 4
Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6
	Vlastivěda				1	2	3
	Přírodověda				2	1	3
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		18 + 3	18 + 4	21 + 3	22 + 3	23 + 3	102 + 16
Celková časová dotace v ročníku		20	22	25	25	26	118
Celková povinná časová dotace				118			

27.2. Využití disponibilní časové dotace – 1. stupeň

Osm disponibilních hodin je zařazeno povinně pro všechny žáky do vyučovacího předmětu český jazyk.

Čtyři disponibilní hodiny jsou zařazeny povinně pro všechny žáky do vyučovacího předmětu anglický jazyk.

Čtyři disponibilní hodiny jsou zařazeny povinně pro všechny žáky do vyučovacího předmětu matematika.

Vyučovací předmět	Minimální časová dotace	Disponibilní časová dotace	Celkem disponibilních hodin
Český jazyk	33	8	16
Anglický jazyk	9	4	
Matematika	20	4	

Předmět speciální pedagogické péče je zařazen v případě potřeby pro žáky s IVP. K výuce tohoto předmětu v 1. až 5. ročníku bude využita vždy 1 disponibilní hodina z českého jazyka.